MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

OPERAČNÝ PROGRAM KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Európska únia

OPERAČNÝ PROGRAM KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

NA OBDOBIE 2014 – 2020

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Marec 2023

Odstránené: September 2022

CCI	2014SK16M1OP002
Title	Kvalita životného prostredia
Version	15.0
First year	2014
Last year	2020
Eligible from	1.1.2014
Eligible until	31.12.2023
EC decision number	
EC decision date	
MS amending decision Number	
MS amending decision Date	
MS amending decision entry into force date	
NUTS regions covered by the operational programme	SK – SLOVENSKO SK0 - SLOVENSKO SK01 - Bratislavský kraj SK010 - Bratislavský kraj SK02 - Západné Slovensko SK021 - Trnavský kraj SK022 - Trenčiansky kraj SK023 - Nitriansky kraj SK03 - Stredné Slovensko SK031 - Žilinský kraj SK032 - Banskobystrický kraj SK04 - Východné Slovensko SK041 - Prešovský kraj SK042 - Košický kraj

Odstránené: 14.0

Obsah

1. Stratégia operačného programu ... 6

1.1 Stratégia prínosu operačného programu pre stratégiu Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti ... 6

1.1.1 Opis stratégie programu pre prínos k realizácii stratégie Únie pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti .. 6

1.1.2 Odôvodnenie výberu tematických cieľov a zodpovedajúcich investičných priorít 32

1.2 Odôvodnenie pridelených finančných prostriedkov ... 37

2. Opis prioritných osí operačného programu ... 44

2.1 PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY ... 44

2.1.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie ... 44

2.1.1 INVESTIČNÁ PRIORITA 1 Prioritnej osi 1: ***1.1 Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek*** ... 44

2.1.2 INVESTIČNÁ PRIORITA 2 Prioritnej osi 1: ***1.2 Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek*** 51

2.1.3 INVESTIČNÁ PRIORITA 3 Prioritnej osi 1: ***1.3 Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry*** ... 62

2.1.4 INVESTIČNÁ PRIORITA 4 Prioritnej osi 1: ***1.4 Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku*** ... 69

2.1.5 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 1 ... 79

2.1.6 Kategórie intervencií ... 80

2.1.7 Súhrn plánovaného využitia technickej pomoci vrátane (ak je to vhodné) aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov zapojených do riadenia a kontroly programu a prijímateľov (ak je to vhodné) ... 81

2.2 PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI ... 82

2.2.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie ... 82

2.2.1 INVESTIČNÁ PRIORITA 1 Prioritnej osi 2: ***2.1 Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov*** ... 82

2.2.2 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 2 ... 90

2.2.3 Kategórie intervencií ... 90

2.2.4 Súhrn plánovaného využitia technickej pomoci vrátane (ak je to vhodné) aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov zapojených do riadenia a kontroly programu a prijímateľov (ak je to vhodné) ... 91

2.3 PRIORITNÁ OS 3: PODPORA RIADENIA RIZÍK, RIADENIA MIMORIADNYCH UDALOSTÍ A ODOLNOSTI PROTI MIMORIADNYM UDALOSTIAM OVPLYVNENÝM ZMENOU KLÍMY ... 92

2.3.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie ... 92

2.3.1 INVESTIČNÁ PRIORITA 1 Prioritnej osi 3: ***3.1 Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečiť predchádzanie vzniku katastrof a vyvíjanie systémov zvládania katastrof*** 92

2.3.2 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 3 104

2.3.3 Kategórie intervencií 104

2.3.4 Súhrn plánovaného využitia technickej pomoci vrátane (ak je to vhodné) aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov zapojených do riadenia a kontroly programu a prijímateľov (ak je to vhodné) 105

2.4 PRIORITNÁ OS 4: ENERGETICKY EFEKTÍVNE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO VO VŠETKÝCH SEKTOROCH 106

2.4.0 Odôvodnenie stanovenia prioritnej osi, ktorá sa vzťahuje na viac ako jednu kategóriu regiónu, na viac ako jeden tematický cieľ alebo fond 106

2.4.1 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie 106

2.4.2 INVESTIČNÁ PRIORITA 1 PRIORITNEJ OSI 4: ***4.1 Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov*** 106

2.4.3 INVESTIČNÁ PRIORITA 2 PRIORITNEJ OSI 4: ***4.2 Podpora energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch*** 115

2.4.4 INVESTIČNÁ PRIORITA 3 PRIORITNEJ OSI 4: ***4.3 Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania*** 119

2.4.5 INVESTIČNÁ PRIORITA 4 PRIORITNEJ OSI 4: ***4.4 Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti, vrátane podpory udržateľnej multimodálnej mestskej mobility a adaptačných opatrení, ktorých cieľom je zmiernenie zmeny klímy*** 124

2.4.6 INVESTIČNÁ PRIORITA 5 PRIORITNEJ OSI 4: ***4.5 Podpora využívania vysoko účinnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie na základe dopytu po využiteľnom teple*** 131

2.4.7 Výkonnostný rámec prioritnej osi 4 135

2.4.8 Kategórie intervencií 136

2.4.9 Súhrn plánovaného využitia technickej pomoci vrátane (ak je to vhodné) aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov zapojených do riadenia a kontroly programu a prijímateľov (ak je to vhodné) 137

2.5 PRIORITNÁ OS 5: TECHNICKÁ POMOC 138

2.5.0 Odôvodnenie stanovenia prioritnej osi, ktorá sa vzťahuje na viac ako jednu kategóriu regiónu 138

2.5.1 Fond a kategória regiónu 138

2.5.2 Špecifické ciele a očakávané výsledky 138

2.5.3 Oprávnené aktivity 140

2.5.4 Kategórie intervencií 144

2.6 PRIORITNÁ OS 6: PODPORA PRE ZMIERNENIE DÔSLEDKOV ENERGETICKEJ KRÍZY - SAFE 145

2.6.0 Fond a kategória regiónu 145

2.6.1 INVESTIČNÁ PRIORITA 1 Prioritnej osi 6: ***6.1 Podpora obnovy po kríze spojenej s pandémiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a príprava zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva*** 145

2.6.2 Výkonnostný rámec prioritnej osi 6 ... 147

2.6.3 Kategórie intervencií ... 147

2.6.4 Súhrn plánovaného využitia technickej pomoci vrátane (ak je to vhodné) aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov zapojených do riadenia a kontroly programu a prijímateľov (ak je to vhodné) ... 147

3 Finančný plán operačného programu ... **148**

3.1 Prehľad finančných prostriedkov podľa fondov a súm na výkonnostnú rezervu ... 148

3.2 Finančný plán operačného programu, ktorý stanovuje celkovú výšku finančných prostriedkov na programové obdobie 2014 – 2020 z každého fondu ako aj výšku národného spolufinancovania na úrovni programu a jednotlivých prioritných osí ... 149

3.3 Indikatívna alokácia na podporu cieľov zmeny klímy ... 151

4 Integrovaný prístup k územnému rozvoju ... **152**

4.1 Miestny rozvoj vedený komunitou ... 152

4.2 Integrované opatrenia pre udržateľný mestský rozvoj ... 152

4.3 Integrované územné investície (IÚI) ... 152

4.4 Opatrenia pre medziregionálne a nadnárodné opatrenia v rámci operačného programu, ktorých prijímatelia sa nachádzajú aspoň v jednom ďalšom členskom štáte ... 152

4.5 Prínos plánovaných opatrení k makroregionálnym stratégiám a stratégiám pre morské oblasti v rámci programu, a to na základe potrieb oblasti programu identifikovaných členským štátom .. 152

5 Osobitné potreby geografických oblastí najviac postihnutých chudobou alebo cieľových skupín, ktorým najviac hrozí diskriminácia alebo sociálne vylúčenie ... **153**

6 Osobitné potreby geografických oblastí závažne a trvalo znevýhodnených prírodnými alebo demografickými podmienkami ... **153**

7 Orgány a subjekty zodpovedné za riadenie, kontrolu a audit a úloha príslušných partnerov 154

7.1 Príslušné orgány a subjekty ... 154

7.2 Zapojenie príslušných partnerov do prípravy operačného programu a úlohy partnerov v rámci implementácie, monitorovania a hodnotenia operačného programu ... 155

7.2.1 Úloha príslušných partnerov pri príprave, implementácii, monitorovaní a hodnotení operačného programu ... 155

8 Koordinácia medzi fondmi, EPFRV, Európskym námorným a rybárskym fondom a inými finančnými nástrojmi Únie a vnútroštátnymi nástrojmi a s EIB ... **158**

9 Ex ante kondicionality ... **164**

9.1 Identifikácia príslušných ex ante kondicionalít a vyhodnotenie ich plnenia ... 164

9.2 Identifikácia opatrení na splnenie ex ante kondicionalít, zodpovedné subjekty a harmonogram 213

10 Opatrenia na zníženie administratívnej záťaže pre prijímateľov ... **235**

11 Horizontálne princípy ... **237**

11.1 Udržateľný rozvoj ... 237

11.2 Nediskriminácia ... 238

11.3 Rovnosť mužov a žien ... 239

12 Samostatné prvky ... **240**

12.1 Zoznam veľkých projektov ... 240

12.2 Výkonnostný rámec operačného programu 241
12.3 Príslušní partneri zapojení do prípravy programu 243
12.3.1 Zoznam členov Pracovnej skupiny pre prípravu operačného programu Kvalita životného prostredia 243
13. Prílohy 245
13.1 Výsledky realizácie, skúsenosti a poučenia z programového obdobia 2007 – 2013 245
13.2 Použité skratky 257
13.3 Použité skratky legislatívy EÚ a SR 258
13.4 Kódy kategórií intervencií použité v rámci OP KŽP 263
13.5 Záverečná správa z ex ante hodnotenia OP KŽP 264
13.6 Vysvetlivky 264

Odstránené: 1. **Stratégia operačného programu** . 6¶
1.1 Stratégia prínosu operačného programu pre stratégiu Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti . 6¶
1.1.1 Opis stratégie programu pre prínos k realizácii stratégie Únie pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti . 6¶
1.1.2 Odôvodnenie výberu tematických cieľov a zodpovedajúcich investičných priorít . 32¶
1.2 Odôvodnenie pridelených finančných prostriedkov . 37¶
2. Opis prioritných osí operačného programu . 43¶
2.1 PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY . 43¶
2.1.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie . 43¶
2.1.1 INVESTIČNÁ PRIORITA 1 Prioritnej osi 1: 1.1 Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek . 43¶
2.1.2 INVESTIČNÁ PRIORITA 2 Prioritnej osi 1: 1.2 Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek . 50¶
2.1.3 INVESTIČNÁ PRIORITA 3 Prioritnej osi 1: 1.3 Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry . 61¶
2.1.4 INVESTIČNÁ PRIORITA 4 Prioritnej osi 1: 1.4 Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku . 68¶
2.1.5 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 1 . 78¶
2.1.6 Kategórie intervencií . 79¶
2.1.7 Súhrn plánovaného využitia technickej pomoci vrátane (ak je to vhodné) aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov zapojených do riadenia a kontroly programu a prijímateľov (ak je to vhodné) . 80¶
2.2 PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI . 81¶
2.2.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie . 81¶
2.2.1 INVESTIČNÁ PRIORITA 1 Prioritnej osi 2: 2.1 Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov . 81¶
2.2.2 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 2 . 89¶
2.2.3 Kategórie intervencií . 89¶
2.2.4 Súhrn plánovaného využitia technickej pomoci vrátane (ak je to vhodné) aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov zapojených do riadenia a kontroly programu a prijímateľov (ak je to vhodné) . 90¶
2.3 PRIORITNÁ OS 3: PODPORA RIADENIA RIZÍK, riadenia mimoriadnych udalostí A ODOLNOSTI PROTI mimoriadnym udalostiam ovplyvneným ZMENOU KLÍMY . 91¶
2.3.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie . 91¶
2.3.1 INVESTIČNÁ PRIORITA 1 Prioritnej osi 3: 3.1 Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečiť predchádzanie vzniku katastrof a vyvíjanie systémov zvládania katastrof . 91¶
2.3.2 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 3 . 103¶
2.3.3 Kategórie intervencií . 103¶
2.3.4 Súhrn plánovaného využitia technickej pomoci vrátane (ak je to vhodné) aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov zapojených do riadenia a kontroly programu a prijímateľov (ak je to vhodné) . 104¶
2.4 PRIORITNÁ OS 4: ENERGETICKY EFEKTÍVNE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO VO VŠETKÝCH SEKTOROCH . 105¶ ...

Formátované ...

1. Stratégia operačného programu

1.1 Stratégia prínosu operačného programu pre stratégiu Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

1.1.1 Opis stratégie programu pre prínos k realizácii stratégie Únie pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

OP KŽP predstavuje programový dokument SR pre čerpanie pomoci zo štrukturálnych fondov EÚ a Kohézneho fondu v programovom období 2014 – 2020 v oblasti udržateľného a efektívneho využívania prírodných zdrojov, zabezpečujúceho ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmenu klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva.

Stratégia OP KŽP, t.j. výber tematických cieľov a príslušných investičných priorít, ako aj vymedzenie špecifických cieľov, výsledkov a typov aktivít, bola stanovená tak, aby:

- podporovala napĺňanie priorít definovaných v dokumente Európa 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (Stratégia Európa 2020)[1] a prispievala k plneniu cieľov Národného programu reforiem Slovenskej republiky (NPR), ako aj požiadaviek vyplývajúcich z legislatívy EÚ v oblasti energetiky a ŽP;
- rešpektovala potreby a výzvy na národnej, resp. regionálnej úrovni, na ktoré je nutné reagovať a zamerať sa na ich riešenie s cieľom zabezpečenia udržateľného a efektívneho využívania prírodných zdrojov, vrátane zdrojov energetických.

Základnými východiskami pri identifikovaní relevantných TC a IP OP KŽP teda boli:

- strategické dokumenty na úrovni EÚ a SR v oblasti politiky súdržnosti (Stratégia Európa 2020 a NPR SR);
- požiadavky, záväzky, priority a ciele vyplývajúce z koncepčných dokumentov a príslušných právnych predpisov EÚ a SR v oblasti energetickej efektívnosti a využívania obnoviteľných zdrojov energie, ako aj ochrany ŽP (tzv. environmentálne acquis);
- vykonané analýzy súčasného stavu ŽP a energetiky na národnej, resp. regionálnej úrovni;

a to pri zohľadnení:

- odporúčaní Európskej komisie uvedených v Pozičnom dokumente EK k vypracovaniu Partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014-2020 ako aj Partnerskej dohody SR na roky 2014-2020;
- skúseností a ponaučení z programového obdobia 2007-2013, vyplývajúcich z implementácie Operačného programu Životné prostredie a Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast za oblasť energetiky (viď príloha č. 1);
- záverov a odporúčaní z ex ante hodnotenia OP KŽP (viď príloha č. 5).

Globálnym cieľom OP KŽP je podporiť udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov, zabezpečujúce ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmenu klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva.

S cieľom dosiahnutia uvedeného globálneho cieľa boli do investičnej stratégie OP KŽP zahrnuté tri základné tematické ciele[2], a to:

- *Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch (TC4)*
- *Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika (TC5)*
- *Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov (TC6)*

Charakteristika stratégie OP KŽP z hľadiska príspevku k dosiahnutiu priorít Stratégie Európa 2020

Za základné východisko investičnej stratégie OP KŽP možno považovať priority definované v Stratégii Európa 2020:

- Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii
- Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje
- Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť

Celkové zameranie investičnej stratégie OP KŽP a z neho vyplývajúci výber tematických cieľov, ktoré sú jej súčasťou, má priamu súvislosť s jednou z troch základných priorít Stratégie Európa 2020, a to *„Udržateľný rast: podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje“*.

Stratégia OP KŽP je zvolená tak, aby prostredníctvom výberu TC a zodpovedajúcich IP, ako aj špecifických cieľov a aktivít umožňovala podporiť udržateľný rast, a teda:

- dosiahnuť environmentálne udržateľné využívanie jednotlivých zložiek ŽP, najmä podporou IP v rámci TC6;
- prispieť k efektívnejšiemu využívaniu prírodných zdrojov a udržateľnému hospodáreniu s nimi;
- prispieť k obmedzeniu negatívnych dôsledkov zmeny klímy a posilniť adaptáciu na ňu;
- prispieť k efektívnejšiemu využívaniu energetických zdrojov prostredníctvom IP zameraných na podporu energetickej efektívnosti v podnikoch, ako aj verejných infraštruktúrach v rámci TC4;
- podporiť udržateľné využívanie energetických zdrojov prostredníctvom IP zameraných na podporu využívania obnoviteľných zdrojov energie v rámci TC4;
- podporovať technológie priaznivé vo vzťahu k ŽP a tým zmierňovať zhoršovanie jeho kvality, a to prostredníctvom IP v rámci TC4 a TC6;
- zabezpečiť vhodné podmienky pre život obyvateľov a hospodárske aktivity predchádzaním rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy, a to najmä prostredníctvom IP v rámci TC5.

Investičná stratégia OP KŽP smeruje k podpore udržateľného rastu, t.j. zabezpečeniu environmentálnej udržateľnosti hospodárskeho rozvoja a „zeleného“ ekonomického rastu, vyznačujúceho sa kvalitnou environmentálnou infraštruktúrou odolnou voči zmene klímy a umožňujúceho zachovanie vyhovujúceho stavu jednotlivých zložiek ŽP aj pre budúce generácie.

Zameranie stratégie OP KŽP je tak v súlade s prioritami Stratégie Európa 2020, ktorá o.i. zdôrazňuje, že je dôležité, aby politiky na podporu ekonomického rastu boli dlhodobo udržateľné, a to nielen finančne a sociálne, ale aj environmentálne.

K naplneniu hlavných cieľov Stratégie Európa 2020 prispievajú aj IP a intervencie vrátane podpory všetkých administratívnych kapacít vo vzťahu k záchranným zložkám IZS, ktoré sú navrhované v rámci TC5 a tak predstavujú nástroj na zvládanie situácií súvisiacich so zmenou klímy.

Podporované IP v rámci TC5 a TC6 tiež prihliadajú na priority Stratégie EÚ pre dunajský región (ďalej aj „Dunajská stratégia“)[3].

Stratégia OP KŽP svojimi intervenciami v rámci TC4 prispieva aj k napĺňaniu merateľných cieľov Stratégia Európa 2020 *pre oblasť klímy a energetiky*, a to „20/20/20“ (t.j. do r. 2020 znížiť emisie skleníkových plynov o minimálne 20% v porovnaní s úrovňami z r.1990 alebo o 30% v prípade priaznivých podmienok; zvýšiť podiel OZE na hrubej konečnej spotrebe energie o 20% a znížiť spotrebu energie o 20%).

Stratégia **OP KŽP má potenciál prispieť tiež k inteligentnému rastu, ktorý podporuje vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii, a preto patrí k prioritám Stratégie Európa 2020.**

Uvedený potenciál sa prejavuje najmä v rámci TC4, keďže investície zamerané na nižšie využívanie uhlíka a efektívnejšie využívanie zdrojov v priemysle sú prepojené na výskum a inovácie, takže podpora prechodu na energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo je uplatňovaná aj v intenciách hlavnej iniciatívy *„Únia inovácií“*, čím dochádza k prepojeniu vzájomne sa dopĺňajúcich priorít inteligentného a udržateľného rastu.

Investičná stratégia **OP KŽP svojím zameraním na podporu rozvoja dostupnosti a kvality environmentálnej infraštruktúry ako jedného z faktorov ovplyvňujúcich úroveň rozvoja regiónov a životnú úroveň obyvateľstva a napomáhajúcich sociálnej inklúzii zároveň prispieva k inkluzívnemu rastu ako jednému z cieľov Stratégie Európa 2020.**

Stratégia OP KŽP rovnako vychádza z potreby plnenia základných cieľov **NPR SR**, ktorý bol vypracovaný na základe požiadavky Európskej rady, aby členské štáty identifikovali svoje najdôležitejšie makro-štrukturálne prekážky rastu a navrhli politiky na ich odstraňovanie s cieľom zabezpečiť vhodné podmienky pre udržateľný a vyvážený rozvoj a rast zamestnanosti.[4]

Investičná stratégia OP KŽP je svojím zameraním a výberom TC priamo previazaná s NPR SR.

V NPR SR na r. 2013 sa ako jedno z opatrení v štrukturálnych prioritách osobitne zmieňuje *„Environmentálna udržateľnosť a energetika“*. Obsahom tohto opatrenia je podpora ekonomického rastu, ktorý je dlhodobo udržateľný, a to nielen finančne a sociálne, ale aj environmentálne. Politika tzv. zeleného rastu ako jedna z priorít Stratégie Európa 2020 aj OECD je smerovaná na využívanie čistejších zdrojov energie, ktoré zabránia environmentálnej degradácii, prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo a postupné znižovanie emisií skleníkových plynov aj znečistenia ovzdušia.

Celkové predbežné antropogénne emisie skleníkových plynov za r. 2012 (v CO_2 ekvivalentoch) boli 42 719,88Gg[5]. V porovnaní s r. 1990 klesli o 41,4%, medziročne o 4,4%. V rámci cieľov stanovených v NPR SR sa emisie skleníkových plynov SR v sektoroch mimo ETS[6] môžu do r. 2020 pri dodržaní stanovených ročných limitov zvýšiť max. o 13% v porovnaní s r. 2005. Zatiaľ sa stále darí udržať tzv. decoupling[7]. Intenzita znižovania uhlíkovej náročnosti bude s ohľadom na limitovaný zostávajúci potenciál stále nižšia a náklady na technologické redukčné opatrenia vyššie. V ďalšom období bude preto potrebné orientovať sa najmä na win-win opatrenia v oblasti zvyšovania energetickej efektívnosti a znižovania spotreby. Aj keď SR nemá zatiaľ k dispozícii komplexnú nízkouhlíkovú stratégiu rozvoja do r. 2030, boli pri definovaní cieľov a výbere konkrétnych mitigačných aktivít na ich plnenie použité ako základ aktuálne sektorové projekcie emisií.

V oblasti využívania OZE je cieľom NPR SR zabezpečiť zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe na 14% do r. 2020. Cieľ SR pre energetickú efektívnosť bol na r. 2014–2020 upravený v zmysle požiadaviek smernice 2012/27/EÚ a uvedený v NPR SR na r. 2013[8]. Na základe aktualizovaných údajov zverejnených ŠÚ SR bol tento cieľ v r. 2014 spresnený. Cieľ energetickej efektívnosti do r. 2020 vyjadrený vo forme KES predstavuje 23 % a vo forme PES predstavuje 20 %.

Tabuľka 1

	Ročný cieľ		Trojročný cieľ (nekumulatívny)		Cieľ do roku 2020 (kumulatívny)		
	GWh/rok	TJ/rok	GWh	TJ	GWh	TJ	%
Cieľ energetickej efektívnosti – úspora KES	949	3 416	2 846	10 247	26 565	79 695	23 %
Cieľ energetickej efektívnosti – úspora PES	1 484	5 344	4 453	16 031	41 563	124 689	20 %
Cieľ energetickej efektívnosti vyjadrený v cieľovej úrovni KES a PES v roku 2020							
Cieľ energetickej efektívnosti – dosiahnuť úroveň KES v r. 2020					105 TWh	378 PJ	
Cieľ energetickej efektívnosti – dosiahnuť úroveň PES v r. 2020					191 TWh	686 PJ	

Zdroj: Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2014-2016 s výhľadom do roku 2020, schválený uznesením vlády SR č. 350/2014 z dňa 9. júla 2014

Opatreniami v rámci TC4 bude podporené široké spektrum aktivít, ako napr. inštalácia zariadení na využívanie OZE, znižovanie energetickej náročnosti v podnikoch, zlepšovanie energetickej efektívnosti budov, skvalitňovanie dodávky tepla prostredníctvom účinných systémov CZT, ako aj aktivity zamerané na podporu propagácie nízkouhlíkových stratégií vrátane plánov udržateľnej energetiky na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni. Tieto opatrenia zohľadňujú aj **odporúčania Rady 2013 k NPR SR[9]**, v zmysle ktorých je potrebné zlepšiť energetickú účinnosť najmä v budovách a v priemysle. Odporúčania pre identifikované oblasti, a to priemysel a budovy, boli premietnuté do OP KŽP v rámci IP 2 a 3 prioritnej osi 4.

Z pohľadu aktivít v rámci TC4 je OP KŽP priamym priemetom merateľných cieľov Stratégie Európa 2020 *pre oblasť klímy a energie* („20/20/20“) a prioritnej oblasti NPR SR „Zelený rast a energetika“ a zabezpečuje podporu v ich vzájomnej previazanosti a komplexnosti. Podpora zlepšovania energetickej efektívnosti a využívania OZE zároveň prispieva k prechodu k nízkouhlíkovému hospodárstvu, vyznačujúcemu sa znižovaním produkcie emisií skleníkových plynov.

Stratégia OP KŽP svojím zameraním na podporu efektívneho využívania zdrojov, prechodu k nízkouhlíkovému hospodárstvu, zvýšenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej účinnosti vykazuje aj priamu súvislosť s iniciatívou EÚ **„Európa efektívne využívajúca zdroje“**. Zároveň dochádza aj k prepojeniu s **iniciatívou „Priemyselná politika vo veku globalizácie“**, prispievajúcou k stimulácii investícií zameraných na nižšie využívanie uhlíka a efektívnejšie využívanie zdrojov v priemysle. Z hľadiska významnosti je dôležitá

synergia s národnými politikami na podporu podnikov, so zreteľom na MSP, a to najmä prostredníctvom **Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky**[10], kde udržateľná energetika a energie ako aj životné prostredie boli identifikované ako oblasti špecializácie z hľadiska dostupných vedeckých a výskumných kapacít.

V rámci stratégie OP KŽP v oblasti technickej pomoci bolo zohľadnené odporúčanie č. 6 týkajúce sa obmedzenia korupcie, obsiahnuté v návrhu Odporúčania Rady, ktoré sa týka NPR SR na r. 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovenska na r. 2014[11].

Charakteristika stratégie OP KŽP z hľadiska príspevku k dosiahnutiu ekonomickej, sociálnej a územnej súdržnosti

Kvalita ŽP a efektívne využívanie prírodných, a teda aj energetických, zdrojov je jedným z hlavných faktorov regionálneho rozvoja a konkurencieschopnosti. Oblasť zabezpečenia udržateľného a efektívneho využívania prírodných zdrojov, ktorá je predmetom investičnej stratégie OP KŽP, má z hľadiska svojho významu a celkového dopadu na hospodárstvo SR potenciál prispieť k zvýšeniu konkurencieschopnosti, vytváraniu sekundárnej zamestnanosti a výrazným spôsobom, najmä k ochrane a úspore prírodných zdrojov.

Investičné priority v rámci TC4, 5 a 6 spájajú zlepšenie kvality ŽP a investície do čistých technológií, kladú dôraz na zvýšenie efektívnosti využívania prírodných zdrojov, vrátane energetických zdrojov, ako aj na obmedzenie nárastu emisií skleníkových plynov, ktoré je základným preventívnym opatrením zameraným na znižovanie nepriaznivých vplyvov zmeny klímy a zároveň ho dopĺňajú podporou adaptačných opatrení na prispôsobovanie sa zmene klímy, ako aj na posilnenie intervenčných kapacít na zvládanie katastrof vznikajúcich v dôsledku zmeny klímy, najmä povodní, čím zároveň prispievajú k obmedzeniu hospodárskych škôd spôsobených povodňami. Všetky uvedené aspekty sú zároveň prejavom **príspevku investičnej stratégie OP KŽP k hospodárskemu rastu.**

Stratégia OP KŽP prispieva k hospodárskemu rastu o.i. podporou budovania a skvalitnenia energetickej a environmentálnej infraštruktúry, ktorá vytvára potenciál pre rozvoj súkromného a verejného sektora, keďže vytvára podmienky pre územnú vybavenosť a investovanie. Životné prostredie, kvalita života, úroveň znečistenia, systémy zásobovania energiou, environmentálna infraštruktúra, najmä systémy zásobovania vodou alebo zberu odpadov, sú prvkami, ktoré majú dôležitý význam pre pritiahnutie investícií, zamestnanosť v regiónoch a možný export.

Základnú infraštruktúru - energetickú alebo environmentálnu, ktorej podpora je súčasťou stratégie OP KŽP, považuje väčšina investorov za samozrejmosť. Jej absencia alebo nedostatky v úrovni jej rozvoja robia región menej atraktívnym a môžu v konečnom dôsledku vyústiť do veľkej spoločenskej a hospodárskej straty.

Na význam základnej infraštruktúry pre zabezpečenie hospodárskeho rozvoja poukazuje aj Stratégia Európa 2020, v ktorej sa v súvislosti s ponaučeniami vyplývajúcimi zo súčasnej krízy o.i. konštatuje, že *„pre niektoré členské štáty je zložitejšie zabezpečiť dostatočné financovanie základnej infraštruktúry, ktorá je potrebná nielen na rozvoj ich vlastných hospodárstiev, ale aj na dosiahnutie ich plnej účasti na vnútornom trhu.“*[12].

Príspevok stratégie OP KŽP k hospodárskemu rastu spočíva v tom, že jednotlivé IP, ktoré sú jej súčasťou:

- môžu zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť hospodárskeho rastu prostredníctvom efektívnejšieho využívania prírodných zdrojov, vrátane energetických;
- prispievajú k znižovaniu energetickej náročnosti ekonomiky, a tým k podpore jej konkurencieschopnosti;

- prostredníctvom zvyšovania podielu nízkouhlíkovej a bezuhlíkovej výroby elektriny a podielu OZE pri výrobe tepla prispievajú k dlhodobej udržateľnosti energetiky;
- vedú k úsporám na majetku vďaka prevencii environmentálnych rizík, zabezpečeniu ochrany pred katastrofami v dôsledku zmeny klímy, najmä pred povodňami alebo zosuvmi, a tým k obmedzeniu potenciálnych škôd;
- znižujú niektoré druhy hospodárskych nákladov (napr. zdravotné náklady, náklady na odstránenie znečistenia);
- prispievajú k znižovaniu zdrojovej náročnosti ekonomiky, o.i. aj podporou opätovného využívania, recyklácie a zhodnocovania odpadov;
- podporujú využívanie zelených technológií v podnikoch zavádzaním BAT;
- vytvárajú možnosti pre obnovenie podnikateľskej činnosti v sanovaných lokalitách EZ;
- napomáhajú vytváraniu podmienok pre investovanie a rozvoj podnikateľských aktivít s následnou možnosťou vytvárania pracovných miest, vrátane „zelených" pracovných miest.

Príspevok stratégie OP KŽP k územnému rozvoju regiónov a podpore územnej súdržnosti je možné vyjadriť prostredníctvom:

- podpory diverzifikácie energetických zdrojov, čím môžu prispieť k obmedzeniu energetickej „zraniteľnosti" a závislosti regiónov;
- ochrany územia pred následkami miestne obmedzených extrémnych vplyvov zmeny klímy;
- vyváženého rozvoja územia v oblasti pokrytia energetickou a environmentálnou infraštruktúrou;
- možnosti zlepšenia kvality ŽP a zdravotného stavu obyvateľstva v regiónoch;
- ochrany prírodných zdrojov (napr. pitnej vody), čo priamo ovplyvňuje územný rozvoj regiónov a prispieva k zamedzeniu migrácie obyvateľstva v dôsledku nepriaznivých životných podmienok;
- regenerácie poškodeného prírodného prostredia, ochranu, revitalizáciu a obnovu ekosystémov v zaťažených, degradovaných, ako aj chránených územiach s cieľom zlepšiť poskytovanie ekosystémových služieb;
- zmiernenia znečistenia ovzdušia lokálneho charakteru;
- obmedzenia znehodnocovania územia, napr. nelegálnymi skládkami, prostredníctvom vybudovania infraštruktúry triedeného zberu;
- spätného začlenenia sanovaného územia pre jeho ďalšie využitie;
- zvýšenia hodnoty, atraktívnosti územia pre ďalšie aktivity, resp. ďalší rozvoj.

Podpora environmentálnej infraštruktúry má okrem priameho vplyvu na stav jednotlivých zložiek ŽP aj svoj **sociálny rozmer**, prejavujúci sa najmä v tom, že:

- vybavenosť územia environmentálnou infraštruktúrou zvyšuje jeho atraktívnosť pre obyvateľstvo, má priaznivý dopad na jeho zdravotný stav a životnú úroveň;
- environmentálna infraštruktúra zabezpečuje prístup obyvateľov k základným environmentálnym službám s cieľom zvýšenia životnej úrovne obyvateľstva, zlepšenia zdravotného stavu populácie a zvýšenia priemernej dĺžky života;

- dobudovanie a skvalitnenie environmentálnej infraštruktúry (najmä v oblasti zásobovania obyvateľstva pitnou vodou a čistenia a odvádzania odpadových vôd, ale aj odpadového hospodárstva) a zlepšenie jej prístupnosti prispieva k obmedzeniu sociálneho vylúčenia;
- vytváranie pracovných príležitostí počas realizácie stavebných prác, ako aj prevádzkovania environmentálnych služieb prispieva k podpore zamestnanosti.

OP KŽP tak prostredníctvom napĺňania svojich cieľov prispieva nielen k udržateľnému rastu, ale má potenciál prispieť aj k inkluzívnemu rastu, ktorý zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť a patrí k prioritám Stratégie Európa 2020.

1.1.1.1 Rozvojové potreby a disparity a spôsob ich riešenia v rámci OP

Potreba podporovať nakladanie s odpadmi v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva

Množstvo vyprodukovaných odpadov v SR má kolísavý charakter. V r. 2012 bolo vyprodukovaných takmer 8,7 mil. t odpadov, čo predstavuje medziročný pokles o cca 20%. Prevládajúcim spôsobom nakladania s odpadmi bolo skládkovanie (46%) nasledované materiálovým zhodnocovaním (32%). Energetické zhodnocovanie je v podmienkach SR zanedbateľné, v r. 2012 tvorilo približne 3%.

Tvorba komunálnych odpadov (KO) rástla pomalšie než súkromná konečná spotreba. Množstvo vyprodukovaných KO v r. 2012 predstavovalo1,747 mil. t ročne, pričom medziročne došlo k poklesu o 1,1%. Množstvo vyprodukovaných KO má kolísavý, mierne rastúci trend. Produkcia KO na obyvateľa (323 kg/obyv.) je v porovnaní s krajinami EÚ nízka a pod priemerom EÚ. Len približne 13% KO bolo v r. 2012 v SR recyklovaných. Dominantným spôsobom nakladania s KO bolo skládkovanie, ktoré predstavovalo 74%. Skládkovanie (okolo 86%) prevládalo aj v prípade nakladania so zmesovým KO. Energetické zhodnocovanie zmesového KO sa pohybuje na úrovni 13%. Triedený zber odpadov je zavedený vo väčšine obcí, jeho efektívnosť ale nedosahuje vyhovujúce parametre. Možno však konštatovať, že úroveň triedeného zberu má stúpajúcu tendenciu.

Produkcia nebezpečných odpadov (NO) v SR má klesajúci trend. V r. 2012 pôvodcovia odpadov odovzdali na zhodnotenie a zneškodnenie osobám oprávneným na nakladanie s NO o cca 2,1% menej NO ako v r. 2011 (371 553,28 t oproti 379 628,73 t v r. 2011). Celkové množstvo vzniknutého NO má mierne klesajúci trend, vrátane znižovania množstiev NO zneškodňovaného ukladaním na skládky odpadov. Z pohľadu podielu množstva skládkovaných NO na množstve vyprodukovaných NO možno sledovať mierne stúpajúcu tendenciu.

Skutočné množstvá vytriedeného, recyklovaného a inak zhodnoteného odpadu môžu byť vyššie, keďže v SR pretrvávajú problémy s evidenciou o množstve vyprodukovaných odpadov a nakladaním s ním.

Podľa rámcovej smernice o odpade je SR povinná do r. 2020 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností, ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 50% podľa hmotnosti. Ďalšou podstatnou potrebou v oblasti nakladania s KO je dosiahnuť zníženie množstva biologicky rozložiteľných odpadov (BRO) zneškodňovaných na skládkach, a to prostredníctvom aktivít zameraných na zhodnocovanie BRO, ako aj podpory znižovania celkového množstva zmesového KO ukladaného na skládky. V súlade so smernicou 1999/31/ES je cieľom do r. 2020 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných KO (BRKO) na 35% z celkového množstva (hmotnosti) BRKO vzniknutých v r. 1995. Ďalšie

ciele, vyplývajúce z práva EÚ, ktoré musí SR v oblasti odpadového hospodárstva plniť, sa vzťahujú na jednotlivé prúdy odpadov –odpady z elektrických a elektronických zariadení, odpady z obalov, použité batérie a akumulátory, staré vozidlá.

Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR je odklon od skládkovania odpadov, resp. znižovanie množstva odpadov ukladaných na skládky a zvýšenie miery zhodnocovania odpadov, predovšetkým recykláciou odpadov. V súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva, Programom odpadového hospodárstva SR a Programom prevencie vzniku odpadu a za účelom plnenia požiadaviek vyplývajúcich z environmentálneho acquis sú v rámci OP KŽP navrhnuté aktivity na dosiahnutie tohto cieľa. Vzhľadom na vysoký podiel BRO v zmesovom komunálnom odpade je aktuálnou potrebou predchádzanie vzniku BRKO, podporou domáceho kompostovania alebo zariadení na anaeróbny rozklad. V oblasti predchádzania vzniku odpadov hrá dôležitú úlohu taktiež zvyšovanie environmentálneho povedomia. Zníženie množstva skládkovaného odpadu súvisí s efektívne fungujúcim triedeným zberom KO, vybudovanou infraštruktúrou na mechanicko-biologické nakladanie so zmesovým KO, na recykláciu a iné zhodnotenie vytriedených odpadov a jednotlivých prúdov odpadov, ako aj na recykláciu nebezpečných odpadov.

Potreba zabezpečenia dobrého stavu vôd a bezpečnej pitnej vody

V SR bolo vymedzených 1760 vodných útvarov povrchových vôd s celkovou dĺžkou 19 046,2 km. Podľa údajov vo Vodnom pláne Slovenska je 63,7% z nich vo veľmi dobrom a dobrom ekologickom stave a 95% v dobrom chemickom stave. Na účely hodnotenia stavu vodných útvarov povrchových vôd bolo monitorovaných 103 lokalít, ostatné vodné útvary boli hodnotené na základe odhadu rizika, či sa dosiahne alebo nedosiahne dobrý stav.

V prípade podzemných vôd bolo vymedzených 101 útvarov podzemných vôd, pričom sa monitoruje 75 z nich[13]. 62 útvarov podzemných vôd je v dobrom chemickom stave, 13 útvarov podzemných vôd v zlom chemickom stave. Z hľadiska kvantitatívneho stavu bolo 5 útvarov zaradených do zlého kvantitatívneho stavu.

V súlade s vodným zákonom a RSV, je potrebné zvýšiť spoľahlivosť hodnotenia a postupne zmonitorovať čo najviac vodných útvarov, resp. lokalít alebo objektov. K r. 2012 bolo v SR monitorovaných 41% vodných útvarov v súlade s vodným zákonom a RSV. Určité zlepšenie v monitorovaní nastalo v r. 2009–2012, kedy sa počet monitorovaných lokalít na hodnotenie stavu povrchových vôd zvýšil (na 774). V II. plánovacom období (2016–2021) je podľa príslušných predpisov potrebné zmonitorovať ostatné doteraz nemonitorované vodné útvary a zvýšiť spoľahlivosť hodnotenia, ako aj opätovne overiť stav vôd, resp. posúdiť, či realizované opatrenia boli účinné. Zároveň je potrebné získať prostredníctvom monitorovania spoľahlivé informácie na navrhnutie nových opatrení na zlepšenie stavu vôd.

V súlade s RSV je cieľom zrealizovať opatrenia na dosiahnutie dobrého stavu všetkých vôd do r. 2015, resp. 2021, najneskôr však do r. 2027. Nástrojom na plnenie cieľov RSV je Vodný plán SR, ktorý zahŕňa plány manažmentu povodí Dunaja a Visly. Dôležitým nástrojom, umožňujúcim vyhodnocovanie efektívnosti uskutočnených opatrení a v prípade potreby aj prijatie nových opatrení, je monitorovanie stavu povrchových vôd a podzemných vôd, ktoré upravuje vodný zákon v súlade s čl. 8 RSV.

Obrázok 1
Správne územia povodí na národnej úrovni

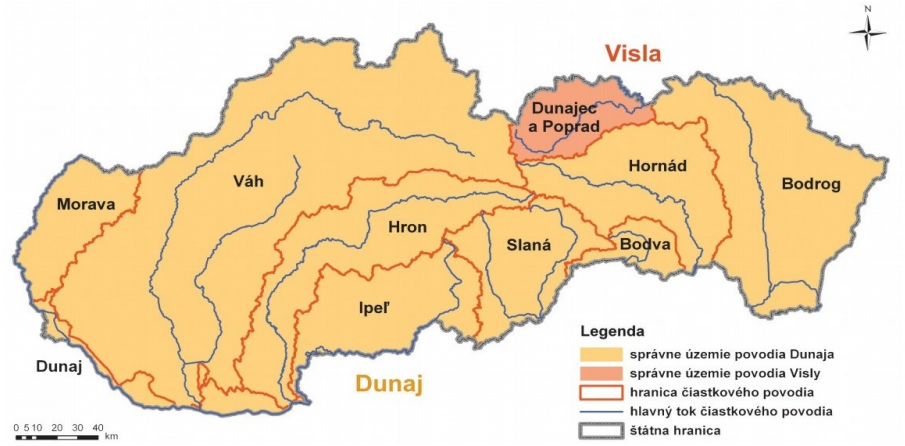

Zdroj: Vodný plán Slovenska, 2009

Jedným z primárnych zdrojov znečistenia povrchových vôd sú nečistené alebo nedostatočne čistené komunálne odpadové vody. Požiadavky vplývajúce zo smernice 91/271/EHS na odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd pre aglomerácie nad 2 000 EO, ktorých splnenie je záväzkom SR voči EÚ do 31.12.2015 nebudú v plnej miere naplnené. K 31.12.2012[14] bol pre čl. 3 smernice (hodnotenie stokových sietí v aglomeráciách nad 2000 EO) dosiahnutý súlad na 88%, pre čl. 4 smernice (hodnotenie biologického odstraňovania znečistenia na ČOV v aglomeráciách nad 2000 EO) bolo vyhovujúco čistených 85% celkového vyprodukovaného znečistenia v aglomeráciách nad 2000 EO. V súlade s čl. 5 ods. 2 smernice (hodnotenie prísnejšieho odstraňovania znečistenia na ČOV v aglomeráciách nad 10 000 EO) bolo k referenčnému obdobiu čistených 64% celkového vyprodukovaného znečistenia z aglomerácií nad 10 000 EO. V aglomeráciách nad 10 000 EO podľa posledných analýz nastal veľký pokrok v plnení požiadaviek smernice 91/271/EHS. V rámci 81 aglomerácií nad 10 000 EO je 50 aglomerácií v súlade s čl. 5 smernice. Rovnako v aglomeráciách od 2 000 EO do 10 000 EO nastal pokrok v dosahovaní súladu v odvádzaní a čistení komunálnych odpadových vôd. V súlade s čl. 3 a čl. 4 smernice je 127 aglomerácií od 2 000 EO do 10 000 EO. Zároveň sú v súčasnosti v štádiu realizácie projekty financované z prostriedkov OP ŽP týkajúce sa približne 109 aglomerácií nad 2 000 EO, ktoré po ukončení a uvedení do prevádzky budú spĺňať požiadavky smernice 91/271/EHS.

Obrázok 2

Vypúšťanie odpadových vôd z aglomerácií – výhľad k r. 2015

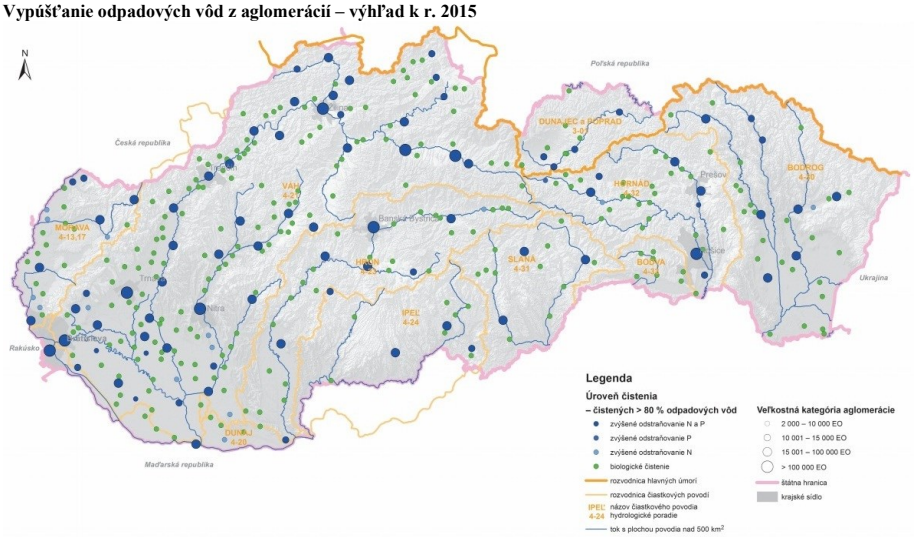

Zdroj: Vodný plán Slovenska, 2009

V SR sa zároveň nachádzajú aglomerácie pod 2000 EO v chránených vodohospodárskych oblastiach v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový a z dôvodu ich ochrany pred znečistenými, alebo nedostatočne čistenými odpadovými vodami je v nich potrebné vykonať opatrenia na eliminovanie znečistenia z bodových zdrojov. Ochrana chránených vodohospodársky významných oblastí je predmetom zákona o chránených vodohospodárskych oblastiach.

Výhodou SR je dostatok prírodných zdrojov pitnej vody. Na zásobovanie obyvateľstva sa v podiele viac ako 80% využívajú zdroje podzemnej vody a iba 20% pitnej vody pochádza z povrchových zdrojov. Zo záverov laboratórnych rozborov vody vyplýva, že požiadavkám smernice 98/83/ES vyhovovalo len 68% malých zásobovaných oblastí. Problémom SR je, že zariadenia využívané na úpravu vody sú v prevádzke väčšinou 30 a viac rokov, sú stavebne a najmä technologicky zastarané a používané postupy nezodpovedajú súčasným požiadavkám a trendom. Preto je potrebné vykonať opatrenia na zvýšenie spoľahlivosti úpravy vody odoberanej z veľkokapacitných zdrojov povrchových vôd v záujme zvýšenia bezpečnosti dodávky pitnej vody verejnými vodovodmi, zvýšenie efektivity a zníženie energetickej náročnosti celého procesu úpravy vody. Za pozitívum v oblasti zásobovania obyvateľstva pitnou vodou však možno považovať každoročný nárast podielu zásobovaných obyvateľov. Počet obcí s verejným vodovodom v r. 2011 dosiahol 2 348 (z celkového počtu 2 890 obcí), čo predstavuje 81,2% z celkového počtu obcí SR.

Analýza stavu vôd vo vodných tokoch poukázala na existenciu hydromorfologických zmien štruktúry koryta tokov vyvolaných vybudovaním stavieb na vodnom toku, ktorá zabraňuje jeho priechodnosti. V čase, keď sa tieto stavby na vodných tokoch realizovali, nebola RSV v platnosti. V súčasnosti vzniká potreba zabezpečiť spriechodnenie vzniknutých prekážok na vodnom toku vybudovaním vodných rámp, vodných sklzov a zabezpečiť prirodzený charakter vodného toku tam, kde je to technicky možné a ekonomicky prijateľné.

Obrázok 3
Narušenie pozdĺžnej spojitosti riek a habitatov – r. 2009

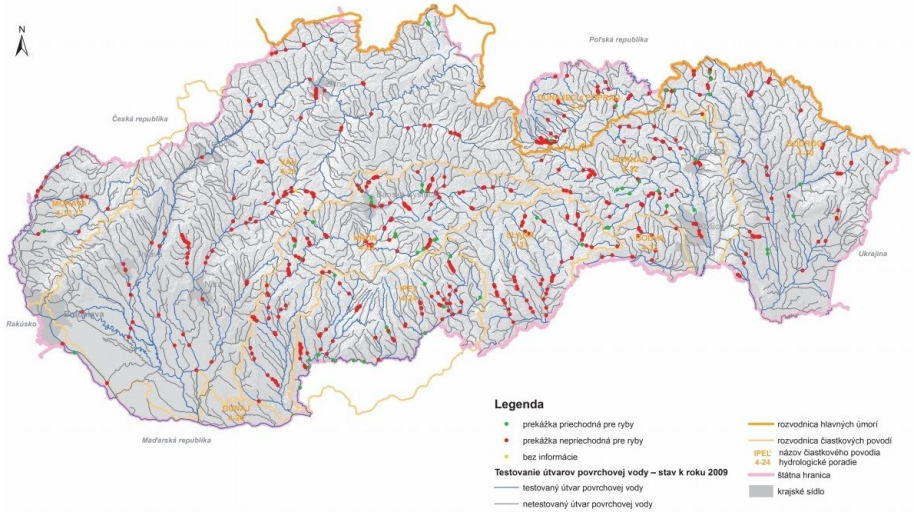

Zdroj: Vodný plán Slovenska, 2009

Potreba ochrany a obnovy biologickej diverzity najmä v rámci sústavy Natura 2000, ako aj podpory ekosystémových služieb

SR sa na jednej strane vyznačuje vysokou rozmanitosťou druhov, ekosystémov a krajiny a veľkou rozlohou chránených území, na druhej strane, podobne ako iné štáty EÚ, čelí rozvojovým aktivitám a nedostatku prostriedkov na ochranu prírodných hodnôt. SR splnila záväzok členských štátov zakotvený v čl. 3 smernice o biotopoch vyhlásiť všetkých 41 chránených vtáčích území[15] a 309 z celkového počtu 473 území európskeho významu[16]. SR zatiaľ nesplnila povinnosť vyhlásiť ostatné územia európskeho významu (lehota pre vyhlásenie159 z nich už uplynula)[17]. Z rokovaní s EK v r. 2012 vyplynula povinnosť vymedziť ďalšie lokality pre 21 biotopov a 33 druhov európskeho významu.

Obrázok 4
Chránené vtáčie územia (CHVÚ) a územia európskeho významu (ÚEV) na Slovensku

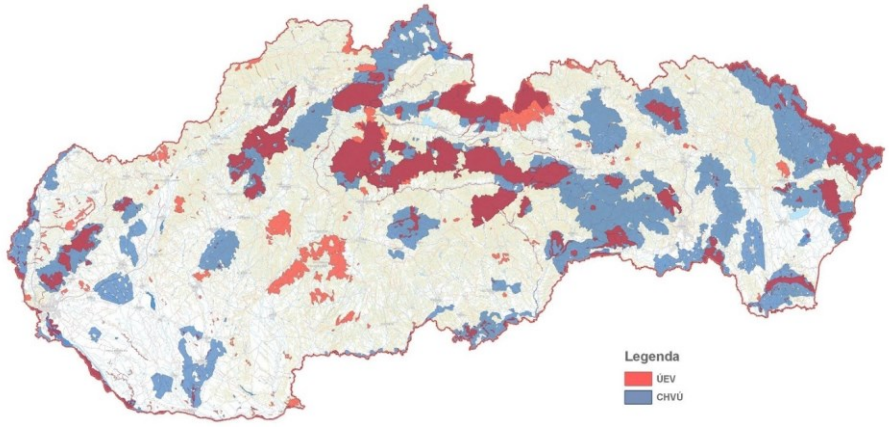

Zdroj: Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica 2014

Aktuálne záväzky EÚ sú určené v EÚ stratégii biodiverzity do r. 2020. Je to hlavne dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie primeranej starostlivosti o tieto územia, podpora zelenej infraštruktúry, obnova ekosystémov a ich služieb a zvýšenie účasti sektorov a verejnosti. Stratégia zdôrazňuje aj partnerstvo a synergiu s inými medzinárodnými dohovormi[18].

Konečným cieľom EÚ stratégie biodiverzity do r. 2020 je zlepšiť o 100% stav biotopov európskeho významu a o 50% stav druhov európskeho významu. Podľa správy podľa čl. 17 smernice o biotopoch z r. 2013 bolo v priaznivom stave 24% biotopov a druhov európskeho významu a 17% v stave neznámom, ostatné biotopy a druhy boli v nepriaznivom stave. Cieľ EÚ stratégie biodiverzity[19] bol rozpracovaný na podmienky SR v dokumente Prioritný akčný rámec financovania Natura 2000 v Slovenskej republike pre EÚ programové obdobie 2014–2020 (ďalej len "PAF"), ktorý bol pripravený na základe čl. 8 smernice o biotopoch.

V PAF sú aktivity rozčlenené na aktivity realizované v chránených územiach a mimo nich, kde bude kľúčová podpora zelenej infraštruktúry, vrátane územného systému ekologickej stability. Zelená infraštruktúra prispeje nielen k ochrane biodiverzity, ale aj k zmierneniu dôsledkov zmeny klímy a k protipovodňovej ochrane. Uvedené aktivity vyžadujú zapojenie kľúčových subjektov pri riešení otázky ochrany prírody (vlastníci a užívatelia pozemkov), ako aj podporu verejnosti.

Okrem medzinárodných záväzkov ochrany biologickej diverzity je potrebné zohľadniť národnú legislatívu, stratégie a špecifické priority ochrany prírody a krajiny.

Potreba ochrany ovzdušia a zlepšenia jeho kvality

Napriek klesajúcemu trendu v celkovom množstve emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, ktorý SR zaznamenáva už od r. 1990 zostáva znečistenie ovzdušia naďalej významným environmentálnym faktorom s nepriaznivými účinkami na ľudské zdravie a ekosystémy. V r. 2012 bolo vymedzených 18 oblastí riadenia kvality ovzdušia[20], v ktorých dochádza k prekračovaniu limitných hodnôt niektorých znečisťujúcich látok. Najvýznamnejším identifikovaným problémom je znečistenie ovzdušia tuhými časticami PM (PM_{10}, $PM_{2,5}$).

Vývojové trendy emisií PM_{10} a $PM_{2,5}$ 2000 až 2012

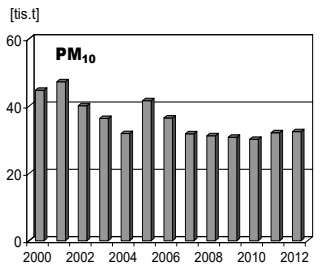

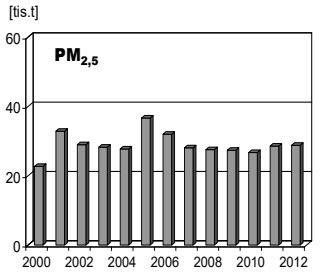

Obrázok 5
Oblasti riadenia kvality ovzdušia v SR

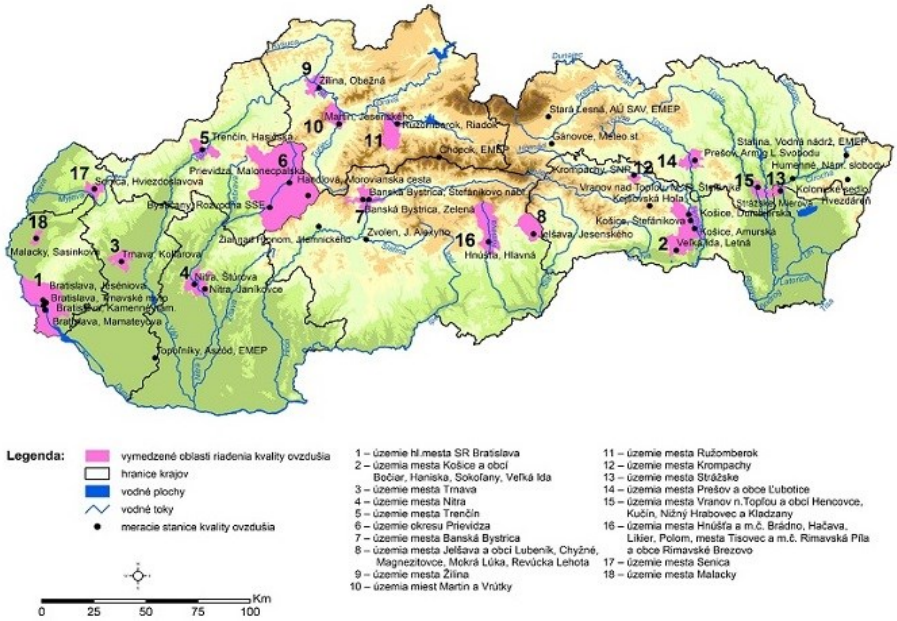

Zdroj: Hodnotenie kvality ovzdušia v Slovenskej republike 2012, SHMÚ

Ciele smernice 2008/50/ES úzko súvisia s plnením záväzkov v oblasti znižovania emisií látok znečisťujúcich ovzdušie, preto je potrebné venovať pozornosť aj znečisteniu ďalšími znečisťujúcimi látkami. Okrem častíc PM sú aj z hľadiska kvality ovzdušia významné tzv. prekurzory sekundárnych častíc (najmä SO_2, NO_X). Revízia Göteborského protokolu stanovuje národné záväzky na zníženie emisií od r. 2020 (o 57% pre SO2, o 36% pre NO_X, o 18% pre VOC a o 15% pre NH3 a o 36% pre PM2,5 oproti r. 2005), ktoré sú súčasťou návrhu smernice[21] pripravovanej v rámci balíčka opatrení EÚ pre čistejšie ovzdušie.

Na celkových emisiách TZL má dominantný podiel sektor vykurovania, v mnohých emisne zaťažených oblastiach k ich produkcii významne prispieva aj priemysel. Na celkových emisiách SO_2 a NO_x, ktoré sú prekurzormi sekundárnej prašnosti, dominujú (SO_2), resp. majú významný podiel (NO_x) veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia. Vplyv produkovaných emisií na imisnú situáciu v SR bol analyzovaný v samostatnej štúdii[22].

Pre znižovanie koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší je nevyhnutné pokračovať v realizácii opatrení na zdrojoch znečisťovania ovzdušia a podporovať opatrenia na ďalšie znižovanie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, nad rámec stanovených požiadaviek; ako aj opatrenia na dosiahnutie súladu s požiadavkami pripravovaných nových smerníc EÚ[23]. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať opatreniam realizovaným na významných zdrojoch znečisťovania ovzdušia v emisne zaťažených regiónoch, pričom emitované znečisťujúce látky môžu zaťažovať aj vzdialenejšie oblasti.

Významné sú tiež aktivity na zvyšovanie povedomia v oblasti ochrany ovzdušia, ktoré informujú o význame a spôsobe realizácie potrebných a primeraných opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia v praxi (napr. správna prax používania lokálnych kúrenísk).

Predpokladom pre nastavenie účinných opatrení na ochranu ovzdušia je kvalitný a funkčný systém monitorovania ovzdušia, projekcií a inventarizácie emisií a zdrojov znečisťovania, vrátane systému reportovania v oblasti kvality ovzdušia.

Sanácia environmentálnych záťaží ako predpoklad opätovného využitia sanovaných lokalít

Systematickou inventarizáciou EZ v SR bolo zistené, že cca 1 200 lokalít predstavuje nebezpečenstvo pre zdravie obyvateľov a ŽP, z čoho 250 je vysoko rizikových. V týchto oblastiach dochádzalo k dlhodobým a nekontrolovateľným únikom nebezpečných látok, ktoré kontaminujú jednotlivé zložky ŽP a negatívne ovplyvňujú zdravotný stav obyvateľstva vo svojom okolí.

Vzhľadom na donedávna chýbajúcu právnu úpravu sanácie EZ v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“, ako aj kvôli komplikovaným pravidlám poskytovania štátnej pomoci v oblasti sanácie znečistených území, je v súčasnosti sanovaný len malý počet vysoko rizikových EZ. Z dôvodu permanentného ohrozenia zdravia obyvateľov a kvality ŽP je nevyhnutné pokračovať vo vykonávaní opatrení na ich odstraňovanie.

Na základe výsledkov monitorovania sanovaných EZ bude možné opätovne využívať tieto lokality pre ďalší hospodársky rozvoj.

Obrázok 6
Potvrdené a pravdepodobné environmentálne záťaže v SR (marec 2014)

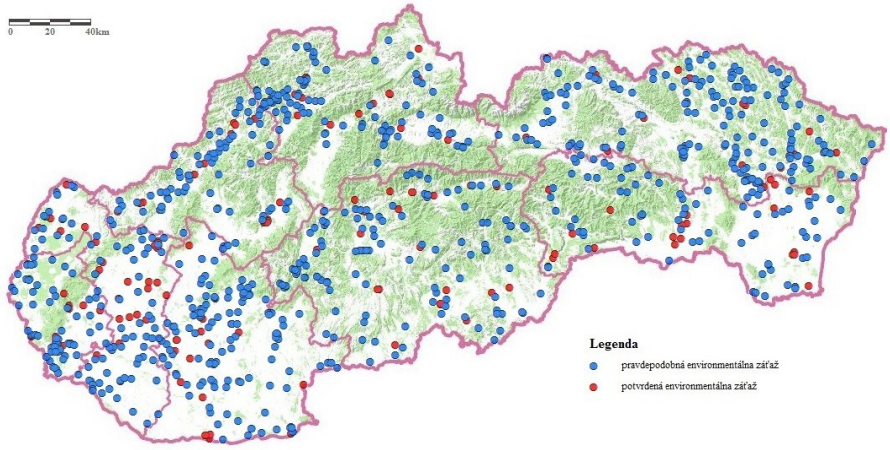

Zdroj: Informačný systém environmentálne záťaže (http://envirozataze.enviroportal.sk), 2014

Podpora udržateľného využívania prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry bude v rámci stratégie OP KŽP realizovaná prostredníctvom nasledujúcich IP:

Tematický cieľ 6 – Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov

a) investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

b) investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

d) ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry

e) prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

Zmena klímy, jej dôsledky a potreba aktívnej adaptácie

V SR, rovnako ako v ostatných krajinách sveta, stále častejšie pozorujeme vplyvy zmeny klímy a jej nepriaznivé dôsledky na rôzne oblasti. Z národných správ SR o zmene klímy, ktoré sú vypracovávané v rámci plnenia záväzkov podľa čl. 4 a 12 Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy a Kjótskeho protokolu vyplýva, že zmena klímy prinesie častejší výskyt extrémnych prejavov počasia (vlny horúčav s dennými priemernými teplotami nad 24°C) a tiež častejší výskyt a dlhšie trvanie suchých periód, striedajúcich sa s epizódami s vysokými úhrnmi zrážok, čo bude mať výrazný vplyv na ekosystémy, hospodársku a sociálnu oblasť. Minimalizáciu negatívnych sociálnych, ekonomických a environmentálnych dôsledkov možno dosiahnuť vhodnými proaktívnymi adaptačnými opatreniami. Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy[24] je prvým komplexným dokumentom SR v tejto oblasti, ktorý na základe scenárov a analýzy nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy poskytuje informácie o možnostiach na znižovanie zraniteľnosti a proaktívnu adaptáciu v súlade s Európskou zelenou dohodou (ďalej len „EZD“).

Povodňové riziká súvisiace so zmenou klímy

Jedným z najvýznamnejších negatívnych prejavov zmeny klímy je výskyt niekoľkodenných epizód s vysokými úhrnmi zrážok a tiež častejší výskyt veľmi silných lokálnych búrok. Z národných správ SR o zmene klímy vyplýva, že v SR je hlavným problémom porušenie vodozádržnej schopnosti krajiny a čoraz častejší výskyt povodňových stavov na tokoch riek ohrozujúci priľahlé územia. Povodne vznikajú najmä v dôsledku dlhotrvajúcich zrážok spôsobených regionálnymi dažďami zasahujúcimi veľké územia, ale aj vplyvom prívalových dažďov zasahujúcich menšie územia najmä v jarných mesiacoch s krátkymi časmi trvania, ale veľkou, značne premenlivou intenzitou. K predchádzaniu vzniku škôd spôsobených povodňami, resp. zmierneniu ich rozsahu významnou mierou prispievajú preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami, ktorých realizácia podporuje aj ciele Dunajskej stratégie [25].

Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami predstavujú realizáciu technických opatrení a úprav priamo na vodných tokoch, ako aj netechnických opatrení (napr. využitím zelenej infraštruktúry v krajine) v povodiach zameraných na spomalenie odtoku vôd z povodia do vodných tokov. Opatrenia budú realizované v súlade so zákonom o ochrane pred povodňami, ktorým je transponovaná smernica 2007/60/ES. Na základe predbežného hodnotenia povodňového rizika boli vypracované povodňové mapy identifikujúce oblasti s výskytom významného povodňového ohrozenia alebo rizika. V týchto oblastiach budú preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované podľa plánov manažmentu povodňového rizika, ktoré stanovia nevyhnutné opatrenia pre elimináciu tohto rizika. Prírodné opatrenia manažmentu povodňového rizika by mali byť považované za prioritné pred projektmi sivej infraštruktúry na prevenciu a ochranu pred povodňami ako lepšia environmentálna voľba (alebo ako doplňujúca s cieľom minimalizovania dopadov sivej infraštruktúry) za predpokladu, že sú rovnako účinné alebo účinnejšie z pohľadu napĺňania cieľov podľa čl. 1 smernice 2007/60/ES.

Podporované projekty je zároveň potrebné posúdiť z hľadiska ich vplyvov na ŽP, prihliadajúc pritom na požiadavky vyplývajúce z RSV a smernice o biotopoch.

Za účelom aktívnej adaptácie na zmenu klímy je taktiež potrebné zabezpečiť efektívne hospodárenie s vodou a podporiť obnovu prirodzeného cyklu vody v krajine. V čase prebytku zrážok je potrebné vodu v krajine zachytávať, zabrániť jej rýchlemu odtečeniu do miestnych tokov, tak aby nedochádzalo k vzniku povodní. Zadržaná voda v krajine následne v období sucha zmierňuje jeho negatívne prejavy tým, že postupne dotuje miestne toky. To prispieva k zabezpečeniu zásobovania obyvateľstva, priemyslu, poľnohospodárstva vodou, ako aj zabezpečeniu ekologických potrieb toku a ekosystémov.

Potreba zohľadňovania povodňových rizík v územnom plánovaní a pri výstavbe

Za účelom zohľadňovania geografických oblastí ohrozených povodňami v územnom plánovaní ako predpoklad vhodného využitia územia a prevencie škôd ustanovuje zákon o ochrane pred povodňami povinnosť vyhotovovať a pravidelne aktualizovať plány manažmentu povodňového rizika, vrátane predbežného hodnotenia povodňového rizika a vyhotovovania máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika. Týmito ustanoveniami sú do slovenského práva transponované základné úlohy, ktoré stanovuje smernica 2007/60/ES. Mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika boli vypracované k 22.12.2013 a následne ich bude potrebné pravidelne prehodnocovať a v prípade potreby aktualizovať.

Potreba manažmentu mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy

SR má vo vzťahu k manažmentu rizík a mimoriadnych udalostí povinnosti vyplývajúce zo strategických dokumentov, ako napr. z Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy[26], Doložkou o solidarite Lisabonskej zmluvy[27], Stratégie EÚ v oblasti ochrany zdravia[28] a z odporúčaní Bielej knihy na tému „Adaptácia na zmenu klímy: Európsky rámec opatrení“[29], Stratégie vnútornej bezpečnosti EÚ[30] k budovaniu odolnosti voči prírodným a iným katastrofám ako aj z Usmernenia EK pre vyhodnocovanie a mapovanie rizík v kontexte manažmentu katastrof[31].

Akákoľvek mimoriadna udalosť spôsobuje spomalenie hospodárskeho rastu, obzvlášť pri ekonomike veľkosti SR. Potrebu znížiť mieru rizika a obmedzovať následky mimoriadnych udalostí SR rieši identifikáciou hlavných príčin ohrozenia a zvyšovaním schopnosti manažmentu mimoriadnych udalostí riešiť vzniknuté mimoriadne situácie. Znižovanie rizika mimoriadnych udalostí zahŕňa pripravenosť, zmierňovanie následkov a prevenciu. Cieľom je zvýšiť odolnosť proti mimoriadnym udalostiam, ktorá sa opiera o vedomosti z riadenia rizík, budovania kapacít pre manažment rizík a manažment mimoriadnych udalostí a využívania IKT.[32]

V posledných rokoch sa dôraz presunul z riešenia situácie po mimoriadnych udalostiach na uplatňovanie komplexného prístupu k znižovaniu rizika mimoriadnych udalostí. V r. 2005 prijalo 168 vlád *akčný rámec z Hyogo na obdobie 2005-2015: Budovanie odolnosti národov a spoločenstiev proti mimoriadnym udalostiam*, ktorého implementáciu v plnej miere podporuje aj SR.

Potrebu ochrany územia mechanizmami civilnej ochrany navyše zdôrazňuje aj „mechanizmus Únie civilnej ochrany“, ktorý má smerovať ochranu prednostne na osoby, ale aj ŽP a majetok vrátane kultúrneho dedičstva. Zámer EP a Rady o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany[33] zahŕňa ochranu pred všetkými druhmi živelných pohrôm a mimoriadnych udalostí spôsobených ľudskou činnosťou, vrátane mimoriadnych udalostí spôsobujúcich ohrozenie alebo poškodenie ŽP alebo ohrozenie a poškodenie života a zdravia osôb.

Zmena klímy vplýva negatívne na ŽP, obyvateľstvo a tiež všetky sektory hospodárstva SR, ich produkciu, zamestnanosť v týchto sektoroch, znižuje výkonnosť hospodárstva ako celku, čím predstavuje hrozbu pre environmentálnu, sociálnu a ekonomickú oblasť[34]. Verifikované povodňové škody v SR v r. 2010 predstavovali 480,9 mil. EUR a ekonomické straty spôsobené požiarmi tvorili 0,6% z HDP v r. 2012, pričom priama škoda bola vyčíslená na 410,0 mil. EUR. Za poslednú dekádu v SR evidujeme škody v objeme viac než 1,4 mld. EUR.

Dopady zmeny klímy na výkonnosť ekonomiky budú signifikantné a z dlhodobého hľadiska môžu vážne ohroziť rozvojový potenciál a trvalú udržateľnosť. Na základe projekcií budúceho vývoja by v prípade nerealizácie adaptačných opatrení mohlo dôjsť k spomaleniu hospodárstva v dlhodobom horizonte (2050) na úrovni 0,4 – 0,7% ročného HDP. Naopak, ich realizáciou možno dopady znížiť na 0,10–0,15% HDP.

Potreba manažmentu rizík ovplyvnených zmenou klímy

V prípade nečinnosti pri zabraňovaní globálnych emisií CO_2, celkové náklady a negatívne dôsledky zmeny klímy sa budú rovnať najmenej 5% a môžu dosiahnuť 20 a viac percent globálneho HDP ročne.[35] Naopak, zníženie najničivejších dôsledkov zmeny klímy by si vyžadovalo len 1% globálneho HDP ročne. Zmena klímy významne vplýva na ekonomické pomery všetkých subjektov v SR.

Z národnej analýzy rizík, zo štatistík mimoriadnych udalostí a krízových situácií[36], štatistík realizovaných zásahov záchranných zložiek integrovaného záchranného systému (ďalej len „IZS“) a partnerov podieľajúcich sa na manažmente rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy ako aj z ďalších štatistických údajov vyplýva nárast potenciálnych mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy. Tieto sú identifikované ako riziká v rámci Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a budú súčasťou Národného plánu hodnotenia bezpečnostných rizík.

Početnosť udalostí, vyplývajúca zo sektorových analýz a dostupných štatistík, poukazuje na 2 kategórie rizík ovplyvnených zmenou klímy[37]:

a) **spôsobené geofyzikálnymi a hydrologickými rizikami (svahové pohyby a povodne)**
b) **spôsobené meteorologickými a klimatologickými rizikami (prívalové dažde, víchrice, extrémne teploty, snehové kalamity, sucho, ničivé požiare)**

V zmysle novej legislatívnej požiadavky[38] budú vypracovávané regionálne posúdenia rizík podľa vyššie uvedených 2 kategórií. Pre manažment rizík každej z uvedených kategórií bude zabezpečená existencia a pravidelná aktualizácia Národnej stratégie manažmentu bezpečnostných rizík SR, spoločne s regionálnymi stratégiami manažmentu rizík.

Mimoriadne udalosti vznikajúce v dôsledku nepredvídateľných udalostí majú osobitný dopad na občanov, poškodenie, narušenie alebo zničenie budov a kritickej infraštruktúry a aj významné dopady na ekonomiku SR.

Tabuľka 2

Dôsledky zmeny klímy	Predpokladané náklady	Predpokladané prínosy	Priorita
na ochranu ľudí	+++	+++++	1.
na ochranu ekosystému	++++	++++	2.
na ochranu infraštruktúry	+++++	+++	3.
na ochranu podnikateľov	++	++	4.
na ochranu budov	++++	+	5.

Zdroj: *MV SR*

Systematickým manažmentom rizík bude zabezpečená ochrana zdravia a života obyvateľstva, ochrana ekosystémov, bezpečnosť dopravy, vnútorná bezpečnosť a cezhraničná a medzinárodná spoluprácu pri manažmente rizík ako aj odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí podľa vyššie uvedenej prioritizácie.

Riziká súvisiace so zosuvmi a potreba ich sanácie

V súvislosti s výskytom povodní nadobúda na význame tiež skutočnosť, že v SR sa nachádza 21 790 svahových deformácií, z toho 21 600 zosuvov, ktoré predstavujú viac ako 5,25% rozlohy SR. Častými príčinami svahových deformácií sú klimatické faktory v kombinácii s eróznou činnosťou vodných tokov, vývermi a vztlakovými účinkami podzemných vôd. Významný negatívny vplyv na výskyt zosuvov najmä v oblastiach, ktoré nimi v minulosti nebývali postihnuté, má prebiehajúca zmena klímy. Silné lokálne zrážky prispievajú k čoraz častejšiemu výskytu extrémnejších prejavov zosuvov spôsobujúcich hospodárskej škody a ohrozenie zdravia a životov miestneho obyvateľstva. V dôsledku mimoriadne výdatných zrážok v 1. polovici r. 2010 a extrémnych zrážok a povodní v r. 2011-2013 vzniklo, resp. sa opätovne aktivizovalo v SR viac ako 600 nových svahových deformácií.

Riziká súvisiace so suchom a ním ovplyvneným deficitom zdrojov vody

Dlhšie suché periódy spôsobujú na viacerých územiach problémy s dostupnosťou pitnej vody z miestnych zdrojov. Preto je v takýchto deficitných územiach potrebné vyhľadať, overiť a zabezpečiť spoľahlivé zdroje pitnej i úžitkovej vody. Pre plánovanie ich budovania je nevyhnutné vykonať kvalitný geologický a hydrogeologický prieskum. Ten je rovnako nevyhnutný aj pri vymedzovaní deficitných oblastí. Ku koncu r. 2013 je z hľadiska hydrogeologického poznania komplexne preskúmaných iba 19% plochy SR, 54% územia je čiastočne spracovaného a hydrogeologický prieskum vôbec nebol realizovaný na 27% územia. Keďže doterajší hydrogeologický prieskum bol vykonávaný nerovnomerne a plánovaný prieskum má rešpektovať už aj vplyvy postupujúcej zmeny klímy, predmetom prieskumu musia byť aj územia s už ukončeným hydrogeologickým prieskumom.

Potreba zefektívniť intervenciu zložiek IZS

Úroveň spoločenskej bezpečnosti občanov EÚ/SR je hodnotená rýchlosťou, kvalitou a dostupnosťou služieb poskytovaných obyvateľstvu v situáciách, kedy je priamo ohrozený život, zdravie, majetok alebo ŽP, alebo iný stav, následkom ktorého je postihnutý subjekt odkázaný na poskytnutie bezodkladnej pomoci. Služby obyvateľstvu v oblasti záchranárskych činností v podmienkach SR zabezpečuje IZS, ktorý predstavuje koordinovaný postup jeho zložiek pri zabezpečovaní ich pripravenosti a pri vykonávaní činností a opatrení súvisiacich s poskytovaním pomoci v tiesni.

Medzi základné záchranné zložky IZS patria Hasičský a záchranný zbor, poskytovatelia záchrannej zdravotnej služby, kontrolné chemické laboratóriá civilnej ochrany, Horská záchranná služba a Banská záchranná služba. Osobitné postavenie majú útvary Policajného zboru, ktoré sa podieľajú na poskytovaní bezodkladnej pomoci v tiesni v rozsahu jeho úloh. V rámci IZS pôsobia aj právnické osoby, občianske združenia a organizácie, ktoré sa zaoberajú poskytovaním pomoci, záchranárskymi činnosťami alebo humanitnou činnosťou ako ostatné záchranné zložky a predstavujú výraznú pridanú hodnotu nevyhnutnú na zabezpečenie dostupnosti širokej škály foriem podpory a služieb v kontexte manažmentu rizík.

Ročne v SR zasiahnu prírodné katastrofy v priemere viac ako 59 400 ľudí, ktorým zložky IZS poskytujú pomoc. Medziročne sa zvyšujúci celkový počet výjazdov záchranných zložiek IZS

o 2,26% viac (v r. 2012 oproti r. 2011) je nepriamo zapríčinený aj zvyšujúcim sa počtom mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy.

Na základe údajov, ktoré eviduje Centrálne monitorovacie a riadiace stredisko bolo za r. 2013 zaznamenaných 362 mimoriadnych udalostí. Z celkového počtu majú najvyššie zastúpenie mimoriadne udalosti spôsobené povodňami a snehové kalamity (49% , resp. 20% zo všetkých mimoriadnych udalostí). Zvyšujúci trend potvrdzuje aj tomu zodpovedajúce vyhlásenie mimoriadnych situácií (146 v r. 2013) v rámci celého územia SR.

V súčasnosti je na území SR však možné o mimoriadnej udalosti informovať len 36,66% obývaného územia akustickým signálom elektronických sirén a iný systém včasného varovania SR nemá vytvorený, čo negatívne vplýva na evidovanú priemernú dĺžku trvania zásahov súvisiacich so zmenou klímy (s výnimkou povodní) záchranných zložiek IZS, ktorá v r. 2013 predstavovala v priemere 108 min/zásah.

Posilnenie nástrojov na riešenie vybraných mimoriadnych udalostí, predchádzanie ich vzniku, a zabezpečenie včasnej reakcie doplní súčasné aktivity SR pri poskytovaní verejných služieb ochrany obyvateľstva a ŽP v nadväznosti na Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a Národný plán hodnotenia bezpečnostných rizík[39]. Zároveň je potrebné posilniť možnosti SR v kontexte pomoci a solidarity na cezhraničnej a medzinárodnej úrovni pri vzájomnej pomoci krajín počas prírodných katastrof a mimoriadnych udalostí v zmysle Rozhodnutia (EÚ) č. 1313/2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany.

Podpora aktívnej adaptácie na dopady zmeny klímy a manažment rizík a mimoriadnych udalostí bude v rámci stratégie OP KŽP realizovaná prostredníctvom nasledujúcich IP:

Tematický cieľ 5 – Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika:

a) Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov
b) Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečiť predchádzanie vzniku katastrof a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

Podpora prechodu na energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

Do r. 2020 SR musí v oblasti OZE, energetickej efektívnosti a emisií skleníkových plynov zabezpečiť plnenie záväzkov a implementáciu opatrení vyplývajúcich z právnych predpisov EÚ v oblasti ŽP a energetiky.

Podpora udržateľného a efektívneho využívania energetických zdrojov bude v rámci stratégie OP KŽP realizovaná prostredníctvom IP spadajúcich do TC4, pričom bude zabezpečená doplnkovosť s opatreniami realizovanými v rámci ostatných tematických cieľov OP. V oblasti energetiky ide predovšetkým o zohľadnenie požiadaviek kvality ovzdušia[40].

Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

Podľa smernice 2009/28/ES má SR pre r. 2020 záväzný cieľ 14% OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe. Priebežný cieľ na r. 2011-2012 vo výške 8,2% bol splnený. V r. 2012 plnenie tohto cieľa predstavovalo 10,4%. Aj napriek pokroku pri jeho plnení, podiel OZE v energetickom mixe zostáva nízky a SR vykazuje vysokú závislosť od dovozu fosílnych palív, ktoré sa využívajú najmä na výrobu tepla. Pre perspektívne technológie na výrobu tepla z OZE[41] chýba cielená finančná podpora, preto prioritou bude výroba tepla.

Existujúci systém CZT poskytuje vhodné podmienky pre zvýšenie tepla z OZE, najmä z biomasy a geotermálnej energie. Pri využívaní biomasy prevažuje biomasa vo forme drevnej biomasy 33 PJ, pričom jej energetický potenciál vrátane rýchlorastúcich drevín je 50 PJ. Pri

podpore sa zvýhodní odpadná biomasa a biologicky rozložiteľná časť odpadu, pri ktorých je využitie nedostatočné. Najväčší potenciál v rámci odpadnej biomasy predstavuje poľnohospodárska biomasa (46,5 PJ), najmä obilná slama.[42]

Udržateľnosť využívania biomasy sa zabezpečí podporou zariadení s lepšou účinnosťou a uprednostnením zariadení s nižším výkonom. Podpora bude poskytovaná v súlade so Stratégiou pre redukciu PM_{10}, ako aj v súlade s relevantnými dokumentmi[43] a legislatívou[44] na úrovni EÚ a SR v oblasti udržateľného využívania biomasy. V prípade výroby elektriny a tepla budú teda podporené nízkoemisné zariadenia na využívanie biomasy. Zároveň sa bude zvyšovať efektívnosť systému zásobovania teplom. Využívanie geotermálnej energie v CZT je vzhľadom na dlhodobú návratnosť pomerne nízke. Tepelné čerpadlá určené na lokálne vykurovanie nie sú v SR zatiaľ veľmi rozšírenou technológiou, pretože predstavujú vyššiu vstupnú investíciu, ako napr. plynový kotol.

Podľa *Národného akčného plánu pre energiu z OZE* (NAP-OZE) je naplánované do r. 2020 zvýšenie výroby tepla z OZE na 34 PJ, pričom zhruba 15 PJ tepla má byť dodávané zo systémov CZT. To napomôže zvýšeniu podielu tepla z OZE z 8,7% v r. 2012 na 14,6% v r. 2020. Podporou sa zabezpečí konkurencieschopnosť výroby tepla z OZE v porovnaní s využívaním fosílnych palív.

Splnenie cieľa 14% je založené aj na raste podielu elektriny z OZE. Podiel elektriny z OZE sa postupne zvyšuje aj vďaka pevným výkupným cenám a dosahoval 20,1% v r. 2012, pričom na r. 2020 je plánovaný na 24%. Výkupné ceny zvyšujú ceny elektriny pre priemysel a ostatných konečných odberateľov, a preto je možné očakávať ďalšie obmedzenie podpory výroby elektriny z OZE, ktoré bude závisieť od plnenia cieľov pre jednotlivé technológie a bude založené na znižovaní výhod pre tieto technológie tak, aby sa výroba elektriny z nich stávala trhovo orientovanou. Dosiahnutie záväzného cieľa v r. 2020 si však vyžaduje zachovanie finančnej podpory. Od r. 2014, v zmysle platnej legislatívy[45], sa uplatňuje princíp - kto získa investičnú pomoc na výstavbu alebo rekonštrukciu zariadenia, nebude môcť čerpať prevádzkové výhody prostredníctvom mechanizmu výkupných cien.

Dôraz bude kladený aj na podporu zavádzania inovatívnych technických riešení zahrňujúcich zvyšovanie flexibilnej výroby[46] a akumuláciu energie v súlade s RIS3. Podpora týchto riešení je v súlade so strategickým plánom energetických technológií (SET plán)[47],ktorý medzi kľúčové výzvy zaradil prípravu technológií obnoviteľnej energie s vysokou mierou konkurencieschopnosti.

Udržateľný a inovatívny prístup predstavuje podpora výstavby zariadení malých výkonov na výrobu elektriny pre domácnosti. Inovatívny prístup je založený na tom, že pri navrhovanom nastavení podmienok výstavby malých zdrojov a kritérií finančnej podpory budú domácnosti motivované spotrebovať čo najväčšie množstvo elektriny vyrobenej z takéhoto zdroja. Elektrinu, ktorú domácnosti nebudú schopné spotrebovať v reálnom čase alebo ju nejakou vhodnou formou akumulovať pre vlastné využitie, budú poskytovať bezodplatne príslušnej regionálnej distribučnej sústave[48]. Týmto prístupom sa zvýši energetická sebestačnosť a zníži vplyv premenlivých OZE na elektrizačnú sústavu. V rámci podpory malých zdrojov OZE bude podporená aj inštalácia zariadení na výrobu tepla. Opatrenia zamerané na zariadenia malých výkonov prispejú nielen k zvýšeniu podielu OZE ale aj k rastu nepriamych pracovných miest, a preto je nevyhnutné uplatniť ich na celom území SR.

Významné regionálne prínosy vo forme vzniku nepriamych pracovných miest majú projekty založené na využívaní biomasy vrátane výroby bioplynu a biometánu, geotermálnej energie a podpory malých zdrojov OZE.

Zlepšovanie energetickej efektívnosti

Energetická náročnosť, podiel hrubej domácej spotreby a hrubého domáceho produktu, je dôležitým hospodárskym ukazovateľom. O významnom pokroku v znižovaní energetickej náročnosti svedčí vývoj v r. 2001-2005, kedy SR znížila energetickú náročnosť o 26%. Tento trend pokračoval aj v r. 2005- 2010, kedy energetická náročnosť poklesla o viac ako 20%, čo predstavuje najvyšší pokles v rámci EÚ. SR síce dosahuje priemernú energetickú náročnosť krajín V4, ale v r. 2011 bola energetická náročnosť SR 2,4-krát vyššia ako priemer EU-27[49] a dokonca 2,7-krát vyššia ako energetická náročnosť vyspelých ekonomík v regióne[50].

Graf 1

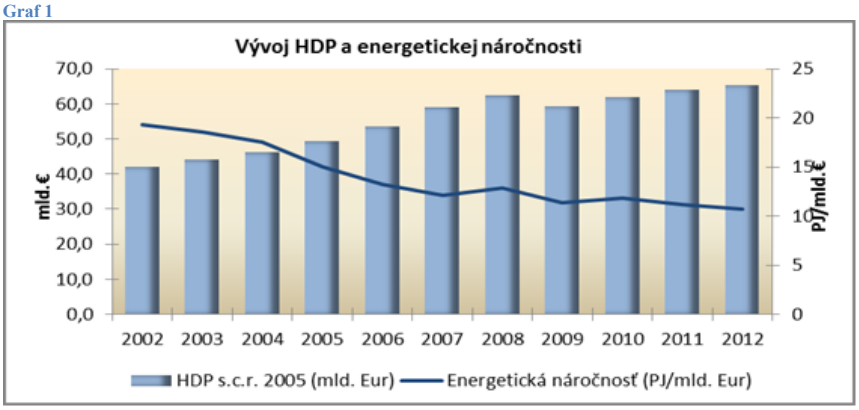

Zdroj: ŠÚ SR, MH SR

Trend znižovania spotreby energie pokračoval aj v r. 2012, v ktorom dosiahla konečná energetická spotreba hodnotu 105 307 GWh. Medziročný pokles spotreby energie bol na úrovni 3 261 GWh. V rámci štruktúry spotreby energie prevažovali sektory priemyslu a dopravy (graf č. 2).

Graf 2

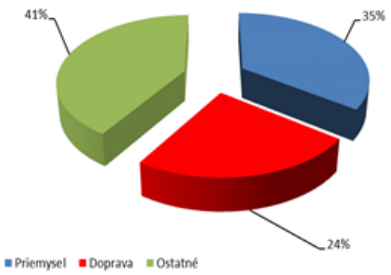

Zdroj: ŠU SR

V súlade s požiadavkami smernice 2012/27/EÚ bol na účely dosiahnutia cieľov v rámci prípravy Akčného plánu energetickej efektívnosti na roky 2014-2016 s výhľadom do r. 2020 stanovený potenciál úspor energie pre jednotlivé relevantné sektory[51]:

Tabuľka 3

Potenciál úspor energie s výhľadom do roku 2020	Zníženie primárnej energetickej spotreby (GWh)
Budovy[52]	2 653
Priemysel	2 728
Verejný sektor[53]	1 555
Doprava	1 020
Spotrebiče	767
Horizontálne opatrenia	31
Premena, prenos a distribúcia energie	1 584
Spolu	10 338

Zdroj: MH SR

Opatrenia navrhované v OP KŽP vychádzajú z tohto akčného plánu a napomôžu k plneniu cieľov úspory energie v SR stanovených do r. 2020.

Priemysel

Jedným z najvýznamnejších sektorov národného hospodárstva SR, v ktorom bola znížená energetická náročnosť, je **priemysel**. Toto zníženie bolo dosiahnuté najmä zavádzaním inovatívnych technológií a zvyšovaním podielu priemyselných odvetví s vyššou pridanou hodnotou. Povinné využívanie systému energetických auditov a aplikácia nízkonákladových opatrení identifikovaných v týchto auditoch taktiež významne ovplyvnila zníženie spotreby energie v priemysle. Napriek uvedeným aktivitám je podiel priemyslu na konečnej energetickej spotrebe v SR pomerne vysoký (zhruba 40%) v porovnaní s priemernou hodnotou EU-27 (asi 26%).

Spomedzi aktivít realizovaných v oblasti energetickej efektívnosti, či už na základe zavedenia energetických auditov alebo prostredníctvom podporných mechanizmov[54], boli najčastejšie využívané opatrenia ako rekonštrukcia a modernizácia priemyselných budov, existujúcich energetických zariadení, systémov výroby a rozvodu stlačeného vzduchu a rozvodov energie.

Na základe širokej diskusie s odbornou verejnosťou prostredníctvom rôznych seminárov, konferencií a odborných fór sa dospelo k tomu, aby sa týmto opatreniam venovala stratégia energetickej efektívnosti v priemysle aj v budúcnosti.

Aj keď na základe spoločných EU indikátorov pre plnenie úspor energie podľa národných akčných plánov SR splnila plánované úspory energie na r. 2008-2010, pri hodnotení Akčného plánu energetickej efektívnosti SR na roky 2008-2010 boli z dvoch rôznych finančných mechanizmov identifikované konkrétne projekty na zlepšovanie energetickej efektívnosti v priemysle s úsporou energie zhruba 180,5 GWh s celkovou investičnou náročnosťou asi 26,4 mil. EUR, čo predstavuje zhruba 55% plánovaných úspor v priemysle. V Akčnom pláne energetickej efektívnosti SR na roky 2011-2013 bola v sektore priemyslu dosiahnutá úspora energie vo výške 297 GWh, k čomu významne prispelo aj financovanie opatrení z OP KaHR.

Verejné budovy

Na základe monitorovania energetickej certifikácie budov možno konštatovať, že v r. 2008-2010 sa zlepšením tepelno-technických vlastností budov ušetrilo cca 10 GWh[55]. K zníženiu spotreby tepla významne prispieva aj hydraulické vyregulovanie vykurovacích systémov vrátane termoregulačných ventilov na vykurovacích telesách.

Celkovo je v SR zhruba 15 tis. **verejných budov**, t.j. budov vo vlastníctve štátu alebo samospráv. Vzhľadom na značnú zastaranosť objektov a prevádzku technických zariadení budov aj po skončení životnosti, ako aj na zadlženosť verejného sektora, je súčasný stav týchto budov nevyhovujúci. Z dôvodu nedostatku finančných zdrojov na priebežné opravy sú niektoré budovy a ich zariadenia v havarijnom stave[56], čo predstavuje významné straty energie. Niektoré z verejných inštitúcií už zrealizovali obnovu svojich budov[57]. V rámci pilotného projektu „Energetická efektívnosť vo verejných budovách" bola priemerná úspora spotreby energie viac ako 40% v porovnaní so spotrebou energie pred obnovou. Avšak súčasné podporné mechanizmy a vyčlenené finančné zdroje nie sú dostatočné na pokrytie celkového potenciálu úspor energie vo verejnom sektore[58].

V súlade so smernicou 2010/31/EÚ by mali všetky nové verejné budovy postavené od r. 2019 a všetky budovy postavené od r. 2021, spĺňať požiadavky budov s takmer nulovou potrebou energie, pričom významne obnovované budovy majú tiež spĺňať tieto požiadavky, ak je to technicky, funkčne a ekonomicky uskutočniteľné. Predmetné požiadavky sú zohľadnené aj v Národnom pláne zameranom na zvyšovanie počtu budov s takmer nulovou potrebou energie.[59]

Podľa čl. 5 smernice 2012/27/EÚ bude potrebné od r. 2014 zabezpečiť obnovu budov ústredných orgánov štátnej správy. Táto obnova sa bude týkať budov, ktoré nespĺňajú minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť budov podľa smernice 2010/31/EÚ. Ročne bude potrebné z pohľadu energetickej efektívnosti obnoviť taký počet budov, ktorým sa zabezpečí úspora energie zodpovedajúca úspore pri obnove 3% celkovej podlahovej plochy budov nad 500 m^2, neskôr nad 250 m^2. Stratégia pre účely článku 5 smernice je uvedená v Notifikačnej správe k alternatívnemu prístupu podľa článku 5 smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti.

Aktivity navrhované v rámci OP KŽP sú plne v súlade s dlhodobou stratégiou obnovy budov[60] a prispejú k plneniu cieľov tejto stratégie.

Základom pre realizáciu opatrení energetickej efektívnosti v sektore budov budú výsledky národného projektu „Podpora nástrojov na zavádzanie a optimalizáciu opatrení v oblasti energetickej efektívnosti a spracovanie analýzy potenciálu úspor energie vo verejných budovách". Výsledkom tohto projektu bude 250 energetických auditov verejných budov[61], ktoré poskytnú dôležité údaje o súčasnom stave, potenciáli úspor energie a možných riešeniach v sektore verejných budov.

Poradenstvo, informovanosť, zvyšovanie povedomia

Jedným z dôležitých predpokladov splnenia cieľov Stratégie Európa 2020 v oblasti energetickej efektívnosti je vzdelanostná úroveň odborníkov v energetike a súvisiacich odboroch, ako aj primerané povedomie laickej verejnosti. Je potrebné zvyšovať **informovanosť v oblasti energetickej efektívnosti** pre verejnosť od detí až po odborníkov prostredníctvom realizácie informačných kampaní v oblasti energetickej efektívnosti, realizácie projektov poradenstva a zvyšovania informovanosti zamestnancov štátnej správy a miestnej samosprávy v oblasti energetickej efektívnosti s cieľom monitorovania a hodnotenia úspor energie, ako aj navrhovania opatrení na efektívne využívanie verejných prostriedkov v oblasti energetickej efektívnosti. Zvyšovanie informovanosti v oblasti základného financovania a dostupných finančných nástrojov napomôže k realizácii zlepšovania energetickej efektívnosti a k rozvoju OZE. V rámci národného projektu financovaného z OP KaHR je podporovaná osveta a poradenstvo v oblasti efektívneho využívania energie a využívania OZE, vrátane zvýšenia informovanosti širokej verejnosti." Súčasťou projektu je viacero čiastkových aktivít, ktorých výstupy sú podrobnejšie uvedené v prílohe č. 1.

Nízkouhlíkové stratégie

Dôležitým faktom v podmienkach SR je absencia **lokálnych a regionálnych akčných plánov zameraných na udržateľnú energetiku**, ktoré by mali byť neoddeliteľnou súčasťou nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti a mali by nadväzovať na pripravovanú nízkouhlíkovú stratégiu SR.V súčasnosti sú spracované väčšinou len koncepcie rozvoja obce v oblasti tepelnej energetiky, a to podľa zákona o tepelnej energetike. V súvislosti so zmenami dopytu po využiteľnom teple by mali rozhodujúcu a nezastupiteľnú úlohu pri stabilizácii trhu s teplom zohrať obce účinnejším využívaním územných a stavebných konaní pri zabezpečovaní ekonomicky prijateľného a environmentálne akceptovateľného spôsobu dodávky tepla na základe spracovaných, resp. aktualizovaných koncepcií rozvoja tepelnej energetiky, ktoré by boli súčasťou širších plánov trvalo udržateľnej energetiky.[62] V tejto súvislosti je potrebné vyvíjať aktivity na regionálnej a miestnej úrovni, ktoré podporia nielen koncepcie rozvoja tepelnej energetiky, ale aj komplexné strategické dokumenty zamerané na úsporu energie – Plány energetickej efektívnosti, čím sa dosiahne súlad s požiadavkami stanovenými smernicou 2012/27/EÚ.

Systémy centralizovaného zásobovania teplom založené na dopyte po využiteľnom teple

V SR sa zhruba 20% elektriny vyrába **vysoko účinnou kombinovanou výrobou elektriny a tepla (KVET)**, ktorá je založená na dopyte po využiteľnom teple, t.j. technológiami šetrnými k ŽP a pozitívne ovplyvňujúcimi spotrebu primárnych energetických zdrojov. Keďže je vysoko účinná KVET naviazaná na využiteľné teplo, po r. 2007 sa podiel výroby elektriny vyrobenej vysoko účinnou KVET v SR znižuje najmä z nasledujúcich dôvodov:

- pri uplatňovaní politiky energetickej efektívnosti sa znižuje potreba využiteľného tepla najmä v bytovo-komunálnej sfére, ako aj v priemysle a potreba chladu sa zvyšuje len minimálne;
- rozvody tepla systémov CZT sú predimenzované a technicky opotrebované;
- zvýšením využívania OZE pri vykurovaní a príprave teplej vody[63] a vzhľadom na veľkú plošnú plynofikáciu SR, primerané ceny zemného plynu a dostupné kotly s vysokou účinnosťou sa začína prejavovať trend odpájania zo systémov CZT, čím sa znižuje potenciál využiteľného tepla z vysoko účinnej KVET;
- zvýšením využívania OZE na výrobu elektriny rastie dopyt po tzv. regulačnej elektrine, ktorá je zabezpečovaná najmä zariadeniami na KVET, v dôsledku čoho sa však zhoršuje celková účinnosť resp. klesá podiel elektriny vyrobenej vysoko účinnou KVET;
- hospodárska kríza a následne plynová kríza tiež negatívne ovplyvnili podiel elektriny vyrobenej vysoko účinnou KVET[64].

Úspory primárnych energetických zdrojov z KVET sa postupne zvyšujú, ale znižovanie emisií CO_2 nekopíruje krivku znižovania úspor primárnych energetických zdrojov. Je to ovplyvnené najmä podielom plynu, jadrového paliva a biomasy na celkových úsporách primárnych energetických zdrojov. Na základe výsledkov analýzy pre návrh novej Energetickej politiky SR je možné konštatovať, že výroba využiteľného tepla podľa typov zdrojov je zhruba 130 – 140 PJ. Najvyšší podiel výroby tepla pripadá na individuálne zdroje tepla, kde má najvyšší podiel zemný plyn, čo odzrkadľuje výraznú plošnú plynofikáciu SR. Ostatné primárne energetické zdroje[65] sa na výrobe tepla v individuálnych zdrojoch tepla podieľajú menej ako 1%.

V najbližších rokoch sa očakávajú v **systémoch CZT**, hlavne s teplárňami spaľujúcimi tuhé palivá, zvýšené investície vyvolané potrebou obnovy zariadenia na výrobu tepla v súvislosti so zabezpečením požiadaviek na plnenie sprísnených emisných limitov, ktoré budú platné od r.

2016. Vplyv na ekonomiku výroby tepla bude mať aj zmena pravidiel pri obchodovaní s emisiami skleníkových plynov.

Ďalšie zvýšenie investičných nákladov v systémoch CZT si vyžiada nevyhnutná rekonštrukcia technicky a ekonomicky zastaraných rozvodov tepla, resp. aj zmena spôsobu zásobovania teplom[66]. Využitím financovania rekonštrukcie a modernizácie rozvodov tepla zo štrukturálnych fondov bude možné optimálne prispôsobiť rozvody a zdroje tepla dopytu po využiteľnom teple, ktorý sa znižuje najmä v dôsledku realizácie opatrení v oblasti znižovania energetickej náročnosti budov napr. zatepľovaním. Opatreniami rozvoja systémov CZT sa zabezpečí súlad s európskou stratégiou v oblasti úspor energie, ktorú reprezentuje nová smernica 2012/27/EÚ.

Stratégia v oblasti efektívneho zásobovania teplom bude zameraná najmä na:

- udržateľné CZT, t.j. bezpečnú, spoľahlivú, cenovo prijateľnú, efektívnu a environmentálne udržateľnú dodávku tepla;
- zvýšenie podielu tepla z vysokoúčinnej KVET;
- zvýšenie energetickej účinnosti pri výrobe, distribúcii a dodávke tepla.

Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo bude v rámci stratégie OP KŽP realizovaná prostredníctvom nasledujúcich IP:

Tematický cieľ 4 – Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

a) Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov
b) Podpora energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

c) Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania

e) Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti, vrátane podpory udržateľnej multimodálnej mestskej mobility a adaptačných opatrení, ktorých cieľom je zmiernenie zmeny klímy

g) Podpora využívania vysoko účinnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie na základe dopytu po využiteľnom teple

Výber TC a súvisiacich investičných priorít bol posúdený aj v rámci ex ante hodnotenia OP KŽP vykonaného v súlade s čl. 55 všeobecného nariadenia, pričom hodnotiteľ konštatoval, že navrhovaný výber je odôvodnený a zohľadňuje priority stanovené v príslušných strategických dokumentoch na národnej a EÚ úrovni.

V rámci prípravy OP KŽP boli zohľadnené aj kľúčové odporúčania z ex ante hodnotenia, a to:

- jednoznačne stanoviť celkový cieľ OP;
- zvážiť úpravu znenia niektorých špecifických cieľov a v prípade potreby aj aktivít tak, aby prispievali k naplneniu príslušných cieľov;
- dopracovať časti OP, týkajúce sa PO 3- vstupnú analýzu, konkrétne aktivity, relevantné a merateľné ukazovatele;
- zvážiť podmienky podpory malých vodných elektrární tak, aby nedošlo k poškodeniu riečneho ekosystému, a podporu výstavby zariadení na výrobu elektriny z malých OZE len pod podmienkou, že sa nebude realizovať tam, kde je dostupný systém CZT;

- aktualizovať vzájomné interakcie OP a dohodnúť ich deliace línie.

Záverečná správa z ex ante hodnotenia OP KŽP, vrátane záverečného zhrnutia, je uvedená v prílohe č. 5.

Návrh OP KŽP ako strategického dokumentu s celoštátnym dosahom bol posúdený z hľadiska jeho predpokladaných vplyvov na ŽP podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (SEA). Proces SEA prebiehal v období 08/2013 – 03/2014. Záverečné stanovisko z procesu SEA, ako aj dokumentácia z jednotlivých krokov tohto procesu je sprístupnená verejnosti v informačnom systéme EIA/SEA na webovom sídle www.enviroportal.sk.

Podpora pre zmiernenie dôsledkov energetickej krízy - SAFE

Podpora opatrení na kompenzáciu vysokých cien energií (v dôsledku pandémie COVID-19 a vojny na Ukrajine) bola uznesením vlády SR č. 806/2022[67] stanovená ako národná priorita. Podľa zisťovania ŠÚ SR rodinné účty 2020[68] predstavujú úrovne 1 061 EUR a 1 142 EUR, ktoré vymedzujú hranice disponibilných príjmov zraniteľných domácností (80., resp. 85. percentil, rozdelenia ekvivalentných disponibilných príjmov slovenských domácností).

1.1.2 Odôvodnenie výberu tematických cieľov a zodpovedajúcich investičných priorít

Tabuľka 4 Odôvodnenie výberu tematických cieľov a investičných priorít

Vybraný tematický cieľ	Vybraná investičná priorita	Odôvodnenie výberu
6 Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov	6a) Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek	*1) Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011-2015(schválený v r. 2012)* *2) Program predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2014-2018 (schválený v r. 2013)* *3) Zákon o odpadoch transponujúci rámcovú smernicu o odpade, smernicu 1999/31/ES, smernicu 2006/66/ES, smernicu 2000/53/ES* *4) Zákon. o obaloch transponujúci smernicu 94/62/ES* *5) Smernica 2012/19/EÚ* *6) Národný program reforiem SR 2014* *7) Nízka efektivita triedenia komunálneho odpadu* *8) Vysoký podiel BRO zneškodňovaného skládkovaním* *9) Potreba zvyšovania úrovne environmentálneho vedomia v oblasti predchádzania vzniku odpadov, triedeného zberu a recyklácie* *10) Nekvalitné dáta o nakladaní s odpadmi, nefunkčný informačný systém o produkcii a nakladaní s odpadmi*
	6b) Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek	*1) Rámcová smernica o vode* *2) Vodný zákon* *3) Zákon o chránených vodohospodárskych oblastiach* *4) Zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách transponujúci smernice 91/271/EHS a 98/83/ES a 2020/2184 (prepracované znenie)* *5) Národný program SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES* *6) Vodný plán Slovenska (schválený v r. 2015 a v r. 2022 – 2. aktualizácia), ktorý obsahuje plány manažmentu správneho územia povodia Dunaja a povodia Visly* *7) Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR (schválený v r. 2021)* *8) Dunajská stratégia* *9) Potreba riešiť nevyhovujúci chemický a ekologický stav povrchových a podzemných vôd* *10) Potreba riešiť nevyhovujúcu kvalitu pitnej vody* *11) Potreba riešiť nedostatočné zabezpečenie sledovania vôd*

		12) Koncepcia na ochranu vodných zdrojov Európy
	6d) Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry	*1) Zákon o ochrane prírody a krajiny transponujúci smernicu o biotopoch a smernicu o ochrane vtáctva* *2) EU stratégia biodiverzity do r. 2020* *3) Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do r. 2020* *4) Aktualizovaný program starostlivosti o mokrade Slovenska na r. 2008–2014 a jeho akčný plán* *5) Prioritný akčný rámec financovania Natura 2000 v Slovenskej republike pre EU programové obdobie 2014–2020* *6) Oznámenie k zelenej infraštruktúre[69]* *7) Dunajská stratégia[70]* *8) Záväzok dobudovať sústavu Natura 2000 a zabezpečiť primeranú starostlivosť o tieto územia* *9) Nedostatočný stav poznania druhov, biotopov, ekosystémov a ich služieb* *10) Potreba funkčného systému monitoringu a reportingu na úseku ochrany prírody a krajiny;* *11) Požiadavky na zvýšenie medzirezortnej komunikácie v súvislosti s riešením otázok v oblasti ochrany prírody (doprava, pôdohospodárstvo a i.) a na zapojenie verejnosti;* *12) Plnenie ďalších záväzkov vyplývajúcich z environmentálneho acquis, medzinárodných dohovorov a zabezpečenie priorít na národnej úrovni*
	6e) Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku	*1) Národný program reforiem SR 2014* *2) Podpora implementácie smerníc EÚ a legislatívy SR v oblasti znižovania emisií a kvality ovzdušia, najmä zákona o ovzduší a súvisiacich právnych predpisov* *3) Program Čisté ovzdušie pre Európu[71]* *4) Stratégia pre redukciu PM_{10} (schválená v r. 2013) a programy na zlepšenie kvality ovzdušia* *5) Nepriaznivá situácia v oblasti kvality ovzdušia napriek celkovému trendu znižovania emisií* *6) Dlhodobé prekračovanie limitných hodnôt častíc PM vo viacerých zónach a aglomeráciách* *7) Významný podiel stacionárnych zdrojov na znečisťovaní ovzdušia* *8) Nedostatočná informovanosť v oblasti kvality ovzdušia (napr. správna prax používania lokálnych kúrenísk)* *9) Zákon o environmentálnych záťažiach* *10) Geologický zákon*

		11) Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (schválený v r. 2016 na obdobie 2016 - 2021 a v r. 2022 na obdobie 2022 - 2027) *12) Sanácia EZ ako nevyhnutný predpoklad opätovného využitia lokalít na hospodársky rozvoj* *13) Dunajská stratégia* *14) Požiadavky dosiahnutia dobrého stavu vôd vyplývajúce z RSV*
5 Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika	5a) Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov	*1) Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (schválená v r. 2014), Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia 2018* *2) Dunajská stratégia* *3) Zákon o ochrane pred povodňami, transponujúci smernicu 2007/60/ES* *4) Koncepcia vodohospodárskej politiky SR do roku 2015(schválená v r.2006)* *5) Potreba spomaliť odtok vody z krajiny a zabrániť vzniku povodňových vĺn* *6) Povinnosť aktualizovať plány manažmentu povodňového rizika, vrátane predbežného hodnotenia povodňového rizika a aktualizovania máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika* *7) Prehrievanie krajiny a zvyšujúce sa riziko výskytu sucha*
	5b) Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečiť predchádzanie vzniku katastrof a vyvíjanie systémov zvládania katastrof	*1) Implementácia legislatívy EÚ a SR v oblasti manažmentu rizík* *2) Napĺňanie cieľov Stratégie EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy[72](opatrenie č.6,7)* *3) Zabezpečiť prepojenosť služieb a výmenu dát, vedomostí/skúseností v oblasti zmeny klímy medzi SR a EÚ (Copernicus[73], Climate-ADAPT)* *4) Napĺňanie cieľa č.5 Stratégie vnútornej bezpečnosti EÚ* *5) Zachovať bezpečnosť a minimalizovať riziká (Uznesenie vlády SR č.325/2013 k Správe o bezpečnosti SR za r.2012)* *6) Komplexne preskúmať územie SR z hydrogeologického hľadiska a znížiť negatívne vplyvy zmeny klímy na zdroje podzemných vôd po 1980* *7) Program prevencie a manažmentu zosuvných rizík (2014-2020) a (2021 - 2029)* *8) Minimalizovať riziká zo vzniku nových svahových deformácií (zosuvov)[74]* *9) Zabezpečiť ochranu života, zdravia a majetku pred následkami mimoriadnych udalostí spôsobených zmenou klímy (zákon o civilnej ochrane*

		obyvateľstva, zákon o integrovanom záchrannom systéme) *10) Vypracovať adaptačné stratégie na regionálnej, miestnej a mestskej úrovni (Dohovor starostov)*
4 Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	4a) Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov	*1) Národný program reforiem SR 2014:* *- Podpora dlhodobej konkurencieschopnosti prostredníctvom politiky tzv. zeleného rastu* *- Využívanie čistejších zdrojov energie, zabránenie environmentálnej degradácií* *- Prechod na nízko-uhlíkové hospodárstvo a postupné znižovanie emisií skleníkových plynov aj znečistenia ovzdušia* *- Zastavenie neúmerného zvyšovania koncových cien elektrickej energie v dôsledku silnej finančnej podpory OZE a KVET* *- Zvýšenie využitia OZE pri výrobe tepla* *- Cieľ pre rok 2020 – Podiel 14 % OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe* *2) Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030* *3) Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov (schválený v r. 2010)* *4) Koncepcia rozvoja výroby elektriny z malých obnoviteľných zdrojov energie SR(schválená v r. 2013)* *5) Stratégia pre redukciu PM_{10} (schválená v r. 2013) a programy na zlepšenie kvality ovzdušia*
	4b) Podpora energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch	*1) Odporúčanie Rady, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovenska na rok 2013 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovenska na rok 2012 – 2016* *2) Národný program reforiem SR 2014:* *- Zvýšenie energetickej efektívnosti a využitia OZE v podnikoch* *- Zvýšenie energetickej efektívnosti v priemysle a službách* *- Podpora zavádzania systémov energetického manažérstva v priemysle a implementácie opatrení z energetického auditu* *- Podpora vypracovania energetických auditov pre MSP* *- Cieľ pre rok 2020: Dosiahnuť kumulovanú úsporu 130 PJ.* *3) Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030* *4) Koncepcia energetickej efektívnosti SR (schválená v r. 2007)* *5) Akčný plán energetickej efektívnosti SR na roky 2014-2016 s výhľadom do roku 2020 (schválený v r. 2014)*

		6) Smernica 2012/27/EÚ, ktorej požiadavky budú zohľadnené zmenou zákona o energetickej efektívnosti
	4c) Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania	*1) Odporúčanie Rady, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovenska na rok 2013 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovenska na rok 2012 – 2016* *2) Národný program reforiem SR 2014:* *- Zvýšenie energetickej efektívnosti a využitia OZE vo verejnom sektore a verejných budovách vrátane ich obnovy* *- Dosiahnutie cieľa úspor energie obnovou budov ÚOŠS vo výške 3 % ročne z celkovej podlahovej plochy, alebo dosiahnutie ekvivalentu úspor energie alternatívnym spôsobom* *- Cieľ pre rok 2020: Dosiahnuť kumulovanú úsporu 130 PJ* *3) Koncepcia energetickej efektívnosti SR (schválená v r. 2007)* *4) Akčný plán energetickej efektívnosti SR na roky 2014-2016 s výhľadom do roku 2020 (schválený v. r. 2014)* *5) Národný plán zvyšovania počtu budov s takmer nulovou potrebou energie (schválený v r. 2012)* *6) Smernica 2010/31/EÚ* *7) Smernica 2012/27/EÚ* *8) Stratégia obnovy fondu bytových a nebytových budov v SR (schválená v r. 2014)*
	4e) Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti, vrátane podpory udržateľnej multimodálnej mestskej mobility a adaptačných opatrení, ktorých cieľom je zmiernenie zmeny klímy	*1) Národný program reforiem SR 2014:* *- Podpora politiky tzv. zeleného rastu, ktorá sa stala jednou z priorít Stratégie Európa 2020 aj OECD* *- Využívanie čistejších zdrojov energie, ktoré zabránia environmentálnej degradácií, bude znamenať prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo* *- Postupné znižovanie emisií skleníkových plynov aj znečistenia ovzdušia* *2) Koncepcia energetickej efektívnosti SR (schválená v r. 2007)* *3) Akčný plán energetickej efektívnosti SR na roky 2014-2016 s výhľadom do roku 2020 (schválený v r. 2014)* *4) Smernica 2012/27/EÚ* *5) Dohovor starostov a primátorov* *6) Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 (schválená v r. 2020)*
	4g) Podpora využívania vysoko	*1) Stratégia Európa 2020: "Európa efektívne využíva zdroje"*

	účinnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie na základe dopytu po využiteľnom teple	- *Podpora nástrojov zameraných na úsporu energie,* 2) *Národný program reforiem SR 2014:* - *Podpora politiky tzv. zeleného rastu, ktorá sa stala jednou z priorít Stratégie Európa 2020 aj OECD* - *Prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo a postupné znižovanie emisií skleníkových plynov aj znečistenia ovzdušia* - *Cieľ pre rok 2020: Podiel 14 % OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe* - *Cieľ pre rok 2020: Dosiahnuť kumulovanú úsporu energie 130 PJ* 3) *Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030* 4) *Koncepcia energetickej efektívnosti SR(schválená v r. 2007)* 5) *Akčný plán energetickej efektívnosti SR na roky 2014-2016 s výhľadom do roku 2020 (schválený v r. 2014)* 6) *Smernica 2012/27/EÚ*
Podpora obnovy po kríze spojenej s pandémiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a príprava zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva	Podpora obnovy po kríze spojenej s pandémiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a príprava zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva	*1) Návrh na riešenie dopadov energetickej krízy prostredníctvom EŠIF zdrojov programového obdobia 2014 – 2020 a rámec implementácie (SAFE-CARE), (schválený v r. 2022)* *2) Novela nariadenia (EÚ) č. 1303/2013 – legislatívna zmena SAFE (účinná od 1.3.2023)* *3) Nariadenie vlády SR č. 19/2023* *4) Neoficiálny dokument o zmenách rámca kohéznej politiky v kontexte energetickej krízy v rámci legislatívnych rokovaní REPowerEU, SPI(2022) 59 (október 2022)*

1.2 Odôvodnenie pridelených finančných prostriedkov

Disponibilná alokácia vyčlenená na OP KŽP pozostáva z finančných prostriedkov KF a EFRR. Celková výška tejto alokácie bola rozdelená medzi relevantné tematické ciele definované v „Pozičnom dokumente Komisie k vypracovaniu Partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014 – 2020“ na základe požadovaných objemov potrebných pre úspešnú implementáciu aktivít navrhnutých pre jednotlivé investičné priority. Rozdelenie alokácie zohľadňuje podporu plnenia priorít inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu Stratégie Európa 2020 a taktiež Národného programu reforiem SR.

Na základe najširšieho záberu investičných priorít bol najväčší podiel – 42,81 % celkovej finančnej alokácie vyčlenený na tematický cieľ 6 – Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov, a teda na prioritnú os 1 Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry. V rámci nej bude prioritne zabezpečené plnenie požiadaviek environmentálneho acquis odpadového a vodného

Odstránené: 54,22 %

hospodárstva, plnenie existujúcich záväzkov SR voči EÚ v oblasti životného prostredia (predovšetkým čistenia komunálnych odpadových vôd) a taktiež smerníc týkajúcich sa aj ďalších oblastí ako je napr. ochrana ovzdušia alebo biotopov a druhov európskeho významu. Úspešné plnenie týchto požiadaviek, záväzkov ako aj smerníc spoločne s ďalšími podporovanými investičnými prioritami s plánovanými finančne nákladnými aktivitami, ako sú napríklad sanácia environmentálnych záťaží, dobudovanie sústavy Natura 2000 si vyžaduje realizáciu finančne nákladných investícií, pre ktoré bolo potrebné vyčleniť významnú časť celkovej alokácie programu.

Na tematický cieľ 5 Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika bol vyčlenený objem finančných prostriedkov predstavujúci 15,25 % z celkovej alokácie, čo umožní zabezpečiť aj realizáciu viacerých finančne náročných investícií súvisiacich s prispôsobovaním sa zmene klímy a zabezpečením odolnosti proti rizikám a mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy, a to s cieľom minimalizovať budúce hospodárske škody a udržať dlhodobú kvalitu života obyvateľstva. Alokácia na tematický cieľ 5 na národnej úrovni vychádza tiež zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a Národného plánu hodnotenia bezpečnostných rizík[75]. Na prioritnú os 2 Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami bol vyčlenený objem finančných prostriedkov predstavujúci 4,35 % z celkovej alokácie. Realizácia preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami je jedným z najdôležitejších spôsobov proaktívnej adaptácie na zmenu klímy. Prostredníctvom ich realizácie sa zároveň zabezpečuje plnenie požiadaviek v oblasti manažmentu povodňových rizík vyplývajúcich zo smernice 2007/60/ES, ktorá je transponovaná zákonom o ochrane pred povodňami, transponujúci smernicu 2007/60/ES.

Odstránené: 6,64 %

V rámci tohto cieľa bude tiež zabezpečené plnenie požiadaviek v zmysle Rozhodnutia Európskeho Parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ zo 17.12.2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany, Stratégie vnútornej bezpečnosti EÚ[76] k budovaniu odolnosti voči prírodným a iným katastrofám a Usmernením EK pre vyhodnocovanie a mapovanie rizík v kontexte manažmentu katastrof[77]. Na prioritnú os 3 Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy bol vyčlenený objem finančných prostriedkov predstavujúci 8,61 % z celkovej alokácie. V rámci uvedenej prioritnej osi sa plánuje podpora aktivít, ktoré majú celoslovenskú územnú pôsobnosť. V prípade ich realizácie sa oprávnenosť výdavkov týchto aktivít pomerne (pro rata) znižuje, keďže územie Bratislavského kraja nie je oprávnené na podporu z EFRR pre menej rozvinuté regióny [78].

27,81% finančných prostriedkov z celkovej alokácie OP bolo vyčlenených na tematický cieľ 4 Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch, podporovaný v rámci prioritnej osi 4 Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch. Táto suma bola prerozdelená medzi jednotlivé investičné priority na základe analýzy kvantitatívnych a kvalitatívnych charakteristík jednotlivých tematických oblastí týkajúcich sa implementácie smerníc 2012/27/EÚ, 2010/31/EÚ a 2009/28/ES, ako aj z analýzy potrieb a priorít SR stanovených v rámci definovanej stratégie OP KŽP. Vzhľadom na vysoký podiel budov verejnej správy s nevyhovujúcimi tepelno-technickými vlastnosťami (predovšetkým panelové a prefabrikované skeletové budovy), bude najvýznamnejšia časť vyčlenenej alokácie v rámci tohto tematického cieľa v súlade s odporúčaniami Rady[79] použitá na aktivity zamerané na podporu zlepšovania energetickej efektívnosti verejných budov. Podstatná časť alokácie na tematický cieľ 4 je v súlade s identifikovanými potrebami vyčlenená na podporu aktivít zameraných na znižovanie energetickej náročnosti podnikov[80], inštaláciu malých zariadení na využívanie OZE (do 10 kW) a modernizáciu a rekonštrukciu rozvodov tepla. V prípade realizácie aktivít D, E, F špecifického cieľa 4.4.1, ktoré zasahujú svojím účinkom celé územie

SR sa oprávnenosť výdavkov týchto aktivít pomerne (pro rata) znižuje, keďže územie Bratislavského kraja nie je oprávnené na podporu z EFRR pre menej rozvinuté regióny[81].

Technická pomoc určená pre OP KŽP bude zabezpečovať komplexnú podporu potrebnú pre úspešnú realizáciu programu, pričom sú na ňu vyčlenené 2,72% percentá celkovej alokácie programu. Táto časť alokácie pokryje predovšetkým priame (napr. mzdy, vzdelávanie) aj nepriame (napr. technické zabezpečenie, IT systém) náklady na zamestnancov riadiaceho orgánu či sprostredkovateľských orgánov ako aj ďalšie činnosti ktoré je potrebné zabezpečovať v zmysle platných nariadení EK.

Za účelom definovania investičnej stratégie pre opatrenia technickej pomoci RO vypracoval analýzu východiskového stavu a potrieb v tejto oblasti, zohľadňujúc pritom skúsenosti z programového obdobia 2007 - 2013. Za účelom zabezpečenia konzistentného prístupu na národnej úrovni RO pri príprave tejto analýzy vychádzal z analýzy vypracovanej zo strany CKO (*Analýza administratívnych kapacít a efektívnosti subjektov zodpovedných za EŠIF a administratívnych kapacít prijímateľov pomoci*).

Na prioritnú os 6 Podpora pre zmiernenie dôsledkov energetickej krízy - SAFE určenú na úhradu nákladov na spotrebu energie pre zraniteľné domácnosti, ako výnimočné opatrenie nevyhnutne potrebné na riešenie energetickej krízy vyplývajúcej z dôsledkov vojenskej agresie Ruska voči Ukrajine v roku 2022, je vyčlenených 13,69 % percent celkovej alokácie programu.

Tabuľka 5 Prehľad investičnej stratégie OP

Prioritná os	Fond	Podpora Únie (EUR)	Podiel na celkovej podpore Únie poskytnutej na OP (%)	Tematický cieľ	Investičná priorita	Špecifické ciele zodpovedajúce investičnej priorite	Spoločné ukazovatele a špecifické výsledkové ukazovatele programu, pre ktoré boli stanovené ciele
1. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry	KF	1 212 742 900	42,81%	6. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov	1.1 (a) investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek	1.1.1 Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov	- Podiel zhodnotených odpadov na celkovom množstve vyprodukovaných odpadov
					1.2 (b) investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek	1.2.1 Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ	- Počet obyvateľov napojených na systém odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd
						1.2.2 Zvýšenie spoľahlivosti úpravy vody odoberanej z veľkokapacitných zdrojov povrchových vôd v záujme zvýšenia bezpečnosti dodávky pitnej vody verejnými vodovodmi	- Počet obyvateľov napojených na verejný vodovod
						1.2.3 Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd	- Podiel monitorovaných vodných útvarov na celkovom počte vodných útvarov - Podiel vodných útvarov so zabezpečenou spojitosťou toku a habitatov na celkovom počte vodných útvarov
					1.3 (d) ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy	1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity najmä v rámci sústavy Natura 2000	- Počet biotopov a druhov v priaznivom stave - Počet biotopov a druhov v neznámom stave

Odstránené: 1 535 798 465

Odstránené: 54,22%

					Natura 2000 a zelenej infraštruktúry		
					1.4 (e) prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku	1.4.1 Zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality	- Produkcia emisií tuhých znečisťujúcich látok PM - Produkcia emisií vybraných znečisťujúcich látok
						1.4.2 Zabezpečenie sanácie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)	- Podiel sanovaných lokalít na celkovom počte lokalít s evidovanými environmentálnymi záťažami v SR
2. Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	KF	123 234 000	4,35%	5. Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika	2.1 (a) podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov	2.1.1 Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy	- Počet osôb žijúcich v území s existenciou povodňového rizika
3. Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy	EFRR	243 896 216	8,61 %		3.1 (b) Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečiť predchádzanie vzniku katastrof a vyvíjanie systémov zvládania katastrof	3.1.1 Zvýšenie úrovne pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy	- Podiel pokrytia obývaného územia zabezpečeného systémom včasného varovania.
						3.1.2 Zvýšenie účinnosti preventívnych a adaptačných opatrení na elimináciu environmentálnych rizík (okrem protipovodňových opatrení)	- Podiel plochy sanovaného zosuvného územia na celkovej ploche evidovaného zosuvného územia SR
						3.1.3 Zvýšenie efektívnosti manažmentu mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy	- Čas trvania zásahu pri mimoriadnej udalosti ovplyvnenej zmenou klímy
4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové	EFRR	787 772 813	27,81 %	4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové	4.1 (a) Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov	4.1.1 Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR	- Podiel energie z OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR

Odstránené: 188 063 796

Odstránené: 6,64%

hospodárstvo vo všetkých sektoroch				hospodárstvo vo všetkých sektoroch		4.1.2 Zvýšenie výkonu malých zariadení na využívanie OZE v Bratislavskom samosprávnom kraji	- Inštalovaný elektrický výkon malých zariadení OZE v domácnostiach v BSK
					4.2 (b) Podpora energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch	4.2.1 Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch	- Energetická náročnosť výroby
					4.3 (c) Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania	4.3.1 Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov	- Energetická náročnosť verejných budov
					4.4 (e) Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti, vrátane podpory udržateľnej multimodálnej mestskej mobility a adaptačných opatrení, ktorých cieľom je zmiernenie zmeny klímy	4.4.1 Zvyšovanie počtu miestnych plánov a opatrení súvisiacich s nízkouhlíkovou stratégiou pre všetky typy území	- Podiel populácie žijúcej v oblastiach, kde bola vykonaná informovanosť o nízkouhlíkových opatreniach
					4.5 (g) Podpora využívania vysoko účinnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie na základe dopytu po využiteľnom teple	4.5.1 Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využiteľnom teple	- Podiel dodaného tepla vyrobeného KVET k celkovému dodanému teplu
5. Technická pomoc	EFRR	77 000 000	2,72 %	N/A	N/A	5.1.1 Zabezpečenie efektívnej implementácie programu	- Miera fluktuácie administratívnych kapacít - Miera dodržiavania lehôt na úhradu platieb prijímateľom
						5.1.2 Zabezpečenie širokej informovanosti o programe a podpora budovania administratívnych kapacít prijímateľov	- Miera riadne zrealizovaných projektov - Miera informovanosti o možnostiach podpory z OP

	6. Podpora pre zmiernenie dôsledkov energetickej krízy - SAFE	KF	387 885 361	13,69%	Podpora obnovy po kríze spojenej s pandémiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a príprava zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva	Podpora obnovy po kríze spojenej s pandémiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a príprava zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva	6. 1.1 Zníženie negatívnych dôsledkov energetickej krízy na ohrozené skupiny	- Podiel podporených zraniteľných domácností na celkovom počte podporených zraniteľných domácností

2. Opis prioritných osí operačného programu

2.1 PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

2.1.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie

Fond	Kohézny fond
Kategória regiónu	N/A
Základ pre výpočet *(celkový príspevok)*	1 458 504 709
Kategória regiónu pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené regióny *(v prípade potreby)*	N/A

Odstránené: 1 847 021 605

2.1.1 INVESTIČNÁ PRIORITA 1 Prioritnej osi 1: *1.1 Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek*

2.1.1.1 Špecifické ciele zodpovedajúce investičnej priorite a očakávané výsledky

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.1.1: ***Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov***

V súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z environmentálneho acquis a v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva je cieľom zvýšiť zhodnocovanie odpadov. Dôraz sa bude klásť na prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadov. Súčasťou stanoveného cieľa je aj podpora predchádzania vzniku odpadov vrátane posilňovania environmentálneho povedomia o životnom cykle výrobkov a hierarchii odpadového hospodárstva.

VÝSLEDKY

a) zvýšený podiel zhodnocovaných odpadov v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva

Realizáciou aktivít v rámci špecifického cieľa „Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov“ dôjde k zvýšeniu podielu zhodnotených odpadov. Zvýši sa kapacita v rámci systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a zefektívni sa ich fungovanie. Opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku, prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadov majú významný potenciál[82] a nepriamo prispievajú k redukcii emisií skleníkových plynov. Zvýšenie environmentálneho vedomia obyvateľstva prostredníctvom informačných kampaní zameraných na popularizáciu predchádzania vzniku odpadov, triedenia odpadov, zhodnocovania odpadov a využívania environmentálnych značiek bude mať v konečnom dôsledku vplyv na zlepšenie stavu odpadového hospodárstva.

Tabuľka 6 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 1.1.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
R0001	*Podiel zhodnotených odpadov na celkovom množstve vyprodukovaných odpadov*	*%*	*N/A*	*44,72*	*2012*	*60*	*MŽP SR (Správa o stave životného prostredia SR)*	*Raz za kalendárny rok*

2.1.1.2 Oprávnené aktivity

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.1.1: ***Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

A. Podpora nástrojov informačného charakteru so zameraním na predchádzanie vzniku odpadov, na podporu triedeného zberu odpadov a zhodnocovania odpadov
B. Príprava na opätovné použitie a zhodnocovanie so zameraním na recykláciu nie nebezpečných odpadov vrátane podpory systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a podpory predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov
C. Príprava na opätovné použitie a recyklácia nebezpečných odpadov
D. Vybudovanie a zavedenie jednotného environmentálneho monitorovacieho a informačného systému v odpadovom hospodárstve

A. Podpora nástrojov informačného charakteru so zameraním na predchádzanie vzniku odpadov, na podporu triedeného zberu odpadov a zhodnocovania odpadov

Predchádzanie vzniku odpadov je na prvom mieste v hierarchii nakladania s odpadmi, ktorá je definovaná v zákone o odpadoch. Celkové množstvo vyprodukovaného odpadu v SR, ako aj množstvo vyprodukovaného odpadu na obyvateľa SR má kolísavý charakter, a teda stále existuje priestor pre prevenciu vzniku odpadov a jeho minimalizáciu. Program predchádzania vzniku odpadu SR definuje opatrenia, ktoré sú potrebné na splnenie jeho hlavného cieľa, a to posunu od materiálového zhodnocovania k predchádzaniu ich vzniku. Medzi významné opatrenia preventívneho charakteru, na ktoré sa zameriava financovanie v rámci operačného programu, patria informovanie verejnosti a dotknutých subjektov o nutnosti a výhodnosti predchádzania vzniku odpadov, o životnom cykle produktov, ako aj propagácia dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky, najmä systémov environmentálneho manažérstva, vrátane EMAS, propagácia zeleného verejného obstarávania, produktov a služieb s právom používať environmentálnu značku, informačné programy pre obecné samosprávy, zamerané najmä na záväznosť novej hierarchie odpadového hospodárstva a uplatňovanie dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky. Zároveň bude podporené zvyšovanie environmentálneho povedomia a informovanosti v oblasti propagácie materiálov, ktoré budú vyrobené z recyklovaných odpadov z obalov a z odpadového papiera, skla, plastov a viacvrstvových kombinovaných materiálov a ktoré slúžia na výrobu obalov a ďalších výrobkov, v zmysle smernice 94/62/ES, ako aj informačné kampane rozširujúce environmentálne povedomie obyvateľstva v oblasti triedeného zberu, zvyšovania miery recyklácie a iných spôsobov zhodnocovania odpadov.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - subjekty verejnej správy - subjekty súkromného sektora
Cieľové územia:	- celé územie SR.
Prijímatelia:	- Slovenská agentúra životného prostredia v rámci národného projektu - subjekty ústrednej správy s pôsobnosťou v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia[83] - subjekty územnej samosprávy[84] - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia - nadácie v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia - združenia fyzických alebo právnických osôb v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia

B. Príprava na opätovné použitie a zhodnocovanie so zameraním na recykláciu nie nebezpečných odpadov vrátane podpory systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a podpory predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov

Z dôvodu plnenia záväzkov vyplývajúcich z rámcovej smernice o odpade a v súlade s cieľmi stanovenými smernicou 1999/31/ES je potrebné, aby SR dobudovala infraštruktúru v oblasti zhodnocovania, a to predovšetkým recyklácie nie nebezpečných odpadov a nebezpečných odpadov a zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov.

Preto v rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná na: podporu predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov (napríklad podporou domáceho kompostovania a zariadení na anaeróbny rozklad biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu u prevádzkovateľov kuchynských a reštauračných zariadení), výstavbu nových zariadení pre prípravu na opätovné použitie odpadov; podporu triedeného zberu zložiek komunálnych odpadov, vrátane mechanickej úpravy komunálnych odpadov; výstavbu nových zariadení alebo rekonštrukciu existujúcich zariadení na recykláciu nie nebezpečných odpadov, vrátane úpravy odpadov ako súčasti technológie recyklácie (podpora bude zameraná na tie druhy a prúdy odpadov, pre ktoré SR nemá vybudované dostatočné kapacity a ich recyklácia je potrebná z dôvodu plnenia cieľov rámcovej smernice o odpade); výstavbu nových zariadení alebo rekonštrukciu existujúcich zariadení na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu, vrátane produkcie bioplynu využívaného na kombinovanú výrobu tepla a elektrickej energie (zahŕňajúcu napr. budovanie zariadení na kompostovanie, anaeróbny rozklad); výstavbu nových zariadení alebo rekonštrukciu existujúcich zariadení na opätovné spracovanie nie nebezpečných odpadov na materiály, ktoré sa majú použiť ako palivo; výstavbu nových zariadení na mechanicko-biologickú úpravu zmesových komunálnych odpadov; zvyšovanie environmentálneho vedomia a podporu informovanosti a propagácie triedeného zberu odpadov pri zdroji a v oblasti zhodnocovania odpadov ako súčasť investičných projektov.

Cieľové skupiny:	- subjekty územnej samosprávy - štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie - združenia fyzických alebo právnických osôb - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie
Cieľové územia:	- celé územie SR. Územné priority budú vychádzať z platného Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, vypracovaného na národnej úrovni, z ktorého následne vychádzajú Programy odpadového hospodárstva krajov
Prijímatelia:	- MŽP SR alebo ním zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie - MV SR – okresné úrady - subjekty územnej samosprávy[85] - združenia fyzických alebo právnických osôb - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby - fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie

C. Príprava na opätovné použitie a recyklácia nebezpečných odpadov

Z dôvodu chýbajúcej infraštruktúry v zhodnocovaní nebezpečných odpadov, ktorej dôsledkom je stále sa zvyšujúci podiel zneškodnených nebezpečných odpadov, je podpora v rámci operačného programu zameraná tiež na prípravu pre opätovné použitie a recykláciu nebezpečných odpadov. Investičné projekty v oblasti zhodnocovania nebezpečných odpadov budú zároveň podporené informačnými aktivitami.

Preto v rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná na: výstavbu nových zariadení pre prípravu na opätovné použitie odpadov; výstavbu nových zariadení a rekonštrukciu existujúcich zariadení na recykláciu nebezpečných odpadov; zvyšovanie environmentálneho vedomia a informovanosti a propagácie prípravy pre opätovné použitie nebezpečných odpadov a v oblasti recyklácie nebezpečných odpadov ako súčasť investičných projektov.

Cieľové skupiny:	- subjekty územnej samosprávy - štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie v oblasti odpadového hospodárstva - združenia fyzických alebo právnických osôb - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie
Cieľové územia:	- celé územie SR. Územné priority budú vychádzať z platného Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, vypracovaného na národnej úrovni, z ktorého následne vychádzajú Programy odpadového hospodárstva krajov
Prijímatelia:	- MŽP SR alebo ním zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie - subjekty územnej samosprávy[86] - združenia fyzických alebo právnických osôb - fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie

D. Vybudovanie a zavedenie jednotného environmentálneho monitorovacieho a informačného systému v odpadovom hospodárstve

Existujúci systém zberu a spracovania dát vykazuje veľkú chybovosť, je založený na značnej byrokratickej záťaži podnikateľského a verejného sektora. Nekvalitné údaje a nedostatočná možnosť údaje spracovávať, vyhodnocovať a využívať pre potreby riadenia štátnej správy odpadového hospodárstva vyvolala potrebu vybudovania nového plne elektronického systému zberu a spracovania údajov.

Cieľové skupiny:	- subjekty územnej samosprávy - štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie v oblasti odpadového hospodárstva - združenia fyzických alebo právnických osôb - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- MŽP SR alebo ním zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie

2.1.1.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov

V snahe o zabezpečenie efektívneho a transparentného procesu výberu projektov, ktoré najvhodnejším spôsobom prispievajú k dosahovaniu cieľov OP, budú v procese výberu projektov uplatňované nasledovné všeobecné zásady:

- budú podporené iba projekty vyhodnotené ako vhodné a účelné vzhľadom na východiskovú situáciu a identifikované potreby v danej oblasti, nákladovo efektívne, udržateľné a zároveň ako projekty s adekvátnym spôsobom a kapacitným zabezpečením ich realizácie;
- projekty budú vyberané s ohľadom na ich nákladovú efektívnosť (Value for Money principle) tak, aby bol zabezpečený výber projektov, ktorých prínos k cieľom operačného programu je vo vzťahu k vynaloženým finančným prostriedkom najväčší;
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou stratégie udržateľného rozvoja miest;
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou RIÚS.

V prípade poskytnutia pomoci veľkým podnikom riadiaci orgán zabezpečí, aby finančný príspevok z EŠIF neviedol k podstatnému zníženiu pracovných miest v danom území v rámci EÚ.

Okrem toho budú v rámci predmetnej investičnej priority uplatňované nasledovné osobitné zásady:

- v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva budú prioritizované projekty zamerané na predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadov, čo je zároveň v súlade so zameraním EZD;
- podporené budú iba projekty, ktoré prispejú k plneniu cieľov vyplývajúcich z aktuálneho Programu odpadového hospodárstva SR vo väzbe na merateľné ukazovatele projektu a požiadavky vyplývajúce z právnych predpisov EÚ vo vzťahu k jednotlivých prúdom odpadov;

- v oblasti predchádzania vzniku odpadov budú podporené projekty, ktoré prispejú k plneniu cieľov vyplývajúcich z aktuálneho Programu predchádzania vzniku odpadu SR (PPVO SR) – porovnanie zamerania projektu na predchádzanie vzniku odpadu s cieľmi uvedenými v PPVO SR;
- v rámci výberu projektov bude zohľadnený aspekt inovatívnosti technológií idúcich nad rámec noriem EÚ tam, kde je to uplatniteľné podľa platných právnych predpisov, prípadne budú v rámci výberu projektov zvýhodňované riešenia umožňujúce priblíženie sa, resp. napĺňanie najambicióznejších štandardov vyplývajúcich z legislatívy EÚ v danej oblasti v prípade, že legislatíva EÚ definuje rozsah hodnôt, ktoré je potrebné dodržiavať;
- prioritizované budú technológie, ktoré budú v súlade s kritériami na určovanie najlepšie dostupných techník (BAT) – porovnanie navrhovanej technológie zhodnocovania alebo recyklácie odpadov s príslušnými BREF dokumentmi, napr. „Reference Document on Best Available Techniques for the Waste Treatments Industries“;
- v oblasti triedenia a zhodnocovania/recyklácie odpadov bude podpora projektov podmienená zohľadnením existujúcich kapacít a potrieb triedenia, zhodnocovania/recyklácie na národnej regionálnej a miestnej úrovni;
- v oblasti predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, podpory systémov triedeného zberu komunálnych odpadov, prípravy na opätovné použite a zhodnocovanie so zameraním na recykláciu odpadov bude zohľadňovaná aj východisková situácia obcí nachádzajúcich sa v aktuálne platnom Atlase rómskych komunít, ak je to relevantné vzhľadom na produkciu príslušného druhu odpadu a/alebo spôsob nakladania s odpadom;
- v prípadoch, v ktorých sa uplatňuje princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov, bude podpora projektov podmienená jeho dôsledným dodržiavaním s cieľom zamedziť duplicitnému financovaniu výdavkov.

Za účelom jednotného a objektívneho posúdenia a vyhodnotenia splnenia, resp. miery splnenia stanovených zásad a podmienok budú definované kritériá na výber projektov, ktorých schválenie bude v kompetencii Monitorovacieho výboru operačného programu.

2.1.1.4 Plánované využitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť

aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.1.1.5 Plánované využitie veľkých projektov

V rámci investičnej priority 1 prioritnej osi 1 sa neuvažuje s implementáciou veľkých projektov.

2.1.1.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu

Tabuľka 7 Spoločné ukazovatele výstupu a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni programu, v členení podľa investičnej priority a kategórie regiónu (ak relevantné)

ID	Ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
CO17	*Zvýšená kapacita recyklácie odpadu*	*t/rok*	*KF*	*N/A*	*231 352*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0002	*Zvýšená kapacita pre triedenie komunálnych odpadov*	*t/rok*	*KF*	*N/A*	*110 480*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0003	*Zvýšená kapacita pre zhodnocovanie odpadov*	*t/rok*	*KF*	*N/A*	*343 433*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0004	*Vybudovaný jednotný environmentálny monitorovací a informačný systém v odpadovom hospodárstve*	*počet*	*KF*	*N/A*	*1*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0178	*Počet zrealizovaných informačných aktivít*	*počet*	*KF*	*N/A*	*1 437*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

2.1.2 INVESTIČNÁ PRIORITA 2 Prioritnej osi 1: *1.2 Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek*

2.1.2.1 Špecifické ciele zodpovedajúce investičnej priorite a očakávané výsledky

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.2.1: ***Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ***

Špecifický cieľ je zameraný na zlepšenie zberu, čistenia a vypúšťania komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov a v chránených vodohospodárskych oblastiach v aglomeráciách do 2 000 ekvivalentných obyvateľov. Tento špecifický cieľ je v súlade s požiadavkou RSV dosiahnuť dobrý stav vôd a s cieľmi smernice 91/271/EHS.

VÝSLEDKY

Očakávaným výsledkom realizácie konkrétnych opatrení zameraných na dosiahnutie vyššie uvedeného špecifického cieľa bude:

a) Zvýšený podiel obyvateľstva napojeného na kanalizačnú sieť

Plnenie výsledkov môže byť ovplyvnené skutočnosťou, že v prípade ak vlastník stavby alebo vlastník pozemku má povolenie príslušného orgánu štátnej vodnej správy na iný spôsob nakladania s odpadovými vodami, nevzniká mu v súlade s § 23 ods. 2 zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách povinnosť napojiť sa na novovybudovanú kanalizáciu. Avšak pri aktívnom prístupe investora a obce sú v rámci platných právnych predpisov vytvorené podmienky pre napojenie sa producentov na novovybudovanú kanalizačnú sieť.

b) Zvýšený podiel komunálnych odpadových vôd čistených v súlade s legislatívou SR a EÚ

Tabuľka 8 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 1.2.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategórie regiónov (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj	Frekvencia vykazovania
R0120	*Počet obyvateľov napojených na systém odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd*	*osoby*	*N/A*	*3 301 000*	*2012*	*3 851 955*	*MŽP SR (Vodné hospodárstvo v SR, Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky)*	*Raz za kalendárny rok*

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.2.2: ***Zvýšenie spoľahlivosti úpravy vody odoberanej z veľkokapacitných zdrojov povrchových vôd v záujme zvýšenia bezpečnosti dodávky pitnej vody verejnými vodovodmi***

Špecifický cieľ je zameraný hlavne na zlepšenie kvality pitnej vody prostredníctvom intenzifikácie a modernizácie úpravní povrchových vôd pre veľkokapacitné zdroje. V menšej miere pôjde aj o výstavbu verejných vodovodov v prípade súbežného budovania verejnej kanalizácie. Tento špecifický cieľ je v súlade s RSV a s požiadavkou smernice 98/83/ES a smernice EÚ 2020/2184 (prepracované znenie).

VÝSLEDKY

Očakávaným výsledkom realizácie konkrétnych opatrení zameraných na dosiahnutie vyššie uvedeného špecifického cieľa bude:

a) Zvýšený podiel obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou

Tabuľka 9 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 1.2.2

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategórie regiónov (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj	Frekvencia vykazovania
R0003	*Počet obyvateľov napojených na verejný vodovod*	*osoby*	*N/A*	*4 707 000*	*2012*	*4 850 000*	*Štatistický úrad SR*	*Raz za kalendárny rok*

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.2.3: ***Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd***

Predmetom špecifického cieľa je nastavenie a špecifikácia východísk pre opatrenia vedúce k dosiahnutiu dobrého ekologického stavu a potenciálu podzemných a povrchových vôd a vodných útvarov v zmysle požiadaviek RSV. Zároveň špecifický cieľ dopomôže k zabezpečeniu hydromorfologických podmienok vodných útvarov tak, aby prispel k dosiahnutiu dobrého ekologického stavu/potenciálu v zmysle požiadavky RSV.

VÝSLEDKY

Očakávaným výsledkom realizácie konkrétnych opatrení zameraných na dosiahnutie vyššie uvedeného špecifického cieľa bude:

a) Zlepšený stav vôd v SR v súlade s legislatívou SR a EÚ

Tabuľka 10 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 1.2.3

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
R0004	*Podiel monitorovaných vodných útvarov na celkovom počte vodných útvarov*	*%*	*N/A*	*42,42*	*2012*	*100*	*MŽP SR (Program monitorovania vôd v Slovenskej republike)*	*Raz za kalendárny rok*

R0005	*Podiel vodných útvarov so zabezpečenou spojitosťou toku a habitatov na celkovom počte vodných útvarov*	*%*	*N/A*	*1,14*	*2012*	*51*	*MŽP SR (Vodný plán Slovenska, Analýza pokroku dosiahnutom pri zavádzaní Programu opatrení Vodného plánu Slovenska)*	*Raz za kalendárny rok*

2.1.2.2 Oprávnené aktivity

Investičná priorita je zameraná na dosiahnutie dobrého stavu vôd v zmysle požiadaviek RSV**.** Cieľom opatrení investičnej priority budú aktivity, ktoré vedú k zníženiu znečistenia podzemných a povrchových vôd, zvýšeniu počtu obyvateľov zásobovaných bezpečnou pitnou vodou, zlepšeniu sledovania vôd a vytvorenia podmienok pre dosiahnutie dobrého ekologického stavu povrchových vôd. Podpora odvádzania a čistenia odpadových vôd bude priamo prispievať k znižovaniu emisií skleníkových plynov z odpadových vôd[87].

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.2.1: ***Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

A. Budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre aglomerácie nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ
B. Podpora realizácie infraštruktúry v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, ktoré prispejú k zlepšeniu kvality vody v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový

A. Budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre aglomerácie nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ

Z dôvodu plnenia záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení SR k EÚ a zo záväzkov vyplývajúcich zo smernice 91/271/EHS je potrebné, aby SR dobudovala infraštruktúru v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd ako základnej environmentálnej služby.

Preto v rámci uvedenej aktivity bude podporovaná:

- výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí v aglomeráciách nad 10 000 EO, výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 10 000 EO;
- výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí v aglomeráciách od 2 000 - 10 000 EO, výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách od 2 000 - 10 000 EO;
- v aglomeráciách do 2 000 EO výstavba čistiarní odpadových vôd v prípadoch, ak už je vybudovaná stoková sieť min. na 80 % celej predmetnej aglomerácie.

Prioritou v rámci tejto aktivity bude zabezpečenie súladu s požiadavkami smernice 91/271/EHS podľa veľkostných kategórií aglomerácií, a to nasledovne:

1. aglomerácie nad 10 000 EO,
2. aglomerácie 5 000 – 10 000 EO,
3. aglomerácie 2 000 – 5 000 EO, a to v prípadoch, v ktorých odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd nie je v súlade s požiadavkami smernice 91/271/EHS.

Koncepčným východiskom pri riešení tejto problematiky sú nasledujúce dokumenty: Národný program Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice 91/271/EHS, Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky, plány rozvojov verejných vodovodov a verejných kanalizácií krajov, Vodný plán Slovenska, ktorý obsahuje plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja a plán manažmentu správneho územia povodia Visly.

Tieto aktivity podporujú aj ciele Dunajskej stratégie v prioritnej oblasti 4 Obnova a udržanie kvality vôd.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - producenti komunálnych odpadových vôd pôsobiaci na území daného projektu
Cieľové územia:	- celé územie SR. Pomoc bude zameraná prioritne na aglomerácie uvedené v Národnom programe SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS
Prijímatelia:	- obce - združenia obcí - vlastníci verejných kanalizácií podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách - právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných kanalizácií vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách

B. Podpora realizácie infraštruktúry v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, ktorá prispeje k zlepšeniu kvality vody v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový

Požiadavka na redukovanie znečistenia povrchových vôd organického pôvodu a znečistenia povrchových vôd živinami v aglomeráciách pod 2000 EO vyplýva z doplnkových opatrení RSV. Opatrenia na ochranu povrchových vôd a podzemných vôd prirodzene sa vyskytujúcich v chránenej vodohospodárskej oblasti upravuje zákon o chránených vodohospodárskych oblastiach.

V rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná na:
- výstavbu stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO, ktoré zasahujú do chránených vodohospodárskych oblastí v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd a ktoré smerujú k zamedzeniu ohrozenia kvality a kvantity podzemných vôd tak, aby nebolo ohrozené ich využívanie.

Finančná pomoc sa nevzťahuje na prípady, ak ide o vybudovanie čistiarní odpadových vôd za predpokladu existencie stokovej siete (vybudovaná min. na 80 % celej predmetnej aglomerácie), tak ako je definované v aktivite A.

Koncepčným východiskom pri riešení tejto problematiky je Vodný plán Slovenska, ktorý obsahuje plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja a plán manažmentu správneho územia povodia Visly.

Uvedená aktivita podporuje aj ciele Dunajskej stratégie v prioritnej oblasti 4 Obnova a udržanie kvality vôd.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - ďalší producenti komunálnych odpadových vôd pôsobiaci na území daného projektu
Cieľové územia:	- celé územie SR. Pomoc bude zameraná prioritne na aglomerácie pod 2000 EO neuvedené v Národnom programe SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS, ktoré prispejú k zlepšeniu kvality vody v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar v riziku.
Prijímatelia:	- obce - združenia obcí - vlastníci verejných kanalizácií podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách - právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných kanalizácií vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.2.2: ***Zvýšenie spoľahlivosti úpravy vody odoberanej z veľkokapacitných zdrojov povrchových vôd v záujme zvýšenia bezpečnosti dodávky pitnej vody verejnými vodovodmi***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcej aktivity:

A. Zabezpečenie podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov SR bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov

V súlade s cieľom smernice 98/83/ES a smernice EÚ 2020/2184 (prepracované znenie), ktorým je ochrániť ľudské zdravie pred nepriaznivými účinkami akejkoľvek kontaminácie vody určenej na ľudskú spotrebu zabezpečením jej nezávadnosti a čistoty a ktorá je dcérskou smernicou RSV, bude v rámci uvedenej aktivity podporovaná:

- intenzifikácia a modernizácia existujúcich úpravní povrchových vôd za účelom zabezpečenia bezpečnej pitnej vody so zameraním najmä na riešenie problémov s eutrofizáciou vôd, arzénom, antimónom, mikrobiológiou a biológiou;
- výstavba a rozšírenie obecných verejných vodovodov bude podporovaná len v prípadoch súbežnej výstavby verejnej kanalizácie podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS, ako aj v prípadoch súbežnej výstavby verejnej kanalizácie v aglomeráciách do 2 000 EO, ktoré zasahujú do chránených vodohospodárskych oblastí, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový.

Koncepčným východiskom pri riešení tejto problematiky sú nasledujúce dokumenty: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky,

jednotlivé plány rozvoja kraja, Vodný plán Slovenska, ktorý obsahuje plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja a plán manažmentu správneho územia povodia Visly.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - ďalšie subjekty (t. j. odberatelia pitných vôd) pôsobiace na území daného projektu
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- obce - združenia obcí - vlastníci verejných vodovodov podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách - právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných vodovodov vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.2.3: ***Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

A. Monitorovanie a hodnotenie vôd, vrátane skvalitňovania monitorovacej siete
B. Zabezpečenie pozdĺžnej a laterálnej kontinuity vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch za účelom podpory biodiverzity a zabezpečovania ekosystémových služieb
C. Podpora zefektívnenia nástrojov koncepčného a informačného charakteru uplatňovaných v oblasti ochrany vôd a vodného hospodárstva

A. **Monitorovanie a hodnotenie vôd , vrátane skvalitňovania monitorovacej siete**

Z dôvodu plnenia záväzkov vyplývajúcich z RSV (čl. 8 ods. 2 a príloha V.) a podľa požiadaviek vodného zákona je potrebné, aby bol v SR dobudovaný systém monitorovania vôd. Monitorovanie a hodnotenie vôd sa vykonáva v súlade s platnými právnymi predpismi, ako sú vodný zákon a súvisiaca vyhláška, zákon o chránených vodohospodárskych oblastiach a platným Rámcovým programom monitorovania, ktorý je vypracovaný na ich základe. Súčasťou monitorovania vôd je aj hydrologický monitoring.

V rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná na:
- sledovanie a hodnotenie kvality, stavu a kvantity povrchových vôd;
- sledovanie a hodnotenie kvality, stavu a kvantity podzemných vôd;
- skvalitnenie monitorovacej siete povrchových a podzemných vôd a zabezpečovanie a optimalizovanie informačných nástrojov v oblasti vôd.

Základným plánovacím dokumentom na výkon monitorovania stavu vôd je Program monitorovania vôd Slovenska (Vodný plán SR, kap. 5).

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - subjekty verejnej správy
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- právnická osoba poverená MŽP SR na zisťovanie množstva, režimu, kvality povrchových vôd a vplyvov pôsobiacich na kvalitu povrchových vôd

	- právnická osoba poverená MŽP SR na zisťovanie výskytu, množstva, režimu a kvality podzemných vôd podľa vodného zákona - správca vodohospodársky významných vodných tokov podľa vodného zákona

Pozn.: projekty je možné realizovať aj prostredníctvom inštitútu partnerstva.

B. Zabezpečenie pozdĺžnej a laterálnej kontinuity vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch za účelom podpory biodiverzity a zabezpečovania ekosystémových služieb

Cieľom danej aktivity je zabezpečenie spojitosti vodných útvarov eliminácioU hydromorfologických vplyvov aktivitami ako sú napríklad: konkrétne opatrenia na zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity riek a biotopov, spriechodnenie funkčných rybovodov, alebo biokoridorov, prebudovanie existujúcich prekážok na vodnom toku na sklzy a rampy alebo odstránenie prekážok. Opatrenia budú realizované na existujúcich vodných stavbách (uvedených vo Vodnom pláne Slovenska) prednostne na vodných útvaroch, ktoré po realizácii nápravných opatrení dosiahnu charakter prirodzeného vodného útvaru. Ich realizácia bude smerovaná prednostne do oblastí od ústia smerom k prameňu.

Koncepčným východiskom pri riešení tejto problematiky je Vodný plán Slovenska (kap. 8.4, podkap. 8.4.1.2.), ktorý obsahuje plán manažmentu národnej časti správneho územia povodia Dunaja a plán manažmentu správneho územia povodia Visly. Aktivita zodpovedá aj cieľom EZD v oblasti obnovy prirodzených funkcií povrchových vôd.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie, najmä v oblasti rybného hospodárstva
Cieľové územia:	- celé územie SR.
Prijímatelia:	- štátne organizácie vykonávajúce správu vodných tokov a správu vodných stavieb; - nájomcovia/vypožičiavatelia drobných vodných tokov alebo ich úsekov podľa vodného zákona Všetky subjekty, a to nezávisle od ich právnej formy, ktoré spadajú pod vyššie uvedené vymedzenie, sú oprávnenými prijímateľmi

C. Podpora zefektívnenia nástrojov koncepčného a informačného charakteru uplatňovaných v oblasti ochrany vôd a vodného hospodárstva

Uvedená aktivita prispieva k zvyšovaniu úrovne povedomia obyvateľstva a podnikateľských subjektov v oblasti ochrany vôd s cieľom zabezpečenia zvýšiť ochranu vôd a jej efektívne využívanie. Zároveň subjekty hospodáriace v zraniteľných oblastiach je potrebné usmerňovať a motivovať tak, aby nedochádzalo k zhoršovaniu stavu vôd znečisťujúcimi látkami.

Uvedená aktivita prispieva k zlepšovaniu úrovne poznania najmä vo vzťahu k optimalizácii riadenia a efektívneho využívania vodných zdrojov a prijímania opatrení dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Predmetná aktivita má za cieľ tvorbu materiálov podporujúcich implementáciu RSV ako aj ostatných smerníc týkajúcich sa oblasti vôd v SR.

V rámci uvedenej aktivity sa očakáva tvorba podporných materiálov riešiacich problematické alebo nedoriešené otázky vodného hospodárstva, ktoré si vyžadujú osobitnú pozornosť s ohľadom na preukázanie správnosti, resp. optimalizáciu niektorých uplatňovaných postupov, ako aj hľadanie nových prístupov, a to napr. v oblasti plošného/difúzneho znečistenia, environmentálnych/ekologických prietokov, nákladoch na zdroje a environmentálnych nákladoch, uplatňovania modelových a štatistických metód v oblasti vôd a pod.

Účelom tejto aktivity je tiež možnosť vykonať potrebné analýzy, odborné posúdenia, prieskumy na identifikáciu problémov, na preukázanie ich vplyvov a dopadov a na stanovenie najlepších, resp. najúčinnejších a najefektívnejších environmentálnych opatrení za účelom ochrany zdravia a života ľudí, ich majetku, zvierat a životného prostredia s cieľom dosiahnutia dobrého stavu všetkých vôd a ich trvalej udržateľnosti.

Koncepčným východiskom pri riešení tejto problematiky je Vodný plán Slovenska, ktorý obsahuje plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja a plán manažmentu správneho územia povodia Visly a Koncepcia na ochranu vodných zdrojov Európy.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - subjekty verejnej správy - subjekty súkromného sektora - správcovia vodných tokov
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- Slovenská agentúra životného prostredia v rámci národného projektu - subjekty ústrednej správy s pôsobnosťou v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia[88] - subjekty územnej samosprávy[89] - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia - nadácie v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia - združenia fyzických alebo právnických osôb v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia - Výskumný ústav vodného hospodárstva - Slovenský hydrometeorologický ústav - Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.

2.1.2.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov

V snahe o zabezpečenie efektívneho a transparentného procesu výberu projektov, ktoré najvhodnejším spôsobom prispievajú k dosahovaniu cieľov OP, budú v procese výberu projektov uplatňované všeobecné zásady, ktoré sú uvedené v kapitole 2.1.1.3.

Okrem toho budú v rámci vybraných typov aktivít uplatňované nasledovné osobitné zásady:

Budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre aglomerácie nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ

- podporované budú iba projekty riešiace odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách, v ktorých nie je dosiahnutý súlad s požiadavkami smernice 91/271/EHS;

- realizáciou projektu musí dôjsť k zabezpečeniu odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd z celej predmetnej aglomerácie v súlade s požiadavkami smernice 91/271/EHS;
- prioritne budú podporované projekty zabezpečujúce odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd zo zoznamu aglomerácií nad 2000 EO uvedených v Národnom programe SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS;
- projekty budú podporované podľa veľkostnej kategórie riešenej aglomerácie, a to v poradí od najväčšej veľkostnej kategórie po najmenšiu;
- realizáciou projektu musí dôjsť k zlepšeniu čistenia komunálnych odpadových vôd a/ alebo zvýšeniu napojenia nových producentov.

Podpora realizácie infraštruktúry v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, ktoré prispejú k zlepšeniu kvality vody v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový

- podporované budú iba projekty riešiace odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO, ktoré zasahujú do chránených vodohospodárskych oblastí, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd a ktoré smerujú k znižovaniu ohrozenia kvality a kvantity podzemných vôd tak, aby nebolo ohrozené ich využívanie;
- realizáciou projektu musí dôjsť k zabezpečeniu odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd z celej predmetnej aglomerácie;
- projekty budú podporované podľa veľkosti zdroja znečistenia, a to v poradí od najväčšieho zdroja znečistenia po najmenší,
- realizáciou projektu musí dôjsť k zníženiu vypúšťaného znečistenia do recipientu.

Zabezpečenie podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov SR bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov

- projekty budú prioritizované podľa typu úpravne vôd, pričom prioritne budú podporované úpravne povrchových vôd.

Monitorovanie a hodnotenie vôd, vrátane skvalitňovania monitorovacej siete

- projekty budú podporované v zmysle Programu monitorovania vôd pre SR, ktorý sa každoročne aktualizuje;
- prioritne budú podporované projekty zamerané na sledovanie a hodnotenie kvality, stavu a kvantity povrchových a podzemných vôd.

Zabezpečenie pozdĺžnej a laterálnej kontinuity vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch za účelom podpory biodiverzity a zabezpečovania ekosystémových služieb

- projekty budú podporované v súlade s prílohou č. 8.4 Vodného plánu Slovenska;
- v rámci prioritizácie zohľadnená postupnosť od ústia vodného toku smerom k jeho prameňu.

Za účelom jednotného a objektívneho posúdenia a vyhodnotenia splnenia, resp. miery splnenia stanovených zásad a podmienok budú definované kritériá na výber projektov, ktorých schválenie bude v kompetencii Monitorovacieho výboru OP KŽP.

2.1.2.4 Plánované využitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.1.2.5 Plánované využitie veľkých projektov

Z dôvodu posunu časových harmonogramov implementácie veľkých projektov schválených počas programového obdobia 2007 – 2013 v rámci OP Životné prostredie, ktorý bol spôsobený zdĺhavým procesom ich prípravy a schvaľovania, ako aj neskorším začiatkom stavebných prác z dôvodu zdĺhavého procesu verejného obstarávania zhotoviteľov stavebných prác a stavebných dozorov, sa v rámci investičnej priority 2 prioritnej osi 1 uvažuje s implementáciou druhých fáz schválených veľkých projektov, a to v súlade s oprávnenými aktivitami v rámci danej investičnej priority 2 prioritnej osi 1 OP KŽP. Fázy realizované v rámci predchádzajúceho programového obdobia (prvé fázy) budú pripravené na využitie na plánovaný účel uvedený v rozhodnutí EK do termínu na predloženie dokumentov o ukončení operačného programu.

Do zoznamu veľkých projektov OP KŽP, ktorý je uvedený v kapitole 12.1 OP KŽP, boli zaradené len tie fázované veľké projekty, ktoré spĺňajú definíciu veľkého projektu podľa čl. 100 všeobecného nariadenia, t. j. ktorých celkové oprávnené náklady presahujú 50 mil. EUR.

Všetky veľké projekty sú zamerané na zabezpečenie plnenia záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení SR k EÚ, a to konkrétne v oblasti vodného hospodárstva. Hlavnými cieľmi veľkých projektov je zabezpečenie adekvátneho zberu a čistenia odpadových vôd podľa smernice 91/271/EHS v jednotlivých aglomeráciách, ktoré sú zadefinované v Národnom programe SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS. Jednotlivé fázy veľkých projektov tak prispievajú, resp. prispejú k napĺňaniu cieľov príslušného operačného programu, t. j. OP ŽP resp. OP KŽP.

2.1.2.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu

Tabuľka 11 Spoločné ukazovatele výstupu a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni programu, v členení podľa investičnej priority a kategórie regiónu (ak relevantné)

ID	Ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
CO18	*Zvýšený počet obyvateľov so zlepšenou dodávkou pitnej vody*	*osoby*	*KF*	*N/A*	*82 891*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
CO19	*Zvýšený počet obyvateľov so zlepšeným čistením komunálnych odpadových vôd*	*EO*	*KF*	*N/A*	*273 711*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0006	*Počet podporených objektov monitorovacej siete povrchových a podzemných vôd*	*počet*	*KF*	*N/A*	*1 503*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0007	*Počet vyhodnotených vodných útvarov povrchových a podzemných vôd*	*počet*	*KF*	*N/A*	*1 835*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0008	*Počet opatrení na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch*	*počet*	*KF*	*N/A*	*20*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0009	*Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov*	*počet*	*KF*	*N/A*	*5*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0176	*Počet analyzovaných vzoriek povrchových a podzemných vôd*	*počet*	*KF*	*N/A*	*1 905 530*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0178	*Počet zrealizovaných informačných aktivít*	*počet*	*KF*	*N/A*	*165*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

Odstránené: *179 987*

Odstránené: *296 653*

Odstránené: *26*

2.1.3 INVESTIČNÁ PRIORITA 3 Prioritnej osi 1: *1.3 Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry*

2.1.3.1 Špecifické ciele zodpovedajúce investičnej priorite a očakávané výsledky

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.3.1: ***Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000***

Špecifický cieľ je zameraný na dobudovanie a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 (najmä prípravou a realizáciou dokumentov starostlivosti o osobitne chránené časti prírody a krajiny), zlepšenie stavu ekosystémov prostredníctvom zabezpečenia funkčného systému monitoringu a reportingu na úseku ochrany prírody a krajiny, znížením zastúpenia inváznych druhov rastlín a budovaním zelenej infraštruktúry, čím zároveň prispieva k zmierňovaniu dôsledkov zmeny klímy a k prispôsobovaniu sa takejto zmene.

VÝSLEDKY

Očakávaným výsledkom realizácie konkrétnych opatrení zameraných na dosiahnutie vyššie uvedeného cieľa bude:

a) Posilnenie biologickej diverzity

Posilnenie biologickej diverzity znamená v ideálnom prípade zastavenie poklesu biologickej diverzity a zachovanie resp. obnovu priaznivého stavu biotopov a druhov európskeho významu a ostatných významných zložiek bioty Slovenskej republiky najmä prostredníctvom dobudovania sústavy Natura 2000 a zabezpečenia primeranej starostlivosti o sústavu Natura 2000, ako aj ďalšie chránené územia a druhy. Dobudovanie sústavy Natura 2000 je povinnosťou podľa čl. 4 smernice o biotopoch a jednou z aktivít prvého cieľa EÚ stratégie biodiverzity do r. 2020 (oznámenie Komisie(2011)244 v konečnom znení). Zároveň to vyplýva aj z § 26 až 28, § 54, § 65 a § 65a zákona o ochrane prírody a krajiny. Zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 je upravené najmä v čl. 6 smernice o biotopoch.

Dosiahnutie priaznivého stavu biotopov a druhov je priamo závislé na vyhlasovaní území európskeho významu, schvaľovaní dokumentácie ochrany prírody, podpore dotknutých subjektov, prideľovaní finančných prostriedkov, integrácii ochrany biotopov a druhov a manažmentových požiadaviek do stratégií využívania krajiny a vody (v rámci i mimo sústavy Natura 2000) a od ďalších externých faktorov.

Tabuľka 12 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 1.3.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
R0006	*Počet biotopov a druhov v priaznivom stave*	*počet*	*N/A*	*102*	*2013*	*112*	*MŽP SR (pravidelná správa hodnotenia biotopov a druhov v zmysle čl. 17 smernice o biotopoch, resp. mimoriadna správa za*	*k 31.12.2018, k 31.12.2020 a k 31.12.2023*

							účelom vykazovania výsledkového ukazovateľa)	
R0007	*Počet biotopov a druhov v neznámom stave*	*Počet*	*N/A*	*69*	*2013*	*10*	*MŽP SR (pravidelná správa hodnotenia biotopov a druhov v zmysle čl. 17 smernice o biotopoch, resp. mimoriadna správa za účelom vykazovania výsledkového ukazovateľa)*	*k 31.12.2018, k 31.12.2020 a k 31.12.2023*

2.1.3.2 Oprávnené aktivity

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.3.1: ***Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy
B. Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry
C. Dobudovanie a skvalitnenie systému monitoringu druhov a biotopov európskeho významu a reportingu
D. Zlepšenie informovanosti a zapojenia kľúčových sektorov a verejnosti na úseku ochrany prírody a krajiny

A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy

Slovenská republika splnila záväzok členských štátov EÚ zakotvený v čl. 3 smernice o biotopoch vyhlásením všetkých chránených vtáčích území (vymedzených podľa smernice o ochrane vtáctva) a viac ako polovice území európskeho významu (vymedzených podľa smernice o biotopoch). V najbližšom období musí SR vyhlásiť ostatné územia európskeho významu a doplniť ďalšie lokality. Podporovaná aktivita svojim charakterom zodpovedá cieľom EZD a Stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030.

Cieľom aktivity je dobudovanie sústavy chránených území, zabezpečenie priebežnej starostlivosti o chránené druhy a územia, vrátane sústavy Natura 2000 a území medzinárodného významu, prerokovávanie návrhov so zainteresovanými skupinami, vyhlasovanie území európskeho významu, spracovanie podkladov a dokumentov starostlivosti (programy starostlivosti, programy záchrany, mapové podklady, databázy, vedecké a iné štúdie, metodické materiály, finančné plány a plány na diverzifikáciu finančných zdrojov na zabezpečenie starostlivosti o chránené územia, komunikačné plány, a iná súvisiaca dokumentácia) a najmä ich realizácia (praktická starostlivosť, vrátane

realizácie aktivít na pozemkoch vo vlastníctve fyzických osôb, výkup pozemkov[90], uzatváranie vchodov jaskýň, súvisiace odborné publikácie a i.) a predovšetkým predchádzanie a/alebo zabránenie všetkým významne negatívnym ľudským zásahom do sústavy Natura 2000 a do existujúcej zelenej infraštruktúry, aj prostredníctvom opatrení na usmerňovanie návštevnosti v chránených územiach sústavy Natura 2000. V tejto súvislosti ako doplnková investícia k realizácii opatrení vyplývajúcich zo schválených dokumentov starostlivosti, resp. ďalšej dokumentácie môže byť podporená aj rekonštrukcia a budovanie návštevníckych centier. Realizácia ochranárskych opatrení vyplývajúca z predpisov ochrany prírody, z dokumentov starostlivosti a ďalšej dokumentácie potrebnej na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov a druhov európskeho významu bude nadväzovať na výsledky dosiahnuté v predchádzajúcom Operačnom programe Životné prostredie. Východiskovým dokumentom pre danú aktivitu bude PAF.

Uvedená aktivita podporuje aj ciele Dunajskej stratégie v prioritnej oblasti 6 Chrániť biodiverzitu, krajinu a kvalitu ovzdušia a pôd.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR (najmä vlastníci, užívatelia a návštevníci chránených území, ako aj širšia verejnosť, ktorej chránené územia poskytujú služby)
Cieľové územia:	- chránené územia v rámci celej SR, vo výnimočných prípadoch[91] aj územia mimo chránených území (kde ochranárske opatrenia prispejú k splneniu cieľa)
Prijímatelia:	- rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené MŽP SR s pôsobnosťou v oblasti ochrany prírody, prostredníctvom ktorých môže byť poskytovaná podpora aj fyzickým osobám – vlastníkom pozemkov v chránených územiach, ako užívateľom - vlastníci alebo užívatelia pozemkov v chránených územiach okrem fyzických osôb, ktoré nie sú oprávnené na podnikanie[92] (s podmienkou odbornej garancie MŽP SR) Všetky subjekty, a to nezávisle od ich právnej formy, ktoré spadajú pod vyššie uvedené vymedzenie, sú oprávnenými prijímateľmi.

Pozn.: projekty je možné realizovať aj prostredníctvom inštitútu partnerstva.

B. Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry

Mapovanie a hodnotenie ekosystémov a ich úžitkov patrí medzi úlohy stanovené EÚ stratégiou biodiverzity (druhý cieľ - do r. 2014 zlepšenie poznatkov o ekosystémoch a ich úžitkoch a do r. 2020 - zlepšenie stavu aspoň 15% degradovaných ekosystémov). Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov sa bude realizovať v súlade s aktuálnymi metodikami EÚ. Východiskovým dokumentom pre danú aktivitu bude PAF obsahujúci prioritizáciu druhov a biotopov, pre ktoré je potrebné do r. 2020 na Slovensku dosiahnuť zlepšenie priaznivého stavu (aktívnym manažmentom) alebo zachovanie priaznivého stavu (udržiavacím manažmentom). Špecificky vo vzťahu k mokradiam aktivita prispieva k hlavnému cieľu „Programu starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2008 – 2014“ a jeho akčného plánu (schválený vládou SR v r. 2007 a 2011), ako aj k napĺňaniu RSV.

V rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná na:

– Zachovanie a obnovu biodiverzity a ekosystémov mimo chránených území. Aktivita zahŕňa najmä realizačné opatrenia (odstraňovanie a spriechodňovanie bariér a vytváranie

migračných koridorov mimo vodných tokov, revitalizácia a optimalizácia hydrologického režimu biotopov, zachovanie a obnova priaznivého stavu mokradí) prispievajúce k zlepšeniu stavu biotopov a druhov, obnovu poškodených ekosystémov a ich služieb.

- Vypracovanie akčných plánov pre invázne druhy na riešenie problematiky prioritných prienikových ciest, následne na eliminácia inváznych druhov rastlín podľa aktuálne platnej európskej a národnej legislatívy, a podľa strategických priorít na európskej a národnej úrovni, a to za predpokladu, že v národnej legislatíve a v nadväzujúcom koncepčnom dokumente budú vymedzené špecifické prípady, na financovanie ktorých je možné využiť prostriedky EÚ. Invázne druhy ovplyvňujú zloženie ekosystémov (vytláčajú pôvodné druhy a znižujú biodiverzitu), a v spolupôsobení s inými faktormi spôsobujú zhoršenie stavu ekosystémov a narúšajú tak ich schopnosť poskytovať celospoločenské úžitky. Invázne druhy rastlín sú predmetom právnej úpravy obsiahnutej v čl. 22 smernice o biotopoch a v zákone o ochrane prírody a krajiny. Zameranie aktivity na invázne druhy rastlín vyplýva z ich vysokého reprodukčného potenciálu, nebezpečenstva pre zdravie ľudí, a to aj vzhľadom na to, že predstavujú významný zdroj alergénov. Cieľom aktivity je systematické mapovanie, cielená eradikácia a potláčanie, ako aj následný monitoring inváznych druhov rastlín;
- Podporu prvkov zelenej infraštruktúry na miestnej úrovni, ktorou sa dosiahne vytvorenie strategicky plánovanej siete prírodných a poloprírodných oblastí s environmentálnymi vlastnosťami, ktoré sú vytvorené a riadené tak, aby poskytovali široký rozsah ekosystémových služieb[93]. Podporované bude aj spracovanie dokumentov územného systému ekologickej stability na regionálnej úrovni (RÚSES) a miestnej úrovni (MÚSES), čím sa zabezpečí vytvorenie základnej východiskovej bázy pre reguláciu návrhu budovania zelenej infraštruktúry. Pre potreby identifikácie prírodných a poloprírodných oblastí v rámci vytvárania ich strategicky plánovanej siete bude súčasťou podpory aj komplexný dynamický model krajiny.

Uvedená aktivita podporuje aj ciele Dunajskej stratégie v prioritnej oblasti 6 Chrániť biodiverzitu, krajinu a kvalitu ovzdušia a pôd.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR (najmä vlastníci, užívatelia a návštevníci chránených území, ako aj širšia verejnosť, ktorej chránené územia poskytujú služby)
Cieľové územia:	- celé územie SR - prednostne mimo chránených území
Prijímatelia:	- rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené MŽP SR s pôsobnosťou v oblasti ochrany prírody - Slovenská agentúra životného prostredia (aj ako prijímateľ národného projektu, v rámci ktorého bude pomoc poskytovaná ďalším subjektom v tejto oblasti ako užívateľom) - vlastníci alebo užívatelia pozemkov mimo chránených území okrem fyzických osôb ktoré nie sú oprávnené na podnikanie. V prípade vypracovania dokumentov RÚSES / MÚSES sa pre oprávnenosť prijímateľa vlastníctvo alebo užívanie pozemkov nahrádza splnomocnením vyššieho územného celku / obce na vypracovanie dokumentu. Všetky subjekty, a to nezávisle od ich právnej formy, ktoré spadajú pod vyššie uvedené vymedzenie, sú oprávnenými prijímateľmi.

Pozn.: projekty je možné realizovať aj prostredníctvom inštitútu partnerstva.

C. Dobudovanie a skvalitnenie systému monitoringu druhov a biotopov európskeho významu a reportingu

Zachovanie resp. obnova priaznivého stavu biotopov a druhov európskeho významu ako hlavný cieľ smernice o biotopoch vyžaduje dohľad a poznanie stavu a pravidelný reporting pre Európsku komisiu, vyplývajú zo smernice o biotopoch (čl. 2 ods. 2, 11, 16, 17) a smernice o ochrane vtáctva (čl. 9, 12), zo zákona o ochrane prírody a krajiny (§ 6, § 56, § 65 ods. 1 písm. o), § 65a ods. 1 písm. t) a i.). Reporting v rámci štátov EÚ sa realizuje jednotne podľa spoločne odsúhlaseného formátu tak, aby bolo možné vykonať syntetickú správu podľa biogeografických oblastí a za celú EÚ. Medzinárodné štandardy sú požadované aj pri reportingu podľa jednotlivých medzinárodných dohovorov na ochranu biodiverzity. Cieľom aktivity je realizácia celoplošného monitoringu druhov a biotopov a dostupnosť aktuálnych údajov prostredníctvom informačného systému. Monitoring, ako aj príprava dokumentov starostlivosti, vychádza z definícií priaznivého stavu pre každý druh a pre každý biotop. Dobudovanie a napĺňanie informačného systému chránených druhov, biotopov a chránených území, vrátane území medzinárodného významu, bude efektívne využité pri ochrane, manažmente a hodnotení plánov a projektov v sústave Natura 2000 a ďalších chránených územiach a tiež pri sprostredkovaní údajov verejnosti. Dostupnosť informácií pre verejnosť je základom, aby sa významne odbúrala administratívna záťaž, zvýšilo sa environmentálne povedomie a predchádzalo sa konfliktom pri zabezpečovaní ochrany prírodných hodnôt.

Cieľové skupiny:	- odborná a laická verejnosť (najmä v súvislosti s potrebou odborných podkladov o biotopoch, druhoch, územiach)
Cieľové územia:	- celé územie SR (keďže monitoring a reporting sa nevzťahuje len na chránené územia)
Prijímatelia:	- odborná organizácia ochrany prírody a krajiny s celoslovenskou pôsobnosťou zriadená MŽP SR podľa zákona o ochrane prírody a krajiny

D. Zlepšenie informovanosti a zapojenia kľúčových sektorov a verejnosti na úseku ochrany prírody a krajiny

Zvýšenie povedomia a účasti zainteresovaných subjektov je aktivitou 3 prvého cieľa EÚ stratégie biodiverzity do r. 2020 a je súčasťou nástrojov ochrany prírody podľa platnej legislatívy. Potrebná je najmä realizácia komunikačných kampaní, organizovanie školení a výstav za účelom zvýšenia povedomia verejnosti, vrátane vlastníkov pozemkov v chránených územiach (napr. prerokovávanie dokumentov starostlivosti a konkrétnych opatrení), ktoré si vyžaduje aj tvorbu dostatočného množstva kvalitných propagačných materiálov a publikácií. Pre naplnenie cieľov smernice o ochrane vtáctva a smernice o biotopoch je zároveň potrebné zlepšiť informovanosť o sústave Natura 2000 a druhoch európskeho významu. Povinnosť podporovať výchovu a všeobecnú informovanosť o potrebe druhov a biotopov európskeho významu vyplýva aj z čl. 22 písm. c) smernice o biotopoch a z ustanovení príslušných medzinárodných dohovorov.

Nemenej dôležitou súčasťou je organizácia podujatí s kľúčovými subjektmi zameraných na objasnenie záujmov jednotlivých zainteresovaných skupín a hľadanie spoločných riešení vedúcich k spoločným medzisektorovým postupom a ďalším opatreniam na elimináciu konfliktov, zlepšenie povedomia a zapojenie dotknutých subjektov.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR (najmä vlastníci, užívatelia a návštevníci chránených území, ako aj širšia verejnosť, ktorej ekosystémy poskytujú služby)
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- Slovenská agentúra životného prostredia v rámci národného projektu - subjekty ústrednej správy s pôsobnosťou v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia[94] - subjekty územnej samosprávy[95] - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia - nadácie v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia - združenia fyzických alebo právnických osôb v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia

2.1.3.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov

V snahe o zabezpečenie efektívneho a transparentného procesu výberu projektov, ktoré najvhodnejším spôsobom prispievajú k dosahovaniu cieľov OP, budú v procese výberu projektov uplatňované všeobecné zásady, ktoré sú uvedené v kapitole 2.1.1.3.

Okrem toho budú v rámci vybraných typov aktivít uplatňované nasledovné osobitné zásady:

Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy

- realizáciou projektov musí dôjsť najmä k zlepšeniu stavu podporených biotopov a druhov európskeho významu;
- prioritne budú podporované projekty na realizáciu dokumentov starostlivosti;
- zvýhodňované budú projekty zamerané na ucelené časti chráneného územia, ktorých realizáciou sa zabezpečí zlepšenie priaznivého stavu biotopov a druhov európskeho významu, čo je zároveň v súlade so zameraním a cieľmi EZD a Stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030.

Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry

- prioritne budú podporené projekty prispievajúce k obnove vybraných typov ekosystémov, ako aj projekty prispievajúce k vytvoreniu konektivity druhov a biotopov a ekologických prvkov v sídlach a vidieckej krajine;
- vo vzťahu k inváznym druhom rastlín budú podporené projekty zamerané na druhy určené legislatívou a nadväzujúcimi dokumentmi.
- v rámci spracovania dokumentov územného systému ekologickej stability budú prioritizované projekty vypracovanie regionálnych územných systémov ekologickej stability, vzhľadom na potrebu vytvorenia východiskovej bázy pre reguláciu návrhov budovania zelenej infraštruktúry na nižších úrovniach.

Za účelom jednotného a objektívneho posúdenia a vyhodnotenia splnenia, resp. miery splnenia stanovených zásad a podmienok budú definované kritériá na výber projektov, ktorých schválenie bude v kompetencii Monitorovacieho výboru OP KŽP.

2.1.3.4 Plánované využitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.1.3.5 Plánované využitie veľkých projektov

V rámci investičnej priority 3 prioritnej osi 1 sa neuvažuje s implementáciou veľkých projektov.

2.1.3.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu

Tabuľka 13 Spoločné ukazovatele výstupu a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni programu, v členení podľa investičnej priority a kategórie regiónu (ak relevantné)

ID	Ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
CO23	*Plocha biotopov podporených s cieľom dosiahnuť lepší stav ich ochrany*	*ha*	*KF*	*N/A*	*30 359*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0010	*Počet realizovaných prvkov zelenej infraštruktúry*	*počet*	*KF*	*N/A*	*390*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

O0011	*Počet novo zaradených monitorovaných lokalít*	*počet*	*KF*	*N/A*	*700*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0012	*Počet monitorovaných lokalít, kde došlo k zvýšeniu počtu monitorovaných druhov alebo biotopov*	*počet*	*KF*	*N/A*	*3 000*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0178	*Počet zrealizovaných informačných aktivít*	*počet*	*KF*	*N/A*	*2 751*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

2.1.4 INVESTIČNÁ PRIORITA 4 Prioritnej osi 1: *1.4 Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku*

2.1.4.1 Špecifické ciele zodpovedajúce investičnej priorite a očakávané výsledky

V rámci investičnej priority boli vzhľadom na závery analýzy súčasnej, dlhodobo nepriaznivej situácie v oblasti ochrany ovzdušia a stavu životného prostredia v mestských oblastiach, sformulované dva hlavné špecifické ciele:

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.4.1: ***Zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality***

Špecifický cieľ je zameraný na zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality prostredníctvom implementácie smerníc EÚ v oblasti kvality ovzdušia; najmä smernice o národných emisných stropoch ako aj smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe. Tento cieľ je zároveň v súlade s opatreniami Programu Čisté ovzdušie pre Európu[96] a národnými prioritami v oblasti kvality ovzdušia definovanými v Stratégii pre redukciu PM_{10}[97].

VÝSLEDKY

Očakávaným výsledkom realizácie opatrení zameraných na dosiahnutie vyššie uvedených cieľov bude:

Znížené znečisťovanie a zvýšená kvalita ovzdušia

Hlavným cieľom podpory bude realizácia opatrení zameraných na zníženie množstva emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia a zvýšenie jeho kvality, v zmysle požiadaviek legislatívy EÚ, ako aj legislatívnych a strategických dokumentov SR. Priamy vplyv na zníženie znečisťovania ovzdušia bude mať realizácia technických a technologických opatrení na zdrojoch znečisťovania ovzdušia. Aktivity budú zamerané nielen na zníženie koncentrácie tuhých častíc PM, ktoré predstavujú najvýznamnejší problém kvality ovzdušia v SR, ale aj na znižovanie emisií ďalších znečisťujúcich látok do ovzdušia, a to prostredníctvom investičných opatrení na zdrojoch znečisťovania ovzdušia. Je však potrebné uviesť, že dosiahnutie očakávaného výsledku realizovaných projektov, t. j. celkové zníženie znečisťovania ovzdušia v SR a zlepšenie jeho kvality, podlieha pôsobeniu ďalších externých faktorov (napr. doprava, cezhraničný prenos, prašnosť z pôdy a nespevnených plôch, zo stavebnej činnosti a pod.) a zdrojov znečisťovania.

Realizáciou projektov zameraných na zvýšenie informovanosti v oblasti ochrany ovzdušia sa zvýši úroveň povedomia v oblasti kvality ovzdušia. Informačné kampane, semináre, školenia o ochrane ovzdušia sú podporným opatrením na dosiahnutie zlepšenia kvality ovzdušia.

Dôležitým predpokladom pre realizáciu účinných opatrení, ktorý zároveň prispieva k plneniu požiadaviek smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe, je kvalitný monitorovací a informačný systém, ako aj komplexná emisná inventarizácia.

Systém monitorovania ovzdušia, inventarizácie a projekcií emisií o. i. umožňuje identifikovať lokality s najvyššou prioritou z hľadiska kvality ovzdušia (napr. oblasti riadenia kvality ovzdušia).

Tabuľka 14 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 1.4.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
R0122	*Produkcia emisií tuhých znečisťujúcich látok PM*	*t/rok*	*N/A*	*38 640*	*2012*	*31 680*	*MŽP SR, SHMÚ, Národná emisná inventúra (http://cdr.eionet.europa.eu/sk)*	*Raz za kalendárny rok*
R0123	*Produkcia emisií vybraných znečisťujúcich látok**	*t/rok*	*N/A*	*225 879*	*2012*	*187 796*	*MŽP SR, SHMÚ,- Národná emisná inventúra (http://cdr.eionet.europa.eu/sk/eu/nec)*	*Raz za kalendárny rok*

**ukazovateľ zahŕňa vybrané znečisťujúce látky podľa smernice o národných emisných stropoch a smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe (SO_2, NOx, NH_3 a VOC). Tuhé častice PM (vrátane $PM_{2,5}$ a PM_{10}) sú sledované osobitne vzhľadom na ich významný vplyv na kvalitu ovzdušia v SR.*

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.4.2: ***Zabezpečenie sanácie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)***

V súvislosti s cieľom zamedzenia prípadných ohrození zdravia miestnych obyvateľov a s cieľom revitalizácie dotknutých priemyselných oblastí a oblastí konverzie je nevyhnutná sanácia environmentálnych záťaží.

VÝSLEDKY

Očakávaným výsledkom realizácie konkrétnych opatrení zameraných na dosiahnutie vyššie uvedených cieľov bude:

a) Zvýšený podiel sanovaných lokalít s evidovanými environmentálnymi záťažami

Cieľom investičnej priority a financovania z prostriedkov OP KŽP je zvýšenie podielu sanovaných lokalít s evidovanými environmentálnymi záťažami, z ktorých vyplýva permanentné riziko negatívneho vplyvu na zdravie človeka a životné prostredie.

Hlavným kritériom výberu lokality na sanáciu, evidovanú v Informačnom systéme environmentálnych záťaží, je jej rizikovosť, pričom prioritne riešené budú práve

vysokorizikové lokality. Stanovenie hodnoty rizikovosti zohľadňuje predovšetkým okrem iných parametrov (napr. blízkosť ľudského obydlia, povrchového toku, zdrojov pitnej vody, prítomnosť chránených území) výsledky prieskumu environmentálnych záťaží, ktorých súčasťou je analýza rizika a návrh sanačných limitov.

Realizácia opatrení v oblasti environmentálnych záťaží sa okrem priemyselných areálov, železničných dep, vojenských areálov, resp. mestských oblastí zameriava aj na lokality nezabezpečených skladov pesticídov, pohonných hmôt a iných chemických látok alebo nevyhovujúcich či čiernych skládok nebezpečných odpadov. Sanáciou environmentálnej záťaže dôjde najmä k odstráneniu/eliminovaniu prítomnej kontaminácie v podzemnej vode, horninovom prostredí alebo pôde.

Na dosiahnutie stanoveného cieľa vo veľkej miere vplýva aj konkrétna právna úprava poskytovania štátnej pomoci na rekultiváciu znečistených plôch, rozsah oprávnených žiadateľov, oprávnených výdavkov a maximálna výška pomoci najmä v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“ a skutočnosťou, že osobu, ktorá nie je znečisťovateľom, nie je možné prinútiť hradiť výdavky na sanáciu environmentálnej záťaže, ktorej pôvodca nie je známy.

Tabuľka 15 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 1.4.2

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
R0009	*Podiel sanovaných lokalít na celkovom počte lokalít s evidovanými environmentálnymi záťažami v SR*	*%*	*N/A*	*44*	*2013*	*53*	*Informačný systém environmentálnych záťaží http://envirozataze.enviroportal.sk*	*Raz za kalendárny rok*

2.1.4.2 Oprávnené aktivity

*ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.4.1**: Zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

A. Technologické a technické opatrenia na redukciu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia realizované na zdrojoch znečisťovania ovzdušia, najmä za účelom plnenia požiadaviek smernice o národných emisných stropoch a/alebo smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe
B. Informovanie o ochrane ovzdušia a integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania
C. Skvalitňovanie monitorovania ovzdušia

A. Technologické a technické opatrenia na redukciu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia realizované na zdrojoch znečisťovania ovzdušia, najmä za účelom plnenia požiadaviek smernice o národných emisných stropoch a/alebo smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe

Dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia patrí medzi strategické a kľúčové úlohy ochrany ovzdušia na Slovensku, aj v Európe. Z hľadiska kvality ovzdušia je hlavným problémom SR koncentrácia tuhých znečisťujúcich látok, najmä suspendovaných častíc PM. Na znečisťovaní ovzdušia SR prachovými časticami PM (PM_{10} a $PM_{2,5}$) sa najvýznamnejšie podieľa práve sektor vykurovania domácností. Podľa údajov SHMÚ je podiel emisií pochádzajúcich z vykurovania domácností najvýznamnejší v prípade jemných prachových

častíc $PM_{2,5}$ – až 80 %, podiel na celkových emisiách tuhých znečisťujúcich látok je 49 %. Pozornosť je však potrebné zamerať aj na znižovanie emisií ďalších znečisťujúcich látok (SO_2, NOx, VOC, NH3 atď.). Hoci sú emisie znečisťujúcich látok zo zdrojov znečisťovania ovzdušia regulované právnymi predpismi, na dosiahnutie lepšej kvality ovzdušia je potrebné zabezpečiť nielen dodržiavanie príslušných limitov, ale aj podporovať opatrenia na ďalšie znižovanie emisií. V prípade projektov realizovaných prevádzkovateľmi stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia, na ktoré sa vzťahujú požiadavky prevádzkovania v zmysle platnej legislatívy budú podporované opatrenia realizované nad rámec týchto požiadaviek (napr. nad rámec limitov, kde došlo k prvému dosiahnutiu BAT), ktoré môžu výrazne prispieť nielen k zníženiu celkového objemu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, ale tiež k zlepšeniu kvality ovzdušia v danom regióne. V tejto súvislosti bude umožnená podpora všetkých veľkostných kategórií podnikov, ako aj domácností vykurujúcich tuhým palivom v nevhodných kotloch.

Podporované budú aktivity, a to v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“, zamerané na opatrenia realizované na stacionárnych zdrojoch znečisťovania ovzdušia, ktorých výsledkom bude zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie, najmä inštalovanie a modernizácia technológií vrátane zmien technologických postupov, ako aj náhrada existujúcich stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia. Príklady podporovaných aktivít:

- inštalovanie a modernizácia technológií na znižovanie emisií znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia, najmä odlučovacích zariadení a iných koncových technológii (napr. tkanivové filtre, elektrostatické odlučovače a pod.),
- opatrenia týkajúce sa zmien technologických postupov za účelom zníženia emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia,
- projekty náhrady zastaraných spaľovacích zariadení vo verejných budovách nízkoemisnými a energeticky účinnejšími spaľovacími zariadeniami vrátane modernizácie vykurovacích systémov, ktoré zahŕňajú zmenu palivovej základne na nízkoemisné palivo s výnimkou biomasy a iných obnoviteľných zdrojov energie[98]. Podporené budú len projekty náhrady spaľovacích zariadení ako zdrojov znečisťovania ovzdušia, a to v takých prípadoch, kedy nie je z hľadiska energetickej efektívnosti relevantné realizovať aj iné opatrenia na zvyšovanie energetickej efektívnosti budov.
- projekty náhrady zastaraných spaľovacích zariadení v domácnostiach nízkoemisnými a energeticky účinnejšími spaľovacími zariadeniami, ktoré zahŕňajú zmenu palivovej základne na nízkoemisné palivo s výnimkou biomasy a iných obnoviteľných zdrojov energie[99].
  V súlade so strategickým cieľom EÚ znížiť závislosť od dodávok zemného plynu z Ruskej federácie z dôvodu jej súčasnej vojenskej agresie proti Ukrajine, ako aj vzhľadom na zvyšovanie cien zemného plynu, nebude takto zameraný projekt/projekty ďalej predmetom podpory.

V rámci vyššie uvedených opatrení budú podporované aj opatrenia zamerané na zníženie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia a zabezpečenie súladu s požiadavkami navrhovanej smernice o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia zo stredne veľkých spaľovacích zariadení (t. j. zariadení s menovitým tepelným príkonom od 1MW do 50 MW), pričom neoprávnené na podporu budú investície na dosiahnutie zníženia emisií skleníkových plynov v súvislosti s činnosťami uvedenými v prílohe I k smernici 2003/87/ES.

Uvedené typy projektov zároveň prispejú k naplneniu povinností vyplývajúcich zo zákona o ovzduší a zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia dotknutých území - prevádzkovatelia zdrojov znečisťovania ovzdušia - vlastníci rodinných domov, spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov/správcovia bytových domov, t. j. domácnosti
Cieľové územia:	- celé územie SR, s dôrazom na oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia
Prijímatelia:	- prevádzkovatelia zdrojov znečisťovania ovzdušia - subjekty ústrednej správy s pôsobnosťou v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia[100] - subjekty územnej samosprávy – vyššie územné celky[101]

B. Informovanie o ochrane ovzdušia a integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania

Informačné kampane a osvetové aktivity sú významnou podpornou aktivitou. Význam osvetových aktivít a informačných kampaní spočíva v potrebe zvyšovania povedomia verejnosti a cieľových skupín, najmä v súvislosti s problematikou lokálnych kúrenísk, ktoré sú významným zdrojom znečistenia ovzdušia. Informačné aktivity v oblasti ochrany ovzdušia, orientované na prax a požiadavky na technologické postupy z hľadiska zabezpečenia ochrany ovzdušia v súlade s legislatívou EÚ, prispejú k uplatňovaniu prístupov zameraných na znižovanie znečistenia ovzdušia a zlepšenie jeho kvality.

Predmetom podpory budú osvetové a informačné aktivity o jednotlivých kategóriách zdrojov znečisťovania ovzdušia a o problematike kvality ovzdušia a možnostiach zlepšovania kvality ovzdušia v regiónoch, vrátane problematiky lokálnych kúrenísk, (t. j. správna prax používania lokálnych kúrenísk, príprava paliva, spaľovacie režimy). Projekty v oblasti informovanosti a zvyšovania povedomia verejnosti prispejú k napĺňaniu povinností vyplývajúcich zo smerníc EÚ o priemyselných emisiách a o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe. Opatrenia prispejú tiež k plneniu úloh vyplývajúcich zo zákona o ovzduší ako aj splneniu úloh zo Stratégie pre redukciu PM_{10}[102].

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - odborne spôsobilé osoby - prevádzkovatelia zdrojov znečisťovania - subjekty verejnej správy - subjekty súkromného sektora
Cieľové územia:	- celé územie SR, prioritne oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia
Prijímatelia:	- Slovenská agentúra životného prostredia v rámci národného projektu - subjekty ústrednej správy s pôsobnosťou v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia[103] - subjekty územnej samosprávy[104] - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia - nadácie v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia - združenia fyzických alebo právnických osôb v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia

C. Skvalitňovanie monitorovania ovzdušia

Kvalitný a funkčný systém monitorovania ovzdušia, inventarizácie a projekcií emisií je dôležitým predpokladom pre efektívnu realizáciu opatrení na znižovanie znečisťovania ovzdušia a zlepšovanie jeho kvality. Umožňuje o. i. identifikovať lokality s najvyššou prioritou z hľadiska ochrany ovzdušia (napr. oblasti riadenia kvality ovzdušia) Na základe výsledkov monitorovania a modelovania znečistenia ovzdušia možno investície nasmerovať tam, kde budú prinášať najväčší efekt pre zlepšenie kvality ovzdušia. Informácie a najmä emisné inventúry získavané nielen z Národného emisného informačného systému (NEIS), ale aj z Národného registra znečisťovania z mobilných a difúznych zdrojov, sú nevyhnutné pre zabezpečenie monitorovania (modelovania) kvality ovzdušia, pre splnenie všetkých reportovacích povinností v rámci EÚ a povinností vyplývajúcich z Dohovoru o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcom hranicami štátov. Podpora bude zameraná na:

- zlepšenie a skvalitnenie Národného monitorovacieho systému kvality ovzdušia (NMSKO), vrátane jeho obnovy, údržby, rozšírenia a akreditácií, ako aj odbornej podpory. Predpokladá sa podpora existujúcich odberných miest NMSKO, ako aj vytvorenie odberných miest na novovybudovaných monitorovacích staniciach, ktoré sa stanú súčasťou NMSKO,
- podporu modelových výpočtov znečistenia ovzdušia a chemických analýz,
- skvalitnenie emisných inventúr a projekcií emisií, ako aj vypracovanie metodík na skvalitnenie emisných inventúr a projekcií emisií,
- zlepšenie úrovne Národného emisného informačného systému a Národného registra znečisťovania, vrátane zabezpečenia predkladania správ a informácii v elektronickej podobe povinnými osobami. Predpokladá sa zavedenie nových aplikovaných modulov NEIS podľa požiadaviek na informovanie verejnosti a reportingových povinností.

Projekty zamerané na skvalitnenie modelových výpočtov znečistenia ovzdušia, emisných inventúr a projekcií, ako aj zlepšenie úrovne NMSKO a NEIS prispejú k naplneniu požiadaviek smernice o národných emisných stropoch (čl. 7 a 8)[105]. Podporované projekty budú ďalej zamerané na činnosti vyplývajúce z nariadenia č. 166/2006. Opatrenia prispejú tiež k plneniu úloh vyplývajúcich z požiadaviek smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe, ako aj zo zákona o ovzduší a zákona o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - subjekty verejnej správy - subjekty súkromného sektora
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- príspevková organizácia MŽP SR poverená činnosťami v oblasti ochrany ovzdušia - subjekty územnej samosprávy[106] - subjekty ústrednej správy[107] - združenia fyzických alebo právnických osôb s gestorstvom vecne príslušného útvaru MŽP SR v oblasti ochrany ovzdušia - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby s gestorstvom vecne príslušného útvaru MŽP SR v oblasti ochrany ovzdušia - MV SR – okresné úrady (na plnenie úloh podľa zákona o ovzduší)

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.4.2: ***Zabezpečenie sanácie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

A. Prieskum, sanácia a monitorovanie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)
B. Zlepšenie informovanosti o problematike environmentálnych záťaží

A. Prieskum, sanácia a monitorovanie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)

Navrhovaná aktivita bude zameraná na riešenie problematiky environmentálnych záťaží, ktoré sú v súlade s § 3 písm. t) geologického zákona definované ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, s výnimkou environmentálnej škody, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu a zároveň sú evidované v osobitnom informačnom systéme environmentálnych záťaží.

Pri sanácii environmentálnej záťaže teda dochádza k odstráneniu/eliminácii kontaminácie dotknutého územia (prítomnej v horninovom prostredí, podzemnej vode alebo pôde)[108].

V rámci predmetnej aktivity, ktorá je zároveň pokračovaním analogicky zameranej aktivity v rámci Operačného programu Životné prostredie, bude predmetom podpory najmä:

- realizácia prieskumu prioritných environmentálnych záťaží, vrátane vypracovania analýzy rizika znečisteného územia,
- v prípade náročnejšej alebo rozsiahlejšej sanácie zabezpečenie vypracovania prípravnej štúdie sanácie environmentálnej záťaže,
- zabezpečenie realizácie sanačných prác v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“ a v súlade s pravidlami pre poskytovanie štátnej pomoci subjektom zúčastňujúcim sa hospodárskej súťaže,
- zabezpečenie monitorovania environmentálnych záťaží,
- priebežná aktualizácia Informačného systému environmentálnych záťaží,
- vypracovanie predprojektovej a projektovej dokumentácie na zabezpečenie sanácie environmentálnych záťaží, a to za účelom jej následnej realizácie v súlade so Štátnym programom sanácie environmentálnych záťaží (2022 - 2027) aj v budúcom programovom období 2021 – 2027.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - subjekty verejnej správy - subjekty súkromného sektora
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- subjekty, na ktoré prechádza povinnosť odstrániť environmentálnu záťaž v prípade, ak pôvodca environmentálnej záťaže zanikol alebo zomrel a nie je možné určiť povinnú osobu v súlade s princípom znečisťovateľ platí[109]

	- organizácia poverená výkonom národného monitorovania geologických faktorov životného prostredia podľa geologického zákona

B. Zlepšenie informovanosti o problematike environmentálnych záťaží

Aktivity zlepšenia informovanosti o problematike environmentálnych záťaží budú priamo nadväzovať na aktivity prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou). Cieľom informačných aktivít je zvýšenie povedomia širokej verejnosti o problematike environmentálnych záťaží, vrátane ich sanácie a neskoršieho monitorovania.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - subjekty verejnej správy - subjekty súkromného sektora
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- Slovenská agentúra životného prostredia v rámci národného projektu - subjekty ústrednej správy s pôsobnosťou v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia[110] - subjekty územnej samosprávy[111] - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia - nadácie v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia - združenia fyzických alebo právnických osôb v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia

2.1.4.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov

Za účelom zabezpečenia efektívneho a transparentného procesu výberu projektov, ktoré najvhodnejším spôsobom prispievajú k dosahovaniu cieľov OP, budú v procese výberu projektov uplatňované všeobecné zásady, ktoré sú uvedené v kapitole 2.1.1.3, vrátane podmienky vzťahujúcej sa k veľkým podnikom, že finančný príspevok z EŠIF nepovedie k podstatnému zníženiu pracovných miest v danom území v rámci EÚ.

Okrem toho budú v rámci vybraných typov aktivít uplatňované nasledovné osobitné zásady:

Technologické a technické opatrenia na redukciu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia realizované na zdrojoch znečisťovania ovzdušia, najmä za účelom plnenia požiadaviek smernice o národných emisných stropoch a/alebo smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe

- realizáciou projektu musí preukázateľne dôjsť k zníženiu emisií znečisťujúcich látok nad rámec minimálnych požiadaviek a podmienok prevádzkovania daného zdroja znečisťovania ovzdušia;
- realizácia opatrení na dosiahnutie lepšej úrovne ochrany ovzdušia, t. j. zníženie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia nad rámec platných noriem spoločenstva alebo prísnejších požiadaviek podľa nových predpisov EÚ;
- zohľadňovaná bude úroveň technického a technologického riešenia, ktorá zabezpečí maximálnu účinnosť a efektivitu realizácie opatrenia vzhľadom na výsledné zníženie

emisií (vrátane mernej investičnej náročnosti opatrenia vzhľadom na výsledný efekt zníženia emisií);

- súlad opatrení s Programami na zlepšenie kvality ovzdušia a Akčnými plánmi na zlepšenie kvality ovzdušia, kde je to relevantné;
- zvýhodňované budú projekty realizované v oblastiach riadenia kvality ovzdušia,
- zvýhodňované budú projekty, ktoré preukážu najväčší príspevok k zlepšeniu kvality ovzdušia a projekty, ktoré preukážu najnižšiu investičnú náročnosť vzhľadom na predpokladané zníženie emisií sledovaných znečisťujúcich látok;
- v rámci výberu projektov bude zohľadnený aspekt inovatívnosti technológií idúcich nad rámec noriem EÚ tam, kde je to uplatniteľné podľa platných právnych predpisov, prípadne budú v rámci výberu projektov zvýhodňované riešenia umožňujúce priblíženie sa, resp. napĺňanie najambicióznejších štandardov vyplývajúcich z legislatívy EÚ v danej oblasti v prípade, že legislatíva EÚ definuje rozsah hodnôt, ktoré je potrebné dodržiavať;
- pri projektoch náhrady zastaraných spaľovacích zariadení vo verejných budovách a v domácnostiach nízkoemisnými a energeticky účinnejšími spaľovacími zariadeniami budú v prípade zmeny palivovej základne z uhlia na zemný plyn prioritne podporované projekty realizované v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia;
- v oblasti náhrady zastaraných spaľovacích zariadení vo verejných budovách budú prioritizované projekty týkajúce sa verejných budov, kde už boli zrealizované opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti (napr. zatepľovanie).

Skvalitňovanie monitorovania ovzdušia

- opatrenia na skvalitnenie monitorovacieho systému, ktorý nie je súčasťou NMSKO, musia zabezpečiť dosiahnutie súladu s požiadavkami na prevádzku NMSKO;
- preukázanie spôsobilosti na výkon činností v oblasti monitoringu v prípade, že prijímateľ nie je touto činnosťou poverený zo zákona (zabezpečením odborného garanta z vecne príslušného útvaru MŽP SR v oblasti ochrany ovzdušia).

Prieskum, sanácia a monitorovanie environmentálnych záťaží

- projekty budú realizované v súlade so Štátnym programom sanácie environmentálnych záťaží;
- prioritne budú podporované projekty zamerané na riešenie environmentálnych záťaží s vyšším rizikom - celkovou hodnotou klasifikácie/priority riešenia (hodnota K);
- zvýhodňované budú projekty zamerané na riešenie environmentálnych záťaží ohrozujúcich vyšší počet obyvateľov;
- zvýhodňované budú projekty zamerané na riešenie environmentálnych záťaží ohrozujúce chránené územia podľa osobitných predpisov (zákon o ochrane prírody a krajiny, vodný zákon, zákon o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách, zákon o ochrane pamiatkového fondu).

Za účelom jednotného a objektívneho posúdenia a vyhodnotenia splnenia, resp. miery splnenia stanovených zásad a podmienok budú definované kritériá na výber projektov, ktorých schválenie bude v kompetencii Monitorovacieho výboru OP KŽP.

2.1.4.4 Plánované využitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.1.4.5 Plánované využitie veľkých projektov

V rámci investičnej priority 4 prioritnej osi 1 sa neuvažuje s implementáciou veľkých projektov.

2.1.4.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu

Tabuľka 16 Spoločné ukazovatele výstupu a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni programu, v členení podľa investičnej priority a kategórie regiónu (ak relevantné)

ID	Ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
CO22	*Celkový povrch rekultivovanej pôdy*	*ha*	*KF*	*N/A*	*118*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0015	*Počet podporených akreditovaných odberných miest NMSKO*	*počet*	*KF*	*N/A*	*180*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0016	*Počet aplikovaných modulov NEIS podľa požiadaviek na informovanie verejnosti a reportingových povinností*	*počet*	*KF*	*N/A*	*1*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

O0017	*Plocha preskúmaných environmentálnych záťaží*	*ha*	*KF*	*N/A*	*36*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0018	*Plocha monitorovaných environmentálnych záťaží*	*ha*	*KF*	*N/A*	*608*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0174	*Inštalovaný výkon nízkoemisných zariadení nahradzujúcich zastarané spaľovacie zariadenia na výrobu tepla na vykurovanie*	*MW*	*KF*	*N/A*	*0,45*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0177	*Počet podporených zariadení stredných a veľkých stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia za účelom zníženia emisií*	*počet*	*KF*	*N/A*	*20*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0178	*Počet zrealizovaných informačných aktivít*	*počet*	*KF*	*N/A*	*382*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

2.1.5 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 1

Tabuľka 17 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 1

Typ ukazovateľa (Implementačný krok, finančný ukazovateľ, ukazovateľ výstupu alebo výsledku)	**ID**	**Definícia ukazovateľa alebo implementačného kroku**	**Merná jednotka** (ak prichádza do úvahy)	**Fond**	**Kategória regiónu**	**Čiastkový cieľ pre rok 2018**	**Celkový cieľ (2023)**	**Zdroj údajov**	**Zdôvodnenie výberu ukazovateľa** (ak prichádza do úvahy)
ukazovateľ výstupu	*CO19*	*Zvýšený počet obyvateľov so zlepšeným čistením komunálnych odpadových vód*	*EO*	*KF*	*N/A*	*0*	*273 711*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*podiel na alokácii prioritnej osi* *35,05*
kľúčový implementačný krok	*K0007*	*Zvýšený počet obyvateľov so zlepšeným čistením komunálnych odpadových vód podľa plánovaného stavu projektov s ukončenou realizáciou aktivít*	*EO*	*KF*	*N/A*	*20 505*	*N/A*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*podiel na alokácii prioritnej osi* *35,05*
ukazovateľ výstupu	*CO22*	*Celkový povrch rekultivovanej pôdy*	*ha*	*KF*	*N/A*	*0*	*118*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*podiel na alokácii prioritnej osi* *6,3*
kľúčový implementačný krok	*K0019*	*Celkový povrch rekultivovanej pôdy podľa*	*ha*	*KF*	*N/A*	*80*	*N/A*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*podiel na alokácii prioritnej osi* *6,3*

Odstránené: *296 653*

Odstránené: *37,96 %*

Odstránené: *37,96 %*

Odstránené: *10,27 %*

Odstránené: *10,27 %*

		plánovaného stavu zazmluvnených projektov, ktorých verejné obstarávanie bolo overené							
ukazovateľ výstupu	*O0002*	*Zvýšená kapacita pre triedenie komunálnych odpadov*	*t/rok*	*KF*	*N/A*	*8 632*	*110 480*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*podiel na alokácii prioritnej osi* *9,43*
ukazovateľ výstupu	*O0003*	*Zvýšená kapacita pre zhodnocovanie odpadov*	*t/rok*	*KF*	*N/A*	*34 579*	*343 433*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*podiel na alokácii prioritnej osi* *12,97*
finančný ukazovateľ	*F0002*	*Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platby Európskej komisii*	*EUR*	*KF*	*N/A*	*376 078 000*	*1 458 504 709*	*ITMS / CO (MF SR)*	

Odstránené: *12,50 %*

Odstránené: *11.36 %*

Odstránené: *1 847 021 605*¶

2.1.6 Kategórie intervencií

Tabuľka 18 Oblasť intervencie

Dimenzia 1 – Oblasť intervencie		
Fond	Kohézny fond	
Kategória regiónu	N/A	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
1. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry	017	247 961 000
	018	16 283 900
	019	74 333 000
	020	38 879 000
	021	57 714 000
	022	449 951 000
	083	112 698 000
	084	1 358 000
	085	47 285 000
	086	65 835 000
	089	100 445 000

Formátovaná tabuľka

Odstránené: 294 077 978

Odstránené: 83 832 286

Odstránené: 61 194 447

Odstránené: 67 722 109

Odstránené: 573 755 945

Odstránené: 116 400 742

Odstránené: 1 911 653

Odstránené: 61 602 243

Odstránené: 80 073 135

Odstránené: 178 944 027

Tabuľka 19 Forma financovania

Dimenzia 2 – Forma financovania		
Fond	Kohézny fond	
Kategória regiónu	N/A	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
1. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry	01	1 155 731 836
	03	57 011 064

Odstránené: 1 478 787 401

Tabuľka 20 Typ územia

Dimenzia 3 – Typ územia		
Fond	Kohézny fond	
Kategória regiónu	N/A	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
1. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry	01	190 256 654
	02	346 425 046
	03	676 061 200
	07	0

Odstránené: 240 938 023

Formátovaná tabuľka

Odstránené: 438 707 210

Odstránené: 856 153 232

Tabuľka 21 Mechanizmy územnej realizácie

Dimenzia 4 – Mechanizmy územnej realizácie		
Fond	Kohézny fond	
Kategória regiónu	N/A	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
1. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry	07	1 212 742 900

Odstránené: 1 535 798 465

2.1.7 Súhrn plánovaného využitia technickej pomoci vrátane (ak je to vhodné) aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov zapojených do riadenia a kontroly programu a prijímateľov (ak je to vhodné)

N/A

2.2 PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI

2.2.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie

Fond	Kohézny fond
Kategória regiónu	N/A
Základ pre výpočet *(celkový príspevok)*	144 981 177
Kategória regiónu pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené regióny *(v prípade potreby)*	N/A

Odstránené: 221 251 525

2.2.1 INVESTIČNÁ PRIORITA 1 Prioritnej osi 2: *2.1 Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov*

2.2.1.1 Špecifické ciele zodpovedajúce investičnej priorite a očakávané výsledky

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2.1.1: ***Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy***

Pod vplyvom zmeny klímy narastá riziko vzniku povodní. Špecifický cieľ je zameraný na posilnenie preventívnej ochrany pred povodňami a zmiernenie ich negatívnych dôsledkov. Tento cieľ je stanovený v súlade s čl. 1 smernice 2007/60/ES, a teda je ním znížiť nepriaznivé dôsledky na ľudské zdravie, ŽP, kultúrne dedičstvo a hospodársku činnosť spojené s povodňami. Súčasťou uvedeného špecifického cieľa je zároveň zníženie rizika kontaminácie ŽP škodlivými látkami v prípade povodní, ako aj zmiernenie ďalších negatívnych dôsledkov zmeny klímy, a to sucha vhodným zadržiavaním vody v krajine.

VÝSLEDKY
Očakávaným výsledkom realizácie konkrétnych opatrení zameraných na dosiahnutie vyššie uvedeného špecifického cieľa bude:

a) Zvýšená úroveň adaptácie na zmenu klímy so zameraním na ochranu pred povodňami

Realizáciou jednotlivých preventívnych a adaptačných opatrení dôjde predovšetkým ku zníženiu rizika vzniku veľkých povodní spôsobujúcich značné škody na krajine a majetku, či vážne ohrozujúcich samotné obyvateľstvo postihnutých oblastí. Všetky aktivity, ktoré sú súčasťou tohto špecifického cieľa sa uskutočňujú v kontexte integrovaného manažmentu povodí a smerujú ku komplexnej ochrane územia pred povodňami.

Tabuľka 22 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 2.1.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
R0010	*Počet osôb žijúcich v území s*	*osoby*	*N/A*	*124 878*	*2013*	*110 859*	*MŽP SR (správa MŽP SR odpočtujúca*	*Každé dva kalendárne roky od roku*

	existenciou povodňového rizika						*postup implementácie plánov manažmentu povodňového rizika)*	*2016 a k 31.12.2023*

2.2.1.2 Oprávnené aktivity

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2.1.1: ***Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

A. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok

Navrhované opatrenia vychádzajú z implementácie čl. 7 ods. 2 smernice 2007/60/ES, ktorá je do právneho poriadku SR transponovaná zákonom o ochrane pred povodňami. Zabezpečenie preventívnych opatrení na ochranu pred negatívnymi dôsledkami extrémnych hydrologických situácií patrí medzi strategické ciele definované v Koncepcii vodohospodárskej politiky SR do r. 2015 a vodných plánoch SR. Za predpokladu zabezpečenia súladu Koncepcie vodohospodárskej politiky SR do r. 2015 a vodných plánov SR a v nich uvedených opatrení s RSV, umožnia tieto opatrenia zabezpečiť ochranu pred povodňami na územiach ohrozovaných vyliatím sa vodného toku. Rovnako významným východiskom pre realizáciu opatrení sú plány manažmentu povodňového rizika, za predpokladu ich súladu so smernicou 2007/60/ES, ktoré tvoria súčasť plánov manažmentu povodí a definujú najvhodnejší typ opatrení pre povodňami ohrozené územie.

V rámci preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami viazaných na vodný tok budú podporované opatrenia, ktoré zmenšujú maximálny prietok povodne v toku alebo ktoré chránia územie pred zaplavením vodou z vodného toku alebo vnútornými vodami, ako aj opatrenia na úpravu a revitalizáciu tokov priamo spojené s dosiahnutím potrebnej úrovne ochrany priľahlých území pred povodňami.

Jednotlivé typy preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami na toku budú stanovené po zohľadnení konkrétnych podmienok v danej oblasti, pričom môžu byť vykonané jednak realizáciou technických opatrení a úprav priamo na vodných tokoch, ako je výstavba a rekonštrukcia vodných stavieb - napr. ochranné hrádze, poldre, protipovodňové línie, úpravy tokov vrátane manipulačných zariadení, opatrenia v horných častiach povodí, zariadenia na prečerpávanie vnútorných vôd, ako aj opatrenia spojené s využitím zelenej infraštruktúry - napr. suchý polder, zaústenie potoka do močiara. Zahrádzanie bystrín v lesoch (podľa § 27 zákona o lesoch) nie je predmetom podpory OP KŽP, a to v súlade s vymedzenou deliacou líniou s PRV (kap. 8).

Predmetom podpory sú aj projekty na vypracovanie predprojektovej a projektovej dokumentácie pre realizáciu preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami na toku a v povodí toku, a to za podmienky ich následnej realizácie v rámci programového obdobia 2021 – 2027.

Uvedená aktivita podporuje aj ciele Dunajskej stratégie v prioritnej oblasti 5 riadiť riziká v oblasti životného prostredia.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - subjekty verejnej správy - fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie na povodňami ohrozovanom území

Cieľové územia:	- celé územie SR - oblasti, v ktorých existujú potenciálne významné povodňové riziká, alebo možno predpokladať, že ich výskyt je pravdepodobný v súlade s čl. 5 smernice 2007/60/ES ako aj s využitím prechodných opatrení podľa čl. 13 ods. 1 uvedenej smernice a v súlade so zákonom o ochrane pred povodňami
Prijímatelia:	- štátne organizácie vykonávajúce správu vodných tokov a správu vodných stavieb; - nájomcovia/vypožičiavatelia drobných vodných tokov alebo ich úsekov, podľa vodného zákona. Všetky subjekty, a to nezávisle od ich právnej formy, ktoré spadajú pod vyššie uvedené vymedzenie, sú oprávnenými prijímateľmi

B. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov

Súčasťou ochrany pred povodňami sú opatrenia v krajine, ktoré je potrebné vykonať na území mimo vodného toku, najmä v extraviláne obcí. Sú to opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov, zvyšujú retenčnú schopnosť povodia alebo podporujú akumuláciu vody v lokalitách na to vhodných a ktoré chránia územie pred zaplavením povrchovým odtokom, ktorým je zložka celkového odtoku odtekajúca z povodia po povrchu terénu do vodných tokov alebo iných vodných útvarov.

Východiskom pre realizáciu opatrení budú plány manažmentu povodňového rizika, za predpokladu ich súladu so smernicou 2007/60/ES, ktoré tvoria súčasť manažmentu povodí a definujú najvhodnejší typ opatrení pre povodňami ohrozené územie. Jednotlivé typy preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami na toku budú stanovené po zohľadnení konkrétnych podmienok v danej oblasti. Pri realizácii opatrení sa povrchovými vodnými tokmi budú odvádzať najmä prirodzené prebytky vody z povodia. Opatrenia budú okrem realizácie technických úprav v krajine využívať najmä ekosystémové funkcie krajiny umožňujúce spomalenie odtoku vody.

V rámci uvedenej aktivity budú podporované aj opatrenia prírodného charakteru s využitím zelenej infraštruktúry, ako napr. vytváranie a obnova remízok, obnova a doplnenie porastov drevín v krajine zadržiavaním vody vo vhodných geomorfologických útvaroch. Uvedené opatrenia sú zároveň synergické s aktivitami v rámci *PO 1, IP 3 Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry*, keďže môžu slúžiť aj ako ekokoridory, multifunkčné zóny, ktoré pomáhajú zachovať alebo obnoviť zdravé ekosystémy.

Medzi účinné opatrenia mimo tokov patrí aj na našom území historicky overené vytváranie sústav zberných (záchytných) kanálov (priekop), ktoré predstavujú vodné stavby na ochranu pred povodňami podľa § 52 ods. 1 písm. b) vodného zákona, keďže slúžia na zachytenie povrchového odtoku zo svahov do zastavaných častí obcí. Spravidla sa budujú nad rozhraním intravilánu a extravilánu obcí a na rizikových územiach usmerňujú povrchový odtok, pričom zachytenú vodu odvádzajú na územia, kde je možné jej bezpečné zadržanie a odvedenie do vodných tokov s určitým časovým posunom. Takéto opatrenia môžu priamo ochrániť zastavané časti obcí pred povrchovým odtokom (v dôsledku dažďov alebo topenia sa snehu) a rozložením odtoku na dlhší čas znížiť maximálne prietoky povodňových vĺn vo vodných tokoch.

Hydromelioračné opatrenia nie sú predmetom podpory OP KŽP, keďže ich účelom na rozdiel od stavieb na ochranu pred povodňami, je podľa § 52 ods. 1 písm. f) vodného zákona,

zavlažovanie a odvodňovanie pozemkov a ochrana pozemkov pred vodnou eróziou, a teda dosiahnutie zlepšenia prírodných podmienok na využívanie pôdy. Rovnako nie sú predmetom podpory OP KŽP aktivity v lesoch zamerané na výstavbu a rekonštrukciu technických diel pre akumuláciu vody na účely ochrany pred požiarmi, ako aj na budovanie objektov protipovodňovej ochrany nevyžadujúcich stavebné povolenie, ktoré budú v súlade s vymedzenou deliacou líniou (v kap. 8) predmetom podpory PRV.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - subjekty verejnej správy - fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie na povodňami ohrozovanom území
Cieľové územia:	- celé územie SR - oblasti, v ktorých existujú potenciálne významné povodňové riziká, alebo možno predpokladať, že ich výskyt je pravdepodobný v súlade s čl. 5 smernice 2007/60/ES ako aj s využitím prechodných opatrení podľa čl. 13 ods. 1 uvedenej smernice a v súlade so zákonom o ochrane pred povodňami
Prijímatelia:	- subjekty verejnej správy[112] - združenia fyzických alebo právnických osôb - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby - fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie

C. Vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine

Pre urbanizované prostredie je charakteristický vysoký podiel plochy územia s nepriepustným povrchom, ktorý negatívne vplýva na prirodzený kolobeh vody v krajine, často krát presahujúci hranice intravilánu sídla. Plochy s nepriepustným povrchom rýchlo odvádzajú zrážkovú vodu z územia zväčša prostredníctvom kanalizácie, čím dochádza k väčšej záťaži kanalizačnej siete, ČOV ako aj recipientu. Vypúšťanie väčšieho množstva vôd do recipientu následne negatívne vplýva na možný priebeh povodní. Na druhej strane sa tieto plochy počas teplých dní silne prehrievajú, trpia suchom, čo môže spôsobovať zhoršenie miestnej mikroklímy a tým negatívne vplývať na miestne obyvateľstvo. Opatrenia umožňujúce vsakovanie a zadržiavanie zrážkovej vody sú schopné spoločne s prvkami zelenej infraštruktúry prispieť k eliminácii uvedených negatívnych vplyvov na miestne životné prostredie.

V rámci vodozádržných opatrení budú podporené opatrenia na záchyt a zadržiavanie zrážkovej vody, a to buď prostredníctvom prvkov zelenej infraštruktúry – ich realizáciou podľa zásad správnej aplikačnej praxe, alebo prvkov technického charakteru. Ide najmä o vytváranie bioretenčných systémov na zadržiavanie zrážkovej vody prostredníctvom zelených a/alebo modrých prvkov (dažďové záhrady, zberné jazierka a pod.), ďalej o tzv. zelené strechy alebo steny, náhradu nepriepustných povrchov za plnevegetačné alebo polovegetačné zatrávňovacie tvárnice alebo za iné priepustné povrchy s vododozádržnou funkciou alebo o povrchové či podzemné nádrže na zachytávanie zrážkovej vody (na ďalšie možné využitie zrážkovej vody napr. na polievanie). Predmetom podpory budú taktiež opatrenia podporujúce vsakovanie zrážkovej vody, t. j. vsakovacie prvky (napr. vsakovacie pásy, infiltračné priekopy a pod.) alebo využívanie zatrávňovacích tvárnic. Podporovaná aktivita svojím charakterom zodpovedá cieľom EZD v oblasti adaptácie na zmenu klímy.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR žijúci v obciach s vysokým podielom zastavaného územia
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- subjekty verejnej správy[113] - združenia fyzických alebo právnických osôb - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby - fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie

D. Aktualizácia máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika a aktualizácia plánov manažmentu povodňových rizík

Povinnosť vyhotovovať, aktualizovať mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika súčasne s aktualizovaním plánov manažmentu povodňových rizík vyplýva zo zákona o ochrane pred povodňami v súvislosti s požiadavkou na hodnotenie rizika geografických oblastí ohrozených povodňami v územnom plánovaní ako predpokladu vhodného využitia územia a prevencie škôd spôsobených povodňami. Mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika ako aj plány manažmentu povodňových rizík bude potrebné pravidelne prehodnocovať a aktualizovať vzhľadom na prebiehajúcu zmenu klímy a rovnako na prebiehajúce zmeny v krajine, či vykonané opatrenia

Na základe aktualizácie plánov manažmentu povodňových rizík bude usmerňovaná realizácia najúčinnejších opatrení pred povodňami na vodných tokoch ako aj mimo nich.

Aktualizované mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika zároveň predstavujú podklad pre usmerňovanie územnoplánovacej činnosti.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - subjekty verejnej správy - subjekty súkromného sektora pôsobiace v regióne
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- správca vodohospodársky významných vodných tokov

E. Rozvoj metodík pre hodnotenie investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy

Aktivita prispeje k nákladovej efektívnosti realizovaných investícií na regionálnej a lokálnej úrovni, ale aj na úrovni individuálneho projektu. Princípom je zohľadniť riziká nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy počas prípravy investičného zámeru a vyhnúť sa tak nákladom na odstraňovanie a nápravu škôd v dôsledku prírodných katastrof. Aplikácia metodík na hodnotenie investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy bude mať pozitívny vplyv nielen na zníženie negatívnych ekonomických a sociálnych následkov, ale aj na hospodársky rast.

Navrhovaná aktivita je z kategórie opatrení, ktorých cieľom je „*Better informed decision making*“ na všetkých úrovniach procesu, teda od individuálneho projektu cez lokálnu, regionálnu až po národnú úroveň.

Výstupom danej aktivity by mali byť nasledujúce metodiky/usmernenia:

- socioekonomické metódy a nástroje pre integrované hodnotenie adaptačných opatrení;
- nástroje pre rozhodovací proces – praktická príručka pre investorov.

Vytvorenie metodického rámca pre realizáciu adaptačných opatrení bude zohľadňovať neistoty budúceho vývoja v rámci rôznych sektorov. Aplikácia vypracovaných metodík, prispeje k uľahčeniu a zefektívneniu rozhodovacieho procesu pri investičných zámeroch, a v konečnom výsledku aj k zníženiu celkových nákladov investičného projektu.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - subjekty verejnej správy - subjekty súkromného sektora
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- subjekty ústrednej správy[114]

F. Informačné programy o nepriaznivých dôsledkoch zmeny klímy a možnostiach proaktívnej adaptácie

Prostredníctvom aktivity sa zabezpečí lepšia pripravenosť a schopnosť reagovať na vplyvy zmenu klímy na miestnej, regionálnej a národnej úrovni. Pomocou osvetových aktivít a objektívnych informácií ako predchádzať rizikám spojených s prírodnými katastrofami, ktoré sú dôsledkom zmeny klímy (povodne, zosuvy, prívalové dažde, vlny horúčav)sa zvýši povedomie verejnosti.

Implementácia aktivity na národnej úrovni bude mať pozitívny dopad na kvalitu života (napr. pri budovaní infraštruktúry, pri plánovaní novej výstavby, ako aj pri systéme dopravy).

Implementácia aktivity na regionálnej a lokálnej úrovni prostredníctvom informovania a osvetových programov bude mať pozitívny sociálno-ekonomický dopad (napr. na zlepšenie zdravia obyvateľstva, na zníženie škôd na majetku).

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - subjekty verejnej správy - subjekty súkromného sektora
Cieľové územia:	- celé územie SR.
Prijímatelia:	- Slovenská agentúra životného prostredia v rámci národného projektu - subjekty ústrednej správy s pôsobnosťou v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia[115] - subjekty územnej samosprávy[116] - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia - nadácie v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia - združenia fyzických alebo právnických osôb v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia

2.2.1.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov

Za účelom zabezpečenia efektívneho a transparentného spôsobu výberu projektov, ktoré najvhodnejším spôsobom prispievajú k dosahovaniu cieľov OP, budú v procese výberu projektov uplatňované nasledovné všeobecné zásady:

- budú podporené iba projekty vyhodnotené ako vhodné a účelné vzhľadom na východiskovú situáciu a identifikované potreby v danej oblasti, nákladovo efektívne,

udržateľné a zároveň ako projekty s adekvátnym spôsobom a kapacitným zabezpečením ich realizácie;

- projekty budú vyberané s ohľadom na ich nákladovú efektívnosť (Value for Money principle) tak, aby bol zabezpečený výber projektov, ktorých prínos k cieľom operačného programu je vo vzťahu k vynaloženým finančným prostriedkom najväčší;
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou stratégie udržateľného rozvoja miest;
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou RIÚS.

Okrem toho budú v rámci vybraných typov aktivít uplatňované nasledovné osobitné zásady:

Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok a Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov

- projekty budú realizované v oblastiach s výskytom potenciálne významného povodňového rizika v súlade s čl. 5 smernice 2007/60/ES ako aj s využitím prechodných opatrení podľa čl. 13 ods. 1 uvedenej smernice;
- projekty budú realizované v súlade s Koncepciou vodohospodárskej politiky SR do r. 2015, a to za predpokladu zabezpečenia ich súladu s RSV, a následne v súlade s plánmi manažmentu povodňového rizika;
- zvýhodňované budú projekty prírodného charakteru (využívajúce zelenú infraštruktúru) pred projektmi sivej infraštruktúry ako lepšia environmentálna voľba (alebo ako doplňujúca s cieľom minimalizovania dopadov sivej infraštruktúry) za predpokladu, že sú rovnako účinné alebo účinnejšie z pohľadu naplňania cieľov podľa čl. 1 smernice o hodnotení a manažmente povodňových rizík
- zvýhodňované budú projekty s vyššou prioritou stanovenou v rámci prioritizácie opatrení v plánoch manažmentu povodňového rizika.

Vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine

- prioritne budú podporené projekty v oblastiach s nižším podielom zelenej infraštruktúry, vyššou mierou zastavanosti alebo vyššou hustotou obyvateľov na km^2;
  - zvýhodňované budú projekty kombinujúce opatrenia na záchyt zrážkových vôd spolu s opatreniami umožňujúcim využívať zachytenú vodu v čase sucha a projekty prírodného charakteru.

Aktualizácia máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika a aktualizácia plánov manažmentu povodňových rizík

- projekty budú podporené v prípade, ak ich realizácia bude vychádzať z povinností vyplývajúcich z ustanovení zákona o ochrane pred povodňami, ktorý transponuje do slovenského práva smernicu 2007/60/ES.

Za účelom jednotného a objektívneho posúdenia a vyhodnotenia splnenia, resp. miery splnenia stanovených zásad a podmienok budú definované kritériá na výber projektov, ktorých schválenie bude v kompetencii Monitorovacieho výboru OP KŽP.

2.2.1.4 Plánované využitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.2.1.5 Plánované využitie veľkých projektov

V rámci investičnej priority 1 prioritnej osi 2 sa neuvažuje s implementáciou veľkých projektov.

2.2.1.6 Ukazovatele výstupu na úrovni investičnej priority a kategórie regiónu

Tabuľka 23 Spoločné ukazovatele výstupu a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni programu, v členení podľa investičnej priority a kategórie regiónu (ak relevantné)

ID	Ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
CO20	*Počet obyvateľov využívajúcich opatrenia protipovodňovej ochrany*	*osoby*	*KF*	*N/A*	*5 146*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0019	*Počet realizovaných vodozádržných opatrení*	*počet*	*KF*	*N/A*	*517*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0020	*Počet aktualizovaných alebo novovytvorených plánovacích podkladov manažmentu*	*počet*	*KF*	*N/A*	*4*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

Odstránené: *7 002*

	povodňových rizík (na úrovni SR)						
O0021	*Počet novovytvorených metodík pre hodnotenie investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy*	*počet*	*KF*	*N/A*	*10*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0178	*Počet zrealizovaných informačných aktivít*	*počet*	*KF*	*N/A*	*193*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

2.2.2 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 2

Tabuľka 24 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 2

Typ ukazovateľa	**ID**	**Definícia ukazovateľa alebo implementačného kroku**	**Merná jednotka** (ak prichádza do úvahy)	**Fond**	**Kategória regiónu**	**Čiastkový cieľ pre rok 2018**	**Celkový cieľ (2023)**	**Zdroj údajov**	**Zdôvodnenie výberu ukazovateľa** (ak prichádza do úvahy
ukazovateľ výstupu	*CO20*	*Počet obyvateľov využívajúcich opatrenia protipovodňovej ochrany*	*osoby*	*KF*	*N/A*	*0*	*5 146*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*podiel na alokácii prioritnej osi – 60,36 %*
kľúčový implementačný krok	*K0006*	*Počet obyvateľov využívajúcich opatrenia protipovodňovej ochrany podľa plánovaného stavu zazmluvnených projektov, ktorých verejné obstarávanie bolo overené*	*osoby*	*KF*	*N/A*	*5 735*	*N/A*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*podiel na alokácii prioritnej osi – 60,36 %*
finančný ukazovateľ	*F0002*	*Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platby Európskej komisii*	*EUR*	*KF*	*N/A*	*108 000 000*	*144 981 177*	*ITMS / CO (MF SR)*	

Odstránené: *7 002*

Odstránené: *78,35 %*

Odstránené: *78,35 %*

Odstránené: *221 251 525*

2.2.3 Kategórie intervencií

Tabuľka 25 Oblasť intervencie

Dimenzia 1 – Oblasť intervencie		
Fond	Kohézny fond	
Kategória regiónu	N/A	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
2. Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	087	123 234 000

Odstránené: 188 063 796

Tabuľka 26 Forma financovania

Dimenzia 2 – Forma financovania		
Fond	Kohézny fond	
Kategória regiónu	N/A	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
2. Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	01	123 234 000
	02	0

Odstránené: 188 063 796

Tabuľka 27 Typ územia

Dimenzia 3 – Typ územia		
Fond	Kohézny fond	
Kategória regiónu	N/A	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
2. Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	01	19 085 441
	02	20 101 048
	03	148 877 307
	07	0

Tabuľka 28 Mechanizmy územnej realizácie

Dimenzia 4 – Mechanizmy územnej realizácie		
Fond	Kohézny fond	
Kategória regiónu	N/A	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
2. Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	07	123 234 000

Odstránené: 188 063 796

2.2.4 Súhrn plánovaného využitia technickej pomoci vrátane (ak je to vhodné) aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov zapojených do riadenia a kontroly programu a prijímateľov (ak je to vhodné)

N/A

2.3 PRIORITNÁ OS 3: PODPORA RIADENIA RIZÍK, RIADENIA MIMORIADNYCH UDALOSTÍ A ODOLNOSTI PROTI MIMORIADNYM UDALOSTIAM OVPLYVNENÝM ZMENOU KLÍMY

2.3.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie

Fond	EFRR
Kategória regiónu	menej rozvinuté regióny SR
Základ pre výpočet *(celkový príspevok)*	286 936 727
Kategória regiónu pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené regióny *(v prípade potreby)*	N/A

2.3.1 INVESTIČNÁ PRIORITA 1 Prioritnej osi 3: *3.1 Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečiť predchádzanie vzniku katastrof a vyvíjanie systémov zvládania katastrof*

2.3.1.1 Špecifické ciele zodpovedajúce investičnej priorite a očakávané výsledky

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3.1.1: ***Zvýšenie úrovne pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy***

Špecifický cieľ je zameraný na systémové opatrenia na pripravenosť a prevenciu, ktoré prispievajú k zníženiu negatívnych dôsledkov zmeny klímy na ekologickú, sociálnu a ekonomickú infraštruktúru krajiny prostredníctvom ich komplexného monitorovania na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Pre zabezpečenie pripravenosti sú navrhnuté aktivity v súlade s nadnárodnými stratégiami[117], Európskym konsenzom o humanitárnej pomoci[118] a najmä lokálnymi a regionálnymi Analýzami rizík a Plánmi manažmentu rizík.

VÝSLEDKY

Očakávaným výsledkom realizácie konkrétnych opatrení zameraných na dosiahnutie vyššie uvedeného cieľa bude:

a) Zvýšená pripravenosť územia na vznik mimoriadnej udalosti ovplyvnenej zmenou klímy

Optimalizáciou existujúcich procesov zberu dát, monitorovania a vyhodnocovania mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy bude zabezpečené vytváranie detailných a presných modelov vývoja mimoriadnych udalostí, vytváranie prognóz dôsledkov zmeny klímy a realizácia cielených a účinných preventívnych opatrení. V záujme zabezpečenia informácií v reálnom čase je potrebné zapojiť široký okruh partnerov z verejného, súkromného a neziskového sektora na regionálnej a miestnej úrovni.

Vytvorením systému manažmentu rizík bude zabezpečené ich vyhodnocovanie, vytvorenie a realizácia akčných plánov na minimalizáciu ich dopadov, priebežné sledovanie,

hodnotenie, modelovanie vývoja podľa aktuálneho stavu ako aj poskytovanie informácií o potenciálnych hrozbách.

Kľúčovým faktorom na redukciu rizík spojených s mimoriadnymi udalosťami je budovanie povedomia a vedomostnej základne o rizikách, čo si vyžaduje spoluprácu verejnej správy, občianskej spoločnosti, sociálnych a ekonomických partnerov. Spoločný cieľ ochrana života a zdravia, ako aj spoločenských a prírodných hodnôt (najmä na lokálnej a regionálnej úrovni) nemôže byť naplnený bez správnej reakcie na presne adresované včasné varovanie.

Ku zvýšeniu pripravenosti na mimoriadne udalosti ovplyvnené zmenou klímy dôjde aj prostredníctvom zabezpečenia adresného systému včasného informovania a varovania.

Tabuľka 29 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 3.1.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
R0012	*Podiel pokrytia obývaného územia zabezpečeného systémom včasného varovania*	*%*	*Menej rozvinuté regióny SR*	*36,66*	*2013*	*80*	*Štatistika pokrytia trvale obývaného územia SR výstražným zvukovým signálom koncových prostriedkov varovania + monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3.1.2: ***Zvýšenie účinnosti preventívnych a adaptačných opatrení na elimináciu environmentálnych rizík (okrem protipovodňových opatrení)***

Špecifický cieľ je zameraný na riešenie sekundárnych problémov spôsobených prejavmi zmeny klímy, konkrétne na riziká spojené s výdatnými dažďami, ktoré môžu spôsobovať okrem vzniku povodní aj možný vznik zosuvov, ktoré sa objavujú čoraz častejšie na územiach, ktoré nimi v minulosti neboli postihnuté.

VÝSLEDKY

Očakávaným výsledkom realizácie konkrétnych opatrení zameraných na dosiahnutie vyššie uvedeného špecifického cieľa bude:

a) Znížené riziko zosuvov pôdy

V dôsledku mimoriadne výdatných zrážok v rokoch 2010 – 2013 pribudlo na území SR viac ako 600 nových svahových deformácií. Vzhľadom na pretrvávajúci trend zvyšovania počtu nových svahových deformácií ako aj existencie doposiaľ (z geologického hľadiska) dostatočne nepreskúmaných a čiastočne sanovaných havarijných zosuvov, bude nevyhnutné vykonať opatrenia na prevenciu pred opätovnou aktiváciou zosuvov, resp. na ich definitívnu sanáciu v prípade havarijného stavu. Podporou aktivít prevencie, prieskumu a sanácie havarijných zosuvov teda dôjde k reálnemu zväčšeniu plochy zosuvného územia zabezpečeného proti opätovnému zosuvu alebo sanovaného v prípade havarijného zosuvu.

b) Zlepšenie preskúmania územia z hľadiska identifikácie deficitných oblastí na zdroje pitnej vody

Doterajší hydrogeologický prieskum bol vykonávaný nerovnomerne, čiastočne sa sústredil na oblasti s významnými zdrojmi podzemných vôd a čiastočne do oblastí s vykázaným deficitom množstiev podzemných vôd. Plánovaný prieskum má rešpektovať vplyvy postupujúcej zmeny klímy a z tohto pohľadu sa bude orientovať na definovanie deficitných území a zároveň na zabezpečenie náhradných zdrojov pre tieto územia. Z uvedeného dôvodu budú predmetom prieskumu nové územia, avšak musia byť prehodnotené aj územia s už ukončeným hydrogeologickým prieskumom.

Tabuľka 30 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 3.1.2

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategórie regiónov (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
R0013	*Podiel plochy sanovaného zosuvného územia na celkovej ploche evidovaného zosuvného územia SR*	*%*	*Menej rozvinuté regióny SR*	*3,5*	*2013*	*8,5*	*Databáza svahových deformácií Štátneho geologického ústavu DŠ: http://mapserver.geology.sk/zosuvy/mapviewer.jsf?width=968&height=818*	*Raz za kalendárny rok*

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3.1.3: ***Zvýšenie efektívnosti manažmentu mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy***

Špecifický cieľ je zameraný na riešenie vybraných mimoriadnych udalostí a zmiernenie negatívnych dôsledkov zmeny klímy, ktoré postihujú celé územie SR. Zmiernenie dôsledkov bude riešené posilnením odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy komplexne pre 3 oblasti: osoby, infraštruktúra a ekosystémy na všetkých úrovniach (miestnej, regionálnej aj národnej úrovni) a na celom území SR v súlade s Národným a regionálnymi plánmi hodnotenia prírodných a človekom spôsobených rizík. Ďalšie špecifické a iné riziká budú vychádzať zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a z Národného plánu hodnotenia rizík. Ďalšou oblasťou bude podpora manažmentu mimoriadnych udalostí spôsobených infekčným ochorením COVID-19 a vzniknutou pandémiou. V zmysle správy Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) o zmene klímy a ľudskom zdraví[119] sú zmeny v spôsoboch prenosu infekčných chorôb jedným z dôsledkov zmeny klímy.

Niektoré infekcie majú potenciál spôsobiť pandémie, ktoré sú pravdepodobnejšie vďaka vysokej úrovni medzinárodného cestovania a migrácie, schopnosti niektorých vírusov rýchlo mutovať a rezistencii na antibiotiká. Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) varuje, že svet je „zle pripravený reagovať na závažné pandémie ohrozujúce núdzové situácie v oblasti verejného zdravia“.

VÝSLEDKY

Očakávaným výsledkom realizácie konkrétnych opatrení zameraných na dosiahnutie vyššie uvedeného cieľa preto bude:

a) Zvýšená efektívnosť manažmentu rizík ovplyvnených zmenou klímy

Zvýšenie efektivity záchranných zložiek integrovaného záchranného systému pri intervenciách prispeje k zmierneniu následkov mimoriadnych udalostí a k posilneniu odolnosti sociálnej, ekonomickej a ekologickej infraštruktúry. Zároveň je výsledkom riešenie mimoriadnych udalostí v postihnutom území. Rýchla a efektívna obnova po mimoriadnej udalosti má priamy vplyv nie len na hospodársku činnosť, dlhodobú sociálnu a ekonomickú udržateľnosť a hospodársky rast daného územia, ale aj na zdravie obyvateľstva.

Zvýšená efektívnosť bude dosiahnutá posilnením kapacít a intervenčných spôsobilostí systému civilnej ochrany, záchranných zložiek integrovaného záchranného systému a inštitúcií aktívnych pri poskytovaní pomoci pri ochrane života, zdravia, majetku a životného prostredia vo vzťahu k jednotlivým identifikovaným rizikám.

Ďalším výsledkom bude sprístupnenie nástrojov podpory pri odstraňovaní následkov po mimoriadnych udalostiach tak, aby bola zabezpečená kontinuita základných a bežných funkcií a procesov na úrovni komunít, infraštruktúry a ekosystémov.

Tabuľka 31 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 3.1.3

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategórie regiónov (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj	Frekvencia vykazovania
R0014	*Čas trvania zásahu pri mimoriadnej udalosti ovplyvnenej zmenou klímy*	*Min.*	*Menej rozvinuté regióny SR*	*108*	*2013*	*87*	*Štatistika zásahov MV SR + monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

2.3.1.2 Oprávnené aktivity

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3.1.1: ***Zvýšenie úrovne pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich aktivít, ktoré sú navrhované v súlade s európskou legislatívou v oblasti civilnej ochrany, so Stratégiou adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a s Národným plánom hodnotenia bezpečnostných rizík[120]:

A. Modelovanie vývoja mimoriadnych udalostí, monitorovanie a vyhodnocovanie rizík viazaných na zmenu klímy a jej dôsledkov
B. Budovanie systémov vyhodnocovania rizík a včasného varovania a pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy

A. Modelovanie vývoja mimoriadnych udalostí, monitorovanie a vyhodnocovanie rizík viazaných na zmenu klímy a jej dôsledkov

Vytvorením modelov vývoja a dôsledkov zmeny klímy na SR, jej regióny a ekosystémy je predpokladom pre vývoj efektívnych opatrení na adaptáciu a reakciu. V záujme ochrany potenciálne ohrozených cieľových skupín a infraštruktúry budú slúžiť na optimalizáciu postupov manažmentu rizík a intervencie a ako podklad na predvídanie mimoriadnych udalostí a plánovanie a následnú realizáciu preventívnych opatrení.

Na základe vytvorenia monitorovacích a hodnotiacich mechanizmov a ich prepojenia s miestnymi, regionálnymi a národnými rizikami bude zvýšená odolnosť voči negatívnym dopadom zmeny klímy. Podporou aktivít zameraných na zber dostupných dát a údajov v reálnom čase pre potreby identifikácie ohrozenia, vyhodnotenia a modelovania dôsledkov bude dosiahnuté včasné informovanie o hroziacom nebezpečenstve ohrozeného obyvateľstva.

Kľúčovými opatreniami tak budú modernizácia systémov monitoringu rizík, zvyšovanie kvality modelov vývoja mimoriadnych udalostí, za účelom predvídania mimoriadnych udalostí, plánovanie a realizácia preventívnych opatrení, v záujme ochrany potenciálne ohrozených cieľových skupín a infraštruktúry.

Účinnosť opatrení bude zabezpečená aj podporou aktivít zameraných na integráciu operačného riadenia, budovanie a rozvoj systémov vnútornej bezpečnosti v súlade so Stratégiou vnútornej bezpečnosti EÚ (EU Internal Security Strategy) a nástrojov civilnej ochrany EÚ.

V rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná predovšetkým na: vypracovanie Národného plánu hodnotenia bezpečnostných rizík a Národnej stratégie manažmentu bezpečnostných rizík SR, vytvorenie komplexného modelu hodnotenia bezpečnostných rizík, nastavenie zodpovednej úrovne jednotlivých opatrení ochrany prvkov kritickej infraštruktúry, analýzu vplyvu zmeny klímy, podporu modelovania mimoriadnych udalostí, sledovanie správania sa mimoriadnych udalostí, pre vyhodnocovanie rozmiestnenia zásahových jednotiek a podobne.

Cieľové skupiny:	- subjekty územnej samosprávy - štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie - združenia fyzických alebo právnických osôb - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby - fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie - obyvatelia SR
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- zložky integrovaného záchranného systému - subjekty územnej samosprávy[121] - štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie - združenia fyzických alebo právnických osôb - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby

Pozn.: projekty je možné realizovať aj prostredníctvom inštitútu partnerstva.

B. Budovanie systémov vyhodnocovania rizík a včasného varovania a pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy

Účinná pripravenosť na mimoriadnu udalosť si vyžaduje dostatočnú informovanosť a pripravenosť občanov, dobrovoľníkov a komunít, ktorí budú schopní v prípade identifikovaného rizika podieľať sa na preventívnych opatreniach (napr. pri ochrane seba, rodiny a komunity počas ohrozenia a pri obnove po mimoriadnych udalostiach a pod.).

V záujme zabezpečenia efektivity systémov včasného varovania a včasnej reakcie podporované budú aktivity zvyšujúce zapojenie jednotlivcov, komunít a organizácií ku zvládaniu špecifických mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy.

Nevyhnutné je aj systematické zapojenie samosprávy, občianskej spoločnosti a širokej verejnosti, najmä pri zvyšovaní informovanosti a schopností ochrany cieľových skupín.

Podporované budú aktivity smerujúce ku zvyšovaniu informovanosti o adaptácii, o rizikách, o možnostiach minimalizácie ich dôsledkov ako aj aktivity prispievajúce k rozvoju EÚ platformy na adaptáciu na zmenu klímy - Climate-ADAPT a spoluprácu s EU databázou zraniteľnosti na Prírodné riziká, t. j. European Database of Vulnerabilities to Natural Hazards (EVDAB).

Prostredníctvom podpory aktivít na budovanie národnej znalostnej databázy dôsledkov zmeny klímy a zabezpečenie dostupnosti zozbieraných dát a vytvorených modelov bude dosiahnutá prepojenosť služieb a výmena dát v oblasti zmeny klímy medzi národnou úrovňou a EÚ, napr. programom Copernicus[122] (ex. Global Monitoring for Environment and Security).

Podporou aktivít zástupcov miestnej a regionálnej úrovne, ktorí budú prispievať ku zberu dát, bude zabezpečovaná dostupnosť informácií o aktuálnych rizikách a ohrozeniach priamo z miestnej na národnú úroveň skoro v reálnom čase. Týmto partnerstvom bude zabezpečovaná včasná dostupnosť a presnosť informácií pre adresný systém včasného varovania ohrozenému obyvateľstvu.

V rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná najmä na: vybudovanie informačného a databázového systému prírodných a človekom spôsobených rizík, prepojenie vybudovaného informačného a databázového systému s ostatnými systémami na národnej a medzinárodnej úrovni, rozšírenie siete monitorovacích staníc na sledovanie koncentrácie biologických alergizujúcich častíc vo vonkajšom ovzduší, budovanie systémov včasného varovania a vyrozumenie a doplnenie ďalšieho vybavenia.

Cieľové skupiny:	- subjekty územnej samosprávy - štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie - združenia fyzických alebo právnických osôb - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby - fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie - obyvatelia SR
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- zložky integrovaného záchranného systému - subjekty územnej samosprávy[123] - štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie - združenia fyzických alebo právnických osôb - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby

Pozn.: projekty je možné realizovať aj prostredníctvom inštitútu partnerstva.

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3.1.2: ***Zvýšenie účinnosti preventívnych a adaptačných opatrení na elimináciu environmentálnych rizík (okrem protipovodňových opatrení)***

Špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich dvoch aktivít:

A. Podpora prevencie, prieskumu a sanácie havarijných zosuvov súvisiacich so zmenou klímy

B. Hydrogeologický prieskum zameraný na vymedzenie deficitných oblastí a zabezpečenie zdrojov pitnej vody, ich akumuláciu a vodohospodársku bilanciu

A. Podpora prevencie, prieskumu a sanácie havarijných zosuvov súvisiacich so zmenou klímy

Vplyvom prebiehajúcej zmeny klímy sa na území SR zvyšuje výskyt lokálnych extrémnych zrážok, ktoré na špecifickom type územia významne prispievajú ku mobilizácii zosuvov aj na územiach, ktoré boli považované za bezpečné. Hodnotenie rizikových oblastí ohrozených zosuvmi a vykonaním adaptačných opatrení, ktoré umožňujú napr. efektívne odvádzanie vody z tohto územia, prípadne jej zadržanie v bezpečných oblastiach zníži riziká škôd na majetku a životoch obyvateľov.

V rámci aktivity budú riešené predovšetkým preventívne opatrenia na územiach, ktoré sú priamo ohrozené existujúcimi zosuvmi. Aktivity budú sústredené na prevenciu vzniku nových škôd v postihnutom území (t. j. stabilizovanie aktívneho zosuvu tak, aby nedošlo k ohrozeniu zdravia a poškodeniu majetku obyvateľov na zatiaľ nezasiahnutom území, napr. vedľa/pod aktívnym zosuvom).

Uvedená aktivita bude realizovaná v súlade s koncepčným dokumentom *Program prevencie a manažmentu zosuvných rizík (2014 – 2020)*, ktorý určuje rámcové úlohy a opatrenia na postupné znižovanie zosuvných rizík súvisiacich s povodňami.

V rámci hlavnej aktivity budú realizované:
- identifikácia, registrácia a inžinierskogeologické mapovanie svahových deformácií;
- inžinierskogeologický prieskum svahových deformácií;
- sanácia svahových deformácií;
- monitoring svahových deformácií.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - subjekty verejnej správy
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- subjekty verejnej správy[124]

B. Hydrogeologický prieskum zameraný na vymedzenie deficitných oblastí a zabezpečenie zdrojov pitnej vody, ich akumuláciu a vodohospodársku bilanciu

Zmena klímy sa na vybraných územiach SR prejavuje výskytom dlhých bezzrážkových období, ktoré spôsobujú závažné problémy spojené s nedostatkom pitnej vody pre miestne obyvateľstvo. Z tohto dôvodu je potrebné zabezpečiť náhradné alebo nové vodárenské zdroje prioritne podzemných vôd, ktorými by bolo možné zabezpečiť prístup obyvateľstva k pitnej vode aj počas dlhšieho suchého obdobia.

Pre zabezpečenie dostatočných zdrojov pitnej vody je potrebné vykonať hydrogeologický prieskum zameraný na vymedzenie deficitných oblastí a vyhľadať nové zdroje podzemných

vôd. Realizáciou projektov hydrogeologického prieskumu sa navýši podiel preskúmaného územia.

Cieľové skupiny:	- obyvatelia SR - fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie pôsobiace v oblasti realizácie prieskumu
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- MŽP SR a ním zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3.1.3: ***Zvýšenie efektívnosti manažmentu mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy***

Špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich dvoch aktivít, ktoré sú navrhované v súlade s európskou legislatívou v oblasti civilnej ochrany, so Stratégiou adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a s Národným plánom hodnotenia bezpečnostných rizík[125]:

A. Optimalizácia systémov, služieb a posilnenie intervenčných kapacít pre manažment mimoriadnych udalostí na lokálnej a regionálnej úrovni
B. Vybudovanie technickej a inštitucionálnej podpory špecializovaných záchranných modulov

A. Optimalizácia systémov, služieb a posilnenie intervenčných kapacít pre manažment mimoriadnych udalostí na lokálnej a regionálnej úrovni

Podporou opatrení smerujúcich k optimalizácii systémov, služieb a posilnením kapacít na lokálnej a regionálnej úrovni bude zabezpečená potreba pripraviť adaptačné stratégie na regionálnej a miestnej úrovni a v mestách. Vo väzbe na konkrétne riziká v danom území bude podľa Dohovoru starostov a primátorov podporovaná tvorba a aktualizácia miestnych plánov (hodnotenia prírodných a človekom spôsobených rizík, intervencie a obnovy).

Podporované budú tiež opatrenia zamerané na výmenu skúseností, tvorbu sietí, výmenu informácií, ktorých výsledky povedú ku skvalitneniu výcviku záchranných zložiek integrovaného záchranného systému na národnej a medzinárodnej úrovni. Prostredníctvom podpory opatrení zameraných na vytváranie nástrojov na odovzdávanie si skúseností a zjednodušenie prijímania rozhodnutí pri manažmente rizík a mimoriadnych udalostí bude dosiahnutá aj výmena skúseností medzi zahraničnými expertmi, najmä z prihraničných oblastí.

Podporou opatrení zameraných na doplnenie špeciálneho vybavenia nevyhnutného pre včasnú a efektívnu intervenciu počas špecifických mimoriadnych udalostí v závislosti od konkrétneho typu mimoriadnej udalosti bude dosiahnuté skrátenie času trvania zásahu a dôjde ku zníženiu negatívnych dopadov zmeny klímy (t. j. ku zníženiu škôd), ako aj eliminácii následkov mimoriadnych udalostí súvisiacich s infekčným ochorením COVID-19 a vzniknutou pandémiou (riziko identifikované aj Európskou environmentálnou agentúrou (EEA))[126].

Podporou opatrení zabezpečujúcich infraštruktúru pre špecializovaný výcvik a vzdelávanie v kontexte manažmentu rizík a mimoriadnych udalostí bude dosiahnutá systematická príprava zamestnancov podieľajúcich sa na poskytovaní relevantných služieb pri manažmente krízových situácií.

Podporou opatrení zameraných na vytváranie nástrojov na efektívne a adaptívne učenie, podporené nevyhnutným technickým vybavením na konkrétnu formu mimoriadnej udalosti, budú vytvorené podklady pre optimalizáciu systémov a postupov v podobe inovovaných spôsobov poskytovania služieb a tak skrátenie dĺžky trvania zásahov.

V rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná predovšetkým na: posilnenie intervenčných kapacít záchranných zložiek v kontexte manažmentu mimoriadnych udalostí, posilnenie technických a výstrojných kapacít pre včasné, rýchle a kvalitné zvládnutie úloh súvisiacich so vznikom mimoriadnych udalostí na Slovensku a v zahraničí, vytvorenie efektívnej podpory zasahujúcich zložiek využitím moderných elektronických zariadení a systému pre jednotný manažment pracovných aplikácií, doplnenie rádiokomunikačnej infraštruktúry a technických prostriedkov pre prenos dát, vybudovanie, obstaranie špeciálnej techniky na zvládanie mimoriadnych udalostí, obstaranie materiálno-technického vybavenia a záchranárskej techniky, zvýšenie odolnosti občanov a komunít voči katastrofám, podporu a posilnenie dobrovoľníctva v kontexte civilnej ochrany a manažmentu mimoriadnych udalostí a zníženie negatívnych dopadov v súvislosti so šírením COVID-19.

Cieľové skupiny:	- subjekty územnej samosprávy - štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie - združenia fyzických alebo právnických osôb - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby - fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie - obyvatelia SR
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- zložky integrovaného záchranného systému - subjekty územnej samosprávy[127] - štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie - združenia fyzických alebo právnických osôb - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby

Pozn.: projekty je možné realizovať aj prostredníctvom inštitútu partnerstva.

B. Vybudovanie technickej a inštitucionálnej podpory špecializovaných záchranných modulov

Inštitucionálnym rozvojom špecializovaných záchranných modulov v súlade s relevantnými nariadeniami EÚ v oblasti civilnej ochrany, budú zvýšené odborné kapacity a zručnosti zasahujúcich jednotiek. Podporované budú projekty zamerané na doplnenie intervenčnej kapacity a zvýšenú ochranu územia SR a okolitých štátov o štyri moduly civilnej ochrany[128].

V nadväznosti na najvyššiu identifikovanú mieru rizík spojených so zmenou klímy na území SR budú podporované opatrenia smerujúce k zabezpečeniu modulov:

- Pozemné hasenie požiarov/ Pozemné hasenie požiarov s využitím vozidiel (Ground forest firefighting/ Ground forest firefighting using vehicles);
- Pátracie a záchranárske činnosti stredného/závažného rozsahu v mestskom prostredí (Medium/Heavy urban search and rescue);
- Dočasný núdzový prístrešok (Emergency temporary shelter);
- Tímy vykonávajúce pátracie a záchranné činnosti na horách (Teams for mountain search and rescue) v rámci ďalších kapacít reakcie (Other response capacities).

Modul Pozemné hasenia požiarov/ Pozemné hasenie požiarov s využitím vozidiel bude využívaný pri hasení rozsiahlych lesných požiarov a požiarov porastov s použitím pozemných prostriedkov a vozidiel.

Medzi hlavné úlohy modulu Pátracie a záchranárske činnosti stredného/ závažného rozsahu budú patriť pátranie po obetiach pod troskami a poskytovanie prvej pomoci podľa potreby pred odovzdaním obetí na ďalšie lekárske ošetrenie.

Hlavnou úlohou modulu Dočasný núdzový prístrešok bude poskytnutie dočasného núdzového ubytovania vrátane základných služieb, najmä v počiatočných fázach katastrofy v spolupráci s existujúcimi štruktúrami, miestnymi orgánmi a medzinárodnými organizáciami až do odovzdania miestnym orgánom alebo humanitárnym organizáciám a tam kde sa realizuje odovzdanie, zaškoliť príslušných pracovníkov.

Tímy vykonávajúce pátracie a záchranné činnosti na horách budú v rámci predmetného modulu vytvorené v zmysle Prílohy III vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany.

V rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná aj na opatrenia na zníženie negatívnych dopadov v súvislosti so šírením COVID-19.

Cieľové skupiny:	- subjekty územnej samosprávy - štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie - združenia fyzických alebo právnických osôb - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby - fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie - obyvatelia SR
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- zložky integrovaného záchranného systému - subjekty územnej samosprávy[129] - štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie - združenia fyzických alebo právnických osôb - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby

Pozn.: projekty je možné realizovať aj prostredníctvom inštitútu partnerstva.

2.3.1.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov

V snahe o zabezpečenie efektívneho a transparentného procesu výberu projektov, ktoré najvhodnejším spôsobom prispievajú k dosahovaniu cieľov OP, budú v procese výberu projektov uplatňované nasledovné všeobecné zásady:

- budú podporené iba projekty vyhodnotené ako vhodné a účelné vzhľadom na východiskovú situáciu a identifikované potreby manažmentu rizík a mimoriadnych udalostí, nákladovo efektívne, udržateľné a zároveň ako projekty s adekvátnym spôsobom a kapacitným zabezpečením ich realizácie;
- podporené budú iba projekty, ktoré budú v súlade so Stratégiou adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a Národným plánom hodnotenia bezpečnostných rizík[130];
- zvýhodňované budú projekty s najväčším vplyvom na minimalizovanie negatívnych dopadov rizika (negatívny dopad a pravdepodobnosťou) na dané územie;
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou stratégie udržateľného rozvoja miest;
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou RIÚS.

Okrem toho budú v rámci vybraných typov aktivít uplatňované nasledovné osobitné zásady:

Hydrogeologický prieskum zameraný na vymedzenie deficitných oblastí a zabezpečenie zdrojov pitnej vody, ich akumuláciu a vodohospodársku bilanciu

- projekty budú realizované v súlade s Koncepciou geologického výskumu a prieskumu územia SR;
- prioritizované budú projekty hydrogeologického prieskumu v oblastiach vyznačujúcich sa problémami so zdrojmi pitnej vody;
- zvýhodňované budú projekty hydrogeologického prieskumu v oblastiach s vyšším počtom dotknutých obyvateľov.

Podpora prevencie, prieskumu a sanácie havarijných zosuvov súvisiacich so zmenou klímy

- projekty budú realizované v súlade s Programom prevencie a manažmentu zosuvných rizík;
- prioritne budú podporované projekty zamerané na riešenie zosuvov s vyšším socioekonomickým rizikom (hodnota R);
- zvýhodňované budú projekty zamerané na riešenie zosuvov ohrozujúce vyšší počet obyvateľov.

Pre ostatné navrhované aktivity sa budú uplatňovať nasledovné pravidlá:

- podporované budú projekty zamerané na riešenie následkov spôsobených geofyzikálnymi, hydrologickými, meteorologickými a klimatologickými rizikami a na opatrenia na zníženie negatívnych dopadov v súvislosti so šírením COVID-19,
- projekt musí korešpondovať s identifikovaným rizikom zo zmeny klímy na národnej/regionálnej úrovni v súlade s Národným plánom hodnotenia bezpečnostných rizík[131] a byť v súlade so Stratégiou adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy,
- predpokladá sa zapojenie odborných inštitúcií a organizácií, vrátane expertov z neziskového sektora a partnerov pri hodnotení predložených žiadostí.

2.3.1.4 Plánované využitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť

aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.3.1.5 Plánované využitie veľkých projektov

V rámci investičnej priority 1 prioritnej osi 3 sa neuvažuje s implementáciou veľkých projektov.

2.3.1.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu

Tabuľka 32 Spoločné ukazovatele výstupu a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni programu, v členení podľa investičnej priority a kategórie regiónu (ak relevantné)

ID	Ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj	Frekvencia vykazovania
CO22	*Celkový povrch rekultivovanej pôdy*	*ha*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*100*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0022	*Počet vytvorených modelov vývoja mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*2*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0023	*Počet systémov včasného varovania*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*2*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0024	*Plocha preskúmaného zosuvného územia*	*ha*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*762*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0025	*Plocha hydrogeologicky preskúmaného územia*	*ha*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*84 080*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0026	*Počet subjektov so zlepšeným vybavením intervenčnými kapacitami.*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*370*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0027	*Počet vytvorených špecializovaných záchranných modulov*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*4*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
CV1	*Hodnota zakúpených osobných ochranných prostriedkov*	*EUR*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*9 807 930*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
CV3	*Hodnota liekov zakúpených v súvislosti s COVID-19*	*EUR*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*3 995 000*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
CV6	*Časti osobných ochranných prostriedkov (OOP)*	*ochranné prostriedky*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*2 366 806*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
CV10	*Podporovaná testovacia kapacita pre COVID-19*	*testy*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*250 000*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

2.3.2 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 3

Tabuľka 33 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 3

Typ ukazovateľa **(Implementačný krok, finančný ukazovateľ, ukazovateľ výstupu alebo výsledku)**	**ID**	**Definícia ukazovateľa alebo implementačného kroku**	**Merná jednotka** (ak prichádza do úvahy)	**Fond**	**Kategória regiónu**	**Čiastkový cieľ pre rok 2018**	**Celkový cieľ (2023)**	**Zdroj údajov**	**Zdôvodnenie výberu ukazovateľa** (ak prichádza do úvahy
ukazovateľ výstupu	*CO22*	*Celkový povrch rekultivovanej pôdy*	*ha*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*77*	*100*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*podiel na alokácii prioritnej osi – 5,02 %*
ukazovateľ výstupu	*O0023*	*Počet systémov včasného varovania*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*1*	*2*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*podiel na alokácii prioritnej osi – 24,19 %*
ukazovateľ výstupu	*O0027*	*Počet vytvorených špecializovaných záchranných modulov*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*1*	*4*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*podiel na alokácii prioritnej osi – 23,20 %*
finančný ukazovateľ	*F0002*	*Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platby Európskej komisii*	*Eur*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*47 000 000*	*286 936 727*	*ITMS / CO (MF SR)*	

2.3.3 Kategórie intervencií

Tabuľka 34 Oblasť intervencie

Dimenzia 1 – Oblasť intervencie		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinuté regióny SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
3. Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy	087	243 896 216

Tabuľka 35 Forma financovania

Dimenzia 2 – Forma financovania		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinuté regióny SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
3. Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy	01	243 896 216
	02	0

Tabuľka 36 Typ územia

Dimenzia 3 – Typ územia		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinuté regióny SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
3. Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy	01	54 920 954
3. Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy	02	78 119 653
3. Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy	03	110 855 609

Tabuľka 37 Mechanizmy územnej realizácie

Dimenzia 4 – Mechanizmy územnej realizácie		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinuté regióny SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
3. Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy	07	243 896 216

2.3.4 Súhrn plánovaného využitia technickej pomoci vrátane (ak je to vhodné) aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov zapojených do riadenia a kontroly programu a prijímateľov (ak je to vhodné)

N/A

2.4 PRIORITNÁ OS 4: ENERGETICKY EFEKTÍVNE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO VO VŠETKÝCH SEKTOROCH

2.4.0 Odôvodnenie stanovenia prioritnej osi, ktorá sa vzťahuje na viac ako jednu kategóriu regiónu, na viac ako jeden tematický cieľ alebo fond

Využívanie zariadení malých výkonov OZE na výrobu elektriny a tepla v rodinných a bytových domoch je nevyhnutné uplatniť na celom území SR. Dodávka prebytkov elektriny od jedného výrobcu je malá, ale súhrne predstavuje značný objem elektriny, ktorá by mala byť rozptýlená rovnomerne na území celého Slovenska. Elektrizačná sústava je prepojený celok, z ktorého nie je možné technicky vyňať jeden kraj. Podporu inštalácie zariadení v BSK je z dôvodu geografickej polohy mimoriadne vhodné orientovať najmä na využitie slnečnej energie a energie okolitého prostredia tepelnými čerpadlami.

2.4.1 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie

Fond	EFRR
Kategória regiónu	menej rozvinuté regióny SR rozvinutejší región SR
Základ pre výpočet *(celkový príspevok)*	menej rozvinuté regióny SR 949 812 320 rozvinutejší región SR 2 656 424
Kategória regiónu pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené regióny *(v prípade potreby)*	N/A

2.4.2 INVESTIČNÁ PRIORITA 1 PRIORITNEJ OSI 4: *4.1 Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov*

2.4.2.1 Špecifické ciele zodpovedajúce investičnej priorite a očakávané výsledky

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.1.1: ***Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR***

Špecifický cieľ je zameraný na podporu perspektívnych a inovatívnych technológií využívajúcich OZE, čím sa zvýši výroba tepla a elektriny z OZE. To prispeje k plneniu plánovaného podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe v roku 2020. Zavádzanie týchto technológií čiastočne prispeje k tvorbe pracovných miest a k znižovaniu produkcie emisií CO_2, pričom na úrovni projektov bude sledované aj znižovanie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia.

VÝSLEDKY

a) Zníženie emisií skleníkových plynov
b) Zvýšenie podielu tepla z OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe
c) Zvýšený podiel elektriny z OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe

Tabuľka 38 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 4.1.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategórie regiónov (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj	Frekvencia vykazovania
R0015	*Podiel energie z OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR*	*%*	*menej rozvinuté regióny SR*[132]	*10,4*	*2012*	*15,5*	*Eurostat*	*Raz za kalendárny rok*

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.1.2: ***Zvýšenie výkonu malých zariadení na využívanie OZE v Bratislavskom samosprávnom kraji***

Špecifický cieľ umožňuje podporu inštalácie malých zariadení OZE v BSK. Z hľadiska cieľovej skupiny je v rámci BSK cca 65 tis. obývaných bytov v rodinných domoch, čo predstavuje 7,6 % v rámci SR. Začlenenie BSK do podpory inštalácie malých zdrojov zabezpečí ich rozvoj v tomto regióne a prispeje k zníženiu emisií skleníkových plynov pri zásobovaní energiou v domácnostiach.

VÝSLEDKY

a) **Zníženie emisií skleníkových plynov**
b) **Zvýšenie podielu tepla z OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe**
c) **Zvýšený podiel elektriny z OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe**

Tabuľka 39 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 4.1.2

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategórie regiónov (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj	Frekvencia vykazovania
R0115	*Inštalovaný elektrický výkon malých zariadení OZE v domácnostiach v BSK*	*MW*	*rozvinutejší región SR*	*0,1*	*2012*	*1*	*MH SR*	*Raz za kalendárny rok*

2.4.2.2 Oprávnené aktivity

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.1.1: ***Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

A. Výstavba zariadení využívajúcich biomasu prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie existujúcich energetických zariadení s maximálnym tepelným príkonom 20 MW na báze fosílnych palív

B. Výstavba zariadení na:

- výrobu biometánu;
- využitie vodnej energie;
- využitie slnečnej energie na výrobu tepla;

- využitie slnečnej energie na výrobu elektriny;
- výrobu vodíka elektrolýzou s využitím OZE, prípadne aj v kombinácii s jeho distribučnou sieťou a/alebo čerpacou stanicou vodíkovej mobility, v súlade so zameraním EZD;
- využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla;
- využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom;
- výrobu a energetické využívanie bioplynu[133], skládkového plynu a plynu z čistiarní odpadových vôd;

C. Inštalácia malých zariadení na využívanie OZE

A. Výstavba zariadení využívajúcich biomasu prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie existujúcich energetických zariadení s maximálnym tepelným príkonom 20 MW na báze fosílnych palív

Navrhovaná aktivita má prispieť k zvýšeniu výroby tepla z OZE. Prioritou pri zmene palivovej základne z fosílneho paliva na biomasu budú najmä komplexné projekty s inteligentným riadením výroby a spotreby energie, v ktorých bude uprednostnená lokálna spotreba vyrobenej energie v reálnom čase alebo prostredníctvom akumulácie, a to najmä pre zariadenia s nižším výkonom tak, aby sa využíval potenciál dostupnej biomasy v regióne s rešpektovaním podmienky jej udržateľného využívania. V rámci uvedenej aktivity budú uprednostňované zariadenia s výkonom do 10 MW. Podporované budú len nízkoemisné zariadenia využívajúce biomasu v súlade s požiadavkami uvedenými v kapitole 2.4.2.3. Vzhľadom na významný vplyv tuhých častíc PM na kvalitu ovzdušia v SR budú na úrovni projektov sledované emisie častíc PM. Zároveň budú sledované aj vybrané znečisťujúce látky SO_2 a NO_x, ktorých znižovanie prispieva k dodržiavaniu národných emisných stropov[134].

Cieľové skupiny:	- subjekty súkromného sektora - subjekty ústrednej správy - subjekty územnej samosprávy - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby - verejnosť
Cieľové územia:	- územie menej rozvinutých regiónov SR
Prijímatelia:	- fyzické a/alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie - združenia fyzických alebo právnických osôb - subjekty ústrednej správy[135] - subjekty územnej samosprávy[136] - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby

B. Výstavba zariadení na:

- výrobu biometánu;
- využitie vodnej energie;
- využitie slnečnej energie na výrobu tepla;
- využitie slnečnej energie na výrobu elektriny;
- výrobu vodíka elektrolýzou s využitím OZE, prípadne aj v kombinácii s jeho distribučnou sieťou a/alebo čerpacou stanicou vodíkovej mobility v súlade so zameraním EZD;
- využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla;
- využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom;
- výrobu a energetické využívanie bioplynu[137], skládkového plynu a plynu z čistiarní odpadových vôd.

Podporované budú najmä komplexné projekty výstavby zariadení na využívanie OZE s inteligentným riadením výroby a spotreby energie, v ktorých bude uprednostnená lokálna spotreba vyrobenej energie v reálnom čase alebo prostredníctvom akumulácie.

Pri výstavbe zariadení sa uprednostnia zariadenia na výrobu tepla a tým budú zvýhodnené tepelné čerpadlá, zariadenia využívajúce geotermálnu energiu a zariadenia kombinovanej výroby elektriny a tepla.

Aj v súvislosti s využívaním bioplynu, skládkového plynu a plynu z čistiarní odpadových vôd bude podporená realizácia projektov výroby tepla v zariadeniach KVET s cieľom dosiahnuť čo najvyššie úspory primárnych energetických zdrojov.

Zároveň budú v oblasti výroby energie z obnoviteľných zdrojov podporované najmä nízkoemisné zariadenia v takej štruktúre, aby ich podpora prispela k rozvoju miestnych zdrojov energie s cieľom zaistiť bezpečnosť a efektívnosť dodávok energie za prijateľné ceny. Malé vodné elektrárne (MVE) predstavujú zariadenia s pozitívnym vplyvom na stabilitu sústavy a bez negatívneho vplyvu na tvorbu emisií. Podpora výstavby MVE bude možná len pri zabezpečení súladu s RSV, najmä s čl. 4 ods. 7[138], 8 a 9 RSV, čo si vyžiada náležité strategické posúdenie všetkých opatrení a implementáciu čl. 4 ods. 7 RSV (najmä zmierňujúce opatrenia), čl. 6 smernice o biotopoch a smernice 2011/92/EÚ (EIA)[139] na úrovni projektov. Prostredníctvom posudzovania vplyvov na životné prostredie a uplatňovania čl. 6 smernice o biotopoch na úrovni projektov by mal byť zabezpečený súlad so smernicou o biotopoch, aby nedochádzalo ku kolíziám s navrhovanými územiami NATURA 2000.

K zvýšeniu výroby tepla z OZE mimo systémov CZT môže prispieť práve podpora výroby biometánu, ktorý bude prostredníctvom plynárenskej siete dopravovaný až na miesto spotreby tepla. Alternatívou k využitiu biometánu v kombinovanej výrobe je jeho využitie v doprave. Podľa Národného akčného plánu pre energiu z obnoviteľných zdrojov sa uvažuje s výrobou biometánu s energetickým obsahom cca 700 GWh.

Cieľové skupiny:	- subjekty súkromného sektora - subjekty ústrednej správy - subjekty územnej samosprávy - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby - verejnosť
Cieľové územia:	- územie menej rozvinutých regiónov SR

Prijímatelia:	- fyzické a/alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie - združenia fyzických alebo právnických osôb - subjekty ústrednej správy[140] - subjekty územnej samosprávy[141] - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby

C. Inštalácia malých zariadení na využívanie OZE

V rámci aktivity bude poskytovaná podpora na nasledovné zariadenia:

- fotovoltické panely (výroba elektriny);
- veterné turbíny (výroba elektriny);
- slnečné kolektory (výroba tepla);
- kotly na biomasu (výroba tepla);
- tepelné čerpadlá (výroba tepla).

Aktivita C je zameraná na podporu malých zariadení pre rodinné a bytové domy. Malým zariadením pri výrobe elektriny je zariadenie s výkonom do 10 kW. Pri výrobe tepla je malým zariadením zariadenie, ktoré pokrýva spotrebu energie v budove. Oprávnený projekt bude aj systém výroby v malom zdroji vrátane zariadenia na akumuláciu takto vyrobenej elektriny alebo tepla a inteligentného systému riadenia spotreby energie.

Na výrobu tepla na prípravu teplej vody a na vykurovanie sa plánujú prednostne podporiť inštalácie slnečných tepelných kolektorov s priemernou plochou okolo 5 m^2, čo predstavuje dostatočný inštalovaný tepelný výkon na prípravu teplej vody pre bežnú domácnosť v rodinnom dome. Pre rodinné domy bude možné využiť podporu na inštaláciu tepelných čerpadiel, najmä na účel vykurovania. Podporu na kotly na spaľovanie biomasy bude možné využiť len v lokalitách, kde nie je možnosť pripojenia rodinného domu k systému centralizovaného zásobovania teplom a kotlom na biomasu sa nahradí kotol na tuhé fosílne palivá. Pri kotloch na biomasu sa bude okrem energetickej účinnosti prihliadať aj na to, aby zariadenia spĺňali emisné limity v súlade s požiadavkami uvedenými v kapitole 2.4.2.3. Pri inštalácii fotovoltických panelov sa prebytočná elektrina bude priebežne dodávať bezodplatne do distribučnej sústavy a bude použitá na pokrývanie strát distribučnej sústavy. Obdobne to platí aj pre zariadenia na výrobu elektriny z veternej energie.

V prípade podpory zariadení na vykurovanie alebo prípravu teplej vody sa podpora pre domácnosti v bytových domoch poskytne len v prípade, ak sa teplo na prípravu teplej vody alebo teplo na vykurovanie nedodáva z účinných systémov centralizovaného zásobovania teplom. Výška podpory bude stanovená pred každou výzvou na podávanie projektov a aktualizovaná minimálne raz ročne v závislosti od vývoja trhových cien zariadení na využívanie OZE podľa inštalovaného výkonu zariadení.

Cieľové skupiny:	- vlastníci rodinných domov, spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov/správcovia bytových domov, t.j. domácnosti
Cieľové územia:	- územie menej rozvinutých regiónov SR
Prijímatelia:	- Slovenská inovačná a energetická agentúra (príspevková organizácia MH SR ako prijímateľ národného projektu, v rámci ktorého bude pomoc poskytovaná ďalším subjektom ako užívateľom) - fyzické a/alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.1.2: ***Zvýšenie výkonu malých zariadení na využívanie OZE v Bratislavskom samosprávnom kraji***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcej aktivity:

A. Inštalácia malých zariadení na využívanie OZE

Oprávnený projekt bude systém výroby elektriny alebo tepla v malom zdroji vrátane zariadenia na akumuláciu takto vyrobenej elektriny alebo tepla a inteligentného systému riadenia spotreby energie, tak, ako je definované v rámci aktivity C špecifického cieľa 4.1.1. Podporené budú inštalácie malých zariadení na využívanie OZE v BSK, v ktorom sa nachádzajú z dôvodu geografickej polohy vhodné podmienky na využívanie OZE, najmä slnečnej energie a aerotermálnej energie.

Oprávnená aktivita a jej opis je čo do obsahu plne identická s opísanou oprávnenou aktivitou C v špecifickom cieli 4.1.1.

Cieľové skupiny:	- vlastníci rodinných domov, spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov/správcovia bytových domov, t.j. domácnosti
Cieľové územia:	- územie rozvinutejšieho regiónu SR (BSK)
Prijímatelia:	- Slovenská inovačná a energetická agentúra (príspevková organizácia MH SR ako prijímateľ národného projektu, v rámci ktorého bude pomoc poskytovaná ďalším subjektom ako užívateľom) - fyzické a/alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie

2.4.2.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov

Za účelom zabezpečenia efektívneho a transparentného spôsobu výberu projektov, ktoré najvhodnejším spôsobom prispievajú k dosahovaniu cieľov OP, budú v procese výberu projektov uplatňované nasledovné všeobecné zásady:

- budú podporené iba projekty vyhodnotené ako vhodné a účelné vzhľadom na východiskovú situáciu a identifikované potreby v danej oblasti, nákladovo efektívne, udržateľné a zároveň ako projekty s adekvátnym spôsobom a kapacitným zabezpečením ich realizácie
- projekty budú vyberané s ohľadom na ich nákladovú efektívnosť (Value for Money principle) tak, aby bol zabezpečený výber projektov, ktorých prínos k cieľom OP je vo vzťahu k vynaloženým finančným prostriedkom najväčší
- zvýhodnené budú projekty, ktoré:
    - sú súčasťou stratégie udržateľného rozvoja miest
    - sú súčasťou RIÚS
    - sú súčasťou nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti
- podporené budú projekty, ktoré nie sú v rozpore so Stratégiou pre redukciu PM_{10}[142] a programami na zlepšenie kvality ovzdušia.

V prípade poskytnutia pomoci veľkým podnikom RO zabezpečí, aby finančný príspevok z EŠIF neviedol k podstatnému zníženiu pracovných miest v danom území v rámci EÚ.

Okrem toho budú v rámci vybraných typov aktivít tejto IP uplatňované nasledovné osobitné zásady:

V prípade aktivít A.[143] a B.[144]:

- zvýhodňované budú projekty výroby vodíka elektrolýzou s využitím OZE pred samostatnými projektami využitia slnečnej energie na výrobu elektriny
- v prípade inštalácie kotlov na biomasu budú podporované nízkoemisné zariadenia v súlade s požiadavkami navrhovanej smernice o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia zo stredne veľkých spaľovacích zariadení[145], alebo v súlade s navrhovaným nariadením Komisie, ktorým sa vykonáva smernica 2009/125/ES, pokiaľ ide o požiadavky na ekodizajn kotlov na tuhé palivo, pričom budú podporované zariadenia s vyššou energetickou účinnosťou (v prípade kotlov s inštalovaným výkonom resp. tepelným príkonom, ktoré nie sú pokryté týmito dokumentmi budú pre posúdenie požiadavky nízkoemisného zariadenia použité extrapolované hodnoty)
- pri projektoch, v ktorých sa bude využívať biomasa bude potrebné preukázať splnenie kritérií udržateľnosti[146] jej využívania v súlade s odporúčaniami Komisie[147]
- v prípade MVE podmienkou realizácie projektu je vykonanie opatrení na zmiernenie negatívnych vplyvov na ŽP, vrátane opatrení na obmedzenie narušenia kontinuity prietoku vodného toku a vytváranie bariér, vyplývajúcich z procesu posudzovania vplyvov na ŽP (podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP), s dôrazom na posúdenie kumulatívnych vplyvov stavieb na daný vodný útvar a zároveň súlad s požiadavkami čl. 4 ods. 7, 8 a 9 RSV
- zvýhodňované budú projekty, ktorých realizácia bude viesť k vyššiemu využitiu tepla v zariadeniach KVET
- pri výbere projektov bude zohľadnený inštalovaný výkon zariadenia, pričom zvýhodnené budú zariadenia s nižším výkonom
- zvýhodňované budú projekty využívajúce odpadnú biomasu
- uprednostňované budú projekty:
    - s najvyšším príspevkom k znižovaniu emisií PM do ovzdušia
    - s najvyššou energetickou účinnosťou premeny energie
- zvýhodňované budú projekty, ktoré dosiahnu najnižšie hodnoty investičných výdavkov na produkciu energie (EUR/MWh), a projekty, ktoré dosiahnu najnižšie hodnoty investičných výdavkov na predpokladaný objem úspory skleníkových plynov (EUR/CO_2)
- podpora je podmienená existenciou energetického auditu (ak aplikovateľné), na základe ktorého v procese hodnotenia dôjde k overeniu:
    - výpočtov plánovaného objemu výroby energie
    - výpočtov úspory skleníkových plynov vyjadrených v ekvivalente CO_2
    - technickej uskutočniteľnosti navrhovaných energetických opatrení

V prípade aktivity C.[148]

- inštalácia malých zariadení na využívanie OZE bude podporená formou národného projektu a/alebo dopytovo orientovaných projektov
- podporené bude každé malé zariadenie na využívanie OZE, ktoré splní podmienky poskytnutia pomoci, a to až do momentu vyčerpania alokovaných prostriedkov na túto oprávnenú aktivitu (systém FIFO)
- v prípade inštalácie kotlov na biomasu budú podporované nízkoemisné zariadenia v súlade s požiadavkami smernice o ekodizajne149, pričom budú podporované zariadenia s vyššou energetickou účinnosťou
- malé zariadenia na využívanie OZE v bytových domoch budú podporené len na základe predloženého energetického auditu, v ktorom bude návrh opatrení so zohľadnením využitia potenciálu úspor energie a následnej inštalácie zariadení na využívanie OZE
- realizáciou projektu nesmie dôjsť k odpojeniu domácnosti od systému CZT, resp. výraznému zhoršeniu parametrov systému CZT
- v prípade výroby tepla budú prioritne podporené projekty v oblastiach, kde nie je vybudovaný systém CZT
- v prípade výroby tepla pri rodinných domoch budú uprednostnené projekty, v rámci ktorých bude preukázané zrealizovanie opatrenia na zníženie spotreby energie (dokladované napr. energetickým certifikátom, správou z pravidelnej kontroly vykurovacieho systému, a i.).

2.4.2.4 Plánované využitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.4.2.5 Plánované využitie veľkých projektov

V rámci investičnej priority 1 prioritnej osi 4 sa neuvažuje s implementáciou veľkých projektov.

2.4.2.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu

Tabuľka 40 Spoločné ukazovatele výstupu a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni programu, v členení podľa investičnej priority a kategórie regiónu (ak relevantné)

ID	Ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
CO01	*Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora*	*podniky*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*25*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
CO30	*Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov*	*MW*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*459*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
CO30	*Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov*	*MW*	*EFRR*	*rozvinutejší región SR*	*5*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
CO34	*Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov*	*t ekviv.* CO_2	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*190 983*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
CO34	*Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov*	*t ekviv.* CO_2	*EFRR*	*rozvinutejší región SR*	*3 485*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0028	*Počet malých zariadení na využívanie OZE*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*55 986*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0028	*Počet malých zariadení na využívanie OZE*	*počet*	*EFRR*	*rozvinutejší región SR*	*3 000*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0188	*Zvýšená kapacita výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov*	*MWe*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*57*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0188	*Zvýšená kapacita výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov*	*MWe*	*EFRR*	*rozvinutejší región SR*	*0,75*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0189	*Zvýšená kapacita výroby tepla z obnoviteľných zdrojov*	*MWt*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*402*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0189	*Zvýšená kapacita výroby tepla z obnoviteľných zdrojov*	*MWt*	*EFRR*	*rozvinutejší región SR*	*4,25*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

2.4.3 INVESTIČNÁ PRIORITA 2 PRIORITNEJ OSI 4: *4.2 Podpora energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch*

2.4.3.1 Špecifické ciele zodpovedajúce investičnej priorite a očakávané výsledky

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.2.1: ***Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch***

Predmetom špecifického cieľa je zavedenie programu na podporu energetických auditov pre MSP pre objektívne stanovenie potenciálu úspor energie, na základe ktorého budú navrhnuté opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti a využívania OZE[150]. Podporou realizácie takýchto opatrení sa zníži energetická náročnosť výroby v podnikoch, čím sa zvýši ich konkurencieschopnosť. Monitorovanie a riadenie spotreby energie prispeje k udržaniu a ďalšiemu znižovaniu energetickej náročnosti výroby.

VÝSLEDKY

a) Zníženie energetickej náročnosti v podnikoch

Tabuľka 41 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 4.2.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu (ak relevantné)	Východiskov á hodnota	Východiskov ý rok	Cieľov á hodnot a (2023)	Zdroj údajo v	Frekvencia vykazovani a
R0114	*Energetická náročnosť výroby*	*MWh/mil. Eur*	*menej rozvinuté regióny SR*	*2 702*	*2012*	*2 170*	*ŠÚ SR*	*Raz za kalendárny rok*

2.4.3.2 Oprávnené aktivity

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.2.1: ***Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

A. Zabezpečenie energetických auditov v MSP
B. Implementácia opatrení z energetických auditov

A. Zabezpečenie energetických auditov v MSP

V SR je v súčasnosti zavedený systém povinných energetických auditov v závislosti od konečnej energetickej spotreby. Podľa smernice 2012/27/EÚ je energetický audit povinný len pre veľké podniky, a to so štvorročnou aktualizáciou. Zmenou zákona o energetickej efektívnosti, ktorá zohľadnila požiadavky smernice, bola zrušená povinnosť energetických auditov pre MSP. V súlade s touto smernicou bude však potrebné zaviesť podporný program na vykonanie energetických auditov v MSP. Postup pri výkone energetického auditu je v podmienkach SR upravený vyhláškou[151].

Predmetom podpory v rámci danej aktivity je vypracovanie energetických auditov odborne spôsobilými osobami, v rámci ktorých bude na základe reálne nameraných hodnôt spotreby

energie navrhnutý súbor optimálnych opatrení s energetickým, ekonomickým a environmentálnym hodnotením.

Nemenej dôležitá bude aj podpora realizácie opatrení vyplývajúcich z energetických auditov, či už tieto budú realizované ako súčasť aktivity B alebo iným vhodným spôsobom.

Cieľové skupiny:	- subjekty súkromného sektora
Cieľové územia:	- územie menej rozvinutých regiónov SR
Prijímatelia:	- fyzické a/alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie v priemyselných odvetviach a v službách nadväzujúcich na tieto odvetvia

B. Implementácia opatrení z energetických auditov:

- rekonštrukcia a modernizácia stavebných objektov v oblasti priemyslu a služieb na to nadväzujúcich (resp. služieb všeobecne - v prípade finančných nástrojov) za účelom zníženia ich energetickej náročnosti;
- rekonštrukcia a modernizácia existujúcich energetických zariadení za účelom zvýšenia energetickej účinnosti a zníženia emisií skleníkových plynov;
- rekonštrukcia a modernizácia systémov výroby a rozvodu stlačeného vzduchu;
- zavádzanie systémov merania a riadenia, vrátane energetických a environmentálnych manažérskych systémov, najmä EMAS, v oblasti výroby a spotreby energie za účelom zníženia spotreby energie a emisií skleníkových plynov;
- výstavba, modernizácia a rekonštrukcia rozvodov energie, resp. rozvodov energetických médií,
- modernizácia a rekonštrukcia systémov vonkajšieho osvetlenia priemyselných areálov, ale len spolu s inými opatreniami na zníženie spotreby elektriny v podniku;
- iné opatrenia, ktoré prispievajú k znižovaniu spotreby primárnych energetických zdrojov.

Podporou realizácie opatrení z energetických auditov sa prispeje k zníženiu energetickej náročnosti v podnikoch a k zvýšeniu ich konkurencieschopnosti. Prioritne budú podporované projekty zamerané na úsporu energie realizované malými a strednými podnikmi.

Opatrenia zamerané na úsporu energie v rámci tejto aktivity boli identifikované na základe realizácie opatrení energetickej efektívnosti prostredníctvom OP KaHR (2007 – 2013) a programu SLOVSEFF, ako aj zo skúseností po zavedení povinných energetických auditov v priemysle.

Cieľové skupiny:	- subjekty súkromného sektora
Cieľové územia:	- územie menej rozvinutých regiónov SR
Prijímatelia:	- fyzické a/alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie v priemyselných odvetviach a v službách nadväzujúcich na tieto odvetvia - fyzické a/alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie (aplikované len pre finančné nástroje) - združenia fyzických a právnických osôb (aplikované len pre finančné nástroje)

2.4.3.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov

Za účelom zabezpečenia efektívneho a transparentného spôsobu výberu projektov, ktoré najvhodnejším spôsobom prispievajú k dosahovaniu cieľov OP, budú v procese výberu projektov uplatňované všeobecné zásady, ktoré sú uvedené v kapitole 2.4.2.3.

Okrem toho budú v rámci vybraných typov aktivít tejto investičnej priority uplatňované nasledovné osobitné zásady:

Zabezpečenie energetických auditov v MSP

- podporený bude každý MSP, ktorý preukáže splnenie podmienky pre poskytnutie pomoci, a to až do momentu vyčerpania alokovaných prostriedkov na túto oprávnenú aktivitu (systém FIFO – First In First Out).

Implementácia opatrení z energetických auditov

- zvýhodňované budú projekty malých a stredných podnikov z dôvodu ich ťažšieho prístupu k nástrojom financovania opatrení energetickej efektívnosti voči veľkým podnikom;
- pri projektoch, v ktorých sa bude využívať biomasa bude potrebné preukázať splnenie kritérií udržateľnosti jej využívania v súlade s odporúčaniami správy Komisie Rade a EP o požiadavkách trvalej udržateľnosti na používanie zdrojov tuhej a plynnej biomasy pri výrobe elektriny, tepla a chladu COM(2010) 11 final;
- zvýhodňované budú projekty, ktorých realizácia umožní vyššie využitie tepla z priemyselných alebo výrobných procesov;
- zvýhodnené budú projekty, ktoré dosiahnu najnižšie hodnoty pomerového ukazovateľa $Ef_{úspora}$ vypočítaného ako podiel investičných výdavkov na zrealizovanie celého projektu k hodnote predpokladaného objemu úspor primárnych energetických zdrojov (v EUR/MWh)
- projekty vhodné na realizáciu formou energetických služieb budú podporené prostredníctvom finančných nástrojov;
- pri projektoch rekonštrukcie a modernizácie existujúcich energetických zariadení, v ktorých sa spaľujú palivá, budú podporované len nízkoemisné zariadenia v súlade so Stratégiou pre redukciu PM 10[152];
- podpora bude podmienená predložením energetického auditu, na základe ktorého v procese hodnotenia dôjde k overeniu:
    - výpočtov plánovaného objemu úspory primárnych energetických zdrojov,
    - výpočtov úspory skleníkových plynov vyjadrených v ekvivalente CO_2,
    - technickej uskutočniteľnosti navrhovaných energetických opatrení,
- významným faktorom pri implementácii opatrení z energetických auditov bude aj monitorovanie a overovanie reálne dosiahnutých úspor energie zabezpečené aktivitou 4.4.1–F.

Predmetom podpory nebude náhrada existujúcich výrobných strojov, prístrojov a technológií za nové energeticky efektívnejšie ani v prípade, že bude navrhovaná v energetickom audite v balíku s ostatnými opatreniami. Náhrada výrobných strojov,

prístrojov a technológií bude realizovaná z vlastných zdrojov podniku, alebo z iných podporných schém.

2.4.3.4 Plánované využitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.4.3.5 Plánované využitie veľkých projektov

V rámci investičnej priority 2 prioritnej osi 4 sa neuvažuje s implementáciou veľkých projektov.

2.4.3.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu

Tabuľka 42 Spoločné ukazovatele výstupu a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni programu, v členení podľa investičnej priority a kategórie regiónu (ak relevantné)

ID	Ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
CO01	*Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora*	*podniky*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*166*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
CO03	*Počet podnikov, ktoré dostávajú finančnú podporu inú ako granty*	*podniky*	*ERFF*	*menej rozvinuté regióny*	*38*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
CO30	*Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov*	*MW*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*22*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
CO34	*Odhadované ročné zníženie emisií*	*t ekviv.* CO_2	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*42 971*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

	skleníkových plynov						
O0029	*Počet opatrení energetickej efektívnosti realizovaných v podnikoch*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*270*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0030	*Počet energetických auditov*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*200*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0031	*Počet zavedených systémov merania a riadenia*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*22*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0032	*Počet podnikov s registrovaným EMAS a zavedeným systémom environmentálneho manažérstva*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*14*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0184	*Predpokladaná úspora PEZ v podniku podľa energetického auditu*	*MWh/rok*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*188 146*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Pri podaní žiadosti*
O0185	*Úspora PEZ v podniku*	*MWh/rok*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*188 146*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0188	*Zvýšená kapacita výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov*	*MWe*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*9*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0189	*Zvýšená kapacita výroby tepla z obnoviteľných zdrojov*	*MWt*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*13*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

2.4.4 INVESTIČNÁ PRIORITA 3 PRIORITNEJ OSI 4: *4.3 Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania*

2.4.4.1 Špecifické ciele zodpovedajúce investičnej priorite a očakávané výsledky

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.3.1: ***Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov***

V rámci investičnej priority bol vzhľadom na čiastkové výsledky analýz pri príprave Stratégie obnovy fondu bytových a nebytových budov v SR[153] sformulovaný jeden špecifický cieľ:

Špecifický cieľ je zameraný na zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov t. j. budov štátnej správy a miestnej samosprávy. Cieľ je v súlade s požiadavkami smernice 2010/31/EÚ a smernice 2012/27/EÚ, ktoré boli zapracované do Národného plánu na zvyšovanie počtu budov s takmer nulovou potrebou energie a do Notifikačnej správy.[154]

VÝSLEDKY

a) **Zníženie energetickej náročnosti verejných budov**
b) **Systémový prístup pri zásobovaní teplom z efektívnych systémov CZT**
c) **Zvýšenie podielu OZE pri spotrebe energie v budovách**

Tabuľka 43 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 4.3.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
R0124	*Energetická náročnosť verejných budov*	*kWh/(m².rok)*	*menej rozvinuté regióny SR*	*190*	*2012*	*58*	*Monitorovací systém energetickej efektívnosti*	*k 2017, 2020 a 2023*

2.4.4.2 Oprávnené aktivity

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.3.1: ***Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcej aktivity:

A. Zníženie energetickej náročnosti verejných budov:

Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov sa dosiahne prostredníctvom:

- zlepšovania tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií;
- modernizáciou vykurovacích/klimatizačných systémov, systémov prípravy teplej vody, osvetlenia, výťahov za účelom zníženia spotreby energie;
- inštaláciou systémov merania a riadenia;
- zmenou spôsobu zásobovania teplom smerom k využívaniu účinných systémov CZT;
- inštaláciou zariadení na využívanie OZE pre spotrebu energie v budove.

Uvedená aktivita bude prispievať k plneniu ročného cieľa úspory energie podľa čl. 5 smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti, ktorý je stanovený ako ekvivalent obnovy vo výške 3% z celkovej podlahovej plochy budov ústredných orgánov štátnej správy ("povinné, resp. relevantné budovy") na minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť budov, čo predstavuje 52,17 GWh/rok.[155]

V rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná na:
- zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov vo vlastníctve/správe subjektov ústrednej správy a verejnoprávnych ustanovizní;
- zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov vo vlastníctve/správe subjektov územnej samosprávy.

Prioritou budú najmä komplexné projekty, t. j. projekty v ktorých sa bude kombinovať zlepšovanie tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií s modernizáciou vykurovacích/klimatizačných systémov, systémov prípravy teplej vody, osvetlenia, elektroinštalácie alebo s inými opatreniami na úsporu energie v budove, ktoré budú

navrhované na zníženie potreby energie na úroveň nízkoenergetických budov, ultranízkoenergetických budov a budov s takmer nulovou potrebou energie[156]. Minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť budov, platné od 1. januára 2016, sú v porovnaní s nákladovo optimálnou úrovňou požiadaviek prísnejšie pre administratívne budovy zhruba o 18%, pre školské budovy asi o 20% [157] a analogicky pre budovy nemocníc cca o 18%.

Okrem zlepšenia energetickej hospodárnosti budov znížením výpočtovej potreby energie (energetická hospodárnosť budovy) nad rámec minimálnych požiadaviek[158] bude nevyhnutné posúdiť reálne dosiahnuteľné (merateľné) zníženie spotreby energie voči súčasnému stavu so zohľadnením ročných klimatických podmienok (dennostupňov). Navrhované opatrenia a ich energetické, environmentálne a ekonomické hodnotenie budú musieť byť podložené energetickým auditom, vypracovaným odborne spôsobilou osobou minimálne v rozsahu uvedenom v prílohe č. VI smernice 2012/27/EÚ.

Na tento účel budú využité aj energetické audity verejných budov, ktoré vykonáva Slovenská inovačná a energetická agentúra v rámci pilotného projektu "Podpora nástrojov na zavádzanie a optimalizáciu opatrení v oblasti energetickej efektívnosti verejných budov", financovaného z operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, kde do konca septembra 2015 bude priebežne spracovaných 250 auditov verejných budov prevádzkovaných ústrednými orgánmi štátnej správy, obcami a VÚC. Audity budú spracované pre administratívne budovy, školské budovy a budovy, v ktorých sa poskytuje zdravotná alebo sociálna starostlivosť. Na základe výsledkov uvedeného pilotného projektu bude možné pokračovať v tejto aktivite, ktorá by bola financovaná prostredníctvom IP 4.

Dôraz bude kladený najmä na to, aby sa jednotlivé navrhované opatrenia navzájom dopĺňali s cieľom, dosiahnuť optimálne využitie potenciálu úspor energie. Prioritou je zníženie spotreby energie a následne pokrytie nevyhnutnej spotreby z účinných systémov CZT alebo prostredníctvom inštalácie zariadení na využívanie OZE priamo v budove alebo jej tesnej blízkosti.

Obsahom projektu bude aj návrh spôsobu overenia reálne dosiahnutých úspor energie napr. formou účelového energetického auditu. Monitorovanie dosiahnutých úspor energie bude každoročne zabezpečené aj prostredníctvom monitorovacieho systému energetickej efektívnosti, ktorý v zmysle zákona o energetickej efektívnosti prevádzkuje Slovenská inovačná a energetická agentúra.

Cieľové skupiny:	- subjekty ústrednej správy - subjekty územnej samosprávy - verejnoprávne ustanovizne
Cieľové územia:	- územie menej rozvinutých regiónov SR
Prijímatelia:	- subjekty ústrednej správy[159] - subjekty územnej samosprávy[160] - verejnoprávne ustanovizne - fyzické a/alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie (aplikované len pre finančné nástroje) - združenia fyzických alebo právnických osôb (aplikované len pre finančné nástroje)

2.4.4.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov

Za účelom zabezpečenia efektívneho a transparentného spôsobu výberu projektov, ktoré najvhodnejším spôsobom prispievajú k dosahovaniu cieľov OP, budú v procese výberu projektov uplatňované všeobecné zásady, ktoré sú uvedené v kapitole 2.4.2.3.

Okrem toho budú v rámci tejto investičnej priority uplatňované nasledovné osobitné zásady:

Zníženie energetickej náročnosti verejných budov

- podporené budú projekty len pre budovy, ktoré bude v zmysle plánovanej reformy verejnej správy na národnej resp. lokálnej úrovni preukázateľne dlhodobo využívať verejný sektor;
- podporené budú opatrenia na úsporu energie navrhnuté nad rámec splnenia minimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť budov podľa všeobecne platných právnych predpisov tak, aby sa potreba energie znížila na úroveň nízkoenergetických budov, ultranízkoenergetických budov a budov s takmer nulovou potrebou energie;
- zvýhodňované budú komplexné projekty s najvyššou úsporou primárnych energetických zdrojov na m^2 celkovej podlahovej plochy;
- uprednostňované budú budovy, ktoré majú vybudovaný bezbariérový prístup alebo pre ktoré sa bezbariérový prístup vybudovať plánuje,
- inštalácia zariadení na využívanie OZE na budovách bude podporená len ako súčasť komplexného projektu na zlepšenie energetickej hospodárnosti verejných budov, a to s dôrazom na minimalizáciu negatívnych dopadov na ochranu životného prostredia, najmä ovzdušia;
- nebudú podporované projekty, v rámci ktorých bude v rozpore s príslušnou národnou legislatívou navrhované odpojenie od účinných systémov CZT alebo inštaláciou obnoviteľných zdrojov energie sa zvýšia emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia v porovnaní so súčasným stavom v predmetnej lokalite;
- pri projektoch, v ktorých sa bude využívať biomasa bude potrebné preukázať splnenie kritérií udržateľnosti jej využívania v súlade s odporúčaniami správy Komisie Rade a EP o požiadavkách trvalej udržateľnosti na používanie zdrojov tuhej a plynnej biomasy pri výrobe elektriny, tepla a chladu COM(2010) 11 final;
- realizácia projektu nesmie viesť k zmene charakteru využitia budovy, pričom akceptované nebudú ani aktivity, ktoré nesúvisia so zlepšením energetickej hospodárnosti budov (napr. nadstavba, prístavba budovy);
- podporené budú aj projekty realizovateľné formou energetických služieb, ak predložený energetický audit preukáže odôvodnenosť takéhoto riešenia;
- intenzita pomoci určená vo väzbe na úspory energie, bude špecifikovaná na základe výsledkov analýzy v rámci národného projektu „*Podpora nástrojov na zavádzanie a optimalizáciu opatrení v oblasti energetickej efektívnosti verejných budov*“ ;
- podpora bude podmienená predložením energetického auditu na základe ktorého v procese hodnotenia dôjde k overeniu:
  - výpočtov plánovaného ročného objemu úspory PEZ na m^2 celkovej podlahovej plochy;
  - technickej uskutočniteľnosti navrhovaných energetických opatrení.

2.4.4.4 Plánované využitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.4.4.5 Plánované využitie veľkých projektov

V rámci investičnej priority 3 prioritnej osi 4 sa neuvažuje s implementáciou veľkých projektov.

2.4.4.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu

Tabuľka 44 Spoločné ukazovatele výstupu a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni programu, v členení podľa investičnej priority a kategórie regiónu (ak relevantné)

ID	Ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
CO30	*Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov*	*MW*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*2*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
CO32	*Zníženie ročnej spotreby primárnej energie vo verejných budovách*	*kWh/rok*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*265 277 625*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
CO34	*Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov*	*t ekviv. CO_2*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*69 951*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0180	*Počet verejných budov na úrovni nízkoenergetickej alebo ultranízkoenergetickej alebo s takmer nulovou potrebou energie*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*573*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

O0183	*Podlahová plocha budov obnovených nad rámec minimálnych požiadaviek*	*m^2*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*1 297 906*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0187	*Zníženie konečnej spotreby energie vo verejných budovách*	*kWh/rok*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*163 599 916*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

2.4.5 INVESTIČNÁ PRIORITA 4 PRIORITNEJ OSI 4: *4.4 Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti, vrátane podpory udržateľnej multimodálnej mestskej mobility a adaptačných opatrení, ktorých cieľom je zmiernenie zmeny klímy*

2.4.5.1 Špecifické ciele zodpovedajúce investičnej priorite a očakávané výsledky

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.4.1: ***Zvyšovanie počtu miestnych plánov a opatrení súvisiacich s nízkouhlíkovou stratégiou pre všetky typy území***

Predmetom špecifického cieľa je, v súvislosti s cieľmi SR k naplneniu Stratégie Európa 2020, podporovať obce a iné verejné subjekty, aby prijímali nízkouhlíkové stratégie s jasnými cieľmi a s dôrazom na ochranu ŽP[161], čo je základným predpokladom systematického znižovania emisií skleníkových plynov so zohľadnením regionálnych a lokálnych podmienok v súlade so smernicou 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti. Zvyšovanie informovanosti všetkých cieľových skupín v tejto oblasti je ďalšou prioritou tohto cieľa.

VÝSLEDKY

a) Vypracovanie a implementácia regionálnych a lokálnych nízkouhlíkových stratégií vrátane využívania energetických služieb na základe zmluvy o energetickej efektívnosti pre subjekty verejnej správy

b) Poradenstvo, informovanosť a monitorovanie nízkouhlíkových opatrení pre všetky typy území

Tabuľka 45 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 4.4.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
R0125	*Podiel populácie žijúcej v oblastiach, kde bola vykonaná informovanosť o nízkouhlíkových opatreniach*	*%*	*menej rozvinuté regióny SR*	*8*	*2013*	*84*	*SIEA*	*k 31.12.2018, k 31.12.2020 a k 31.12.2023*

2.4.5.2 Oprávnené aktivity

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.4.1: ***Zvyšovanie počtu miestnych plánov a opatrení súvisiacich s nízkouhlíkovou stratégiou pre všetky typy území***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

A. Vypracovanie a implementácia nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti vrátane aktualizácie a implementácie koncepcií rozvoja obcí v oblasti tepelnej energetiky
B. Zavádzanie systémov energetického a environmentálneho manažérstva vrátane energetických auditov a schémy EÚ pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS)
C. Rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni
D. Zvyšovanie informovanosti v oblasti nízkouhlíkových opatrení najmä energetickej efektívnosti a využívania OZE vrátane poradenstva, informačných kampaní, odborných seminárov, konferencií a aktivít pre deti a mládež
E. Zavádzanie systému pravidelného poradenstva a zvyšovania informovanosti pre verejný sektor, energetických manažérov, audítorov, poskytovateľov energetických služieb
F. Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti, využívania OZE a iných nízkouhlíkových opatrení

A. **Vypracovanie a implementácia nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti vrátane aktualizácie a implementácie koncepcií rozvoja obcí v oblasti tepelnej energetiky**

Pri spotrebe energie a teda aj produkcii emisií skleníkových plynov má významný podiel teplo a palivá na výrobu tepla a preto by mali obce mať rozhodujúcu úlohu pri stabilizácii trhu s teplom a síce účinnejším využívaním územných a stavebných konaní pri zabezpečovaní ekonomicky prijateľného a environmentálne akceptovateľného spôsobu dodávky teplom na základe spracovaných, resp. aktualizovaných koncepcií rozvoja obce v oblasti tepelnej energetiky, vypracovaných napr. ako súčasť nízkouhlíkových stratégií. Vypracovanie, aktualizácia a implementácia koncepcií rozvoja obcí v oblasti tepelnej energetiky je v súlade s cieľmi Návrhu energetickej politiky SR v časti „Zásobovanie teplom“.

Cieľom uvedenej aktivity bude v súlade s pripravovanou národnou nízkouhlíkovou stratégiou vypracovanie a implementácia regionálnych a lokálnych nízkouhlíkových stratégií alebo ich častí s posúdením stavu zásobovania všetkými dostupnými formami využiteľnej energie, vrátane energie používanej v doprave, spracovaných s využitím metodiky akčného plánu udržateľného energetického rozvoja používanej v rámci Dohovoru starostov a primátorov. Dôraz by mal byť kladený na nízkouhlíkové opatrenia najmä na energetickú efektívnosť, využívanie OZE s ohľadom na ochranu životného prostredia, najmä v súvislosti s produkciou emisií skleníkových plynov a emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia. Ak je v predmetnej lokalite systém centralizovaného zásobovania teplom, musí byť neoddeliteľnou súčasťou nízkouhlíkovej stratégie aj aktualizácia koncepcie rozvoja obce v oblasti tepelnej energetiky so zohľadnením klesajúceho dopytu po využiteľnom teple a stanovením postupu následného optimálneho prispôsobenia sa distribúcie a výroby tepla.

Podporená bude aj príprava konkrétnych projektov nízkouhlíkových opatrení na financovanie z vlastných rozpočtových prostriedkov alebo z dostupných dotačných programov, ale len v tom prípade, ak to budú projekty, ktoré priamo prispievajú k plneniu cieľov uvedených v stratégii. Na tento účel bude podporené aj vytvorenie pracovných miest

na koordináciu prípravy projektov zo schválených stratégií, pričom počet pracovných miest bude priamo súvisieť s počtom a rozsahom pripravovaných a realizovaných projektov.

Cieľové skupiny:	- verejnosť - subjekty územnej samosprávy - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby - subjekty súkromného sektora
Cieľové územia:	- územie menej rozvinutých regiónov SR
Prijímatelia:	- subjekty územnej samosprávy[162] - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby

B. Zavádzanie systémov energetického a environmentálneho manažérstva vrátane energetických auditov a schémy EÚ pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS)

V nadväznosti na schválené nízkouhlíkové stratégie alebo ich časti bude podporené zavádzanie systémov energetického a environmentálneho manažérstva vrátane energetických auditov ako aj schémy EÚ pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktoré umožnia verejným subjektom lepšie riadiť svoju spotrebu energie a najmä dlhodobo zabezpečiť kvalitu riadenia spotreby energie.

Cieľové skupiny:	- verejnosť - subjekty ústrednej správy - subjekty územnej samosprávy - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby - subjekty súkromného sektora
Cieľové územia:	- územie menej rozvinutých regiónov SR
Prijímatelia:	- subjekty ústrednej správy[163] - subjekty územnej samosprávy[164] - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby

C. Rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni

Poskytovanie energetických služieb nie je možné bez dôkladnej analýzy existujúceho stavu v objektoch spotrebúvajúcich energiu a návrhu opatrení energetickej efektívnosti. Predmetom podpory v rámci tejto aktivity bude vypracovanie účelových energetických auditov s cieľom návrhu opatrení energetickej efektívnosti splácaných z úspor nákladov na energiu.

Cieľové skupiny:	- verejnosť - subjekty ústrednej správy - subjekty územnej samosprávy - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby - subjekty súkromného sektora
Cieľové územia:	- územie menej rozvinutých regiónov SR
Prijímatelia:	- subjekty ústrednej správy[165] - subjekty územnej samosprávy[166] - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby

D. Zvyšovanie informovanosti v oblasti nízkouhlíkových opatrení najmä energetickej efektívnosti a využívania OZE vrátane poradenstva, informačných kampaní, odborných seminárov, konferencií a aktivít pre deti a mládež

Cieľom uvedenej aktivity je zvyšovanie informovanosti v oblasti nízkouhlíkových opatrení, ktoré v rámci národného projektu zabezpečovaného Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou nadviaže na súčasný národný projekt a to formou rozšírenej individuálnej a skupinovej komunikácie, vrátane nadlinkovej komunikácie, najmä prostredníctvom rozhlasu a televízie. Prioritou bude, aby všetky cieľové skupiny poznali súvislosti medzi spotrebou energie a emisiami skleníkových plynov, vedeli orientačne posúdiť spotrebu energie a v prípade priemernej alebo nadpriemernej spotreby využili individuálne odborné poradenstvo.

Realizáciou odborných seminárov budú jednotlivým cieľovým skupinám sprístupnené aktuálne poznatky z oblasti nízkouhlíkových opatrení, najmä energetickej efektívnosti a využívania OZE a vytvorí sa platforma pre prezentovanie dobrých príkladov z nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území.

Z dôvodu nárastu požiadaviek na individuálne poradenstvo bude potrebné rozšíriť a skvalitniť súčasnú sieť poradenských centier vrátane zabezpečenia najnovších zahraničných poznatkov a skúseností. Zintenzívnením aktivít s deťmi a mládežou počas školského roku, ale aj počas prázdnin sa významne zvýši informovanosť o projekte a jeho výsledkoch, a to najmä z dôvodu veľkého počtom účastníkov takýchto podujatí. „Investovaním“ do detí a mládeže sa vytvorí predpoklad pre dlhodobú udržateľnosť myšlienky efektívneho využívania prírodných zdrojov s minimálnym negatívnym dopadom na životné prostredie.

Uvedená aktivita prispeje k napĺňaniu cieľov v oblasti zvyšovania povedomia stanovených v Návrhu energetickej politiky SR, ktoré budú bližšie špecifikované v plánovanej *Národnej stratégii zvyšovania informovanosti a povedomia v oblasti energetickej efektívnosti.*

Cieľové skupiny:	- verejnosť - subjekty ústrednej správy - subjekty územnej samosprávy - subjekty súkromného sektora
Cieľové územia:	- územie menej rozvinutých regiónov SR
Prijímatelia:	- Slovenská inovačná a energetická agentúra (príspevková organizácia MH SR)

E. Zavádzanie systému pravidelného poradenstva a zvyšovania informovanosti pre verejný sektor, energetických manažérov, audítorov, poskytovateľov energetických služieb

Aktivita je plánovaná ako súčasť národného projektu zabezpečovaného Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou, pričom podporené budú špecifické systémy pravidelného poradenstva a zvyšovania informovanosti o nízkouhlíkových opatreniach pre:

- technikov (inštalatérov) v oblasti realizácie opatrení energetickej efektívnosti a využívania OZE;
- projektantov v oblasti realizácie opatrení energetickej efektívnosti a využívania OZE,
- poskytovateľov energetických služieb;
- energetických manažérov;
- energetických audítorov;

- odborne spôsobilé osoby na pravidelnú kontrolu vykurovacích systémov a klimatizačných systémov;
- zamestnancov verejného sektora, ktorí sa zaoberajú používaním energie a nízkouhlíkovými opatreniami.

Prioritou špecifických systémov pravidelného poradenstva a zvyšovania informovanosti bude poskytovanie informácií formou pravidelných na seba nadväzujúcich odborných podujatí s poskytnutím informačných materiálov v tlačenej a elektronickej forme a vytvorenie informačnej platformy prostredníctvom elektronickej komunikácie, ktorá bude, okrem iného, obsahovať databázu vypracovaných nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, databázu bytových domov v SR, verejných budov a podnikov, v ktorých sa realizoval energetický audit so sprístupnením údajov, ktoré nepodliehajú ochrane osobných údajov a obchodného tajomstva podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.

Súčasťou špecifického systému pravidelného poradenstva a zvyšovania informovanosti pre zamestnancov verejného sektora, ktorí sa zaoberajú nízkouhlíkovými opatreniami a používaním energie bude aj pokračovanie pilotného projektu "Podpora nástrojov na zavádzanie a optimalizáciu opatrení v oblasti energetickej efektívnosti verejných budov" formou spracovania ďalších auditov verejných budov s dôrazom na monitorovanie spotreby energie zariadení, pre ktoré nie je inštalované samostatné meranie a mohli by mať významný vplyv na spotrebu energie a spolupráca pri zavádzaní systémov merania a riadenia spotreby energie ako aj zavádzania systémov energetického a environmentálneho manažérstva a schémy EÚ pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) v budovách štátnej správy.

Pri zabezpečovaní národného projektu bude SIEA spolupracovať s relevantnými profesijnými zväzmi a združeniami a s mimovládnymi neziskovými organizáciami a vymieňať si skúsenosti a využívať poznatky z už realizovaných alebo pripravovaných medzinárodných projektov ako napr. „BUILD UP SKILLS“.

Cieľové skupiny:	- verejnosť - subjekty ústrednej správy - subjekty územnej samosprávy - subjekty súkromného sektora
Cieľové územia:	- územie menej rozvinutých regiónov SR
Prijímatelia:	- Slovenská inovačná a energetická agentúra (príspevková organizácia MH SR)

F. Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti, využívania OZE a iných nízkouhlíkových opatrení

Predmetom podpory bude zavedenie sledovania realizovaných opatrení na znižovanie emisií skleníkových plynov a doplnenie nových modulov a funkcionalít vrátane prispôsobenia monitorovacieho systému efektívnosti pri používaní energie[167], ktorý prevádzkuje Slovenská inovačná a energetická agentúra, na existujúce systémy zberu údajov v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Cieľom uvedenej podpory bude najmä zníženie administratívneho zaťaženia poskytovateľov údajov o spotrebe energie, realizácií nízkouhlíkových opatrení, najmä opatrení v oblasti energetickej efektívnosti a využívaní OZE. Spoluprácou medzi riadiacimi orgánmi, sprostredkovateľskými orgánmi operačných programov a prevádzkovateľom monitorovacieho systému sa vytvorí prostredie na zlepšenie monitorovania cieľov stanovených v akčných plánoch energetickej efektívnosti, a to prípadne aj možnosťou priameho prístupu zástupcov riadiacich a sprostredkovateľských orgánov do systému a verifikáciou vkladaných údajov zo strany prevádzkovateľa

monitorovacieho systému, ako aj vytvorením možnosti importu a exportu údajov medzi relevantnými systémami, ktoré sa v súčasnosti používajú. Na tento účel bude vytvorená pracovná skupina zložená zo zástupcov riadiacich a sprostredkovateľských orgánov všetkých relevantných operačných programov, ktoré budú prispievať k systematickému plánovaniu a vyhodnocovaniu nízkouhlíkových opatrení pre všetky typy území. Pri monitorovaní sa zohľadnia povinnosti vyplývajúce zo zákona o energetickej efektívnosti[168].

Monitorovací systém bude doplnený aj o analytické moduly, z ktorých bude možné očakávať priemerné a hraničné údaje o spotrebe rôznych foriem využiteľnej energie, ako aj dopadoch jednotlivých aktivít na znižovanie emisií skleníkových plynov. Výstupmi z analytických modulov budú aj údaje o investičnej náročnosti na jednotku usporenej alebo vyrobenej energie a na jednotku zníženia emisií skleníkových plynov členené podľa vopred stanovených kritérií, použiteľné napr. aj na hodnotenie predkladaných projektov z pohľadu ekonomickej efektívnosti. Vytvorením modulu o využívaní OZE sa spresní evidencia sledovania výroby tepla a elektriny z OZE, najmä v súvislosti s podporou malých zdrojov OZE.

Pri dodržaní potrebných bezpečnostných pravidiel bude prístup do určitej úrovne monitorovacieho systému umožnený všetkým cieľovým skupinám, jednak na účel poskytovania údajov, ale najmä na porovnania spotreby energie alebo výsledkov projektov s podobnými skupinami odberateľov energie.

Cieľové skupiny:	- verejnosť - subjekty ústrednej správy - subjekty územnej samosprávy - subjekty súkromného sektora
Cieľové územia:	- územie menej rozvinutých regiónov SR
Prijímatelia:	- Slovenská inovačná a energetická agentúra (príspevková organizácia MH SR)

2.4.5.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov

Za účelom zabezpečenia efektívneho a transparentného spôsobu výberu projektov, ktoré najvhodnejším spôsobom prispievajú k dosahovaniu cieľov OP, budú v procese výberu projektov uplatňované všeobecné zásady, ktoré sú uvedené v kapitole 2.4.2.3.

Okrem toho budú v rámci aktivít špecifického cieľa uplatňované nasledovné osobitné zásady:

- zvýhodňované budú projekty, ktoré budú, v rámci navrhovaných nízkouhlíkových stratégií, zamerané na najlepšie využívanie lokálneho resp. regionálneho potenciálu nízkouhlíkových opatrení pri rešpektovaní ekonomickej rentability;
- zvýhodňované budú projekty zamerané na spoluprácu medzi viacerými subjektmi verejného alebo súkromného sektora pri riešení možností vytvorenia udržateľného energetického hospodárenia v „spádovej“ oblasti (napr. využívanie odpadov a biomasy z obecných družstiev, súkromných farmárov, lesného odpadu a ich spracovanie a využitie v oblasti zásobovania energiou);
- pri výbere budú zvýhodnené projekty, ktoré v rámci navrhovaných nízkouhlíkových stratégií zohľadnia aj sprísnené opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia.

2.4.5.4 Plánované využitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.4.5.5 Plánované využitie veľkých projektov

V rámci investičnej priority 4 prioritnej osi 4 sa neuvažuje s implementáciou veľkých projektov.

2.4.5.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu

Tabuľka 46 Spoločné ukazovatele výstupu a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni programu, v členení podľa investičnej priority a kategórie regiónu (ak relevantné)

ID	Ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
O0030	*Počet energetických auditov*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*80*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0034	*Počet zavedených systémov kontinuálneho zvyšovania informovanosti*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*10*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0036	*Počet zavedených systémov energetického manažérstva*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*1*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0050	*Počet registrácií EMAS a zavedených systémov environmentálneho manažérstva*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*1*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

O0178	*Počet zrealizovaných informačných aktivít*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*2 500*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0179	*Počet regionálnych a lokálnych nízkouhlíkových stratégií*	*Počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*50*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

2.4.6 INVESTIČNÁ PRIORITA 5 PRIORITNEJ OSI 4: *4.5 Podpora využívania vysoko účinnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie na základe dopytu po využiteľnom teple*

2.4.6.1 Špecifické ciele zodpovedajúce investičnej priorite a očakávané výsledky

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.5.1: ***Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využiteľnom teple***

Z dôvodu udržania a zvýšenia podielu dodaného tepla vyrobeného vysoko účinnou kombinovanou výrobou je potrebné podporiť rozvoj efektívnych systémov CZT v súvislosti s plnením cieľov a požiadaviek vyplývajúcich zo smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti. V rámci uvedeného špecifického cieľa budú preto podporované najmä opatrenia zamerané na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu rozvodov tepla.

VÝSLEDKY

a) Zvýšenie podielu dodaného tepla vyrobeného kombinovanou výrobou elektriny a tepla

Tabuľka 47 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 4.5.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
R0121	*Podiel dodaného tepla vyrobeného KVET k celkovému dodanému teplu*	*%*	*menej rozvinuté regióny SR*	*30*	*2012*	*40*	*Monitorovací systém energetickej efektívnosti*	*k 2017, 2020 a 2023*

2.4.6.2 Oprávnené aktivity

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4.5.1: ***Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využiteľnom teple***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

A. Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rozvodov tepla
B. Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou s maximálnym tepelným príkonom 20 MW

A. Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rozvodov tepla

Zanedbávaním investícií do dlhodobo prevádzkovaných systémov CZT sa zvyšuje energetická náročnosť dodávky tepla z týchto systémov. V systémoch CZT prevládajú

teplovodné a horúcovodné rozvody, pričom parné rozvody sa využívajú najmä pri dodávke tepla priemyselným odberateľom. Prevažná časť rozvodov tepla má vek v rozmedzí 20 – 30 rokov čomu zodpovedá aj ich technický stav. Vzhľadom na výrazné zníženie odberu tepla za posledných 10 rokov je časť rozvodov tepla predimenzovaná, čo má za následok zvýšenie relatívnych strát pri distribúcii tepla. Postupná rekonštrukcia technicky a ekonomicky zastaraných rozvodov tepla a prípadne aj zmena spôsobu zásobovania teplom zo štvorrúrkových systémov na dvojrúrkové s kompaktnými domovými odovzdávacími stanicami tepla si v rámci CZT vyžaduje zvýšenie investičných nákladov. Využitím financovania rekonštrukcie a modernizácie rozvodov tepla zo štrukturálnych fondov sa bude optimalizovať prispôsobenie rozvodov a zdrojov tepla dopytu po využiteľnom teple, ktorý sa znižuje najmä v dôsledku realizácie opatrení v oblasti znižovania energetickej náročnosti budov napr. zatepľovaním. Opatreniami do rozvoja systémov CZT sa zabezpečí implementácia opatrení nízkouhlíkových stratégií a súlad s európskou stratégiou v oblasti úspor energie, ktorú reprezentuje nová smernica 2012/27/EÚ.

Cieľové skupiny:	- subjekty súkromného sektora - subjekty ústrednej správy - subjekty územnej samosprávy - domácnosti
Cieľové územia:	- územie menej rozvinutých regiónov SR
Prijímatelia:	- fyzické a/alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie - združenia fyzických alebo právnických osôb - subjekty ústrednej správy[169] - subjekty územnej samosprávy[170]

B. Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou s maximálnym tepelným príkonom 20 MW

Podľa smernice 2012/27/EÚ si SR stanovila na roky 2014 – 2020 kumulatívny cieľ úspor energie vo výške 130 690 TJ, čo predstavuje zhuba 20 % zníženia spotreby primárnych energetických zdrojov[171]. Opatrenia na dosiahnutie uvedeného cieľa budú podrobnejšie rozpracované v pripravovanej aktualizácii Koncepcie energetickej efektívnosti SR a v Akčnom pláne energetickej efektívnosti na roky 2014 – 2016, v ktorom budú zohľadnené skúsenosti pri implementácii Akčného plánu energetickej efektívnosti na roky 2011 – 2013. Dlhodobé opatrenia budú plynule pokračovať a doplnia sa novými opatreniami nielen na strane spotreby, ale aj na strane výroby a distribúcie energie tak aby sa v roku 2020 dosiahol plánovaný cieľ úspor energie a v tejto súvislosti plánuje SR podporiť opatrenia, ktoré na miestnej a regionálnej úrovni náležite zohľadnia potenciál využívania efektívnych systémov zásobovania teplom alebo chladom, a to najmä tých, ktoré využívajú vysoko účinnú KVET.

V rámci predmetnej aktivity bude podpora zameraná na technológie kombinovanej výroby elektriny a tepla založené na dopyte po využiteľnom teple, pričom nebude podporovaná výstavba zariadení na báze uhlia. V prípade projektov, ktorých súčasťou sú zariadenia spaľujúce biomasu alebo bioplyn, budú podporené len technológie kombinovanej výroby bez spaľovacích zariadení.

Cieľové skupiny:	- subjekty súkromného sektora - subjekty ústrednej správy - subjekty územnej samosprávy - domácnosti
Cieľové územia:	- územie menej rozvinutých regiónov SR

Prijímatelia:	- fyzické a/alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie - združenia fyzických alebo právnických osôb - subjekty ústrednej správy[172] - subjekty územnej samosprávy[173]

2.4.6.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov

Za účelom zabezpečenia efektívneho a transparentného spôsobu výberu projektov, ktoré najvhodnejším spôsobom prispievajú k dosahovaniu cieľov OP, budú v procese výberu projektov uplatňované všeobecné zásady, ktoré sú uvedené v kapitole 2.4.2.3.

Okrem toho budú v rámci vybraných typov aktivít tejto investičnej priority uplatňované nasledovné osobitné zásady:

Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rozvodov tepla a

Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou s maximálnym tepelným príkonom 20 MW

- zvýhodnené budú projekty, ktoré dosiahnu najnižšie hodnoty pomerového ukazovateľa $Ef_{úspora}$, vypočítaného ako podiel investičných výdavkov na zrealizovanie celého projektu k hodnote predpokladaného objemu úspory primárnych energetických zdrojov (v EUR/MWh) (v prípade rozvodov tepla);
- zvýhodnené budú projekty, ktoré dosiahnu najnižšie hodnoty pomerového ukazovateľa $Ef_{výroba}$, vypočítaného ako podiel investičných výdavkov na zrealizovanie celého projektu k hodnote predpokladaného objemu vyrobenej energie technológiou KVET (v EUR/MWh);
- zvýhodňované budú projekty, ktorých realizácia bude viesť k maximalizácii využitia tepla v zariadeniach na kombinovanú výrobu tepla a elektriny;
- zvýhodnené budú projekty, ktoré dosiahnu najnižšie hodnoty pomerového ukazovateľa EK_{CO2}, vypočítaného ako podiel investičných výdavkov na zrealizovanie celého projektu k hodnote predpokladaného objemu úspory skleníkových plynov vyjadrených v ekvivalente CO_2 v tonách (v EUR/tCO_2);
- podpora bude podmienená existenciou energetického auditu na základe ktorého v procese hodnotenia dôjde k overeniu:
    - výpočtov plánovaného objemu úspory primárnych energetických zdrojov,
    - výpočtov plánovaného objemu výroby energie technológie KVET;
    - výpočtov úspory skleníkových plynov vyjadrených v ekvivalente CO_2;
    - technickej uskutočniteľnosti navrhovaných energetických opatrení.

2.4.6.4 Plánované využitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.4.6.5 Plánované využitie veľkých projektov

V rámci investičnej priority 5 prioritnej osi 4 sa neuvažuje s implementáciou veľkých projektov.

2.4.6.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu

Tabuľka 48 Spoločné ukazovatele výstupu a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni programu, v členení podľa investičnej priority a kategórie regiónu (ak relevantné)

ID	Ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
CO34	*Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov*	*t ekviv. CO2*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*83 111*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0037	*Počet systémov centralizovaného zásobovania teplom s vyššou účinnosťou*	*počet*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*25*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0038	*Úspora PEZ v systémoch centralizovaného zásobovania teplom*	*MWh/rok*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*296 737*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0039	*Množstvo tepla vyrobeného vysoko účinnou kombinovanou výrobou založenou na dopyte po využiteľnom teple*	*MWh/rok*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*59 122*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*
O0040	*Zvýšenie inštalovaného výkonu zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou*	*MW*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*7*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*Raz za kalendárny rok*

	založenou na dopyte po využiteľnom teple						

2.4.7 Výkonnostný rámec prioritnej osi 4

Tabuľka 49 Výkonnostný rámec prioritnej osi 4

Typ ukazovateľa (Implementačný krok, finančný ukazovateľ, ukazovateľ výstupu alebo výsledku)	ID	Definícia ukazovateľa alebo implementačného kroku	Merná jednotka (ak prichádza do úvahy)	Fond	Kategória regiónu	Čiastkový cieľ pre rok 2018	Celkový cieľ (2023)	Zdroj údajov	Zdôvodnenie výberu ukazovateľa (ak prichádza do úvahy
ukazovateľ výstupu	*CO30*	*Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov*	*MW*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*160*	*459*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*podiel na alokácii prioritnej osi určenej menej rozvinutým regiónom SR – 23,26%*
ukazovateľ výstupu	*CO30*	*Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov*	*MW*	*EFRR*	*rozvinutejší región SR*	*1*	*5*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*podiel na alokácii prioritnej osi určenej rozvinutejšiemu regiónu SR – 100 %*
ukazovateľ výstupu	*O0183*	*Podlahová plocha budov obnovených nad rámec minimálnych požiadaviek*	*m^2*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*187 200*	*1 297 906*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*	*podiel na alokácii prioritnej osi určenej menej rozvinutým regiónom SR – 53,45 %*
finančný ukazovateľ	*F0002*	*Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platby Európskej komisii*	*Eur*	*EFRR*	*menej rozvinuté regióny SR*	*285 242 931*	*949 812 320*	*ITMS / CO (MF SR)*	
finančný ukazovateľ	*F0002*	*Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení*	*Eur*	*EFRR*	*rozvinutejší región SR*	*823 491*	*2 656 424*	*ITMS / CO (MF SR)*	

		žiadostí o platby Európskej komisii							

2.4.8 Kategórie intervencií

Tabuľka 50 Oblasť intervencie

Dimenzia 1 – Oblasť intervencie		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinuté regióny SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	10	57 378 160
	11	45 362 709
	12	76 117 509
	13	426 480 103
	16	109 087 254
	68	32 249 028
	70	39 769 838

Tabuľka 51 Forma financovania

Dimenzia 2 – Forma financovania		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinuté regióny SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	01	723 318 662
	03	5 000 000
	04	58 125 939

Tabuľka 52 Typ územia

Dimenzia 3 – Typ územia		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinuté regióny SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	01	175 391 398
	02	277 403 403
	03	333 649 800

Tabuľka 53 Mechanizmy územnej realizácie

Dimenzia 4 – Mechanizmy územnej realizácie		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinuté regióny SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	07	786 444 601

Tabuľka 54 Oblasť intervencie

Dimenzia 1 – Oblasť intervencie		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Rozvinutejší región SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	10	750 000
	11	270 000
	12	308 212

Tabuľka 55 Forma financovania

Dimenzia 2 – Forma financovania		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Rozvinutejší región SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	01	1 328 212
	02	0

Tabuľka 56 Typ územia

Dimenzia 3 – Typ územia		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Rozvinutejší región SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	01	796 927
	02	398 464
	03	132 821

Tabuľka 57 Mechanizmy územnej realizácie

Dimenzia 4 – Mechanizmy územnej realizácie		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Rozvinutejší región SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	07	1 328 212

2.4.9 Súhrn plánovaného využitia technickej pomoci vrátane (ak je to vhodné) aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov zapojených do riadenia a kontroly programu a prijímateľov (ak je to vhodné)

N/A

2.5 PRIORITNÁ OS 5: TECHNICKÁ POMOC

2.5.0 Odôvodnenie stanovenia prioritnej osi, ktorá sa vzťahuje na viac ako jednu kategóriu regiónu

Potreby uplatnenia tejto prioritnej osi na celom území SR vyplývajú z charakteru aktivít technickej pomoci, ktorých hlavným cieľom je podpora efektívnej implementácii programu, pri zohľadnení skutočnosti, že jednotlivé prioritné osi OP KŽP sa vzťahujú tak na menej rozvinuté regióny, ako aj rozvinutejšie regióny SR.

2.5.1 Fond a kategória regiónu

Fond	EFRR
Kategória regiónu	menej rozvinuté regióny SR rozvinutejší región SR
Základ pre výpočet *(celkový príspevok)*	menej rozvinuté regióny SR 87 462 942 rozvinutejší región SR 5 313 000

2.5.2 Špecifické ciele a očakávané výsledky

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 5.1.1: ***Zabezpečenie efektívnej implementácie programu***

Špecifický cieľ 5.1.1 je zameraný na podporu efektívnej a plynulej implementácie programu v súlade s príslušnou legislatívou SR a EÚ, a to prostredníctvom vytvorenia a udržania stabilného implementačného prostredia s vhodným nastavením systémov riadenia a kontroly programu, vrátane adekvátneho administratívneho zabezpečenia a materiálno-technického vybavenia.

VÝSLEDKY

a) stabilizované a kvalifikované administratívne kapacity

b) efektívny systém implementácie programu

Realizáciou aktivít v rámci tohto špecifického cieľa sa vytvorí základný predpoklad na zabezpečenie stabilizovaných, kvalitných a motivovaných administratívnych kapacít (ďalej aj „AK“) RO/SORO prostredníctvom zavedenia systémových nástrojov pre ich vzdelávanie, hodnotenie a odmeňovanie. Z finančných prostriedkov TP programu budú financované mzdy zamestnancov podieľajúcich sa na implementácii programu, ako aj špecifické vzdelávacie aktivity, ktoré budú dopĺňať základné vzdelávacie aktivity v oblasti systému riadenia a kontroly zabezpečované na centrálnej úrovni z prostriedkov OP TP. V porovnaní s aktuálnym prístupom k vzdelávaniu bude nový systém obsahovať obligatórne prvky a bude posilňovať systémový prístup k vzdelávaniu AK RO/SORO.

Realizáciou aktivít v rámci tohto špecifického cieľa sa zabezpečí aj materiálno-technické vybavenia a prevádzková podpora vrátane primeranej informačnej, komunikačnej a technologickej infraštruktúry pre zabezpečenie efektívneho výkonu činností RO/SORO vrátane komunikácie na národnej úrovni a komunikácie s EK. Vybudovanie modernej IT

infraštruktúry pre potreby implementácie OP KŽP nadväzuje na špecifický cieľ OP TP v oblasti podpory prevádzky existujúcich IS verejnej správy v oblasti riadenia EŠIF (ITMS, ISUF, IS CEDIS).

Zároveň sa zabezpečí podpora pri realizácii jednotlivých procesov systémov riadenia a kontroly programu vrátane prípravy nasledujúceho programového obdobia. Externá podpora môže vhodne dopĺňať interné kapacity, resp. poskytnúť potrebné know-how a skúsenosti, ktorými AK RO/SORO nedisponujú a tým zvýšiť kvalitu vykonávaných činností.

Systémy riadenia a kontroly programu budú nastavené tak, aby zahŕňali efektívne opatrenia na boj proti korupcii a podvodom v súlade s príslušnými ustanoveniami PD SR[174]. Pôjde najmä o zadefinovanie zákazu konfliktu záujmov osôb podieľajúcich sa na procese implementácie programu, zavedenie centralizovaného výberu odborných hodnotiteľov zabezpečovaného CKO, zavedenie cenových máp (prostredníctvom finančných limitov, benchmarkov alebo jednotkových cien), zriadenie nezávislého inštitútu na národnej úrovni, určeného pre riešenie podaní žiadateľov súvisiacich s procesom schvaľovania projektov, rozšírenie rozsahu dožiadania sa nápravy zo strany žiadateľov v prípade neschválenia projektu, ako aj opatrenia smerujúce k zvýšeniu verejnej kontroly prostredníctvom zapojenia občianskej spoločnosti do procesu implementácie programu a sprístupnenia čo najširšieho rozsahu údajov a informácií. Podrobnejšie opatrenia v tejto oblasti sú definované na úrovni Systému riadenia EŠIF na programové obdobie 2014 – 2020, v zmysle ktorého sú zapracované do príslušnej riadiacej dokumentácie RO.

Všetky navrhované aktivity na podporu efektívnej implementácie OP KŽP boli definované synergicky k aktivitám OP TP.

Tabuľka 58 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 5.1.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
R0116	*Miera dodržiavania lehôt na úhradu platieb prijímateľom*	*%*	*29,61*	*2014*	*85,00*	*ITMS*	*Raz za kalendárny rok*
R0117	*Miera fluktuácie administratívnych kapacít*	*%*	*17,57*	*2013*	*13,00*	*RO, SORO*	*Raz za kalendárny rok*

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 5.1.2: ***Zabezpečenie širokej informovanosti o programe a podpora budovania administratívnych kapacít prijímateľov***

Špecifický cieľ 5.1.2 je zameraný na podporu procesov informovania a komunikácie za účelom šírenia povedomia verejnosti o možnostiach a výsledkoch podpory z OP, ako aj za účelom budovania administratívnych kapacít prijímateľov.

VÝSLEDKY

a) dostupné informácie o programe pre všetky cieľové skupiny
b) kvalitné administratívne kapacity prijímateľov

Zvýšenie povedomia verejnosti o možnostiach podpory z OP prostredníctvom realizácie adresných informačných a komunikačných aktivít bude mať v konečnom dôsledku vplyv na zvýšenie absorpčnej kapacity programu.

Zároveň sa v rámci tohto špecifického cieľa zabezpečí realizácia informačných a komunikačných aktivít špecificky zameraných na prijímateľov vrátane poskytovania konzultácií, metodickej podpory a odborného poradenstva zo strany RO/SORO pri príprave a realizácii projektov prijímateľov. Okrem uvedenej podpory z prostriedkov TP budú mať prijímatelia v rámci rozpočtu projektu možnosť uplatnenia si výdavkov na prípravu projektovej dokumentácie a riadenia projektu. Tým budú vytvorené podmienky pre kvalifikovanú prípravu a realizáciu projektov a nízku chybovosť výstupov prijímateľov.

Tabuľka 59 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 5.1.2

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
R0025	*Miera informovanosti o možnostiach podpory z OP*	*%*	*16,31*	*2014*	*33,00*	*prieskum verejnej mienky*	*k 31.12.2018, k 31.12.2020 a k 31.12.2023*
R0119	*Miera riadne zrealizovaných projektov*	*%*	*91,43*	*2014*	*95,00*	*ITMS*	*Raz za kalendárny rok*

2.5.3 Oprávnené aktivity

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 5.1.1: ***Zabezpečenie efektívnej implementácie programu***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

A. Vzdelávanie zamestnancov
B. Zavedenie a realizácia spravodlivého a motivačného systému odmeňovania zamestnancov vrátane financovania ich miezd
C. Materiálno - technické zabezpečenie a prevádzková podpora implementácie OP
D. Externé služby na podporu implementácie OP

A. Vzdelávanie zamestnancov

V rámci tejto aktivity bude zabezpečovaná podpora interného a externého vzdelávania zamestnancov zapojených do implementácie OP s cieľom zvyšovania kvality a efektívnosti nimi vykonávaných činností. Aktivita bude realizovaná prostredníctvom podpory účasti zamestnancov na interných (organizovaných RO/SORO) a externých vzdelávacích aktivitách (seminároch, školeniach, kurzoch, odborných stážach zameraných na výmenu skúseností a pod.).

RO/SORO bude z finančných prostriedkov TP OP KŽP zabezpečovať špecifické vzdelávacie aktivity, ktoré budú komplementárnym spôsobom dopĺňať základné vzdelávacie aktivity v oblasti systému riadenia a kontroly zabezpečované na centrálnej úrovni z prostriedkov OP TP, čím sa zabezpečí zavedenie komplexných systémových nástrojov pre zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov.

Navrhovaný systém modulárneho vzdelávania bude rozlišovať dve skupiny zamestnancov:

- zamestnancov bez skúseností s implementáciou EŠIF a zamestnancov s nižšou ako 12-mesačnou praxou s implementáciou EŠIF;
- zamestnancov pracujúcich v rámci implementácie EŠIF viac ako 12 mesiacov. Na základe tohto rozdelenia absolvujú zamestnanci príslušné vzdelávacie moduly aj v nadväznosti na ich pracovné zaradenie.

Potvrdením osvojenia si kľúčových poznatkov a zručností pre štandardizované pozície bude certifikát.

Cieľové skupiny:	- oprávnení zamestnanci riadiaceho orgánu, sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom a platobnej jednotky
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- riadiaci orgán pre OP KŽP - sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre OP KŽP

B. Zavedenie a realizácia spravodlivého a motivačného systému odmeňovania zamestnancov vrátane financovania ich miezd

Financovaním miezd spolu s realizáciou spravodlivého a motivačného systému odmeňovania zamestnancov a zavedením a realizáciou transparentného systému hodnotenia ich výkonnosti sa vytvorí základný predpoklad na zabezpečenie stabilizácie administratívnych kapacít orgánov zapojených do implementácie OP[175]. Nastavený systém odmeňovania a hodnotenia zamestnancov bude reflektovať získané vedomosti a skúsenosti zamestnancov, najmä však ich aplikáciu v praxi v rámci implementácie OP (kvalitu vykonanej práce).

Cieľové skupiny:	- oprávnení zamestnanci riadiaceho orgánu, sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom a platobnej jednotky
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- riadiaci orgán pre OP KŽP - sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre OP KŽP

C. Materiálno - technické zabezpečenie a prevádzková podpora implementácie OP

Realizáciou tejto aktivity bude zabezpečované adekvátne materiálno – technické vybavenie a prevádzková podpora pre oprávnené subjekty zapojené do implementácie OP tak, aby boli vytvárané vhodné pracovné podmienky pre ich zamestnancov, ako aj pre partnerov a členov Monitorovacieho výboru pre OP a pracovných skupín v rámci organizovaných zasadnutí a rokovaní. S cieľom vytvoriť podmienky pre aktívnu participáciu partnerov a členov Monitorovacieho výboru pre OP a pracovných skupín na implementácii a monitorovaní OP, ako aj na príprave nasledujúceho programového obdobia, bude umožnené financovanie príslušných výdavkov (cestovné, ubytovanie, diéty) súvisiacich s ich účasťou na týchto zasadnutiach a rokovaniach.

Súčasťou tejto aktivity je aj podpora účasti zamestnancov na zahraničných a tuzemských pracovných cestách súvisiacich s implementáciou OP, príp. s prípravou nasledujúceho programového obdobia.

Podpora v rámci tejto aktivity bude zameraná aj na vybudovanie funkčnej informačnej a komunikačnej infraštruktúry s využitím moderných IT systémov, vrátane zabezpečenia potrebných licencií a údržby, čím RO/SORO (vrátane platobnej jednotky) získa efektívny nástroj na podporu implementácie OP.

Cieľové skupiny:	- oprávnení zamestnanci riadiaceho orgánu, sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom a platobnej jednotky

	- partneri a členovia Monitorovacieho výboru pre OP a pracovných skupín
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- riadiaci orgán pre OP KŽP - sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre OP KŽP

D. Externé služby na podporu implementácie OP

Táto aktivita reflektuje na snahu o efektívne využívanie administratívnych kapacít subjektov zapojených do implementácie OP a zvýšenie kvality nimi vykonávaných činností, a to prostredníctvom využitia know-how a skúseností externých subjektov.

Externé kapacity budú využívané najmä pri príprave a aktualizácii strategických, riadiacich a metodických dokumentov, príprave analýz, hodnotení, štúdií, odborných stanovísk a poskytovaní konzultácií vzťahujúcich sa k jednotlivých procesov súvisiacich s implementáciou OP (programovanie, riadenie, implementácia, kontrola, monitorovanie a hodnotenie) a prípravy nasledujúceho programového obdobia, vrátane plnenia a vyhodnocovania plnenia ex ante kondicionalít.

Cieľové skupiny:	- zamestnanci riadiaceho orgánu, sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom a platobnej jednotky
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- riadiaci orgán pre OP KŽP - sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre OP KŽP

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 5.1.2: ***Zabezpečenie širokej informovanosti o programe a podpora budovania administratívnych kapacít prijímateľov***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom interných aj externých nástrojov v rámci nasledujúcich aktivít:

A. Informačné a komunikačné nástroje
B. Budovanie administratívnych kapacít prijímateľov

A. Informačné a komunikačné nástroje

Prostredníctvom nástrojov v oblasti informovania a komunikácie zameraných na širokú verejnosť a potenciálnych prijímateľov zabezpečí RO/SORO propagáciu OP za účelom šírenia povedomia o možnostiach a výsledkoch podpory z OP vrátane zdôraznenia úlohy Európskej únie, ako aj za účelom posilňovania absorpčnej kapacity OP.

Uvedené nástroje zahŕňajú konferencie, školenia, semináre, workshopy, infodni, výstavy, TV/rozhlasové spoty, tlačové správy, inzerciu na internete/v tlači, prípravu publikácií, poskytovanie informácií prostredníctvom internetovej stránky a iné aktivity zamerané na informovanie cieľových skupín, pričom dôraz bude kladený na zisťovanie spätnej väzby zo strany cieľových skupín.

Realizáciou adekvátnych informačných a komunikačných opatrení sa zároveň zvýši transparentnosť poskytovania finančných prostriedkov z EŠIF v rámci OP.

Cieľové skupiny:	- verejnosť a potenciálni prijímatelia
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- riadiaci orgán pre OP KŽP - sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre OP KŽP

B. Posilnenie administratívnych kapacít prijímateľov

S cieľom zjednodušenia prípravy a realizácie projektov a zvýšenia kvality výstupov prijímateľov (vrátane potenciálnych prijímateľov/žiadateľov) budú v rámci tejto aktivity realizované informačné a komunikačné aktivity špecificky zamerané na prijímateľov vrátane aktivít zameraných na šírenie príkladov osvedčenej praxe. V rámci toho RO/SORO zabezpečí poskytovanie konzultácií, metodickej podpory a odborného poradenstva vzťahujúcich sa na prípravu a realizáciu projektov prijímateľov, a to aj na regionálnej úrovni.

Táto podpora z finančných prostriedkov technickej pomoci bude komplementárnym spôsobom dopĺňať priamu podporu pre realizáciu projektov prijímateľov (mimo technickej pomoci) zahŕňajúcu možnosť uplatnenia si výdavkov na prípravu projektovej dokumentácie a riadenia projektu. Na tieto aktivity budú nadväzovať aj plánované aktivity na znižovanie administratívnej záťaže v rámci OP KŽP bližšie špecifikované v kap. 10.

Cieľové skupiny:	- prijímatelia a potenciálni prijímatelia
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- riadiaci orgán pre OP KŽP - sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre OP KŽP

2.5.3.1 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu

Tabuľka 60 Ukazovatele výstupu

ID	Ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Cieľová hodnota (2023) (nepovinné)	Zdroj údajov
O0048	*Počet opatrení pre zníženie administratívnej záťaže*	*počet*	*20*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*
O0163	*Počet zrealizovaných vzdelávacích aktivít*	*počet*	*60*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*
O0175	*Počet administratívnych kapacít financovaných z technickej pomoci*	*FTE*	*310*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*
O0178	*Počet zrealizovaných informačných aktivít*	*počet*	*600*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*
O0181	*Počet zrealizovaných hodnotení, analýz a štúdií*	*počet*	*30*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*
O0182	*Podiel administratívnych kapacít vybavených materiálno-technickým vybavením z TP*	*%*	*100*	*Monitorovanie implementácie OP KŽP*

2.5.4 Kategórie intervencií

Tabuľka 61 Oblasť intervencie

Dimenzia 1 – Oblasť intervencie		
Fond		
Kategória regiónu	Menej rozvinuté regióny SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
5. Technická pomoc	121	65 924 565
	122	499 049
	123	7 919 886

Tabuľka 62 Forma financovania

Dimenzia 2 – Forma financovania		
Fond		
Kategória regiónu	Menej rozvinuté regióny SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
5. Technická pomoc	01	74 343 500
	02	0

Tabuľka 63 Typ územia

Dimenzia 3 – Typ územia		
Fond		
Kategória regiónu	Menej rozvinuté regióny SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
5. Technická pomoc	07	74 343 500

Tabuľka 64 Oblasť intervencie

Dimenzia 1 – Oblasť intervencie		
Fond		
Kategória regiónu	Rozvinutejší región SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
5. Technická pomoc	121	2 355 668
	122	17 832
	123	283 000

Tabuľka 65 Forma financovania

Dimenzia 2 – Forma financovania		
Fond		
Kategória regiónu	Rozvinutejší región SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
5. Technická pomoc	01	2 656 500
	02	0

Tabuľka 66 Typ územia

Dimenzia 3 – Typ územia		
Fond		
Kategória regiónu	Rozvinutejší región SR	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
5. Technická pomoc	07	2 656 500

2.6 PRIORITNÁ OS 6: PODPORA PRE ZMIERNENIE DÔSLEDKOV ENERGETICKEJ KRÍZY - SAFE

2.6.0 Fond a kategória regiónu

Fond	Kohézny fond
Kategória regiónu	N/A
Základ pre výpočet *(celkový príspevok)*	461 371 920
Kategória regiónu pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené regióny *(v prípade potreby)*	N/A

2.6.1 INVESTIČNÁ PRIORITA 1 Prioritnej osi 6: 6.*1 Podpora obnovy po kríze spojenej s pandémiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a príprava zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva*

2.6.1.1 Špecifické ciele zodpovedajúce investičnej priorite a očakávané výsledky

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 6.1.1: ***Zníženie negatívnych dôsledkov energetickej krízy na ohrozené skupiny***

Cieľom je podpora zraniteľných domácností, ktoré boli negatívne zasiahnuté zvýšením cien energie v súvislosti s dôsledkami vojenskej agresie Ruska voči Ukrajine, ako aj inflačným rastom nákladov na základné životné potreby. Preto je nevyhnutné zabezpečiť kompenzáciu zvýšených cien energií pre túto kategóriu domácností. Zraniteľné domácnosti tak budú mať možnosť pokryť vzniknuté zvýšené náklady na energie počas roka 2023 a tak lepšie zabezpečiť svoje základné životné potreby.

VÝSLEDKY

Cieľom opatrení realizovaných v rámci tejto prioritnej osi je zabezpečiť, aby mali ohrozené skupiny – zraniteľné domácnosti prístup k základným službám (zásobovanie plynom a teplom). Opatrenia tým tiež prispievajú k podmienkam vedúcim k dobrému zdraviu týchto skupín, ktoré je potrebné pre ich aktívnu účasť na trhu práce, v súlade s cieľmi ESF. Opatrenia by mohli pomôcť aj MSP, ktoré sú obzvlášť postihnuté exponenciálnym zvyšovaním cien energie, čo znižuje ich konkurencieschopnosť.

Tabuľka 67 Výsledkové ukazovatele programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 6.1.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu (ak relevantné)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
	*Podiel podporených zraniteľných domácností na celkovom počte podporených zraniteľných domácností**	*%*	*N/A*	*0*	*2022*	*36,41*	*MH SR*	*na konci roku 2023*

2.6.1.2 Oprávnené aktivity

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 6.1.1: ***Zníženie negatívnych dôsledkov energetickej krízy na ohrozené skupiny***

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcej aktivity:

A. Podpora zraniteľných domácností prostredníctvom kompenzácie ich nákladov na energie

V rámci opatrení SAFE budú kompenzované zvýšené náklady na plyn a teplo pre zraniteľné domácnosti. Tieto kompenzácie budú realizované formou úhrady časti fakturovaných nákladov priamo dodávateľom energií. V zmysle rozhodnutia vlády SR sú nižšie ceny energií garantované pre všetky domácnosti od začiatku r. 2023, pričom zvýšené náklady dodávateľov energií (plyn a teplo) sú uhrádzané zo zdrojov štátneho rozpočtu. Časť týchto výdavkov prislúchajúcu pre zraniteľné domácnosti v zmysle vymedzenia v nariadení vlády SR (v súčasnosti v štádiu návrhu) bude spätne refundovaná zo zdrojov prioritnej osi.

Cieľové skupiny:	- zraniteľné domácnosti
Cieľové územia:	- celé územie SR
Prijímatelia:	- Ministerstvo hospodárstva SR

2.6.1.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov

Aktivita bude realizovaná formou národného projektu prijímateľa Ministerstva hospodárstva SR (MH SR). V zmysle rámca implementácie SAFE schváleného uznesením vlády SR č. 806/2022 je MH SR určené ako jediný prijímateľ zdrojov SAFE. Po schválení zámeru národného projektu Monitorovacím výborom bude pripravené písomné vyzvanie na národný projekt, ktoré bude doručené prijímateľovi.

2.6.1.4 Plánované využitie finančných nástrojov

N/A

2.6.1.5 Plánované využitie veľkých projektov

N/A

2.6.1.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu

Tabuľka 68 Spoločné ukazovatele výstupu a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni programu, v členení podľa investičnej priority a kategórie regiónu (ak relevantné)

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
	Percento podporených domácností prostredníctvom SAFE z celkového počtu domácností	*Percento*	*KF*	*N/A*	*22,95*	*MH SR*	*na konci roku 2023*

2.6.2 Výkonnostný rámec prioritnej osi 6

N/A

2.6.3 Kategórie intervencií

Tabuľka 69 Oblasť intervencie

Dimenzia 1 – Oblasť intervencie		
Fond	KF	
Kategória regiónu	N/A	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
6. Podpora pre zmiernenie dôsledkov energetickej krízy - SAFE	112	387 885 361

Tabuľka 70 Forma financovania

Dimenzia 2 – Forma financovania		
Fond	KF	
Kategória regiónu	N/A	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
6. Podpora pre zmiernenie dôsledkov energetickej krízy - SAFE	01	387 885 361

Tabuľka 71 Typ územia

Dimenzia 3 – Typ územia		
Fond	KF	
Kategória regiónu	N/A	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
6. Podpora pre zmiernenie dôsledkov energetickej krízy - SAFE	07	387 885 361

Tabuľka 72 Mechanizmy územnej realizácie

Dimenzia 4 – Mechanizmy územnej realizácie		
Fond	KF	
Kategória regiónu	N/A	
Prioritná os	**Kód**	**Suma (v EUR)**
6. Podpora pre zmiernenie dôsledkov energetickej krízy - SAFE	07	387 885 361

2.6.4 Súhrn plánovaného využitia technickej pomoci vrátane (ak je to vhodné) aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov zapojených do riadenia a kontroly programu a prijímateľov (ak je to vhodné)

N/A

3 Finančný plán operačného programu

3.1 Prehľad finančných prostriedkov podľa fondov a súm na výkonnostnú rezervu

Tabuľka 73 Prehľad jednotlivých rokov s vymedzením zodpovedajúcej výšky výkonnostnej rezervy

Odstránené: 7367

	Fond	Kategória regiónu	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		Spolu	
			Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva
(1)	EFRR	menej rozvinuté regióny	148 298 264	0	155 690 427	0	163 180 886	0	170 567 133	0	178 473 645	0	186 940 718	0	101 533 244	0	1 104 684 317	0
(2)	EFRR	rozvinutejšie regióny	483 088	11 541	507 168	12 116	531 569	12 699	555 630	13 274	581 386	13 890	608 969	14 548	623 927	14 907	3 891 737	92 975
(3)	KF	N/A	216 128 576	13 795 441	227 628 663	14 529 489	239 252 438	15 271 432	250 287 581	15 975 803	261 615 105	16 698 837	274 225 146	17 503 733	143 058 016	17 892 001	1 612 195 525	111 666 736
(4)	Spolu		364 909 928	13 806 982	383 826 258	14 541 605	402 964 893	15 284 131	421 410 344	15 989 077	440 670 136	16 712 727	461 774 833	17 518 281	245 215 187	17 906 908	2 720 771 579	111 759 711

3.2 Finančný plán operačného programu, ktorý stanovuje celkovú výšku finančných prostriedkov na programové obdobie 2014 – 2020 z každého fondu ako aj výšku národného spolufinancovania na úrovni programu a jednotlivých prioritných osí

Tabuľka 74 Finančný plán operačného programu

Prioritná os	Fond	Kategória regiónu	Základ pre výpočet pomoci zo strany Únie (Celkové oprávnené výdavky alebo verejné oprávnené výdavky)	EÚ	Národné spolufinancovanie	Indikatívne rozdelenie národného spolufinancovania		Spolu	Miera spolufinancovania	Pre informáciu Príspevky EIB	Hlavná alokácia (celkové financovanie bez výkonnostnej rezervy		Výkonnostná rezerva		Podiel výkonnostnej rezervy (EÚ zdroje) na celkovej pomoci zo strany EÚ na prioritnú os
						Národné verejné zdroje	Národné súkromné zdroje				EÚ	Národné spolufinancovanie	EÚ	Národné spolufinancovanie	
				(a)	(b)=(c)+(d)	(c)	(d)	(e)=(a)+(b)	(f)=(a)/(e)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)=(j)/(a)*100
Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry	KF	N/A	COV	1 212 742 900	245 761 809	149 317 131	96 444 678	1 458 504 709	83,15%		1 101 076 164	223 132 595	111 666 736	22 629 214	9,21%
Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	KF	N/A	COV	123 234 000	21 747 177	21 747 177	0	144 981 177	85,00%		123 234 000	21 747 177	0	0	0,00%
Prioritná os 3 Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy	EFRR	menej rozvinuté regióny	COV	243 896 216	43 040 511	40 171 209	2 869 302	286 936 727	85,00%		243 896 216	43 040 511	0	0	0,00%

Odstránené: 7468

Odstránené: 1 535 798 465

Odstránené: 311 223 140

Odstránené: 179 568 763

Odstránené: 131 654 377

Odstránené: 1 847 021 605

Odstránené: 1 424 131 729

Odstránené: 288 594 343

Odstránené: 22 628 797

Odstránené: 7,27%

Odstránené: 188 063 796

Odstránené: 33 187 729

Odstránené: 33 187 729

Odstránené: 221 251 525

Odstránené: 188 063 796

Odstránené: 33 187 729

Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	EFRR	menej rozvinuté regióny	COV	786 444 601	163 367 719	103 276 491	60 091 228	949 812 320	82,80%		786 444 601	163 367 719	0	0	0,00%
		rozvinutejšie	COV	1 328 212	1 328 212	1 328 212	0	2 656 424	50,00%		1 235 237	1 235 237	92 975	92 975	7,00%
Prioritná os 5: Technická pomoc	EFRR	menej rozvinuté regióny	COV	74 343 500	13 119 442	13 119 442	0	87 462 942	85,00%		74 343 500	13 119 442			0,00%
		rozvinutejšie	COV	2 656 500	2 656 500	2 656 500	0	5 313 000	50,00%		2 656 500	2 656 500			0,00%
Prioritná os 6: Podpora pre zmiernenie dôsledkov energetickej krízy - SAFE	KF	N/A	COV	387 885 361	73 486 559	38 276 860	35 209 699	461 371 920	84,07%		387 885 361	73 486 559	0	0	0,00%
Celkovo	**EFRR**	menej rozvinuté regióny	COV	1 104 684 317	219 527 672	156 567 142	62 960 530	1 324 211 989	83,42%		1 104 684 317	219 527 672	0	0	0,00%
Celkovo	**EFRR**	rozvinutejšie	COV	3 984 712	3 984 712	3 984 712	0	7 969 424	50,00%		3 891 737	3 891 737	92 975	92 975	2,33%
Celkovo	**EFRR**	N/A	COV	1 108 669 029	223 512 384	160 551 854	62 960 530	1 332 181 413	83,22%		1 108 576 054	223 419 409	92 975	92 975	0,01%
Celkovo	**KF**	N/A	COV	1 723 862 261	340 995 545	209 341 168	131 654 377	2 064 857 806	83,49%		1 612 195 525	318 366 331	111 666 736	22 629 214	6,48%
Spolu				**2 832 531 290**	**564 507 929**	**369 893 022**	**194 614 907**	**3 397 039 219**	**83,38%**		**2 720 771 579**	**541 785 740**	**111 759 711**	**22 722 189**	**3,95%**

Tabuľka 75 Členenie finančného plánu operačného programu podľa prioritných osí, fondu, kategórie regiónov a tematického cieľa

Prioritná os	**Fond**	**Kategória regiónu**	**Tematický cieľ**	**EÚ zdroje (EUR)**	**Národné spolufinancovanie (EUR)**	**Spolu (EUR)**
Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry	KF	N/A	6. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov	**1 212 742 900**	**245 761 809**	**1 458 504 709**
Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	KF	N/A	5. Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika	**123 234 000**	**21 747 177**	**144 981 177**
Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	5. Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika	**243 896 216**	**43 040 511**	**286 936 727**
Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	**786 444 601**	**163 367 719**	**949 812 320**
		rozvinutejšie regióny SR		**1 328 212**	**1 328 212**	**2 656 424**

Odstránené: 344 410 869
Odstránené: 212 756 492
Odstránené: 2 068 273130
Odstránené: 83,35%
Odstránené: 321 782 072
Odstránené: 22 628 797
Odstránené: 567 923 253
Odstránené: 373 308 346
Odstránené: 3 400 454 543
Odstránené: 83,30%
Odstránené: 545 201 064545 201 481
Odstránené: 22 721 772
Odstránené: 7569
Odstránené: 1 535 798 465
Odstránené: 311 223 140
Odstránené: 1 847 021 605
Odstránené: 188 063 796
Odstránené: 33 187 729
Odstránené: 221 251 525

Prioritná os 5: Technická pomoc	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	N/A	**74 343 500**	**13 119 442**	**87 462 942**
		rozvinutejšie regióny SR		**2 656 500**	**2 656 500**	**5 313 000**
Prioritná os 6: Podpora pre zmiernenie dôsledkov energetickej krízy - SAFE	KF	N/A		**387 885 361**	**73 486 559**	**461 371 920**
SPOLU				**2 832 531 290**	**567 923 253**	**3 400 454 543**

3.3 Indikatívna alokácia na podporu cieľov zmeny klímy

Tabuľka 76 Indikatívna alokácia na podporu cieľov zmeny klímy (čl. 27 ods. 6 VNR)

Prioritná os	Indikatívna alokácia na podporu cieľov zmeny klímy (EUR)	Podiel z celkovej alokácie na operačný program (%)
1. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry (TC6)	113 956 000	4,63
2. Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami (TC5a)	123 234 000	6,64
3. Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy (TC5b)	243 896 216	8,61
4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch (TC4)	787 772 813	27,81
6. Podpora pre zmiernenie dôsledkov energetickej krízy - SAFE	0	0

Odstránené: 7670

Odstránené: 131 083 953

Odstránené: 188 063 796

4 Integrovaný prístup k územnému rozvoju

4.1 Miestny rozvoj vedený komunitou

V súlade s kapitolou 3.1.1 PD SR sa v rámci OP KŽP neuplatňuje nástroj „miestny rozvoj vedený komunitou“.

4.2 Integrované opatrenia pre udržateľný mestský rozvoj

Hoci v zmysle kapitoly 3.1.3 PD SR OP KŽP nie je relevantný vo vzťahu k podpore integrovaných opatrení udržateľného mestského rozvoja, je v rámci OP KŽP možné identifikovať nepriamy príspevok k podpore udržateľného mestského rozvoja, keďže predmetom podpory OP KŽP môžu byť aj projekty, ktoré sú súčasťou stratégie udržateľného rozvoja miest. V tejto súvislosti budú projekty, ktoré sú súčasťou stratégie udržateľného rozvoja miest zvýhodnené v rámci relevantných investičných priorít OP KŽP v procese výberu projektov.

4.3 Integrované územné investície (IÚI)

V súlade s kapitolou 3.1.2 PD SR sa v rámci OP KŽP neuplatňujú integrované územné investície, avšak je možné v rámci OP KŽP identifikovať nepriamy príspevok k podpore Regionálnych integrovaných územných stratégií, prostredníctvom ktorých sa budú v SR realizovať integrované územné investície. Vzhľadom na to, že predmetom podpory OP KŽP môžu byť aj projekty, ktoré sú zároveň súčasťou Regionálnych integrovaných územných stratégií, budú takéto projekty zvýhodnené v rámci relevantných investičných priorít OP KŽP v procese výberu projektov.

4.4 Opatrenia pre medziregionálne a nadnárodné opatrenia v rámci operačného programu, ktorých prijímatelia sa nachádzajú aspoň v jednom ďalšom členskom štáte

V rámci OP KŽP sa neuplatňujú medziregionálne a nadnárodné aktivity. Komplementarita OP KŽP k programom cezhraničnej, medziregionálnej a nadnárodnej spolupráce je uvedená v kapitole 8 OP KŽP.

4.5 Prínos plánovaných opatrení k makroregionálnym stratégiám a stratégiám pre morské oblasti v rámci programu, a to na základe potrieb oblasti programu identifikovaných členským štátom

V súlade s PD SR je OP KŽP relevantný najmä vo vzťahu k podpore Dunajskej stratégie, pričom Implementácia viacerých aktivít OP KŽP podporí predovšetkým plnenie priorít jej I. piliera „Prepojenie dunajského regiónu“ a II. piliera „Ochrana životného prostredia v dunajskom regióne“.

Z hľadiska energetickej bezpečnosti SR a z pohľadu udržateľného rozvoja dunajského regiónu je nevyhnutné budovanie energetickej infraštruktúry. S ňou súvisí prioritná oblasť Dunajskej stratégie 2. „Podporovať udržateľnejšie energetické zdroje“ I. piliera, k plneniu cieľov ktorej prispieva OP KŽP prostredníctvom podpory technológií v oblasti využívania OZE v rámci oprávnených aktivít investičnej priority 1 prioritnej osi 4.

V rámci II. piliera Dunajskej stratégie je prioritná oblasť 4. „Obnoviť a udržať kvalitu vôd“ v súlade s aktivitami investičnej priority OP KŽP „Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek“ jej tematického cieľa 6 „Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov“. Aktivity podporujúce budovanie a obnovu čistiarní odpadových vôd s potrebnou infraštruktúrou v súlade s požiadavkami smernice 91/271/EHS, a taktiež aktivity majúce za cieľ zabezpečiť plnenie environmentálnych cieľov RSV, podporujú napĺňanie cieľov tejto prioritnej oblasti Dunajskej stratégie.

Prioritná oblasť Dunajskej stratégie 5. „Riadiť riziká v oblasti životného prostredia“ je v súlade s celkovým zameraním tematického cieľa 5 OP KŽP „Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika“. Podpora aktivít zameraných na preventívne opatrenia predchádzania povodniam, aktivít podporujúcich prispôsobenie systému civilnej ochrany a intervenčných kapacít záchranných zložiek pri katastrofách schopných podpory zásahov aj mimo územia SR podporí napĺňanie cieľov tejto prioritnej oblasti Dunajskej stratégie.

Prioritná oblasť Dunajskej stratégie 6. „Chrániť biodiverzitu, krajinu a kvalitu ovzdušia a pôd“ je v súlade s troma investičnými prioritami tematického cieľa OP KŽP 6 „Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov“. Súlad bude možné identifikovať predovšetkým v rámci investičných priorít „ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpory ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry“.

5 Osobitné potreby geografických oblastí najviac postihnutých chudobou alebo cieľových skupín, ktorým najviac hrozí diskriminácia alebo sociálne vylúčenie

Hoci v zmysle kapitoly 3.15 PD SR OP KŽP nie je relevantný vo vzťahu k riešeniu špecifických potrieb geografických oblastí najviac postihnutých chudobou alebo cieľových skupín najviac ohrozených diskrimináciou alebo sociálnym vylúčením, v rámci OP KŽP je možné identifikovať potenciál pozitívneho ovplyvňovania rastu zamestnanosti. Uplatnením podmienky realizácie sociálneho verejného obstarávania na nižších úrovniach programovej štruktúry dôjde k pozitívnemu efektu v oblasti rastu zamestnanosti. Sociálny aspekt verejného obstarávania v zmysle zákona o verejnom obstarávaní bude možné požadovať v rámci realizácie vytypovaných aktivít PO 1 a PO 2. Za relevantné aktivity budú považované najmä tie, ktorých praktická realizácia zahŕňa činnosti umožňujúce uplatnenie nízko kvalifikovaných zamestnancov pochádzajúcich najmä z radov dlhodobo nezamestnaných. Vzhľadom na uvedené možno predpokladať, že v dôsledku realizácie projektov dôjde k vytvoreniu pracovných miest pre dlhodobo nezamestnaných obyvateľov prípadne obyvateľov, ktorí sú vplyvom rôznych objektívnych faktorov vylúčení z formálneho trhu práce (napr. príslušníci marginalizovaných rómskych komunít).

6 Osobitné potreby geografických oblastí závažne a trvalo znevýhodnených prírodnými alebo demografickými podmienkami

N/A

7 Orgány a subjekty zodpovedné za riadenie, kontrolu a audit a úloha príslušných partnerov

7.1 Príslušné orgány a subjekty

Na základe materiálu *Návrh štruktúry operačných programov pre viacročný finančný rámec Európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 – 2020*, schváleného Radou vlády SR pre prípravu Partnerskej dohody 2014 – 2020 dňa 11.3.2013 a následne vládou SR na jej zasadnutí dňa 20.3.2013, funkciu riadiaceho orgánu pre Operačný program Kvalita životného prostredia vykonáva a v rámci toho za koordináciu procesu jeho prípravy zodpovedá Ministerstvo životného prostredia SR.

Pozíciu Centrálneho koordinačného orgánu, zodpovedného za prípravu Partnerskej dohody SR na obdobie 2014 – 2020 a celkovú koordináciu prípravy a implementácie operačných programov a programov EŠIF na programové obdobie 2014 – 2020 vykonával do 31.05.2017 Úrad vlády SR. Od 1. júna 2016 došlo k odčleneniu sekcie CKO a Kancelárie podpredsedu vlády pre investície z Úradu vlády SR, pričom vznikol nový Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu, pod ktorý v súčasnosti spadá riadenie, koordinácia a dohľad nad využívaním finančných prostriedkov z fondov Európskej únie. Od 1. júla 2020 boli kompetencie Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu presunuté na Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Úlohy certifikačného orgánu a orgánu auditu pre operačné programy a programy EŠIF v rámci programového obdobia 2014 – 2020 vykonáva na základe uznesenia vlády SR č. 318/2013 z 19.06.2013 Ministerstvo financií SR.

Tabuľka 77 Príslušné orgány a subjekty

Odstránené: 7771

Subjekt/orgán	Názov subjektu/orgánu	Vedúci subjektu/orgánu (funkcia alebo pozícia)
Riadiaci orgán	Ministerstvo životného prostredia SR/ Sekcia environmentálnych programov a projektov	minister životného prostredia SR
Sprostredkovateľský orgán pod Riadiacim orgánom	Slovenská agentúra životného prostredia Sekcia fondov Európskej únie	generálny riaditeľ
Sprostredkovateľský orgán pod Riadiacim orgánom	Slovenská inovačná a energetická agentúra Sekcia štrukturálnych fondov EÚ	generálny riaditeľ
Sprostredkovateľský orgán pod Riadiacim orgánom	Ministerstvo vnútra SR Sekcia európskych programov	minister vnútra SR
Centrálny koordinačný orgán	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR Sekcia centrálny koordinačný orgán	podpredsedníčka vlády a ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
Certifikačný orgán	Ministerstvo financií SR/ Sekcia európskych fondov	minister financií SR
Orgán auditu	Ministerstvo financií SR/ Sekcia auditu a kontroly	minister financií SR
Orgán, ktorému Komisia poukáže platby	Ministerstvo financií SR	minister financií SR

7.2 Zapojenie príslušných partnerov do prípravy operačného programu a úlohy partnerov v rámci implementácie, monitorovania a hodnotenia operačného programu

7.2.1 Úloha príslušných partnerov pri príprave, implementácii, monitorovaní a hodnotení operačného programu

V úvodnej fáze procesu prípravy OP bola v spolupráci s relevantnými ústrednými orgánmi štátnej správy SR, najmä s rezortnými útvarmi ako odbornými garantmi a inštitúciami v pozícii SORO („užšie partnerstvo“) vykonaná komplexná analýza environmentálnej situácie (so zohľadnením problematiky zmeny klímy) a stavu energetiky v SR vrátane analýzy požiadaviek, záväzkov, cieľov a priorít vyplývajúcich z príslušných legislatívnych predpisov a koncepčných dokumentov EÚ a SR (najmä Stratégia Európa 2020 a Národný program reforiem SR), z ktorej vyplynuli hlavné disparity a rozvojové potreby v tejto oblasti. Zároveň bola v tejto fáze vykonaná analýza skúseností a poučení z implementácie OP ŽP a OPKaHR v programovom období 2007 – 2013.

So zohľadnením Pozičného dokumentu EK k príprave Partnerskej dohody a programov v SR na programové obdobie 2014 – 2020 bol syntézou záverov z uvedených analýz zostavený rámcový návrh investičnej stratégie OP s vymedzením hlavných priorít financovania.

V súlade s čl. 5 všeobecného nariadenia, delegovaným aktom EK k Európskemu kódexu pre partnerstvo a Metodickým usmernením CKO k príprave operačných programov/programov na programové obdobie 2014 – 2020 boli v snahe vytvoriť transparentné prostredie pre efektívne a účinné riadenie prípravy OP do procesu prípravy OP zapojení relevantní partneri tak, aby bol v celom procese uplatňovaný princíp partnerstva a viacúrovňové riadenie. Za týmto účelom bola rozhodnutím ministra ŽP SR zo dňa 11.4.2013 zriadená *Pracovná skupina pre prípravu OP KŽP* (ďalej len “pracovná skupina“), ktorej zoznam členov je uvedený v kapitole 12.3.1. Členmi pracovnej skupiny boli zástupcovia územnej samosprávy, relevantných ministerstiev a ostatných orgánov verejnej správy, subjektov zastupujúcich občiansku spoločnosť a sociálnoekonomických partnerov, vrátane subjektov akademickej sféry („široké partnerstvo“).

Výber členov pracovnej skupiny bol realizovaný na základe objektívne posúditeľných a overiteľných kritérií zahŕňajúcich vecnú príslušnosť k obsahovému rámcu OP, reprezentatívnosť (rozsah reprezentovaných, resp. zastrešovaných FO alebo právnickými osobami), skúsenosti a aktívnosť participácie v danej oblasti (dĺžka existencie, angažovanosť pri tvorbe legislatívnych alebo koncepčných dokumentov v danej oblasti, účasť na príprave alebo monitorovaní OP ŽP a OPKaHR v programovom období 2007 – 2013 a pod.).

Konzultácie s členmi pracovnej skupiny sa uskutočňovali na zasadnutiach pracovnej skupiny aj formou operatívnej komunikácie (napr. prostredníctvom e-mailového kontaktu programovanie@enviro.gov.sk).

Výsledný návrh OP je aj výsledkom aktívnej participácie partnerov na príprave OP, najmä pokiaľ ide o zameranie aktivít OP a definovanie oprávnených prijímateľov. Pripomienky orgánov miestnej a regionálnej samosprávy (ÚS) reflektovali na úlohy, ktoré orgány ÚS plnia v príslušnom území, a preto zohľadňovali predovšetkým požiadavky lokálnej a regionálnej ekonomiky, hospodársku a sociálnu súdržnosť území a všeobecný rozvoj. Pokiaľ ide o sociálnoekonomických partnerov (SEP), v pracovnej skupine boli zastúpené mnohé organizácie záujmovej/profesijnej samosprávy. K príprave OP aktívne pristúpili aj zástupcovia

veľkých podnikov (VP), zamestnávateľov (ZAM) a mimovládne organizácie (MO) pôsobiace v oblasti životného prostredia a energetiky.

Pokiaľ ide o pripomienky partnerov k PO 1 IP 1, na základe návrhu MO RO zadefinoval prevenciu vzniku odpadov ako aktivitu a odstránil pôvodnú aktivitu zameranú na energetické zhodnocovanie zmesových komunálnych odpadov. V súlade s požiadavkou MO bola do oprávnených aktivít doplnená výstavba/rekonštrukcia zariadení na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu, vrátane produkcie bioplynu využívaného na kombinovanú výrobu tepla a elektrickej energie. Na základe návrhu VP budú v rámci OP podporované aj projekty materiálového zhodnocovania priemyselných odpadov. Zástupcovia VP a ÚS vzniesli návrh podpory výstavby/rekonštrukcie zariadení na zneškodňovanie nebezpečných odpadov a návrh podpory likvidácie čiernych skládok. Z dôvodu nesúladu s hierarchiou odpadového hospodárstva neboli tieto návrhy akceptované. Tiež nebol akceptovaný návrh ZAM na financovanie prevádzkových nákladov zariadení na nakladanie s nebezpečnými odpadmi. Návrh VP na podporu inovatívnych technológií v oblasti predchádzania vzniku odpadov nebol akceptovaný, keďže navrhované aktivity spadajú do OPVI.

V rámci PO 1 IP 2 nebol zo strany RO vzhľadom na princíp „znečisťovateľ platí“ a z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov akceptovaný návrh VP na doplnenie výstavby/rekonštrukcie priemyselných ČOV. Zástupcovia ÚS požadovali podporu budovania verejných kanalizácií aj v aglomeráciách pod 2000 EO. RO vzhľadom na potrebu naplniť záväzky SR v danej oblasti túto požiadavku čiastočne akceptoval. Podpora bude smerovaná na výstavbu ČOV v prípade, keď je vybudovaná stoková sieť min. na 80 % a prevádzkovaná stoková sieť v aglomeráciách do 2 000 EO a na vybudovanie verejných kanalizácií, ak prispejú k zlepšeniu kvality vody v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový. Návrh SEP na doplnenie aktivít v oblasti zásobovania pitnou vodou o budovanie nových a rekonštrukciu existujúcich zdrojov podzemných vôd nebol akceptovaný, avšak uvedené aktivity boli doplnené do návrhu IROP.

Pokiaľ ide o PO 1 IP 3, RO neakceptoval pripomienku MO na doplnenie aktivít pre zachovanie biologickej diverzity a zlepšenie celistvosti územného systému ekologickej stability v urbanizovanej krajine, nakoľko nie sú prioritné. RO neakceptoval ani návrh MO na doplnenie aktivity „Vypracovanie celoslovenskej stratégie rozvoja „zeleného“ cestovného ruchu“, keďže cestovný ruch nie je predmetom podpory v rámci OP. Nebolo možné akceptovať ani ukazovateľ „UEV vyhlásené za chránené územia“, pretože vyhlásenie chránených území v rámci legislatívneho procesu objektívne nie je možné zabezpečiť. Taktiež nebola akceptovaná ani pripomienka ÚS ohľadne uplatnenia integrovaného prístupu k územnému rozvoju, keďže na základe dohôd na národnej úrovni bude tento realizovaný v rámci IROP.

V rámci PO 1 IP 4 ŠC 1 RO, v oblasti skvalitňovania monitorovania ovzdušia bola akceptovaná požiadavka MO na doplnenie chemických analýz medzi podporované aktivity, ako aj požiadavka na rozšírenie oprávnených prijímateľov s podmienkou gestorstva vecne príslušného útvaru MŽP SR. Vzhľadom na obmedzené finančné prostriedky OP nebolo možné podporiť celú škálu partnermi navrhovaných opatrení na znižovanie emisií znečisťujúcich látok (ZL) do ovzdušia. Pripomienky a návrhy VP, ZAM a MO týkajúce sa znižovania emisií ZL z dopravy neboli zapracované do OP z dôvodu presunu týchto aktivít do iných OP. Požiadavka ZAM definovať cieľové územie na programovej úrovni ako oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia, najmä oblasti riadenia kvality ovzdušia, bola zo strany RO akceptovaná čiastočne, keďže podpora aktivít na znižovanie emisií do ovzdušia má vzhľadom na prenos znečisťovania význam bez priestorového ohraničenia. Dôraz však bude kladený na oblasti riadenia kvality ovzdušia, ktoré budú zohľadnené aj pri výbere projektov. RO neakceptoval ani návrh MO na doplnenie protihlukových opatrení, keďže OP preferuje aktivity, ktoré priamo súvisia s plnením

požiadaviek vyplývajúcich z environmentálneho acquis, pričom limitujúcim faktorom bola i obmedzená výška disponibilných zdrojov a potreba tematickej koncentrácie.

Čo sa týka PO 1 IP 4 ŠC 1, návrhy VP a ZAM na doplnenie oprávnených prijímateľov v prípade sanácie environmentálnych záťaží o súkromný sektor nebolo možné akceptovať vzhľadom na princíp „znečisťovateľ platí“. RO v nadväznosti na vymedzenie predmetnej IP v rámci nariadenia o KF neakceptoval ani návrh na rozšírenie okruhu sanovaných lokalít aj mimo mestského prostredia a plošne pre všetky (nielen opustené) priemyselné lokality.

V rámci PO 2 IP 1 ŠC1 RO neakceptoval návrh VP na podporu aktivít na zisťovanie prítomnosti a množstva geotermálnych vôd vzhľadom na neistý výsledok a riziko neefektívneho vynakladania finančných prostriedkov. RO neakceptoval ani návrh ÚS a MO na zmenu definície oprávnených prijímateľov v prípade aktivity „Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami prepojené s vodným tokom“, pretože oprávnenými prijímateľmi môžu byť len subjekty, ktoré majú daný vodný tok v správe alebo v prenájme/výpožičke od správcu. RO čiastočne akceptoval návrh MO nepodporovať investície, ktorých realizáciou vzniknú nové bariéry na tokoch alebo dôjde k prerušeniu ich pozdĺžnej kontinuity, keďže v rámci OP budú podporované aj aktivity zahŕňajúce odstraňovanie bariér na vodných tokoch. Z pôvodne navrhovaných aktivít bol vypustený ŠC „Zvýšiť objem aktívne ovládaného odtoku vody z územia SR“ s aktivitou „Výstavba vodných nádrží“, čím RO v plnej miere akceptoval nesúhlas MO s výstavbou VD Slatinka a VN Tichý potok. RO akceptoval návrh MO klásť dôraz na ekosystémový prístup riešenia protipovodňovej ochrany zameraný na krajinu a zachovanie a obnovovanie jej funkcií, a preto bola spresnená definícia pre predmetnú aktivitu. Návrh ÚS ohľadne doplnenia vodozádržných opatrení a umožnenie využitia zelenej infraštruktúry v intraviláne obcí bol akceptovaný a doplnený formou novej aktivity – „Vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine (intraviláne obcí)“.

Pri príprave obsahu PO 2 IP 1 ŠC 2 nebola zo strany RO akceptovaná požiadavka VP na podporu rekultivácie všetkých (nielen uzavretých a opustených) úložísk ťažobného odpadu, keďže v dôsledku aplikácie princípu „znečisťovateľ platí“ je možné financovať len rekultiváciu úložísk ťažobného odpadu s neznámym pôvodcom. RO neakceptoval ani návrh VP na doplnenie oprávnených prijímateľov pri aktivitách týkajúcich sa sanácie zosuvov o súkromný sektor vzhľadom na kompetenciu MŽP SR podľa zákona o geologických prácach.

V rámci PO 3 RO v nadväznosti na charakter aktivít sčasti akceptoval návrhy SEP a MO na doplnenie oprávnených prijímateľov. V rámci aktivity „Posilnenie intervenčných kapacít záchranných zložiek, civilnej ochrany a iných subjektov pre manažment katastrof a rizikových udalostí“ bol rozšírený okruh prijímateľov o subjekty súkromného sektora, vrátane MO, keďže jednou z možných nežiaducich udalostí môžu byť priemyselné havárie alebo požiare.

Pokiaľ ide o PO 4, na základe návrhov MO, VP a ÚS bol rozšírený okruh prijímateľov. Neziskové organizácie boli doplnené ako oprávnení prijímatelia v IP 4 „Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti, vrátane podpory udržateľnej multimodálnej mestskej mobility a adaptačných opatrení, ktorých cieľom je zmiernenie zmeny klímy“ v rámci aktivít A až C. Zástupcovia MO vzniesli požiadavku obmedziť alebo úplne odstrániť podporu výstavby zariadení na využitie vodnej energie, ktorú RO vzhľadom na potrebu zabezpečiť kontinuitu prietoku vodných tokov v súlade s požiadavkami čl. 4.7 RSV akceptoval. Zároveň v rámci podpory výstavby MVE budú zohľadnené opatrenia, ktoré vyplynú z posúdenia vplyvov MVE na hydromorfologické zmeny vodného útvaru. RO akceptoval návrh MO na podporu všetkých OZE, pričom namiesto zužovania skupiny zdrojov budú zadefinované všeobecné podmienky podpory tak, aby bolo možné podporiť OZE, ktorý je pre lokalitu/región najvýhodnejší. RO taktiež akceptoval pripomienku MO ohľadne nastavenia kritérií udržateľného využívania tuhej biomasy pri výrobe

energie pre všetky aktivity. Návrhy MO na zavedenie výberového kritéria, prostredníctvom ktorého bude možné uprednostniť projekty s vyššou mierou OZE, návrhy na podporu technológie na výrobu a spracovanie (čistenie) bioplynu z odpadov alebo odpadových vôd a návrhy na vylúčenie podpory využitia drevnej biomasy bude možné zohľadniť až na nižších úrovniach programovej štruktúry. Zo strany RO nebol akceptovaný návrh MO vytvoriť okrem národných projektov aj priestor pre dopytovo orientované projekty zamerané na osvetu a informovanosť z dôvodu zníženia alokácie na PO 4. Návrh VP zrušiť obmedzenia maximálneho príkonu zariadení nebol zo strany RO akceptovaný, keďže maximálny tepelný príkon 20 MW je stanovený nariadením o EFRR. Požiadavka SEP na vypustenie aktivít súvisiacich s výrobou biometánu nebola akceptovaná, nakoľko snahou RO je podporiť aj inovatívne technológie a prispieť k napĺňaniu NAP-OZE a Energetickej politiky.

Čo sa týka informačných aktivít, RO s cieľom umožniť účasť na ich realizácii čo najširšiemu okruhu subjektov a zároveň zabezpečiť odbornú úroveň poskytovaných informácií zadefinoval ako oprávneného prijímateľa SAŽP v rámci národného projektu a zároveň doplnil medzi oprávnených prijímateľov ďalšie subjekty, vrátane MO. RO vo všeobecnosti akceptoval aj návrh MO uplatniť pri implementácii OP zelené verejné obstarávanie.

V rámci prípravy a zmeny OP KŽP bude účasť verejnosti v zmysle Aarhuského dohovoru zabezpečená prostredníctvom uplatňovania postupov v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Princíp partnerstva bude riadne uplatňovaný aj v procese implementácie, monitorovania a hodnotenia OP, a to najmä prostredníctvom členstva partnerov v monitorovacom výbore a tým vytvorenej možnosti dohľadu partnerov na priebeh a efektívnosť implementácie OP. Zloženie monitorovacieho výboru, ako aj zásady jeho činnosti a spôsob ďalšieho zapojenia partnerov do konkrétnych oblastí implementácie OP bude plne zohľadňovať pravidlá ustanovené vo všeobecnom nariadení a v delegovanom akte EK k Európskemu kódexu pre partnerstvo. Prostredníctvom členstva v Monitorovacom výbore OP KŽP bude do implementácie OP KŽP zapojený tiež zástupca vecného gestora politiky zmeny klímy na národnej úrovni. S cieľom vytvoriť podmienky pre aktívne a efektívne monitorovanie implementácie OP zo strany partnerov bude v rámci OP umožnená refundácia výdavkov (cestovné, ubytovanie, diéty) súvisiacich s ich účasťou na zasadnutiach monitorovacieho výboru.

8 Koordinácia medzi fondmi, EPFRV, Európskym námorným a rybárskym fondom a inými finančnými nástrojmi Únie a vnútroštátnymi nástrojmi a s EIB

Mechanizmus koordinácie medzi OP KŽP a ostatnými nástrojmi podpory bude zabezpečovaný prostredníctvom opatrení na programovej a projektovej úrovni definovaných v kap. 2.1 PD SR.

Predpokladom pre zabezpečenie efektívneho mechanizmu koordinácie medzi OP KŽP a ostatnými tematicky podobne zameranými nástrojmi podpory je identifikácia spôsobu, ako možno dosiahnuť synergický efekt a posilniť tým účinky intervencií podporovaných v rámci OP KŽP. To zahŕňa aj vymedzenie jasných deliacich línií, príp. nastavenie efektívneho rámca vzájomnej komunikácie za účelom zabezpečenia koordinovaného postupu implementácie.

V rámci ostatných programov a finančných nástrojov boli identifikované viaceré tematicky podobné aktivity, ktorých podpora vytvára predpoklady pre dosiahnutie komplementarity a synergie s predmetom podpory OP KŽP. Ide predovšetkým o aktivity podporované v rámci PRV, IROP, LIFE a Environmentálneho fondu.

Prehľad aktivít programov, u ktorých sa predpokladá komplementárne, resp. synergické pôsobenie s aktivitami OP KŽP, vrátane vymedzenia deliacich línií, je uvedený v členení podľa TC, resp. IP.

TC 6 ZACHOVANIE A OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A PODPORA EFEKTÍVNEHO VYUŽÍVANIA ZDROJOV

- **IP 6a)**

OP KŽP bude v oblasti odpadového hospodárstva podporovať prípravu na opätovné použitie a zhodnocovanie odpadov so zameraním na ich recykláciu.

Na tieto aktivity nadväzuje **PRV**, v ktorom je pomoc zameraná na zhodnocovanie BRO zo živočíšnej, poľnohospodárskej a potravinárskej výroby. Žiadatelia oprávnení v rámci PRV[176] boli v oblasti zhodnocovania BRO vylúčení z podpory OP KŽP.

- **IP 6b)**

OP KŽP bude podporovať odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2000 EO a pod 2000 EO, ktoré prispievajú k zlepšeniu kvality vody v chránených vodohospodárskych oblastiach[177]. Podporované bude aj budovanie verejných vodovodov v prípade ich súbežnej výstavby s výstavbou verejnej kanalizácie podľa Národného programu SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS, ako aj v prípadoch súbežnej výstavby verejnej kanalizácie v aglomeráciách do 2 000 EO, ktoré zasahujú do chránených vodohospodárskych oblastí, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový.

Aktivity OP KŽP sú synergicky a komplementárne podporované z PRV a IROP.

PRV bude podporovať budovanie verejných kanalizácií, ČOV a verejných vodovodov v obciach s počtom obyvateľov do 1000, s výnimkou obcí, ktoré sú súčasťou aglomerácií podporovaných OP KŽP. Komplementárne bude PRV podporovať investície do ČOV pre potreby poľnohospodárskych podnikov.

IROP[178] bude podporovať budovanie verejných kanalizácií a ČOV pre obce nad 1000 obyvateľov s výnimkou obcí, ktoré sú súčasťou aglomerácií podporovaných v rámci OP KŽP.

IROP bude podporovať aj rekonštrukciu vodovodov s cieľom minimalizovať úniky vody z existujúcich vodovodov a budovanie verejných vodovodov, okrem prípadov ich súbežnej výstavby s výstavbou verejnej kanalizácie, ktoré sú predmetom podpory OP KŽP.

Predmetom podpory IROP bude aj rekonštrukcia stokových sietí a investície na zvýšenie dostupnosti zdrojov podzemných vôd pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

Aktivity OP KŽP v oblasti vytvárania podmienok na zabezpečenie spojitosti vodných tokov dopĺňa **OPRH, a to** podporou investícií vedúcich k zvýšeniu konkurencieschopnosti podnikov v oblasti akvakultúry s priaznivým dopadom na ŽP.

- **IP 6d)**

OP KŽP bude podporovať zachovanie a obnovu biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry. Taktiež bude umožnená príprava plánov riadenia (napr. pre lokality Natura 2000) zahŕňajúcich opatrenia

týkajúce sa biodiverzity ako aj aktivity zamerané na mapovanie, monitoring a výskum druhov a biotopov v chránených častiach prírody a krajiny „európskeho významu“.

IROP (IP 6e) bude podporovať budovanie prvkov zelenej infraštruktúry, avšak iba v územiach oprávnených v rámci URM s výnimkou mestskej funkčnej oblasti na území BSK.

PRV bude komplementárne poskytovať kompenzačné platby na územia Natura 2000 resp. vybrané plochy poloprírodných a prírodných trávnych porastov, pričom oprávnenými žiadateľmi budú poľnohospodárske subjekty a obhospodarovatelia lesov a ich združenia s právnou subjektivitou.

OP RH ako aj OP KŽP synergicky prispievajú k cieľom definovaným v Aktualizovanej národnej stratégii ochrany biodiverzity do roku 2020 smerujúcich k zabezpečeniu priaznivého stavu ochrany vodných a na vodu viazaných biotopov a druhov v súlade s cieľom dosiahnuť dobrý environmentálny stav vodných ekosystémov do roku 2020. Keďže OP RH v zmysle danej stratégie podporuje aktivity v súvislosti s rozvojom akvakultúry, ktoré majú minimálny negatívny dopad na ŽP, nedochádza tak k prekrývaniu podporovaných aktivít[179].

Programy cezhraničnej spolupráce (SR–ČR, Rakúsko–SR) budú podporovať mapovanie, monitoring a výskum druhov a biotopov, avšak na rozdiel od OP KŽP oprávneným územím budú chránené časti prírody a krajiny „národného“ alebo „medzinárodného významu[180]“. Komplementárne budú podporované aj projekty zamerané na návrat pôvodných plodín a drevín. Programy cezhraničnej spolupráce SR–Maďarsko, Poľsko–SR budú podporovať aktivity zamerané na kultúrne a prírodné dedičstvo, ktoré nie sú predmetom podpory OP KŽP.

- **IP 6e)**

OP KŽP bude podporovať technologické zariadenia a technické opatrenia na zníženie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, ktoré prispejú k plneniu požiadaviek smerníc EÚ v oblasti ochrany ovzdušia. Podporovaný bude aj prieskum, sanácia a monitorovanie EZ v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách.

PRV bude komplementárne podporovať investície prispievajúce k znižovaniu emisií skleníkových plynov a amoniaku z poľnohospodárstva.

K ochrane ovzdušia prispejú aj aktivity **OP II**, keďže vybrané opatrenia v oblasti železničnej dopravy a verejnej osobnej dopravy prispejú k znižovaniu produkcie emisií.

TC 5 PODPORA PRISPÔSOBOVANIA SA ZMENE KLÍMY, PREDCHÁDZANIE A RIADENIE RIZIKA

- **IP 5a)**

OP KŽP bude podporovať preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok a mimo vodného toku, pričom tieto opatrenia budú realizované v oblastiach s výskytom povodňového rizika. Ďalej bude možné realizovať široké spektrum opatrení s cieľom zvýšiť zadržiavanie vody v krajine.

Aktivity v oblasti vodozádržných opatrení sú synergicky a komplementárne podporované z PRV a IROP.

PRV bude podporovať zahrádzanie bystrín v lesoch podľa § 27 zákona o lesoch[181], výstavba a rekonštrukcia technických diel pre akumuláciu vody v lesoch na účely ochrany pred požiarmi podľa § 27 zákona o lesoch, ako aj budovanie objektov protipovodňovej ochrany v lesoch, na realizáciu ktorých sa nevyžaduje stavebné povolenie (napr. drobné prekladané drevené hrádzky (zruby) alebo sypané kamenné hrádzky na lesných pozemkoch zabezpečujúce záchyt splavenín, udržanie vody v krajine resp. spomalenie jej odtoku). PRV bude podporovať aj hydromelioračné opatrenia v poľnohospodárskej krajine. Podpora týchto aktivít bude v OP KŽP vylúčená.

V **IROP** bude podporená realizácia vodozádržných prvkov v intraviláne miest, ktoré sú prijímateľmi v rámci URM.

Na aktivity OP KŽP **v TC 5 a TC 6** nadväzuje program **LIFE** ako doplnkový nástroj k iným finančným zdrojom EÚ. Predmetom podpory LIFE môžu byť iba aktivity, ktoré nie je možné podporiť z EŠIF a iných nástrojov podpory na národnej úrovni a úrovni EÚ. Program LIFE nie je primárne určený na podporu projektov infraštruktúrneho charakteru.

V OP KŽP existuje priestor na podporu realizácie tzv. integrovaných projektov, ktoré podľa nariadenia LIFE majú zabezpečiť mobilizáciu rôznych finančných zdrojov s cieľom implementovať stratégie alebo akčné plány v oblasti ŽP a klímy, ktoré pokryjú širšiu geografickú oblasť.

Komplementárne bude využívaný **Environmentálny fond** ako štátny fond na uskutočňovanie podpory starostlivosti o ŽP. Oblasti podpory v rámci EF vychádzajú zo zákona o EF, pričom bližšie sú špecifikované na ročnej báze v rámci tzv. špecifikácie činností podpory. Snahou bude dosiahnutie komplementarity a synergie podpory v oblasti starostlivosti o ŽP poskytovanej prostredníctvom OP KŽP a EF. Zároveň bude v rámci OP KŽP zavedený mechanizmus na zabránenie duplicitného financovania výdavkov spočívajúci vo vzájomnej výmene relevantných informácií o projektoch podporených v rámci OP KŽP a EF.

TC 4 PODPORA PRECHODU NA NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO VO VŠETKÝCH SEKTOROCH

- **IP 4a)**

V **OP KŽP** bude umožnená realizácia projektov zameraných na využívanie OZE, okrem tých, ktoré budú podporované z PRV. Prijímatelia[182] v rámci **PRV** budú oprávnení aj v rámci OP KŽP, ak budú realizovať projekty s inštalovanými výkonmi nad hranicami stanovenými v PRV, pričom nemusia spĺňať podmienku, že časť vyrobenej energie musia spotrebovať vo svojej činnosti.

- **IP 4b)**

V **OP KŽP** budú podporované projekty zamerané na zníženie energetickej náročnosti v podnikoch prostredníctvom energetických auditov, energetického a environmentálneho manažérstva a realizáciou opatrení v oblasti energetickej efektívnosti. V prípade realizácie opatrení v oblasti energetickej efektívnosti v podnikoch budú neoprávnené projekty, ktoré sa týkajú investícií smerujúcich výlučne do vlastnej poľnohospodárskej činnosti a/alebo výlučne do vlastnej činnosti v oblasti spracovania, uvádzania na trh alebo vývoja poľnohospodárskych produktov a potravinárskych výrobkov.

Na aktivity OP KŽP bude nadväzovať aj Program **Inteligentná energia - Európa III** (IEE), ktorý v súčasnosti predstavuje hlavný nástroj EÚ v prípade netechnologickej podpory aktivít v sektore energetiky s cieľom odstraňovať existujúce prekážky, ktoré bránia snahám o efektívnejšie hospodárenie s energiou či intenzívnejšiemu využívaniu jej alternatívnych zdrojov. IEE III bude realizovaný pod rámcovým programom HORIZON 2020.

- **IP 4c)**

OP KŽP bude v rámci IP 4c) podporovať projekty zamerané na zlepšenie energetickej efektívnosti budov verejnej správy (štátnej správy a územnej samosprávy), a to okrem projektov tohto zamerania, ktoré budú podporované v PRV – opatrenia LEADER slúžiaceho na implementáciu stratégií MAS[183] a v IROP PO5 Miestny rozvoj vedený komunitou, prostredníctvom ktorej sa implementuje CLLD.

V OP KŽP vo všetkých prípadoch platí, že budú podporované opatrenia zvyšovania energetickej efektívnosti týchto budov, ktoré vyplynuli z energetických auditov, a teda nie projekty rekonštrukcií zariadení alebo areálov verejných budov[184].

V OP KŽP budú prioritne podporované budovy štátnej správy.

Budovy, v ktorých sa poskytuje sociálna starostlivosť, budú výlučne predmetom podpory **IROP**.

Komplexná obnova budov na bývanie bude podporená v rámci **IROP** s cieľom zlepšenia energetickej efektívnosti. Podporované budú inovačné nízkouhlíkové technológie a systémový prístup k stavbám znižovaním energetickej náročnosti.

- **IP 4e)**

V OP KŽP bude podporované vypracovanie a implementácia nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, ktorých súčasťou budú aj plány udržateľnej energetiky.

Je dôležité zabezpečiť synergiu[185] medzi nízkouhlíkovými stratégiami pre všetky typy území a RIÚS podporovaných v rámci IROP.

Aktivity v oblasti nízkouhlíkových stratégií sú komplementárne podporované z programov Európskej územnej spolupráce.

V programe Stredná Európa budú podporované projekty neinvestičného charakteru, napr. štúdie v oblasti energetickej efektívnosti ako aj v oblastí inteligentných užívateľských aplikácií.

PRIEREZOVÉ TÉMY

- ***Podpora nových technológií***

OP VaI sa zameriava na podporu výskumu a vývoja inovatívnych technológií, a to aj v oblastiach ŽP a energetiky identifikovaných v RIS3 SK. Uplatnenie inovatívnych technológií v oblasti environmentálnej infraštruktúry bude možné podporiť z OP KŽP v prípade, ak táto technológia bude spĺňať kritériá oprávnenosti OP KŽP.[186]

- ***Podpora tvorby „zelených pracovných miest“***

V **OP ĽZ** sa plánuje podpora tvorby pracovných miest v environmentálnom sektore (zelené profesie) a programy zamestnanosti v súlade s prechodom na nízkouhlíkové hospodárstvo odolné voči zmene klímy[187].

Podpora intervencií sa bude zabezpečovať cez ÚPSVaR SR a úrady práce, sociálnych vecí a rodiny- poskytovaním príspevku na podporu skôr uvedených činností na základe predloženej žiadosti. V prípade, že úspešný prijímateľ v rámci výzvy z OP KŽP bude implementovať projekt v environmentálnom sektore, bude mať možnosť predložiť si žiadosť na ÚPSVaR SR, resp. na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny s cieľom podpory tvorby pracovného miesta.

- ***Informačné a osvetové aktivity***

OP KŽP bude podporovať osvetu v oblastiach pokrytých OP KŽP (napr. predchádzanie vzniku odpadov, ochrana vôd, biodiverzity, ovzdušia, adaptácia na zmenu klímy nízkouhlíkové hospodárstvo, energetická efektívnosť, využívanie OZE).

Tieto aktivity sú doplnkovo podporované z PRV a OP ĽZ.

V **PRV** budú realizované vzdelávacie aktivity v prospech poľnohospodárov a lesníkov so zameraním na ciele stanovené v PRV.

V **OP ĽZ** bude podporované zvyšovanie prírodovednej gramotnosti žiakov.

Program **INTERREG EUROPE** bude podporovať identifikovanie osvedčených postupov v oblasti výskumu a inovácií, podpory MSP, v oblasti prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo ako aj efektívne využívanie zdrojov.

Synergiu zabezpečia dva typy intervencií, a to platformy zamerané na politické vzdelávanie[188] a prostredníctvom projektov interregionálnej spolupráce, ktorých výstupom budú akčné plány popisujúce proces prenosu získaných poznatkov do národného/regionálneho OP každého zapojeného regiónu.

- **Spolupráca s EIB**

V OP KŽP sú vytvorené podmienky pre spoluprácu s JASPERS, a to na základe dohody o spolupráci uzavretej medzi MŽP SR a JASPERS, ako aj dohody medzi MV SR a JASPERS. Uvedené dohody predstavujú východisko pre ďalšie využívanie iniciatívy JASPERS, a to v závislosti od špecifikácie predmetu vzájomnej spolupráce formou Akčných plánov JASPERS. V rámci OP KŽP sa uvažuje s využitím iniciatívy JASPERS, napr. v oblasti podpory energetickej efektívnosti verejných budov.

V súvislosti s aktivitami PO4 sa bude doplnkovo využívať aj financovanie poskytované EIB a to najmä v regiónoch, kde nebude zabezpečené financovanie z OP KŽP, a taktiež pre zariadenia s tepelným príkonom nad 20 MW[189].

9 Ex ante kondicionality

9.1 Identifikácia príslušných ex ante kondicionalít a vyhodnotenie ich plnenia

Tabuľka 78 Identifikácia príslušných ex ante kondicionalít a vyhodnotenie ich plnenia

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenia
4.1. Uskutočnili sa opatrenia na podporu nákladovo efektívnych zlepšení efektívnosti koncového využívania energie a nákladovo efektívnych investícií do energetickej efektívnosti pri stavbe alebo renovácii budov.	PO 4 Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch (TC 4, EFRR: - Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania)	Áno	Opatreniami sú: 1. opatrenia na zabezpečenie minimálnych požiadaviek súvisiacich s energetickou hospodárnosťou budov v súlade s článkami 3, 4 a 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ;	Áno	pre čl. 3 - §3 zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov v znení neskorších predpisov a vyhláška č. 364/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre čl. 4 - §4 zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov v znení neskorších predpisov a vyhláška č. 364/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre čl. 5 - §5 zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov v znení neskorších predpisov a vyhláška č. 364/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Štúdia o technických a ekonomických aspektoch nákladovo optimálnych opatrení zabezpečenia energetickej hospodárnosti budov bola vypracovaná.	MDVRR SR transponovalo čl. 3, 4 a 5 smernice 2010/31/EÚ zákonom č. 300/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej zákon č. 300/2012 Z. z.) a vyhláškou č. 364/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej vyhláška č. 364/2012 Z. z.). Zákon č. 300/2012 Z. z. bol dňa 18. 9. 2012 schválený v treťom čítaní NR SR, uznesenie číslo 196. Účinnosť uvedených predpisov je od 1.1.2013. Nižšie sú uvedené podrobnosti platné pre jednotlivé články: - čl. 3 smernice 2010/31/EÚ - Prijatie metodiky výpočtu energetickej hospodárnosti budov Článok 3 je implementovaný v § 3 zákona o energetickej hospodárnosti budov. - čl. 4 smernice 2010/31/EÚ - Stanovenie minimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť Článok 4 je implementovaný v § 4 zákona o energetickej hospodárnosti budov, pričom bol v zákone č. 300/2012 Z. z. doplnený o ustanovenia smernice 2010/31/EÚ. V súvislosti s čl. 5 smernice 2010/31/EÚ MDVRR SR zadalo štúdiu „Technické a ekonomické aspekty nákladovo optimálnych opatrení zabezpečenia energetickej hospodárnosti budov“, ktorá má stanoviť požiadavky nákladovo optimálnych úrovní energetickej hospodárnosti podľa tohto rámca porovnávacej metodiky za SR. MDVRR SR

Odstránené: 7872

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenia
					http://www.telecom.gov.sk/index/open_file.php?file=vystavba/StavebnictvoLegislativa/Rek_z_Ekony_555_2005.pdf http://www.telecom.gov.sk/index/open_file.php?file=vystavba/StavebnictvoLegislativa/12_z300.pdf http://www.telecom.gov.sk/index/open_file.php?file=vystavba/StavebnictvoLegislativa/364_2012.pdf Nákladovo optimálne úrovne minimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť budov a prvkov budov http://ec.europa.eu/energy/efficiency/buildings/implementation_en.htm (Slovakia part 1/2)	zabezpečilo výpočet nákladovo optimálnych úrovní minimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť budov podľa požiadaviek stanovených v Delegovanom nariadení Komisie (EÚ) č. 244/2012 zo 16. januára 2012, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov vytvorením rámca porovnávacej metodiky na výpočet nákladovo optimálnych úrovní minimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť budov a prvkov budov. Všetky vstupné údaje a odhady použité pri výpočte, výsledky výpočtov, údaje o referenčných budovách pre jednotlivé kategórie budov s rozlíšením pre nové budovy a existujúce budovy, ktoré sa významne obnovujú boli spracované podľa požiadaviek príloh delegovaného nariadenia. MDVRR SR listom č. 08307/2013/B610-SV-28312 zo dňa 14.5.2013 zaslalo na Úrad vlády SR notifikáciu „**Nákladovo optimálne úrovne minimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť budov a prvkov budov**“. http://ec.europa.eu/energy/efficiency/buildings/implementation_en.htm (Slovakia part 1/2)
			2. opatrenia potrebné na zavedenie systému certifikácie energetickej hospodárnosti budov v súlade s článkom 11 smernice 2010/31/EÚ;	Áno	§ 5 zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov v znení neskorších predpisov a vyhláška č. 364/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov http://www.telecom.gov.sk/index/open_file.php?file=vystavba/StavebnictvoLegislativa/Rek_z_Ekony_555_2005.pdf http://www.telecom.gov.sk/index/open_file.php?file=vystavba/StavebnictvoLegislativa/12_z300.pdf http://www.telecom.gov.sk/index/open_file.php?file=vystavba/StavebnictvoLegislativa/364_2012.pdf	Článok 11 je implementovaný v § 5 zákona o energetickej hospodárnosti budov, pričom tento je v zákone č. 300/2012 Z. z. a vyhláške č. 364/2012 Z. z. doplnený o ustanovenia smernice 2010/31/EÚ ohľadom referenčných hodnôt. Účinnosť uvedených predpisov je od 1.1.2013.
			3. opatrenia na zabezpečenie strategického plánovania energetickej efektívnosti v súlade s článkom 3 smernice	Áno	Národný program reforiem 2013 http://www.rokovania.sk/File.aspx/Index/Mater-Dokum-155091	Slovenská republika v Národnom programe reforiem z 24.4.2013 stanovila národný indikatívny cieľ úspor energie pre rok 2020 vo formách konečnej spotreby energie a primárnej spotreby energie. Cieľ energetickej efektívnosti vyjadrený vo forme absolútnej hodnoty konečnej spotreby energie v roku 2020 je stanovený vo výške 435,09 PJ

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenia
			Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ;			(10,39Mtoe), čo predstavuje 23 % úsporu energie v porovnaní s konečnou spotrebou energie uvedenou pre rok 2020 v referenčnom scenáre PRIMES 2007. Cieľ energetickej efektívnosti vyjadrený vo forme absolútnej hodnoty primárnej spotreby energie v roku 2020 je stanovený vo výške 680,62 PJ (16,26Mtoe), čo predstavuje 20 % úsporu energie v porovnaní s primárnou spotrebou energie uvedenou pre rok 2020 v referenčnom scenáre PRIMES 2007.
			4. opatrenia v súlade s článkom 13 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/32/ES o energetickej efektívnosti konečného využitia energie a energetických službách, aby sa zabezpečilo poskytnutie individuálnych meračov koncovým zákazníkom, pokiaľ je to technicky možné, za rozumnú a primeranú cenu vo vzťahu k možným úsporám energie.	Áno	Zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - pre oblasť elektroenergetiky §40 a plynárenstva §76 http://www.mhsr.sk/19260-ext_dok/138888c?ext=orig Zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov - pre vykurovanie, prípravu teplej vody a chladenie §17 a §18 http://www.mhsr.sk/zakon-o-tepelnej-energetike-6400/128085s	Povinnosť merať dodávku určeným meradlom je stanovená pre oblasť elektroenergetiky v §40 a pre oblasť plynárenstva v § 76 zákona o energetike. Slovenská republika posúdila náklady a výnosy pre zavedenie inteligentných meracích zariadení (SMT) v obidvoch spomínaných sektoroch, ktoré umožnia kontrolu a riadenie spotreby. Táto oblasť je riešená v § 42 a § 77 zákona o energetike a predstavuje transpozíciu ustanovení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES, a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES. V oblasti tepla je povinnosť inštalovať určené meradlá alebo pomerové rozdeľovače tepla stanovená v § 18 zákona o tepelnej energetike, ak sa nadpolovičná väčšina všetkých konečných spotrebiteľov odoberajúcich teplo za odberným miestom nedohodne na inom spôsobe rozpočítavania množstva dodaného tepla. Povinnosť inštalovať priebehové meradlá pre teplo nie je zavedená z toho dôvodu, že taká povinnosť by znamenala neprimerané náklady pre koncového spotrebiteľa. Vzhľadom na systém regulácie cien tepla pre domácnosti nie je zároveň inštalácia priebehových meradiel tepla odôvodnená. Odsek 2 článku 13 smernice 2006/32/ES je implementovaný pre oblasť elektriny v nariadení vlády SR č. 317/2007, ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou v znení neskorších predpisov a v nariadení vlády SR č. 440/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 317/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou v znení neskorších predpisov. Pre oblasť plynu sú ustanovenia vyúčtovania stanovené

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenia
						v nariadení vlády SR č. 409/2007, ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom, a nariadení vlády SR č. 2012/2010, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 409/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom. Odsek 3 článku 13 smernice 2006/32/ES je implementovaný v § 11 odseku 3 zákona o energetickej efektívnosti.
4.2. Vykonali sa opatrenia na podporu vysoko efektívnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie.	PO 4 Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch (TC 4, EFRR: - Podpora využívania vysoko účinnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie na základe užitočného dopytu)	Áno	Opatreniami sú: – Podpora kombinovanej výroby vychádza z dopytu po využiteľnom teple a z úspor primárnej energie v súlade s článkom 7 ods. 1 a článkom 9 ods. 1 písm. a) a b) smernice 2004/8/ES. Členské štáty alebo ich príslušné orgány zhodnotili existujúci legislatívny a regulačný rámec s ohľadom na postupy pri udeľovaní povolení alebo na iné postupy s cieľom: a) podnecovať navrhovanie jednotiek na kombinovanú výrobu tepla a elektrickej energie, aby sa uspokojil ekonomicky zdôvodnený dopyt po výrobe využiteľného tepla a predchádzať výrobe väčšieho	Áno	Zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov http://jaspi.justice.gov.sk http://www.mhsr.sk/obnovitelne-zdroje-energie-a-kombinovana-vyroba/130978s Analýza národného potenciálu pre vysokoúčinnú kombinovanú výrobu v SR http://www.mhsr.sk/analyza-narodneho-potencialu-pre-vysokoucinnu-kombinovanu-vyrobu-v-sr-6033/127718s	Podpora pre kombinovanú výrobu elektriny a tepla je stanovená zákonom o podpore OZE a vysoko účinnej kombinovanej výroby. V zákone je definované využiteľné teplo podľa smernice 2004/8/ES a keďže je v SR výroba tepla sieťovým odvetvím, sú určené pravidlá zákonom o tepelnej energetike a zákonom č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Doplatkom je podporené len také množstvo elektriny, ktoré je vyrobené vysoko účinnou kombinovanou výrobou a zodpovedá množstvu využiteľného tepla. Množstvo elektriny vyrobené vysoko účinnou kombinovanou výrobou sa vypočíta podľa vyhlášky č. 599/2009 Z. z., v ktorej sú zapracované aj Rozhodnutie Komisie 2008/952/ES, ktorým sa zavádzajú podrobné usmernenia na vykonávanie a uplatňovanie prílohy II k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2004/8/ES a Rozhodnutie Komisie 2011/877/EÚ, ktorým sa ustanovujú harmonizované referenčné hodnoty účinnosti samostatnej výroby elektriny a tepla pri uplatňovaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/8/ES a ktorým sa zrušuje rozhodnutie Komisie 2007/74/ES. V zmysle zákona o tepelnej energetike je držiteľ povolenia na rozvod tepla povinný na zabezpečenie zmluvne dohodnutých dodávok tepla odoberať za určenú alebo schválenú cenu teplo od držiteľa povolenia na výrobu tepla, ktorý teplo vyrába z obnoviteľných zdrojov energie alebo v zariadení na kombinovanú výrobu tepla a elektriny za podmienok ustanovených v § 21 zákona.

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenia
			množstva tepla, než je využiteľné teplo; a b) znížiť regulačné a neregulačné prekážky, aby sa zvýšila kombinovaná výroba tepla a elektrickej energie.			
4.3. Vykonali sa opatrenia na podporu výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov.	PO 4 Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch (TC 4, EFRR: - Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov)	Áno	1. Zaviedli sa transparentné systémy podpory, prioritný prístup do siete alebo garantovaný prístup a priorita pri prenose, ako aj štandardné pravidlá týkajúce sa znášania a rozdelenia nákladov na technické úpravy, ktoré boli uverejnené, v súlade s článkom 14 ods. 1 a článkom 16 ods. 2 a 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES;	Áno	Zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov http://www.mhsr.sk/obnovitelne-zdroje-energie-a-kombinovana-vyroba/130978s	Transparentné podporné schémy sú zavedené v zákone o podpore OZE a vysoko účinnej kombinovanej výroby. Podpora výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a podpora výroby elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou sa zabezpečuje: a) prednostným 1. pripojením zariadenia na výrobu elektriny do regionálnej distribučnej sústavy, 2. prístupom do sústavy, 3. prenosom elektriny, distribúciou elektriny a dodávkou elektriny, b)odberom elektriny prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, do ktorej je zariadenie výrobcu elektriny pripojené priamo alebo prostredníctvom miestnej distribučnej sústavy za cenu elektriny na straty, c) doplatkom, d)prevzatím zodpovednosti za odchýlku prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) uvedeného zákona výrobca elektriny s právom na podporu má právo na prednostné pripojenie do distribučnej sústavy, prednostný prenos elektriny, prednostnú distribúciu elektriny a prednostnú dodávku elektriny, ak zariadenie na výrobu elektriny spĺňa technické podmienky prevádzkovateľa sústavy podľa osobitného predpisu a neohrozí bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy; prednostný prenos elektriny sa nevzťahuje na prenos elektriny spojovacím vedením. Šírením informácií o možnostiach využívania obnoviteľných zdrojov energie podľa čl. 14(1) smernice 2009/28/ES je poverená Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA)

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenia
						a tieto informácie sú prístupné širokej verejnosti prostredníctvom webovej podstránky www.zitenergiou.sk. Štandardné pravidlá znášania a zdieľania nákladov na technické úpravy sú legislatívne upravené vo vyhláške č. 225/2011 Z. z.
			2. Členský štát prijal národný akčný plán pre energie z obnoviteľných zdrojov energie v súlade s článkom 4 smernice 2009/28/ES.	Áno	Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov http://ec.europa.eu/energy/renewables/transparency_platform/doc/dir_2009_0028_action_plan_slovakia.zip	Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s čl. 4 smernice 2009/28/ES bol schválený vládou SR uznesením č. 677/2010 zo dňa 6. 10. 2010.

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie

5.1 Predchádzanie rizikám a riadenie rizika:
existencia národných alebo regionálnych hodnotení rizík na účely riadenia katastrof s ohľadom na prispôsobovanie sa zmene klímy
	PO 2 Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami,
	PO 3 Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy (TC 5 Podpora prispôsobovani
		Čiastočne	Zavedie sa národné alebo regionálne posúdenie rizika s týmito prvkami:
			a) opis postupu, metodiky, metód a údajov, ktoré nie sú citlivé, využívaných na posúdenie rizika, a kritériá prioritizácie investícií založených na riziku,
				Nie	Splnené úlohy:
					1. Existencia analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí na národnej a regionálnej úrovni, existencia plánu ochrany obyvateľstva na regionálnej úrovni,
					Zákon o civilnej ochrane obyvateľstva: § 12 až § 14 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva
					http://jaspi.justice.gov.sk
					Zodpovedná organizácia: MV SR
					Termín splnenia: 15. marec 2013
					
					2. Analýza dostupných metód a postupov hodnotenia rizík
					Zodpovedná organizácia: MV SR
					Termín splnenia: 15. marec 2013
						1. SR spracúva a 1x ročne pravidelne aktualizuje Analýzu územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí. Materiál je prístupný na sekcii krízového riadenia MV SR. Súhrnný materiál nie je verejne prístupný, nakoľko obsahuje citlivé informácie.
						SR zároveň spracúva a na ročnej báze aktualizuje plán ochrany obyvateľstva. Vzhľadom na citlivosť informácií obsiahnutých v pláne ochrany obyvateľstva je tento dokument dôverný a je k dispozícii na sekcii krízového riadenia MV SR.
						
						2. Analýzu dostupných metód a postupov tvorí:
						• Analýza všeobecných zásad manažérstva rizika
						• Analýza metód HRVA (Hazard Risk Vulnerability Assessment) z týchto hľadísk:
						  • typy zraniteľnosti prostredia (obyvateľstvo, kritická infraštruktúra, životné prostredie),
						  • rozsah kvantifikátorov zraniteľnosti,

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
	a sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík)				3. Výber vhodných postupov, modifikácia a prispôsobenie stanoveným cieľom Zodpovedná organizácia: MV SR Termín splnenia: 12. apríl 2013 4. Doplnenie kvantifikátorov rizika Zodpovedná organizácia: MV SR Termín splnenia: 12. apríl 2013 5. Vypracovanie metodiky hodnotenia vybraných rizík na vnútroštátnej úrovni: Metodika je dostupná na webovej stránke Ministerstva vnútra Slovenskej republiky: http://www.minv.sk/?Dokumenty_na_stiahnutie_COZodpovedná organizácia: MV SR Termín splnenia: 30. jún 2013	• postupy na zber, zhromažďovanie a spracovanie údajov, • mechanizmus hodnotenia rizika, • v rámci analýzy dopadov sú hodnotené sociálne, ekonomické, environmentálne a politické dopady na obyvateľstvo. 3. Výber vhodných postupov, modifikácia a prispôsobenie stanoveným cieľom Z analyzovaných nástrojov hodnotenia rizík boli vybrané relevantné postupy a riešenia pre hodnotenie zraniteľnosti vo vzťahu ku konkrétnym rizikám a boli použité pri tvorbe modelu. Dôraz bol kladený na komplexné posúdenie rizika z hľadiska možných ohrození v prostredí vrátane zohľadnenia potenciálnych následkov mimoriadnych udalostí spôsobených tiež napr. spojením viacerých rizík (dominoefekty, synergické javy). Výstupom hodnotenia rizík bude ich kvantitatívna definícia, umožňujúca jednoduché porovnanie a určenie priorít medzi rizikami, určenie najzraniteľnejších území v SR voči rizikám prírodného charakteru, určenie pravdepodobných dôsledkov vzniku mimoriadnych udalostí na špecifické prostredie, a pod. 4. Doplnenie kvatifikátorov rizika MŽP SR poskytlo materiály potrebné na špecifikovanie kvantifikátorov zraniteľnosti životného prostredia. O tieto údaje je výpočet zraniteľnosti životného prostredia vo vzťahu ku konkrétnym rizikám doplnený, čo umožňuje kvalifikovanejšie zhodnotenie zraniteľnosti ŽP ako jedného z potenciálne postihnutých prostredí 5. Vypracovanie metodiky hodnotenia vybraných rizík na vnútroštátnej úrovni Metodika hodnotenia rizík pozostáva z: • modelu hodnotenia rizík v prostredí MS Excel – výpočet „skóre“/ hodnoty rizika

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
					6. Postup pri určovaní prioritizácie investícií založených na riziku; spolupráca MŽP SR pri vypracúvaní metodiky hodnotenia vybraných rizík (vrátane environmentálnych záťaží, zosuvov a rizík vyplývajúcich z úložísk ťažobného odpadu) Zodpovedná organizácia: MV SR Termín splnenia: 30. jún 2013 vykonané predbežné hodnotenie povodňového rizika (12/2011): http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/voda/ochrana-pred-povodnami/manazment-povodnovych-rizik/	• metodiky hodnotenia rizika – používateľská príručka (popis postupu) pri aplikácii navrhnutého modelu hodnotenia rizík Metodika hodnotenia rizík je zverejnená na webovej stránke Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v časti krízové riadenie. Metodika hodnotenia rizík zohľadňuje všetky tri kategórie vplyvov (ľudské, ekonomické a environmentálne, ako aj politické a sociálne vplyvy) Slovenská republika má uzavreté bilaterálne zmluvy a dohody týkajúcich sa spolupráce a vzájomnej pomoci pri mimoriadnych udalostiach, ktoré sa venujú problematike cezhraničnej spolupráce. Zoznam bilaterálnych zmlúv a dohôd je dostupný na webovej stránke Ministerstva vnútra Slovenskej republiky: http://www.minv.sk/?zmluvny-system-slovenskej-republiky-pre-mimoriadne-udalosti 6. Postup pri určovaní kritérií prioritizácie investícií založených na riziku Prioritizácia investícií = určovanie priorít v znižovaní rizík Model hodnotenia rizík umožňuje získať všeobecný prehľad o rizikách (kvantitatívne zobrazenie rizík podľa poradia ich závažnosti, slovné popísanie charakteristík územia, následkov MU). S využitím týchto údajov je možné riziká porovnávať a určovať si priority pri ich znižovaní (pri výbere mechanizmu ich znižovania), resp. znižovaní zraniteľnosti prostredia. Vláda SR schválila uznesením č. 738 zo dňa 18. decembra 2013 strategický plánovací dokument pre oblasť zosuvných rizík - Program prevencie a manažmentu zosuvných rizík. Jeho cieľom je zabezpečiť komplexné riešenie problematiky svahových pohybov a zosuvných rizík. http://www.rokovania.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Mater-Dokum-161227?prefixFile=m_

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						Pre oblasť prevencie a manažmentu rizík vyplývajúcich z prítomnosti úložísk ťažobného odpadu je vypracovaný základný plánovací dokument – Program prevencie a manažmentu rizík vyplývajúcich z uzavretých a opustených úložísk ťažobného odpadu (2014 – 2020). Materiál bol schválený uznesením vlády SR č. 260/2014 zo dňa 28. mája 2014. http://www.rokovanie.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23575 V rámci implementácie smernice 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík boli dokončené mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika. Mapy boli vyhotovené na podklade DTM a hydrologických dát v generalizácii a so zohľadnením kartografickej interpretácie pre výstupy v mierke 1:50 000 v súlade s mierkou grafických kartografických výstupov prvých plánov manažmentu povodňového rizika. Mapy boli sprístupnené verejnosti 20.12.2013 na webovej stránke MŽP SR http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/voda/ochrana-pred-povodnami/manazment-povodnovych-rizik/povodnove-mapy.html Príprava plánov manažmentu povodňového rizika prebieha podľa časového a vecného harmonogramu, ktorý v decembri 2012 schválila Porada vedenia MŽP SR. Dňa 16.12.2013 sa uskutočnil kontrolný deň ministra životného prostredia SR na preverenie stavu prác na príprave prvých plánov manažmentu povodňového rizika, na ktorom boli uvedené výsledky formulácie cieľov manažmentu povodňových rizík a pracovné návrhy opatrení na ich dosiahnutie, vrátane odhadu výdavkov na ich prípravu, prevádzku, údržbu a opravy počas celého predpokladaného obdobia životnosti. Implementácia smernice 2007/60/ES prebieha v súlade s príslušnými ustanoveniami upravujúcimi časový postup.
			b) opis scenárov s jedným rizikom a viacerými rizikami	**Áno**	Identifikácia scenárov prejavu rizika vrátane zohľadnenia synergického efektu a domino efektu.	Možné scenáre prejavu rizika sú identifikované a implementované do modelu ako kvantifikátory zraniteľnosti prostredia. Ide o zoznam možných prejavov konkrétnych rizík zohľadňujúci možné dominoefekty a synergické javy

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
					Metodika je dostupná na webovej stránke Ministerstva vnútra Slovenskej republiky: http://www.minv.sk/?Dokumenty_na_stiahnutie_COZodpovedná organizácia: MV SR Termín splnenia: 30. jún 2013	prejavujúce sa s daným rizikom. Výstupy sú zapracované v navrhovanej metodike hodnotenia rizík.
			c) v prípade potreby zohľadnenie národných stratégií na prispôsobovanie sa zmene klímy	**Áno**	Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23364	Hlavným predpokladom plnenia ex ante kondicionality je vypracovanie Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. V júli 2013 boli pripravené podklady subkoordinátorov za jednotlivé oblasti/sektory, prebiehalo súbežné pripomienkovanie draftov. Návrh Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy bol zverejnený na web stránke SHMÚ http://www.shmu.sk/sk/?page=1741#x140, ako aj na stránke MŽP od 28.08.2013, *s možnosťou predkladať pripomienky do 13.09.2013*. Návrh Stratégie bol upravený na základe pripomienok verejnosti. Súčasťou Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy je aj súbor preventívnych adaptačných opatrení pre sledované oblasti/sektory. Dokument bol predložený na medzirezortné pripomienkové konanie s dátumom ukončenia 26.2.2014. Doručené pripomienky boli vyhodnotené a, v prípade relevantnosti, zapracované. Dňa 26. marca 2014 bol materiál „Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ prerokovaný a schválený vládou SR na jej 100. zasadnutí (uznesenie č. 148/2014). http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/RokovanieDetail/737 V nadväznosti na vypracovanú Stratégiu adaptácie budú do analýzy územia v spolupráci so sekciou geológie a prírodných zdrojov implementované aj výsledky geologického prieskumu životného prostredia (prieskum environmentálnych záťaží). Problematika adaptácie na zmenu klímy v podmienkach SR bude na prezentovaná aj na seminári k programu LIFE

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						(2014 – 2020), organizovanom EK v spolupráci s MŽP SR v priebehu roka 2014 (podľa termínu stanoveného EK).
6.1 Vodné hospodárstvo: Existencia a) cenovej politiky v oblasti vôd, ktorá zabezpečuje primerané stimuly pre používateľov na efektívne využívanie vody a b) primeraný príspevok rozličných spôsobov využívania vody na úhradu nákladov za vodohospodárske služby vo výške schválenej v pláne riadenia povodia pre investície podporené z operačných programov.	PO 1 Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry (TC 6 Ochrana životného prostredia a podpora účinného využívania prírodných zdrojov)	**Čiastočne**	a) V sektoroch podporovaných z EFRR a Kohézneho fondu členský štát zabezpečil príspevok rôznych spôsobov využívania vody k úhrade nákladov na vodohospodárske služby podľa sektorov v súlade s článkom 9 ods. 1 prvou zarážkou smernice 2000/60/ES podľa potreby so zreteľom na sociálne, environmentálne a hospodárske účinky tejto úhrady, ako aj na geografické a klimatické podmienky dotknutého regiónu alebo regiónov	**Áno** *(čiastočne splnené)*	Vodný zákon: § 78a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov http://jaspi.justice.gov.sk Nariadenia vlády SR č. 755/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd, v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 367/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 755/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd http://jaspi.justice.gov.sk Cenová politika v oblasti vodného hospodárstva schválená uznesením vlády č. 17 zo dňa 12. januára 2011 https://lt.justice.gov.sk/Attachment/vlastn%C3%BD%20materi%C3%A1l_doc.pdf?instEID=-1&attEID=29620&docEID=144483&matEID=3384&langEID=1&tStamp=20101129113946687 Regulačná politika na regulačné obdobie 2012 – 2016 http://www.urso.gov.sk/?q=content/%C3%BArad-regula%C4%8Dn%C3%A1-rada-regula%C4%8Dn%C3%A1-politika Vodný plán Slovenska, kap. 7, http://www.vuvh.sk/rsv2/index.php?option=com_content&view=article&id=67&Itemid=87&lang=sk	V nadväznosti na obsah Usmernenia EK k plneniu EAK bol identifikovaný čiastkovo nesplnený prvok plnenia kritéria v rámci "princípu refundácie nákladov za vodné služby". Princíp refundácie nákladov za všetky vodohospodárske služby je splnený s výnimkou primeraného príspevku za službu spojenú s odberom vody na závlahy, ktorý je v štádiu legislatívneho návrhu novely vodného zákona, následne novela nariadenia vlády SR č. 755/2004 Z. z. Predmetný návrh novely vodného zákona musí prejsť celým legislatívnym procesom (prerokovanie v Národnej rade SR). Novela vodného zákona má pozitívny vplyv na všestrannú ochranu vôd, s dôrazom na podzemné vody v chránených vodohospodárskych oblastiach, má zabezpečiť zvýšenú ochranu vodných zdrojov situovaných na území Slovenskej republiky a stanovenie postupov pri využívaní vody s ohľadom na jej strategický význam pre štát a verejný záujem. V SR za cenovú reguláciu zodpovedá Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (URSO). Súčasná cenová regulácia v oblasti vodárenstva sa vykonáva v súlade s platnou legislatívou (zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a vyhláška č. 195/2013 Z. z.) Pri stanovení cien sa zohľadňujú oprávnené náklady a primeraný zisk, nové investície a ich využívanie na výrobu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a na odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou, vrátane sociálnej únosnosti, ktorá je jednou z priorít samotnej regulácie. Jedným z cieľov schválenej Regulačnej politiky v oblasti vodárenstva na roky 2012 – 2016 je vytvoriť legislatívne prostredie pre uplatnenie dvojzložkovej ceny (fixnej a variabilnej zložky), a to na základe dôslednej a objektívnej analýzy opodstatnenosti jej uplatnenia pri zohľadnení

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
					Analýza pokroku dosiahnutého pri zavádzaní Programu opatrení obsiahnutom vo Vodnom pláne Slovenska, kap.5 „Cenová politika za vodohospodárske služby“ http://www.vuvh.sk/rsv2/download/02_Dokumenty/Sprava2012.pdf	sociálno-ekonomických dopadov, ktorým ÚRSO v súčasnom období venuje pozornosť. V SR sú v cenách kalkulované všetky oprávnené náklady, ktoré súvisia s tou ktorou vodohospodárskou službou (vrátane nákladov súvisiacich s opravou, údržbou a obnovou majetku). V cenách vodného a stočného za dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou boli odstránené všetky krížové dotácie cca do roku 2007 (boli odstránené medzi pitnou a odpadovou vodou, resp. t. j. aj medzi obyvateľstvom a priemyslom). Čo sa týka bodových a difúznych zdrojov; bodové zdroje znečistenia sú už v súčasnosti riešené cez poplatky za vypúšťanie vyčistených odpadových vôd. Analyzujú sa možnosti pokrytia nákladov na difúzne zdroje znečistenia zo sektora poľnohospodárstva, ktoré sa budú koordinovať s prístupmi ostatných členských krajín.
			b) Prijatie plánu manažmentu povodia pre správne územie povodia v súlade s článkom 13 smernice 2000/60/ES.	**Nie** *(čiastočne splnené)*	Vodný plán Slovenska, kap. 5,6 a 7, http://www.vuvh.sk/rsv2/index.php?option=com_content&view=article&id=67&Itemid=87&lang=sk Vodný plán Slovenska obsahuje 2 plány manažmentu povodí: a) plán manažmentu národnej časti správneho územia povodia Dunaja (SÚPD) integrujúci plány manažmentu čiastkových povodí tohto správneho územia a b) plán manažmentu správneho územia povodia Visly (SÚPV). Analýza pokroku dosiahnutého pri zavádzaní Programu opatrení obsiahnutom vo Vodnom pláne Slovenska, kap.5 „Cenová politika za vodohospodárske služby“	K prvému Vodnému plánu Slovenska, ktorý obsahuje Plán manažmentu národnej časti správneho územia povodia Dunaja a Plán manažmentu národnej časti správneho územia povodia Visly Európska komisia uplatnila pripomienky, z ktorých sa SR poučila a na základe nich pripravuje nový VPS a plány manažmentu povodí a upravila, doplnila a vykonáva monitoring vôd v súlade s požiadavkami Rámcovej smernice o vode nasledovne: V súvislosti s charakterizáciou správnych území povodí, pre všetky relevantné biologické prvky kvality (BPK) boli v priebehu obdobia 2009 – 2012 pre všetky typy prirodzených vodných útvarov stanovené referenčné podmienky (hodnoty). Do Programu monitorovania vôd (2009 – 2012) boli zaradené pre prirodzené vodné útvary všetky relevantné BPK vrátane rýb. V uvedenom období sa sledovali všetky prioritné látky (41) vo vode v riekach aj v riekach so zmenenou kategóriou (v nádržiach, HMWB, AWB). Pravidelné monitorovanie sedimentov sa pre sledovanie trendov zaviedlo od roku 2012. Pre tri vybrané látky (ortuť, hexachlórbenzén a hexachlórbutadién) sa monitorovanie v biote (v rybách) začalo od roku 2011. V období rokov 2009 – 2012 sa do

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
					http://www.vuvh.sk/rsv2/download/02_Dokumenty/Sprava2012.pdf	hodnotenia ekologického stavu zahrnuli aj hydromorfologické prvky kvality. Do programu monitorovania vôd (2010, 2011, 2012) bolo zaradené sledovanie vybraných biologických prvkov kvality za účelom odvodenia (overenia a aktualizácie) klasifikačných schém pre hodnotenie ekologického potenciálu v útvaroch povrchových vôd vymedzených ako HMWB a AWB. V súvislosti s aktualizáciou klasifikačných schém pre hodnotenie ekologického potenciálu boli testované metódy odberu, ako aj vhodnosť spoločenstiev a metrík pre indikáciu zmien vo vymedzených HMWB a AWB. Keďže Slovenská republika nemá prirodzené jazerá podľa kritérií RSV, Slovensko sa nezúčastnilo medzikalibračného porovnávania (interkalibrácie) jazier na úrovni EÚ – nerelevantné pre SR. Odvodené národné klasifikačné schémy pre prirodzené vodné útvary boli predmetom medzikalibračného porovnávania (interkalibrácie) na úrovni EÚ (2009 – 2012) pre všetky relevantné BPK. Interkalibrácia metód hodnotenia ekologického potenciálu vodných útvarov vymedzených ako HMWB a AWB sa na úrovni EÚ v období 2009 – 2012 neuskutočnila.Výnimky v súvislosti s hydromorfologickými opatreniami sa uplatňovali v súvislosti s technickou neuskutočniteľnosťou vo vzťahu k požadovanému dátumu realizácie navrhovaných opatrení, t. j. do 22. decembra 2012 a ekonomickými dôvodmi – nezabezpečenosťou finančných prostriedkov na realizáciu potrebných opatrení v prvom plánovacom cykle. Realizácia opatrení navrhovaných na elimináciu hydromorfologických zmien (zabezpečujúcich kontinuitu toku) zahŕňa zmeny existujúcich stavieb a úpravy alebo nové plánované stavby (napr. vybudovanie biokoridora), čo si vyžaduje vyhotoviť potrebnú dokumentáciu, v prípade nových stavieb aj majetkové vysporiadanie k pozemkom. Z časového hľadiska dodržanie termínu 22. december 2012 nebolo reálne. Hydromorfologické opatrenia sú navrhnuté medzi hlavné aktivity v pripravovanom OP KŽP 2014 – 2020.

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						Všetky požadované relevantné informácie budú obsiahnuté v pripravovanom druhom cykle plánov manažmentu povodí. Jeho realizácia prebieha v súlade s požiadavkou RSV. SR pripravila Akčný plán na splnenie EAC v súlade s vecným a časovým harmonogramom pre 2. cyklus prípravy plánov manažmentov povodí, ktorý je dostupný na adrese: **http://www.vuvh.sk/download/RSV/11_Harmonogram/VC_harmonogram2012_fin.pdf** *Hodnotenie ekologického stavu/potenciálu a chemického stavu útvarov povrchových vôd* a *Hodnotenie kvantitatívneho stavu a chemického stavu útvarov podzemných vôd* bolo vykonané v auguste 2014.
6.2. Sektor odpadového hospodárstva: Podpora hospodárnych a environmentálne udržateľných investícií v sektore odpadového hospodárstva najmä prostredníctvom vypracovania plánov odpadového hospodárstva v súlade so smernicou 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc a v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva	PO 1 Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry (TC 6 Ochrana životného prostredia a podpora účinného využívania prírodných zdrojov)	**Čiastočne**	a) Komisii bola predložená správa o vykonávaní vyžadovaná podľa článku 11 ods. 5 smernice 2008/98/ES, pokiaľ ide o pokrok pri plnení cieľov stanovených v článku 11 smernice 2008/98/ES.	**Áno**	Splnené úlohy: 1. Vypracovanie sektorovej správy v elektronickej forme za obdobie rokov 2010, 2011 a 2012 Termín odoslania správy: 26.09.2013 2. Vypracovanie správy podľa čl. 11 rámcovej smernice o odpade. Termín odoslania správy: 26.09.2013	Plnenie bolo zabezpečené v súlade s čl. 11 (5) a čl. 37 rámcovej smernice o odpade, ktorá stanovuje termín do 30. septembra 2013. Dňa 25.09.2013 boli údaje o pokroku s ohľadom na splnenie cieľov stanovených v článku 11 (2) rámcovej smernice o odpade pre sledované obdobie 2010 a 2011, vrátane správy o kvalite údajov zaslané elektroniky prostredníctvom portálu eDAMIS na Eurostat do Dátového centra pre odpady. Sektorová správa za obdobie rokov 2010, 2011 a 2012 bola predložená v elektronickej verzii na EK – GR pre životné prostredie a na Stále zastúpenie SR pre EÚ. Dňa 27.09.2013 bol zo strany EK (Jutta Neusser) potvrdený príjem sektorovej správy.
			b) Existencia jedného alebo viacerých programov odpadového hospodárstva, ako sa vyžaduje v článku 28 smernice 2008/98/ES.	**Áno**	Splnené úlohy: 1. POH na národnej úrovni: **Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 – 2015** bol schválený vládou Slovenskej republiky - Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 69/2012 z 22. februára 2012 k Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2011 až 2015. Termín splnenia: 22.02.2012 http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/odpady-obaly/poh/poh-2011-2015/	POH na národnej úrovni: Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 69/20012 zo dňa 22.02.2012 bol schválený Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 až 2015 (POH SR). Dňa 23.03.2012 bol Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011 až 2015 uverejnený vo Vestníku Ministerstva životného prostredia SR (čiastka 2, ročník XX). V novembri 2012 MŽP SR (sekcia sektorových politík a trvalo udržateľného rozvoja, list č. 8335/2012-4.2) zaslalo na stále zastúpenie SR pri EÚ informácie o plnení požiadaviek plánu odpadového hospodárstva podľa čl. 28 smernice 2008/98/ES a zároveň požiadalo o ich postúpenie Európskej komisii.

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
					2. POH na úrovni krajov: - **Nitriansky kraj** – Všeobecne záväzná vyhláška Obvodného úradu životného prostredia Nitra č. 2/2013 zo 17. júna 2013, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť Programu odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015. Termín splnenia: 30.09.2013 http://www.zbierka.sk/sk/vestnik/vestnik-vlady-sr/vydanie-3-2013 - Nitriansky kraj - oznámenie o zmene strategického dokumentu. Termín splnenia: 25.10.2013 http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/program-odpadoveho-hospodarstva-nitrianskeho-kraja-na-roky-2011-2015-z - **Košický kraj** - Všeobecne záväzná vyhláška Okresného úradu Košice č. 1/2013 zo 14 októbra 2013, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť Programu odpadového hospodárstva Košického kraja na roky 2011 – 2015. Termín splnenia: 14.11.2013 http://www.zbierka.sk/sk/vestnik/vestnik-vlady-sr/vydanie-4-2013 - **Banskobystricky kraj** - Vyhláška Okresného úradu Banská Bystrica č. 1/2014 z 10. januára 2014, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť Programu odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2011 – 2015 http://www.zbierka.sk/sk/vestnik/vestnik-vlady-sr/vydanie-1-2014 - **Prešovsky kraj** - Vyhláška Okresného úradu Prešov č. 399/2013/OSZP z 20. decembra 2013, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť Programu odpadového hospodárstva	POH na úrovni krajov: Podľa zákona o odpadoch a na POH SR nadväzujú krajské programy odpadového hospodárstva, ktoré pripravujú okresné úrady v sídle kraja. Podľa § 5 ods. 5 zákona o odpadoch okresný úrad v sídle kraja je povinný do troch mesiacov od schválenia programu Slovenskej republiky predložiť návrh programu kraja na posúdenie podľa osobitného predpisu. Podľa § 6 zákona o odpadoch do štyroch mesiacov od vydania POH kraja musia obce a väčšina pôvodcov odpadov vypracovať vlastné programy, ktoré predložia príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva na schválenie. POH SR v časti 2. obsahuje počet zariadení na zhodnocovanie odpadov v jednotlivých krajoch a v SR (časť 2.4. str. 29). Prognóza produkcie odpadov do roku 2015, ako aj spracovateľské kapacity zariadení sú riešené prostredníctvom POH na regionálnej úrovni (POH krajov) v súlade s článkom 28 rámcovej smernice o odpade. Všetky vypracované regionálne POH boli z tohto hľadiska prekontrolované a relevantné informácie v nich boli identifikované. Máj 2013 - Všetky obvodné úrady životného prostredia v sídle kraja už predložili návrh programu kraja na posudzovanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Jún 2013 – Vo všetkých ôsmich krajoch na území SR v rámci strategického posudzovania prebehlo verejne prerokovanie. Prvý štvrťrok 2014 – všetkých osem okresných úradov v sídle kraja vydalo formou všeobecne záväznej vyhlášky záväznú časť programu kraja. V najbližšej dobe sa začne príprava nového programu odpadového hospodárstva SR na roky 2016 – 2025, ktorý bude nahrádzať súčasný POH SR na roky 2011 – 2015 a ktorý bude v súlade s novým zákonom o odpadoch. V nadväznosti na prijatie nového POH SR na roky 2016 – 2025 budú následne vypracované programy odpadového hospodárstva na úrovni krajov.

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
					Prešovského kraja na roky 2011 – 2015 http://www.zbierka.sk/sk/vestnik/vestnik-vlady-sr/vydanie-1-2014 - **Žilinský kraj** - Vyhláška Okresného úradu Žilina č. 1/2014 z 10. januára 2014, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť Programu odpadového hospodárstva Žilinského kraja na roky 2011 – 2015 http://www.zbierka.sk/sk/vestnik/vestnik-vlady-sr/vydanie-1-2014 - **Trenčiansky kraj** - Všeobecne záväzná vyhláška Okresného úradu Trenčín č. 1/2013 zo 4. decembra 2013, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť Programu odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja na roky 2011 – 2015 Termín splnenia: 20. 12. 2013 http://www.minv.sk/?ciastka-5-vydana-20-12-2013 - **Trnavsky kraj** – Vyhláška Okresného úradu Trnava č. 1/2014 z 22. januára 2014, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť Programu odpadového hospodárstva Trnavského kraja na roky 2011 – 2015 Termín zverejnenia: 20.2.2014 http://www.zbierka.sk/sk/vestnik/vestnik-vlady-sr/vydanie-2-2014 - **Bratislavsky kraj** – Vyhláška Okresného úradu Bratislava č. 1/2014 zo 14.mraca 2014, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť Programu odpadového hospodárstva Bratislavského kraja a okresov Senica a Skalica na roky 2011 – 2015 http://www.zbierka.sk/sk/vestnik/vestnik-vlady-sr/vydanie-3-	

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
			c) Existencia programov na predchádzanie vzniku odpadu, ako sa vyžaduje v článku 29 smernice 2008/98/ES	**Áno**	Návrh Programu predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2014 – 2018 bol schválený vládou Slovenskej republiky. http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23114 http://www.minzp.sk/files/dokumenty/vestnik-mzp/vestnik-01-2014.pdf	Na 88. schôdzi vlády Slovenskej republiky, ktorá sa konala dňa 18. decembra 2013 bol uznesením č. 729/2013 schválený Návrh Programu predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2014 – 2018. Dňa 24.2.2014 bol Program predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2014 – 2018 zverejnený vo Vestníku MŽP SR č. 1/2014. Dňa 5.3.2014 odbor implementácie environmentálnej politiky EÚ, MŽP SR požiadal stále zastúpenie SR o zaslanie oficiálneho oznámenia Slovenskej republiky o schválení Programu predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky na roku 2014 – 2018 generálnej tajomníčke Európskej komisie.
			d) Prijali sa opatrenia potrebné na dosiahnutie cieľov prípravy na opätovné použitie a recykláciu do roku 2020 v súlade s článkom 11 ods. 2 smernice 2008/98/ES.	**Nie**	Novela zákona o odpadoch Zákon č. 343/2012 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov Termín splnenia: 01.01.2013 http://jaspi.justice.gov.sk Zákon č. 434/2013 Z. z ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov http://jaspi.justice.gov.sk POH na národnej úrovni: Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky bol schválený vládou SR - Uznesenie vlády SR č. 69/2012 z 22. februára 2012 k Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2011 až 2015. Termín splnenia: 22.02.2012 http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/odpady-obaly/poh/poh-2011-2015/	Smernica o odpade v článku 11 ods. 2 smernice stanovuje ciele v oblasti prípravy na opätovné použitie a recykláciu, ktoré je potrebné do r. 2020 dosiahnuť, pričom opatrenia na ich dosiahnutie sú v kompetencii členského štátu. SR bude pri výpočte plnenia cieľov ustanovených v článku 11(2) rámcovej smernice o odpade postupovať podľa rozhodnutia Komisie 2011/753/ES, ktorý stanovuje 4 metódy výpočtu cieľa týkajúceho sa komunálneho odpadu a metódu výpočtu cieľa týkajúceho sa stavebného odpadu a odpadu z demolácií. V súvislosti s požiadavkami článku 11(2) rámcovej smernice o odpade SR prijala opatrenia, ktoré sa týkajú úpravy, novelizácie právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva a stanovenia cieľov a opatrení v programe odpadového hospodárstva. 1.Novela zákona o odpadoch: Zákon č. 343/2012 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon nadobudol účinnosť dňa 1.1.2013. Novelou zákona o odpadoch bola do národnej legislatívy SR implementovaná smernica o odpade.

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						SR prostredníctvom predmetnej novely na zabezpečenie cieľov v oblasti opätovného použitia a recyklácie má stanovené nasledovné opatrenia: - Začlenenie nových pojmov v oblasti opätovného použitia a recyklácie v zmysle rámcovej smernice o odpade do národnej legislatívy (ako napr. opätovné použitie, príprava na opätovné použitie, spracovanie, recyklácia, vedľajší produkt a stav konca odpadu). - Zavedenie novej hierarchie odpadového hospodárstva v nadväznosti na čl. 4 rámcovej smernice o odpade do národnej legislatívy. Základom hierarchie odpadového hospodárstva je predchádzanie vzniku odpadu. Nóvum v hierarchii je príprava na opätovné použitie. Hierarchia je záväzná a má sa uplatňovať s cieľom predchádzania alebo znižovania nepriaznivých vplyvov nakladania s odpadom a znižovania vplyvov využívania primárnych zdrojov. - Stanovenie cieľov odpadového hospodárstva v oblasti komunálnych odpadov a stavebných a demolačných odpadov. Navrhované ciele v predmetnej oblasti: „Cieľom odpadového hospodárstva v oblasti komunálnych odpadov je do roku 2020 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu komunálnych odpadov ako papier, kov, plasty a sklo najmenej na 50% hmotnosti vzniknutých odpadov. Cieľom odpadového hospodárstva v oblasti stavebných a demolačných odpadov je do roku 2020 zvýšiť prípravu na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie stavebného a demolačného odpadu vrátane zasypávacích prác ako náhrady za iné materiály najmenej na 70% hmotnosti vzniknutého odpadu; tento cieľ sa uplatní na odpady uvedené v skupine číslo 17 Katalógu odpadov [§ 68 ods. 3 písm. e)], okrem nebezpečných odpadov a odpadu pod katalógovým číslom 17 05 04.“ - Povinnosť obce zaviesť a zabezpečiť vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a biologicky rozložiteľné odpady, okrem tých, ktorých pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne. Už od roku 2010 platí v SR povinnosť pre obec vykonávať triedený zber pre 4 zložky komunálnych odpadov – papier, plasty, sklo a kovy, väčšina miest a obcí však mala zavedený triedený zber ešte pred rokom 2010.

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						2. Novelizácia zákona o poplatkoch za uloženie odpadov: Zákon č. 434/2013 Z. z ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.1.2014. V roku 2013 bol novelizovaný zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov, ktorý okrem znevýhodňovania skládkovania ako takého motivuje obce k zavedeniu triedeného zberu, keďže na základe zavedeného triedeného zberu, v závislosti od počtu vytriedených zložiek, znižuje poplatok za skládkovanie komunálneho odpadu (KO). Skládkové dane sa až do r. 2016 majú postupne zvyšovať - v rámci novely zákona o poplatkoch bola zvýšená skládková daň pre vybrané druhy ostatných odpadov (predovšetkým biologicky rozložiteľné odpady a odpady z obalov), ktorá má do rok 2016 vystúpiť na úroveň 30 EUR. Rovnako bola zvýšená skládková daň pre vybrané druhy nebezpečných odpadov, ktorá má do roku 2016 vystúpiť na úroveň 60 EUR. Výška poplatku za skládkovanie komunálneho odpadu bola stanovená na základe rešpektovania princípu partnerstva, t.j. na základe dohody vlády SR a sociálnych partnerov (najmä Združenie miest a obcí Slovenska) a zodpovedá sociálnej prijateľnosti a ekonomickej úrovni v SR. (Pozn: MŽP SR navrhovalo zvýšiť poplatok za ukladanie odpadov na skládky odpadov aj pre komunálne odpady, avšak na základe Memoranda o spolupráci pri uplatňovaní rozpočtovej politiky orientovanej na zabezpečenie finančnej stability verejného sektora na r. 2013 medzi vládou SR a Združením miest a obcí SR, nebol návrh na zvýšenie poplatkov za ukladanie odpadov na skládky odpadov podporený s konštatovaním, že zákon o poplatkoch za skládkovanie odpadov je v súčasnosti nastavený adekvátne k hospodárskemu vývoju a ekonomickej situácii SR.) 3.POH na národnej úrovni: Dôležitým koncepčným nástrojom na uplatňovanie hierarchie odpadového hospodárstva je Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 až 2015, schválený uznesením vlády SR č. 69 z 22.02.2012 POH SR bol vypracovaný v súlade s rámcovou smernicou o odpade a

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						predstavuje základný strategický dokument v odpadovom hospodárstve, ktorý vytyčuje strednodobé ciele odpadového hospodárstva. V POH SR sú stanovené aj ciele a opatrenia pre nakladanie s biologicky rozložiteľnými odpadmi a komunálnymi odpadmi. Hlavným cieľom je znížiť skládkovanie komunálnych odpadov (KO), vytvoriť podmienky na zhodnocovanie KO a zvýšiť separovaný/triedený zber odpadov. V časti 3.2.2 sú stanovené opatrenia na podporu opätovného použitia a recyklácie KO, prostredníctvom ktorých sa majú zabezpečiť ciele pre nakladenie s KO v súlade s rámcovou smernicou o odpade. 4. Systém rozšírenej zodpovednosti výrobcu Systém rozšírenej zodpovednosti výrobcu (RZV) je v národnej legislatíve čiastočne zakotvený od roku 2001, kedy bol prijatý v súčasnosti platný zákon o odpadoch. Inštitút rozšírenej zodpovednosti výrobcu sa začal uplatňovať prostredníctvom Recyklačného fondu, pričom bol postupne vytvorený pre jednotlivé prúdy odpadov systém kolektívnych organizácií, ktoré na základe združovania výrobcov zabezpečujú celý systém zberu a recyklácie jednotlivých komodít. Ide o nasledovné prúdy odpadov: odpady z obalov, batérií a akumulátorov, elektrozariadení a čiastočne starých vozidiel. Novým pripravovaným zákonom o odpadoch (v súčasnosti sa vyhodnocujú pripomienky MPK a účinnosť je predpokladaná od 1.1.2015) bude spresnený spôsob realizácie rozšírenej zodpovednosti výrobcov a existujúci systém RZV bude upravený a rozšírený o zodpovednosti výrobcov a dovozcov pneumatík, olejov, papiera a lepenky, plastov a skla. Súčasťou navrhovaného systému rozšírenej zodpovednosti výrobcov je povinnosť pre výrobcov zabezpečovať plnenie záväzkov zberu, zhodnotenia a recyklácie odpadov aj prostredníctvom triedeného zberu komunálneho odpadu v obciach, so zapojením zberových spoločností a celej siete zariadení na zhodnocovanie odpadov. V rámci pripravovaného nového zákona o odpadoch sa navrhuje aj sprísnenie pravidiel pre skládkovanie odpadov za účelom obmedzenia, resp. úplného zákazu skládkovania niektorých prúdov odpadov vrátane vytriedeného biologicky

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						rozložiteľného odpadu a vytriedených zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov.
1. Nediskriminácia Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie práva Únie v oblasti nediskriminácie a politiky v oblasti EŠIF.	Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo	Nie	Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na zapojenie orgánov zodpovedných za podporu rovnakého zaobchádzania so všetkými osobami počas prípravy a vykonávania programov, a to vrátane poskytovania poradenstva o rovnosti v rámci činností spojených s EŠIF.	Nie	Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~%2FMain%2FTArticles.ascx&LngID=0&zzsrlnkid=4654186&phContent=~%2FZzSR%2FShowRule.ascx&RuleId=14927&pa=13597 Antidiskriminačný zákon (Zákon 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) http://www.gender.gov.sk/?page_id=72	V zmysle zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov je za koordináciu štátnej politiky v oblasti rovnosti príležitostí zodpovedné MPSVR SR. Preto v zmysle PD SR na roky 2014 - 2020 má byť aj za koordináciu horizontálneho princípu nediskriminácia zodpovedné MPSVR SR. Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí (ORRRP) je výkonným orgán pre implementáciu programov a za poskytovanie poradenstva je zodpovedné Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (SNSĽP). V zmysle zákona 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) plní túto funkciu SNSĽP. Úlohou strediska je komplexné pôsobenie v oblasti ľudských práv a základných slobôd. Svoju činnosť SNSĽP zameriava na oblasti: monitorovania a hodnotenia dodržiavania ľudských práv a dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona, uskutočňovanie výskumov a prieskumov na poskytovanie údajov v oblasti ľudských práv a základných slobôd, vrátane práv dieťaťa, zabezpečenia právnej pomoci obetiam diskriminácie a prejavov intolerancie. V súčasnosti sa pripravujú opatrenia na zvýšenie efektivity spomínaného strediska. Existencia plánu konzultovania a zapojenia orgánov zodpovedných za boj proti diskriminácii a konkrétne kroky na uľahčenie aktívneho zapojenia národného orgánu pre rovnosť. Občiansku spoločnosť budú **reprezentovať partneri zastupujúci** rodovú rovnosť, nediskrimináciu a osoby so zdravotným postihnutím prostredníctvom svojich reprezentatívnych organizácií, ako napr. Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR, Občianske združenie Myslím–centrum kultúry Nepočujúcich, o. z., Občianske združenie Otvorme dvere, otvorme srdcia, Občianske združenie Život s autizmom-LTK, Organizácia

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
	vo všetkých sektoroch Prioritná os 5: Technická pomoc					muskulárnych dystrofikov v SR, Slovenský Červený kríž, Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR. Ďalší zoznam a adresár spolupracujúcich mimovládnych organizácií v SR venujúcich sa právam žien a rodovej rovnosti je dostupný na webovom sídle odboru: http://www.gender.gov.sk/?page_id=347
			Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy pre zamestnancov orgánov zapojených do riadenia a kontroly EŠIF v oblasti práva a politiky Únie v oblasti nediskriminácie.	Nie		
2. Rodové otázky Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie práva a politiky Únie týkajúcich sa rodovej rovnosti v oblasti EŠIF.	Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti	**Nie**	Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na zapojenie orgánov zodpovedných za podporu rodovej rovnosti počas prípravy a vykonávania programov, a to vrátane poskytovania poradenstva o rodovej rovnosti v rámci činností spojených s EŠIF.	**Nie**	Ďalší zoznam a adresár spolupracujúcich mimovládnych organizácií v SR venujúcich sa právam žien a rodovej rovnosti http://www.gender.gov.sk/?page_id=347	V zmysle zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov je za koordináciu štátnej politiky v oblasti rodovej rovnosti zodpovedné MPSVR SR. Preto v zmysle návrhu PD SR má byť aj za koordináciu horizontálneho princípu rodová rovnosť zodpovedné MPSVR SR, ktoré zabezpečuje tvorbu a realizáciu štátnej politiky rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí a koordináciu celoštátneho systému rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí; pri tejto činnosti vychádza z medzinárodných dokumentov, ktorými je SR viazaná a spolupracuje s Výborom pre rodovú rovnosť Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť SR. Občiansku spoločnosť budú reprezentovať partneri zastupujúci rodovú rovnosť, nediskrimináciu a osoby so zdravotným postihnutím prostredníctvom svojich reprezentatívnych organizácií, ako napr. Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR, Občianske združenie Myslím–centrum kultúry Nepočujúcich, o. z., Občianske združenie Otvorme dvere, otvorme srdcia, Občianske združenie Život s autizmom-LTK, Organizácia muskulárnych dystrofikov v SR, Slovenský Červený kríž, Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR. Výbor pre rodovú rovnosť je stálym odborným orgánom Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
	mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch Prioritná os 5: Technická pomoc				Národná stratégia rodovej rovnosti na roky 2009 – 2013 http://www.gender.gov.sk/?page_id=294	rovnosť (ďalej len „rada“) pre otázky týkajúce sa rodovej rovnosti a pre oblasť implementácie Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, ďalších medzinárodných dohovorov ukladajúcich povinnosť eliminovať diskrimináciu z dôvodu pohlavia a rodu a legislatívy EÚ v tejto oblasti. Výbor plní funkciu konzultatívneho orgánu vo veciach rodovej rovnosti v zmysle Ústavy SR, kde členovia sú zástupcovia štátnej správy, odborných inštitúcií a tretieho sektora. Národná stratégia rodovej rovnosti na roky 2009 – 2013 je dostupná na webovom sídle Odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí. Nová Stratégia rodovej rovnosti na roky 2014 - 2020 sa pripravuje na základe vyhodnotenia súčasnej Národnej stratégie rodovej rovnosti na roky 2009 – 2013. Nová stratégia bude aktuálna v novembri 2014.
			Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy pre zamestnancov orgánov zapojených do riadenia a kontroly EŠIF v oblasti práva a politiky Únie týkajúcich sa rodovej rovnosti a jej uplatňovania.	**Nie**		
3. Zdravotné postihnutie Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v oblasti EŠIF v súlade s	Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so	**Nie**	Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na vykonávanie konzultácií a zapojenie orgánov, ktoré sú zodpovedné za ochranu práv osôb so zdravotným postihnutím, alebo organizácií zastupujúcich osoby so zdravotným postihnutím, a ďalšie príslušné zainteresované osoby	**Nie**	Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020. http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23180	Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020 (uznesenie vlády SR č. 25/2014 z 15. 1. 2014) je zameraný na dosahovanie pokroku v oblasti ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím uznaných Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej iba „Dohovor“) a pokroku pri ich používaní. Prostredníctvom Národného programu SR implementuje Dohovor, vrátane inštitucionálneho zabezpečenia procesu jeho implementácie a monitorovania. Materiál je zameraný na cieľovú skupinu – osoby so zdravotným postihnutím, ktoré sa podieľali na tvorbe materiálu prostredníctvom svojich reprezentatívnych organizácií tak, ako si to vyžaduje čl. 4 ods. 3 Dohovoru. Základným cieľom Národného programu je prostredníctvom definovaných úloh a opatrení zabezpečiť dosahovanie

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
rozhodnutím Rady 2010/48/ES.	zameraním na ochranu pred povodňami Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch Prioritná os 5: Technická pomoc		počas prípravy a vykonávania programov.			pokroku v oblasti ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím uznaných Dohovorom a pokroku pri ich používaní. Uznesenie vlády SR č. 25/2014 je záväzné pre všetky rezorty a následne aj pre nové OP. Tento materiál bude následne zakomponovávaný do pripravovaných OP a jeho ciele týkajúce sa pomoci ľuďom so zdravotným postihnutím aplikované v OP formou aktivít, indikátorov a spôsobom hodnotenia. Predmetný materiál je záväzným a výkonným nástrojom SR na implementáciu Dohovoru. V súčasnosti prebieha v SR novelizácia Stavebného zákona a jeho vykonávacích vyhlášok, ktoré upravujú podmienky prístupnosti. V rámci tohto zákona sa nanovo upravuje aj dodržiavanie a sankcionovanie predmetného zákona a jeho vyhlášok. Zákon je v stave pripomienkovania a zapracovania pripomienok od leta 2013.
			Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy pre zamestnancov orgánov zapojených do riadenia a kontroly EŠIF v oblasti platného práva a politiky Únie a členských štátov týkajúcich sa zdravotného postihnutia vrátane dostupnosti a praktického uplatňovania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím transponovaného v právnych predpisoch Únie, a členských štátov.	**Nie**		
			Opatrenia na zabezpečenie sledovania vykonávania článku 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím vo vzťahu k EŠIF počas	**Nie**		Prostredníctvom *Národného programu* je zabezpečené plnenie čl. 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, kde sa téme bezbariérovosť venuje samostatná kapitola a k nej prináležiace opatrenia. Opatrenia vzťahujúce sa k tomuto článku sú zamerané predovšetkým na bezbariérovosť stavieb, dopravy a prístup k tovarom, službám a informáciám.

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
			prípravy a vykonávania programov.			Proces monitorovania plnenia horizontálnych princípov bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ, ktorých súčasťou bude samostatný výstup obsahujúci informácie o horizontálnych princípoch (t. j. popisom vykonaných aktivít, ich výsledkov a vyhodnotením ich príspevku k dosahovaniu stanovených cieľov horizontálnych princípov), ako aj kontrolou na mieste realizácie projektov a následne hodnotením príspevku k cieľom horizontálnych princípov. Samostatný výstup obsahujúci informácie o uplatňovaní horizontálneho princípu bude podkladom pre proces hodnotenia príspevku EŠIF k plneniu cieľov identifikovaných v národnom strategickom dokumente. Odpočet plnenia dosiahnutej úrovne stanovených cieľov v národnom strategickom dokumente, vrátane návrhu nápravných opatrení a odporúčaní k ich dosiahnutiu, bude každoročne predkladaný do vlády SR. Kontrolný mechanizmus bude zabezpečovať gestor horizontálnych princípov v spolupráci s RO.
4. Verejné obstarávanie Existencia pravidiel na efektívnu aplikáciu legislatívy Únie v oblasti verejného obstarávania.	Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík,	**Nie**	Opatrenia na účinné uplatňovanie pravidiel Únie o verejnom obstarávaní prostredníctvom primeraných mechanizmov.	**Nie**	Zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov http://www.uvo.gov.sk/legislativa/-/document_library_display/74gW/view/706651?_110_INSTANCE_74gW_redirect=http%3A%2F%2Fwww.uvo.gov.sk%2Flegislativa%3Fp_p_id%3D110_INSTANCE_74gW%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1 Zákon č. 95/2013 Z. z. (novelizácia zákona č. 25/2006 Z. z.) http://www.upsvar.sk/buxus/docs//urady/VK/vo/13-z095.pdf	**V oblasti legislatívy** sú v súčasnom platnom a účinnom zákone č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o VO“) **transponované všetky platné smernice EÚ** v oblasti verejného obstarávania. V **lehote určenej novou smernicou bude prijatý nový zákon o verejnom obstarávaní, ktorý transponuje novoprijaté smernice EÚ do právneho systému v Slovenskej republike.** V nadväznosti na novelizácie zákona o VO v roku 2013 boli resp. budú zavedené viaceré postupy a inštitúty, ktoré slúžia k posilneniu súťažného princípu a transparentnosti procesov verejného obstarávania. Nižšie uvádzame niektoré z prijatých opatrení a z aktuálnych inštitútov zavedených poslednými novelami zákona: - **zavedenie centrálnej evidencie referencií** jednotlivých uchádzačov využívaných na preukazovanie technického a odborného postavenia uchádzačov a záujemcov. Opatrenie má zabezpečovať transparentné preukazovanie podmienok účasti v rámci technickej a odbornej spôsobilosti uchádzačov. ÚVO dňa 01. 03. 2014 zriadil Evidenciu referencií a zverejnil vzor referencie podľa zákona o verejnom obstarávaní.

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
	riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch Prioritná os 5: Technická pomoc					Evidencia referencií je informačný systém úradu, v ktorom sa vedú referencie od verejných obstarávateľov/obstarávateľov o dodaní tovaru, uskutočnení stavebných prác alebo poskytnutí služieb dodávateľmi úspešnými v procese verejného obstarávania. Evidencia referencií je zverejnená na webovom sídle úradu http://www.uvo.gov.sk/zoznam-podnikatelov/-/RegisterPodnikatelov/sreferenciami Vzor referencie je elektronický dokument, ktorý je vo forme formulára prístupný v Informačnom systéme zber údajov. Prvotným cieľom opatrenia je evidovať zoznamy dodávok tovarov, poskytnutí služieb a vykonaní stavebných prác prostredníctvom elektronického dokumentu zverejneného v centrálnej evidencii. Druhotným cieľom je sledovanie informácií obsiahnutých v referencii za účelom uloženia zákazu účasti vo verejnom obstarávaní u tých uchádzačov, záujemcov alebo dodávateľov, u ktorých: a) v najmenej v troch po sebe nasledujúcich referenciách došlo k dosiahnutiu výslednej hodnotiacej známky rovnej alebo nižšej než 20. b) došlo k odstúpeniu od zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody zo strany verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa, z dôvodu podstatného porušenia ich povinností. *Opatrenie prijaté.* - **obmedzenie pre uzatváranie dodatkov** zvyšujúcich cenu plnenia zmluvy. Podľa zákona o verejnom obstarávaní je zakázané uzatvoriť dodatok k zmluve, ktorá je výsledkom postupu verejného obstarávania, ak by sa jeho obsahom a) menil podstatným spôsobom pôvodný predmet zákazky, b) dopĺňali alebo menili podstatným spôsobom podmienky, ktoré by v pôvodnom postupe zadávania zákazky umožnili účasť iných záujemcov alebo uchádzačov, alebo ktoré by umožnili prijať inú ponuku ako pôvodne prijatú ponuku alebo c) zvyšovala cena plnenia alebo jeho časti alebo menila ekonomická rovnováha zmluvy v prospech úspešného uchádzača. Rada ÚVO rozhoduje o návrhu na určenie, že došlo k zmene okolností, ktorá opodstatňuje uzavretie dodatku k zmluve uzavretej ako výsledok verejného obstarávania.

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						Opatrením sa sleduje odstránenie účelného, netransparentného navyšovania zmluvných cien, v snahe zvýšiť zmluvnú cenu po zadaní zákazky. Opatrenie prijaté - zavedené novelou zákona o verejnom obstarávaní s účinnosťou od 01. 07. 2013. - **možnosť zrušenia VO**, ak neboli predložené viac ako 2 ponuky. Podľa zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ môže zrušiť použitý postup zadávania zákazky aj vtedy, ak nebolo predložených viac než 2 ponuky. Ak bola predložená iba jedna ponuka a verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nezruší použitý postup zadávania zákazky, je povinný zverejniť na profile odôvodnenie, prečo použitý postup nezrušil. Opatrením sa sleduje zvýšenie a podpora hospodárskej súťaže a naplnenie princípu „value for money“ vo verejnom obstarávaní. Opatrenie prijaté - zavedené novelou zákona o verejnom obstarávaní s účinnosťou od 01. 07. 2013. - **povinnosť verejného obstarávateľa zverejňovať** príslušné informácie a dokumentáciu k verejnému obstarávaniu na svojom profile. Elektronické úložisko je informačný systém úradu, v ktorom je verejný obstarávateľ/obstarávateľ povinný zriadiť si profil a zverejňovať v ňom dokumenty a informácie podľa zákona o verejnom obstarávaní v členení podľa jednotlivých verejných obstarávaní. Zriadené profily verejnými obstarávateľmi/obstarávateľmi a dokumenty v nich zverejnené sú dostupné v záložke vestník a zoznamy na webovom sídle úradu http://www.uvo.gov.sk/profilyvoo Cieľom opatrenia je zvýšiť transparentnosť a mieru informovanosti účastníkov procesu verejného obstarávania a verejnosti. V profiloch verejný obstarávateľ zverejňuje dokumenty a informácie o priebehu procesu verejného obstarávania (napr. oznámenia používané vo verejnom obstarávaní, súťažné podklady, informáciu o otváraní ponúk, informáciu o výsledku vyhodnotenia ponúk, odôvodnenie nezrušenia použitého postupu), ako aj dokumenty o plnení uzatvorených zmlúv (zmluvy, koncesné zmluvy, rámcové dohody, dokumenty o dodaní a prebratí plnenia zmlúv, informácie o sumách skutočne uhradeného plnenia).

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						Opatrenie prijaté a zavedené, od 27. 02. 2014 zriadené elektronické úložisko pre zriadenie profilu verejného obstarávateľa/obstarávateľa. - **vznik Rady ÚVO** riešiacej odvolania uchádzačov voči rozhodnutiam o námietkach vydaných ÚVO. Zákon o verejnom obstarávaní zveruje Rade ÚVO a) rozhodovanie o odvolaniach proti rozhodnutiam úradu o námietkach, b) rozhodovanie o návrhu na určenie, že došlo k zmene okolností, ktorá opodstatňuje uzavretie dodatku k zmluve uzavretej ako výsledok verejného obstarávania, c) vyhotovovanie referencií na návrh dodávateľov v prípadoch, keď verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nevyhotoví referenciu v zákonom ustanovenej lehote, d) rozhodovanie v procese preskúmania rozhodnutí o námietkach mimo odvolacieho konania, e) rozhodovanie o proteste prokurátora v prípadoch, v ktorých podľa osobitného predpisu rozhoduje vedúci ústredného orgánu štátnej správy. Opatrením sa sleduje jednak zavedenie druhostupňového rozhodovania vo veci dohľadu (námietok). Rozhodnutia Rady ÚVO sú následne preskúmateľné súdom, t.j. uchádzačovi nie sú odopreté jeho práva v procese verejného obstarávania, naopak sú týmto krokom posilnené. Opatrenie tiež sleduje, aby neprichádzalo pri uzatváraní dodatkov k netransparentnému navyšovaniu zmluvných cien po zadaní zákazky. Opatrenie prijaté a zavedené novelou zákona o VO s účinnosťou od 1. 7. 2013. - **zavedenie možnosti ex ante kontroly** dokumentácie pred jej zverejnením verejným obstarávateľom. Podľa zákona o verejnom obstarávaní môže verejný obstarávateľ požiadať úrad o výkon ex ante kontroly pred vyhlásením alebo začatím verejného obstarávania, ak ide o nadlimitnú zákazku financovanú čo aj z časti z prostriedkov Európskej únie. Opatrenie má zabezpečiť odstránenie nedostatkov verejného obstarávania pred jeho zverejnením a vyhlásením. Opatrenie zvyšuje prevenciu pred zadávaním diskriminačných – nezákonných podmienok vo verejnom obstarávaní, ktoré je možné odstrániť ešte v čase, ako príde k vyhláseniu verejného obstarávania. Uvedeným sa sleduje zníženie a eliminovanie nedostatkov už v samotnom úvode verejného obstarávania

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						pred jeho vyhlásením. Opatrenie prijaté - zavedené novelou zákona o verejnom obstarávaní s účinnosťou od 18. 02. 2013. - **zavedenie registra osôb so zákazom účasti vo verejnom obstarávaní**. Opatrenie sleduje zlepšenie prostredia hospodárskej súťaže vylúčením subjektov, ktoré nesúťažia čestne, resp. neplnia riadne svoje zmluvné povinnosti. Má tak prevenčný ako aj represívny účinok voči subjektom porušujúcim princípy čestnej hospodárskej súťaže. Zverejnený je na webovom sídle úradu http://www.uvo.gov.sk/zoznam-podnikatelov/-/RegisterPodnikatelov/sozakazom Register osôb so zákazom je informačný systém úradu, ktorý obsahuje údaje o podnikateľoch, ktorým bol uložený zákaz účasti vo verejnom obstarávaní. Uvedený register informuje účastníkov procesov verejného obstarávania, ako aj širokú verejnosť o subjektoch, ktorým bol právoplatne uložený zákaz účasti vo verejnom obstarávaní podľa § 149 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní. Opatrenie prijaté - zavedené od 14. 02. 2014. **-elektronické verejné obstarávanie** - Plne elektronické verejné obstarávanie, ako prostriedok modernizácie verejnej správy je prioritou SR. V zmysle smerníc č. 2014/23/EÚ, 2014/24/EÚ, 2014/25/EÚ bude nevyhnutné prijať a zabezpečiť a) priamy a neobmedzený prístup k elektronickým súťažným podkladom, b) elektronické predkladanie ponúk, c) posilniť úlohu e-Certis, d) Elektronický formulár (PAS) pre uchádzačov a záujemcov slúžiaci na preukázanie podmienok účasti, e) elektronické katalógy ako forma elektronickej ponuky, f) dynamický nákupný systém prepracovaný a zdokonalený na elektronický systém. Centrálna obstarávateľská organizácia má povinnosť obstarávať plne elektronicky do 36 mesiacov od platnosti smerníc, t.j. do 18. 04. 2017. Pre ostatné subjekty povinnosť plne elektronicky obstarávať vzniká do 54 mesiacov od platnosti smerníc. ÚVO toho času prevádzkuje systém EVO (Elektronického verejného obstarávania), ktorý bude dopracovaný na nové podmienky v zmysle smerníc EÚ, aby bolo elektronické verejné obstarávanie jednoduchšie a efektívnejšie.

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						SR, v zastúpení svojich orgánov, vypracuje vnútroštátnu stratégiu na zabezpečenie včasného a efektívneho prechodu na plne elektronické obstarávanie podľa požiadaviek uvedených v článku 5.3 oznámenia Komisie o „plne elektronickom verejnom obstarávaní ako prostriedku modernizácie verejnej správy“ (KOM(2013)453 finálna verzia). Táto stratégia bude stanovovať špecifické ciele, ktoré sa majú dosiahnuť, postup, ktorý treba dodržať, míľniky a akékoľvek potrebné indikátory. Pri implementácii tejto stratégie sa bude využívať adekvátna pomoc zo štrukturálnych fondov, najmä pokiaľ ide o vývoj alebo modernizáciu infraštruktúry plne elektronického obstarávania, posilnenie administratívnych kapacít, školenia a zvyšovanie povedomia. Pomocou stratégie sa zabezpečí uplatňovanie čo najúčinnejšieho a nákladovo najefektívnejšieho prístupu pri implementácii povinného elektronického obstarávania na Slovensku a malo by sa zamedziť vytváraniu duplicít na národnej regionálnej úrovni, ktoré môžu spôsobiť problémy s interoperabilitou. Celkovým výsledkom by mal byť lepší, jednoduchší a efektívnejší systém verejného obstarávania. Plánované opatrenie. 1.2 Ako všeobecné opatrenia na riešenie nedostatkov zistených pri kontrolách budú zavedené tieto opatrenia: - **Zvýšená podpora ÚVO** pre subjekty vykonávajúce kontrolu verejného obstarávania prostredníctvom Dohody o spolupráci. Na základe tejto dohody budú RO oprávnené ÚVO požiadať o: a) ex ante posúdenie dokumentácie k pripravovanému verejnému obstarávaniu, b) osobnú konzultáciu k čiastkovému problému verejného obstarávania , c) vypracovanie stanoviska o súlade čiastkových problémov verejného obstarávania so zákonom o verejnom obstarávaní v štádiu pred uzavretím zmluvy, d) vykonanie kontroly verejného obstarávania , e) spoluprácu pri vyhodnocovaní auditných zistení EK týkajúcich sa verejného obstarávania. Plánované opatrenie. - **Zavedenie analýzy rizík** pri výkone kontroly VO zo strany RO, ktorá identifikuje riziko zákazky z pohľadu potrebnej

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						spolupráce s ÚVO (rizikové zákazky budú podliehať povinne kontrole zo strany ÚVO), a to spôsobom vykonania kontroly podľa zákona o VO, pričom sústredením odbornej podpory ÚVO na rizikové VO bude zabezpečený zvýšený dohľad na zákazky s potenciálne vyššou mierou chybovosti. Zároveň týmto nástrojom bude eliminované neprimerané zaťaženie ÚVO v rámci žiadostí o kontrolu VO, ktoré nepredstavujú zvýšené riziko z pohľadu ich zložitosti alebo chybovosti a súčasne tak nebude dochádzať k neprimeraným predĺženiam výkonu kontroly (rizikové zákazky budú podliehať povinne kontrole zo strany ÚVO). Samotná analýza bude predstavovať súbor údajov, ktoré budú vyhodnocované (napr. predpokladaná hodnota zákazky, postup obstarávania, existencia revíznych postupov, rozsah podmienok účasti a pod.), pričom každý z týchto údajov bude mať svoju bodovú hodnotu, predstavujúcu úroveň rizika (napr. hodnota postupu verejnej súťaže bude mať hodnotu rizika 0, zatiaľ čo rokovacie konanie 15 bodov). Sumárna hodnota všetkých týchto čiastkových bodov bude predstavovať celkové riziko zákazky a podľa tejto hodnoty v nadväznosti na hodnotiaci kľúč bude RO oprávnené, neoprávnené alebo povinné požiadať ÚVO o kontrolu tohto VO. Plánované opatrenie - **Vypracovanie vzorových dokumentov** využívaných v procese verejného obstarávania (napr. súťažné podklady, návrhy oznámení využívaných v procesoch VO) a ich zverejnenie a sprístupnenie prijímateľom pomoci. Opatrenie má za cieľ znížiť chybovosť v procesoch verejného obstarávania zo strany verejných obstarávateľov alebo obstarávateľov a zvýšenie transparentnosti. V nadväznosti na prijatie nového zákona o verejnom obstarávaní sa pripravia vzorové súťažné podklady, vzory oznámení používaných v procese verejného obstarávania. Plánované opatrenie. - Na úrovni systému riadenia vypracovanie **kontrolných zoznamov** pre kontrolu RO, ktoré budú zohľadňovať špecifiká rôznych druhov verejných obstarávaní (verejná súťaž, užšia súťaž, rokovacie konanie a pod.) a odrážať najčastejšie pochybenia pri procesoch VO zistených v

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						predchádzajúcom období 2007 -2013. Plánované opatrenie. - **Príprava jednotných pravidiel** a požiadaviek na VO a požiadaviek na dokumentáciu VO. Na úrovni aplikácie zákona o verejnom obstarávaní bude ÚVO jednotnými metodickými výkladmi a jednotnou rozhodovacou praxou v rámci kontroly a revíznych postupov zabezpečovať transparentné, konzistentné a predvídateľné obstarávateľské prostredie. V rámci záväzných postupov definovaných v metodických a riadiacich dokumentáciách na úrovni systému riadenia, ktorými sa budú riadiť RO pri výkone kontroly a tiež prijímatelia pri realizácii VO a následného predkladania dokumentácie, dôjde k zosúladeniu postupov a prípravy jednotných pravidiel (napr. jednotné výstupy z kontrol, jednotné požiadavky na prijímateľov ohľadne rozsahu potrebnej dokumentácie, jednotné požiadavky na úroveň zverejňovania zákaziek s veľmi malou hodnotou a pod.). Plánované opatrenie. - **Zavedenie cenových máp, benchmarkov a limitov pre posúdenie hospodárnosti**. Na úrovni systému riadenia sa zavedie povinnosť RO posudzovať maximálnu výšku požadovaného nenávratného príspevku s ohľadom na zavedený systém cenových máp, benchmarkov a limitov pre najčastejšie, resp. najpodstatnejšie typy výdavkov. Dodržanie týchto limitov bude následne overované pri kontrole verejného obstarávanie, resp. jeho výsledku. Zároveň sa zadefinuje metodický postup na zostavovanie týchto ukazovateľov, aby bol zabezpečený ich jednotný a transparentný spôsob určovania. Plánované opatrenie. - **Zavedenie povinnej ex ante kontroly** dokumentácie zo strany RO (kontrola návrhu súťažných podkladov a oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania pred jej vyhlásením) a kontroly verejného obstarávania pred podpisom zmluvy s úspešným uchádzačom. Uvedený typ kontroly má za úlohu preventívne eliminovať chyby a nedostatky v návrhoch dokumentácie k verejnému obstarávaniu a tým znížiť riziko porušenia zákona o verejnom obstarávaní. Plánované

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						opatrenie - **Aplikovanie princípov „zeleného“ a sociálneho verejného obstarávania, resp. aj iných aspektov VO** (ako napr. podpora inovácií, podpora malých a stredných podnikateľov a pod.) využitím legislatívnych nástrojov zavedených v legislatíve EÚ a SR v rámci vhodných typov podpory. Zákon o verejnom obstarávaní zabezpečuje vo svojich ustanoveniach podporu environmentálnych a sociálnych aspektov. Podľa zákona o verejnom obstarávaní je možné určiť osobitné podmienky plnenia zmluvy týkajúce sa najmä sociálnych a environmentálnych hľadísk, vo väzbe na obstarávanie motorových vozidiel stanovujúce povinnosť zohľadniť energetické a environmentálne vplyvy ich prevádzky počas ich životnosti, v rámci kritérií ekonomicky najvýhodnejšej ponuky je možné stanoviť aj environmentálne aspekty predmetu zákazky. Zákonná možnosť vyhradiť zadávanie zákazky pre chránené dielne a chránené pracoviská. *Opatrenie prijaté a dlhodobo upravené v zákone o verejnom obstarávaní.* - **Zavedenie spolupráce s Protimonopolným úradom SR** (posilnenie ochrany hospodárskej súťaže zavedením spolupráce tohto subjektu s RO v rámci Dohody o spolupráci. RO budú v prípade identifikácie rizikových faktorov „redflags“ povinné požiadať PMÚ o spoluprácu -formou konzultácií, žiadostí o stanovisko, podania podnetu. Ďalšia oblasť spolupráce je pri tvorbe všeobecnej metodiky systému kontroly VO a v rámci školiacej činnosti zamestnancov vykonávajúcich kontrolu. PMÚ zabezpečuje ochranu hospodárskej súťaže v zmysle Nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže ustanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy o fungovaní EÚ. *Plánované opatrenie.* Opatrenia na hlavné typy konkrétnych nedostatkov zistených Komisiou sú nasledovné: - **Dodatky k zmluvám**: Úpravou zákona o VO je zabezpečený zákaz uzatvárania dodatkov v prípadoch, že tieto menia podstatným spôsobom predmet zákazky, alebo podmienky

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						pôvodnej súťaže, alebo ktorými sa zvyšuje cena plnenia zákazky. *Opatrenie prijaté.* **- Konflikt záujmov**: Problematika bude riešená na úrovni legislatívnej a úrovni systémovej. Na úrovni legislatívnej SR v transpozičnej lehote plne transponuje úpravu konfliktu záujmov vychádzajúci z novej smernice EÚ k verejnému obstarávaniu. Na úrovni systému riadenia a kontroly budú zadefinované postupy výkonu administratívnej kontroly RO pre identifikovanie konfliktu záujmov a jeho ďalšie posúdenie a spracovanie. *Plánované opatrenie.* **- Nedostatočná hospodárska súťaž** – predloženie len 1 ponuky: Tento nedostatok bol riešený na úrovni legislatívnej a úrovni systémovej. Na úrovni legislatívnej bol novelou zákona o verejnom obstarávaní ustanovená možnosť verejného obstarávateľa zrušiť postup zadávania zákazky v prípadoch, že bude predložená len jedna alebo dve ponuky. Na úrovni systémovej bol tento nedostatok riešený úpravou systému riadenia, podľa ktorej je RO povinný pri identifikácii VO, v rámci ktorého bola predložená len jedna ponuka, požiadať ÚVO o výkon kontroly celého VO. Zároveň bude ochrana hospodárskej súťaže posilnená spoluprácou subjektov kontroly s Protimonopolným úradom SR. *Plánované opatrenie.* **-Určovanie lehoty na vyžiadanie súťažných podkladov**: Boli upravené elektronické formuláre - Oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania tak, aby bola lehota na vyžiadanie SP zhodná s lehotou na predkladanie ponúk. Uvedené opatrenie úplne odstránilo možnosť skracovať lehotu na vyžiadanie súťažných podkladov. Novelou zákona o VO bola zavedená povinnosť zverejňovania súťažných podkladov v profile verejného obstarávateľa. Zároveň všetci prijímatelia boli usmernení zo strany RO o neobmedzovaní prístupu záujemcov k súťažným podkladom určovaním lehôt na vyžiadanie súťažných podkladov. *Opatrenie prijaté.* **-Diskriminačné podmienky súťaže**: Na odstránenie, resp. identifikáciu diskriminačných podmienok súťaže sú zamerané viaceré z vyššie uvedených opatrení, ako napr. spolupráca s ÚVO, ex ante kontrola oznámení a súťažných podkladov pred vyhlásením súťaže a aj opatrenia uvedené pri časti odborných príprav zamestnancov a využitia technickej pomoci pre zavádzanie a uplatňovanie pravidiel EÚ v oblasti verejného

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						obstarávania (napr. školenia zamestnancov, školenia prijímateľov, zverejňovanie a informovanie o zistených nedostatkoch). *Plánované opatrenie.*
			Opatrenia, ktorými sa zabezpečia transparentné postupy prideľovania zákaziek.	**Nie**		Oblasť zadávania zákaziek nepodliehajúcich príslušným smerniciam EÚ v oblasti VO (podlimitné zákazky) je v SR legislatívne pokrytá samotným zákonom o VO. Takto je zabezpečená povinnosť postupu podľa tohto zákona pri obstarávaní prác, tovarov a služieb pre verejných obstarávateľov, obstarávateľov, ako aj osôb, ktoré sú prijímateľmi nenávratného finančného príspevku. Postupy pre takéto zákazky vychádzajú zo základných princípov verejného obstarávania uvádzaných v predmetných smerniciach EÚ, preto zabezpečujú transparentné postupy verejného obstarávania aj pre zákazky, ktoré nespadajú pod smernice EÚ v oblasti verejného obstarávania. Na postupy verejného obstarávania týchto zákaziek sa budú vzťahovať rovnaké opatrenia uvedené vyššie, v kritériu 1. *Opatrenie čiastočne prijaté.*
			Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy a informovanie zamestnancov zapojených do vykonávania EŠIF.	**Nie**	V zmysle uznesenia vlády SR č. 21/2013 Úrad pre verejné obstarávanie v spolupráci s každým riadiacim orgánom v periodicite pol roka vypracováva správu o výsledkoch kontrol a auditov v oblasti verejného obstarávania a táto je zverejnená: http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=21941 (napr. http://www.opzp.sk/dokumenty/projektove-dokumenty/rozhodnutia-uvo-sr-v-procesoch-vo-v-ramci-projketov-op-zp-v-programovom-obdobi-2007-2013/) alebo (http://www.ropka.sk/sk/verejne-obstaravania/) http://www.uvo.gov.sk/za-obdobie-od-1.1.2013-do-30.6.2013	Zabezpečenie školení CKO týkajúce sa postupov administratívnej kontroly verejného obstarávania v rámci systému riadenia, prezentovanie najčastejších nedostatkov identifikovaných pri kontrolách verejného obstarávania. CKO už v súčasnosti zabezpečuje školenia pre RO/SORO týkajúce sa postupov administratívnej kontroly verejného obstarávania v rámci systému riadenia, prezentovanie najčastejších nedostatkov identifikovaných pri kontrolách verejného obstarávania, výklad k metodike CKO týkajúcej sa verejného obstarávania. Za rok 2013 bolo takto vyškolených 179 zamestnancov. V roku 2014 CKO rovnako plánuje organizovať a zabezpečovať školenia tohto zamerania. *Opatrenie prijaté.* Zavedenie jednotného systému vzdelávania zamestnancov v rámci Systému riadenia a kontroly EŠIF. RO bude povinné zabezpečiť pre všetkých zamestnancov zúčastnených na implementácii fondov pravidelnú odbornú prípravu a školenia, pričom títo zamestnanci budú povinní sa tohto vzdelávania zúčastniť. Systém vzdelávania bude nastavený s dôrazom na zabezpečenie cieleného odborného vzdelávania pre konkrétnu skupinu zamestnancov (napr. kontrolórov VO). Uvedená odborná príprava sa týka školení CKO, školení ÚVO

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						a tiež školení organizovanými Protimonopolným úradom SR vo veci ochrany hospodárskej súťaže. *Opatrenie plánované.* Tieto formy zverejňovania šírenia informácií o nedostatkoch zistených pri kontrole VO budú využívané aj v PO 2014 - 2020, pričom dôraz bude kladený na ich lepšiu vypovedaciu hodnotu. Navrhuje sa tiež v gescii CKO zriadenie Koordinačného výboru pre spoluprácu pri verejnom obstarávaní. Toto odborné fórum pozostávajúce najmä zo zástupcov CKO, ÚVO, CO, OA, RO zabezpečí spoločný postup v rámci aplikácie pravidiel VO (spolupráca pri vydávaní metodických výkladov, pokynov a usmernení prispôsobených podľa potrieb implementácie fondov EÚ). Jednoznačnou výhodou zriadenia tohto orgánu bude okamžité identifikovanie prípadných závažných pochybení (systémových nezrovnalostí) v postupoch RO/SORO pri kontrole VO a efektívna možnosť prijatia adekvátnych nápravných opatrení na ich odstránenie. Jednotný postup všetkých subjektov a formulovanie spoločného stanoviska bude nepriamo zvyšovať tlak na zvýšený dôraz na včasné odhaľovanie chýb pri VO zo strany subjektov realizujúcich verejné obstarávania (pri spoločnom postupe sa zabezpečí rýchlejšia a efektívna reakcia na identifikované chyby). *Plánované opatrenie.*
			Opatrenia na zabezpečenie administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie pravidiel Únie o verejnom obstarávaní.	**Nie**	*Úrad pre verejné obstarávanie* http://www.uvo.gov.sk/domov	ÚVO metodicky usmerňuje všetkých, ktorí sa zúčastňujú na VO. Pre zvýšenie spolupráce subjektov štátnej správy participujúcich v oblasti VO a kontroly hospodárskej súťaže bude táto spolupráca posilnená medzi ÚVO a Protimonopolnými úradom SR, a to aj na úrovni zabezpečenia administratívnych kapacít týchto subjektov, prostredníctvom technickej pomoci. V priebehu roku 2014 si zvýšené nároky na spoluprácu a kontrolnú činnosť ÚVO vyžiadajú potrebu navýšenia personálnych kapacít o cca 25 zamestnancov, ktorí budú prijímaní postupne v závislosti od množstva požadovanej činnosti zo strany CKO a RO.

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
					Metodické usmernenia (ÚVO) (http://www.uvo.gov.sk/metodicke-usmernenia	ÚVO pre účely efektívnejšieho riadenia tejto spolupráce a pre dôslednejšie uplatňovanie pravidiel EÚ v oblasti verejného obstarávania v rámci činností súvisiacich s implementáciou EÚ fondov, poverilo týmito agendami samostatného podpredsedu ÚVO. *Opatrenie prijaté.* Zabezpečenie technickej pomoci v rámci spolupráce s ÚVO na refundáciu mzdových nákladov zamestnancov vykonávajúcich podporné činnosti pre RO, SORO, OA, CO v rámci Dohody o spolupráci. *Opatrenie plánované.* Technická pomoc v rámci spolupráce s ÚVO na refundáciu nákladov na znalecké posudky a odborné stanoviská, ktoré budú potrebné pre výkon podporných činností pre RO, SORO, OA, CO v rámci Dohody o spolupráci. Opatrenie plánované. Technická pomoc pre spoluprácu s Protimonopolným úradom SR – *Opatrenie plánované.* Metodické usmerňovanie účastníkov procesu VO zo strany ÚVO a zverejňovanie týchto usmernení na verejne prístupnom mieste – na webovom sídle úradu. *Opatrenie prijaté.* Technická pomoc na školenia prijímateľov. Školenia budú zamerané na prijímateľov, resp. žiadateľov a ich úlohou bude napr. prezentovať platný systém kontroly, upozorniť na zmluvné požiadavky a povinnosti k výkonu kontroly VO a predkladania dokumentácie na kontrolu, informovať prijímateľov o najčastejších nedostatkov zistených pri kontrole VO so súčasnou prezentáciou dobrých príkladov („best practice“). Tieto školenia by mali byť realizované najmä zo strany jednotlivých RO, aby ich obsah a zameranie vyplývalo zo špecifík daného OP (napr. v závislosti od obvyklých predmetov obstarávania). *Opatrenie plánované.*
5. Štátna pomoc Existencia pravidiel na efektívne uplatňovanie práva Únie o štátnej pomoci v oblasti EŠIF.	Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja	Čiastočne	Opatrenia na zabezpečenie účinného uplatňovania pravidiel Únie o štátnej pomoci.	**Nie**		Povinnosť dodržať pravidlá týkajúce sa kumulácie pomoci (ak sa poskytuje pomoc na rovnaké oprávnené náklady z rôznych verejných zdrojov, resp. minimálna pomoc) a dodržanie povinnosti „Deggendorf“ boli upravené už vo všetkých schémach štátnej a minimálnej pomoci v programovom období 2007 – 2013. Vzhľadom na to, že štruktúra schém zostáva zachovaná, budú upravené v schémach pomoci aj v programovom období 2014 – 2020. Kontrolu zavedenia

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
	environmentálnej infraštruktúry Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch					opatrení na dodržiavanie pravidiel kumulácie a dodržania povinnosti „Deggendorf“ bude zabezpečovať koordinátor štátnej pomoci formou pripomienkovania schém štátnej pomoci a schém minimálnej pomoci. Podmienky poskytnutia pomoci v jednotlivých schémach budú zahŕňať aj podmienky predloženia čestného prehlásenia príjemcu týkajúceho sa kumulácie pomoci vo vzťahu k rovnakým oprávneným nákladom a čestného prehlásenia o tom, že od príjemcu nie je žiadané vrátenie pomoci. Kontrola kumulácie pomoci ako aj dodržanie povinnosti "Deggendorf" bude nasledovne posilnená zriadením centrálneho IT registra pre štátnu pomoc v rozsahu a v štruktúre, ako ich vymedzí nové nariadenie o skupinových výnimkách, ktoré má nadobudnúť účinnosť od 1.7.2014, ako aj príslušné usmernenia Európskej komisie. Vláda SR na svojom zasadnutí dňa 9. 4. 2014 schválila uznesenie vlády SR č. 156 k materiálu „Spôsob uplatnenia ex ante kondicionalít pri príprave implementačného mechanizmu politiky súdržnosti EÚ po roku 2013 v podmienkach SR“, ktorým posilnila postavenie Ministerstva financií SR ako koordinátora štátnej pomoci (úloha B.5). Príslušným ministrom (pre ministerstvá, ktoré sú riadiacimi orgánmi) bolo uložené uplatňovať v súvislosti s využívaním prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov v SR na programové obdobie 2014 – 2020 stanoviská a pozície Ministerstva financií SR ako koordinátora štátnej pomoci pre aplikáciu pravidiel štátnej pomoci. Zmeny v schémach pomoci je možné robiť len formou písomných dodatkov. Koordinátor štátnej pomoci pripomienkuje predmetné dodatky k schémam štátnej pomoci aj k schémam minimálnej pomoci a overuje, či vykonané zmeny v schémach sú v súlade s pravidlami EÚ pre štátnu pomoc. Konzultačný mechanizmus koordinátora štátnej pomoci a riadiacich orgánov je zavedený. Riadiace orgány (ako aj iní poskytovatelia pomoci) môžu opatrenia pomoci konzultovať s koordinátorom štátnej pomoci buď formou osobného pracovného rokovania, alebo príslušnej písomnej komunikácie.

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						Návratná pomoc prostredníctvom finančných nástrojov je poskytovaná v rámci schém štátnej pomoci, resp. schém minimálnej pomoci. Takéto schémy taktiež pripomienkuje koordinátor štátnej pomoci, pričom pravidlá EÚ pre štátnu pomoc musia byť dodržiavané na úrovni správcu fondu, finančných sprostredkovateľov, spoluinvestorov a konečných prijímateľov pomoci. Mechanizmus vymáhania neoprávnenej štátnej pomoci sa v SR reformoval zákonom č. 102/2011 Z. z. (novela zákona o štátnej pomoci), ktorý nadobudol účinnosť 1. júna 2011. Týmto zákonom sa ustanovilo, že rozhodnutie Európskej komisie o neoprávnenej štátnej pomoci predstavuje priamo exekučný titul, na základe ktorého sa bude neoprávnená štátna pomoc vymáhať v exekučnom konaní. Na základe rozhodnutia Komisie o poskytnutí neoprávnenej štátnej pomoci a na základe podnetu koordinátora štátnej pomoci je poskytovateľ povinný podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku, a to do 30 dní od doručenia podnetu. Rozhodnutie Komisie o neoprávnenej štátnej pomoci je priamo vykonateľné voči príjemcovi dňom doručenia takého rozhodnutia Slovenskej republike. Existujú aj opatrenia na zabezpečenie výkonu kontrol dodržania nariadenia o skupinových výnimkách 2014 *(pozn.: následne doplneného nariadením o skupinových výnimkách 2017)* a schválených schém. Poskytovatelia štátnej pomoci si môžu overiť podmienky oprávnenosti a zlučiteľnosti pomoci (napríklad stimulačný účinok, obmedzenie pomoci na maximálnu intenzitu pomoci, podmienky oprávnenosti schém, štatút MSP ako príjemcov) na základe § 19 zákona o štátnej pomoci. Evidencia minimálnej pomoci sa na Ministerstve financií SR realizuje prostredníctvom informačného systému Slovak Aid Monitoring Authority – IS SAMA. V súčasnosti je do IS SAMA umožnený prístup len koordinátorovi štátnej pomoci (MF SR), ktorý na základe písomných oznámení poskytovateľov/príjemcov minimálnej pomoci vkladá do informačného systému údaje o poskytnutí/prijatí minimálnej pomoci. IS SAMA v súčasnej podobe slúži na kontrolu, či sa

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						novou pomocou nepresiahne strop minimálnej pomoci. Ak strop minimálnej pomoci bol prekročený, MF SR upozorní poskytovateľa. Po doručení aktualizovaných údajov od poskytovateľa minimálnej pomoci sú údaje v IS SAMA upravené. Po dobudovaní IS SAMA bude zabezpečené portálové riešenie tohto informačného systému. Prístup na webovú lokalitu a prehliadanie údajov o poskytnutej pomoci bude verejne prístupné. Dobudovaný informačný systém bude obsahovať aj register štátnej pomoci, do ktorého sa budú zadávať súhrnné informácie o každom opatrení. Centrálny IT register pre štátnu pomoc bude zriadený v rozsahu a v štruktúre, ako ich vymedzí nové nariadenie o skupinových výnimkách, ako aj príslušné usmernenia Európskej komisie.
			Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy a informovania zamestnancov zapojených do vykonávania EŠIF.	**Áno**		Príslušné školenia pracovníkov na tému uplatňovania pravidiel EÚ o štátnej pomoci na všetkých relevantných úrovniach (t.j., príslušné oddelenia) sa už konali alebo sú naplánované. Zaviedol sa systém šírenia a výmeny informácií pre všetkých pracovníkov zodpovedných za uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v spojení s implementáciou a riadením EŠIF (riadiace orgány, sprostredkovateľské orgány, certifikačné orgány, orgány auditu, a v prípade finančných nástrojov aj fond fondov a orgány zodpovedné za implementáciu finančných nástrojov (napr. prostredníctvom webových stránok, reklamných adresovaných zásielok (direct mail), atď.). Vo februári 2013 CKO pripravil školenie na tému „Uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v EÚ, systém riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007 - 2013 a zákon č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov EÚ v praxi“ pre všetky riadiace orgány, ako aj sprostredkovateľské orgány pod riadiacimi orgánmi. Prednášky o pravidlách štátnej pomoci zabezpečuje zástupca koordinátora. Koordinátor zverejňuje na svojej internetovej stránke právne predpisy EÚ v oblasti štátnej pomoci, referenčné, diskontné a úrokové sadzby pre vymáhanie štátnej pomoci, ako aj usmernenia Európskej komisie. Všetky dokumenty sú verejne dostupné pracovníkom zodpovedným

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						za uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci pri implementácii a riadení EŠIF. Ministerstvo financií SR v súčasnosti pripravuje stratégiu odbornej prípravy pre nové pravidlá štátnej pomoci, ktoré prijala Európska komisia v súvislosti s uskutočnenou modernizáciou štátnej pomoci, a ktoré nadobudnú účinnosť od 1. 7. 2014. Súčasťou stratégie je aj vzdelávanie, ktoré by malo byť rozdelené do šiestich samostatných blokov: Vzdelávací blok I. (pojem pomoc, procedurálne aspekty, skupinové výnimky, pomoc de minimis, štátna pomoc pre oblasť rizikového kapitálu, dopravy a dopravnej infraštruktúry) – po dohode s Európskou komisiou sa školenie uskutoční dňa 27. 5. 2014 za účasti lektorov z Európskej komisie Vzdelávací blok II. (nové nariadenie o skupinových výnimkách - GBER, transparentnosť, ex post hodnotenie štátnej pomoci) Vzdelávací blok III. (štátna pomoc pre oblasť ochrany životného prostredia a energetiky, štátna pomoc pre oblasť výskumu, vývoja a inovácií) Vzdelávací blok IV. (kalkulácia prvku pomoci pri rôznych formách pomoci, služby vo všeobecnom hospodárskom záujme) Vzdelávací blok V. (školenie pre zástupcov miestnej štátnej správy) Vzdelávací blok VI. (podľa požiadaviek a aktuálnych potrieb poskytovateľov pomoci) Zabezpečenie lektorov na uvedených školeniach zo strany Európskej komisie, ako aj časový harmonogram realizácie školení bude predmetom rokovania na stretnutí so zástupcami GR pre hospodársku súťaž, ktoré sa uskutoční dňa 26. 5. 2014 v Bratislave.
			Opatrenia na zabezpečenie	**Nie**		Koordinátor štátnej pomoci požiadal RO, aby predložili výsledky analýz hodnotenia dostatočnosti administratívnych

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
			administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie pravidiel Únie o štátnej pomoci.			kapacít v oblasti štátnej pomoci Ministerstvu financií Slovenskej republiky do konca septembra 2013. Pri vypracovaní analýz bolo potrebné vychádzať z priorít obsiahnutých v operačných programoch na programové obdobie 2014 – 2020. MF SR vopred oboznámilo riadiace orgány so štruktúrou analýz. Analýzy sa mali zamerať najmä na tieto oblasti: - súčasný počet zamestnancov, t.j. počet a mená zamestnancov RO, ktorí sú v súčasnosti zodpovední za implementáciu pravidiel EÚ o štátnej pomoci (zamestnanci, ktorí majú tieto úlohy uvedené aj v náplni práce), vrátane uvedenia ich funkcie, - potenciál na zvýšenie súčasného počtu, t.j. návrh týkajúci sa možného zvýšenia počtu zamestnancov, - zdôvodnenie zvýšenia počtu vo vzťahu k efektívnemu uplatňovaniu štátnej pomoci v rámci fondov EÚ. Takmer všetky orgány vyjadrili potrebu zvýšiť počet zamestnancov aspoň o jedného pracovníka. Celková potreba bola kvantifikovaná v počte 14 zamestnancov. MF SR listom zo dňa 12. 5. 2014 požiadalo o úpravu operačného programu Technická pomoc tak, aby z jeho prostriedkov bolo možné financovať prípadné zvýšenie administratívnej kapacity MF SR ako koordinátora štátnej pomoci. Podľa vyjadrenia Úradu vlády SR riadiaci orgán pre OP Technická pomoc akceptuje požiadavku MF SR a oblasť štátnej pomoci bude do operačného programu zapracovaná v ďalšej fáze jeho prípravy (dňa 14. 5. 2014 bol predložený na rokovanie vlády SR). Kvantifikácia potreby posilnenia administratívnej kapacity koordinátora štátnej pomoci v nadväznosti na potrebu zabezpečenia splnenia ex ante kondicionality „Štátna pomoc“, ako aj vytvorenie metodických centier požadovaných EK bolo stanovené s predstaviteľmi GR pre hospodársku súťaž.
6. Existencia pravidiel na efektívne	Prioritná os 1: Udržateľné využívanie	**Čiastočne**	Opatrenia na zabezpečenie účinného uplatňovania smernice	**Nie**	Zákon 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	Listom zo dňa 21.3.2013 bola začatá procedúra infringementu vo veci transpozičného deficitu vo vzťahu k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
uplatňovanie právnych predpisov Únie v oblasti životného prostredia týkajúcich sa EIA a SEA	prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch		Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ (EIA) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES (SEA)		Zákon je uverejnený na stránke www.jaspi.justice.gov.sk Návrh zákona, ktorým sa ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23688	2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (smernica EIA). Vo výzve sú uvedené ďalšie právne predpisy dotknuté potrebou úplnej a správnej transpozície smernice EIA, vrátane právnych predpisov, ku ktorým neboli oznámené opatrenia na transpozíciu (zákony upravujúce práva a povinnosti dotknutých orgánov, navrhovateľov a verejnosti a zákony upravujúce povoľovacie konanie). Zoznam zákonov je uvedený vo formálnom oznámení EK adresovanej ministrovi zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Koordinácia s ostatnými rezortmi je na základe identifikovaných problémov kľúčová vzhľadom na prepojenie procesu posudzovania vplyvov s procesom povoľovania projektov a s prístupom verejnosti k spravodlivosti. Tieto oblasti sú pokryté legislatívou iných rezortov, najmä MDVRR SR (stavebný zákon, cestný zákon), MV SR (Správny poriadok), MS SR (Občiansky súdny poriadok). Dňa 12.7.2013 bola zaslaná finálna odpoveď SR na formálne oznámenie EK, v ktorej SR deklaruje, že vykoná príslušné legislatívne úpravy a metodické usmernenia s cieľom odstrániť uvádzaný transpozičný deficit najneskôr v čase, kedy bude mať za povinnosť transponovať v súčasnosti pripravovanú novelu smernice EIA, ktorá predstavuje závažné zmeny voči jej súčasnému zneniu. Príprava príslušných legislatívnych úprav na úrovni rezortu prebiehala v nasledovných krokoch: - dňa 5. 12. 2013 technické konzultácie k prvému návrhu paragrafového znenia so zástupcami DG Environment, - od 17. 1. 2014 do 6. 2. 2014 medzirezortné pripomienkové konanie návrhu zákona, ktorým sa mení zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						Po ukončení MPK a rozporových konaniach boli pripravené alternatívne návrhy novely zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktoré boli predložené na vyjadrenie EK. V júni 2014 bol návrh zákona prerokovaný v poradných orgánoch vlády SR. Návrh zákona bol dňa 02.07.2014 na 114. rokovaní vlády SR schválený uznesením č. 330/2014 http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23688 http://www.rokovania.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Uznesenie-14217?prefixFile=u_ Dňa 16.07.2014 bol materiál odoslaný na rokovanie Národnej rady SR. Vo vzťahu k opatreniam na priame uplatňovanie smernice EIA sa dňa 7. 5. 2014 uskutočnilo koordinačné stretnutie za účasti zástupcov CKO, MŽP SR a MDVRR SR. Pri formulovaní návrhu opatrení bolo prihliadané na skúsenosti MDVRR SR v oblasti opätovného posudzovania a schvaľovania projektov v prípade zmien v projektoch v rámci uplatnenia inštitútu oznámenia o zmene navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z., ako aj oznámenie o zmene stavby podľa stavebného zákona (zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov). Návrh opatrenia je uvedený v Akčnom pláne, pričom jeho uplatnenie musí byť koordinované z úrovne CKO horizontálne, v rámci všetkých relevantných OP.
			Opatrenia v oblasti odbornej prípravy a informovania zamestnancov zapojených do vykonávania smerníc EIA a SEA	**Nie**	Stratégia školenia a informovania zamestnancov zapojených do vykonávania smerníc EIA a SEA, vrátane návrhu opatrení na jej realizáciu schválená rokovaním 7. porady vedenia MŽP SR, ktorá sa konala dňa 7. 3. 2013. http://www.sazp.sk/public/index/go.php?id=81&prm3=686	Cieľom Stratégie je zabezpečiť odbornú prípravu zamestnancov participujúcich na procesoch EIA a SEA. Odborná príprava zamestnancov participujúcich na procesoch EIA a SEA je viazaná na zamestnancov rezortu životného prostredia, MH SR, MDVRR SR, MPRV SR, MZ SR, MŠVVŠ SR, MV SR, MO SR a Úradu jadrového dozoru SR, obce a odbornú verejnosť. Samotné vzdelávanie bude zabezpečované najmä prostredníctvom prednášok, workshopov, seminárov a konferencií. S ohľadom na skutočnosť, že bola začatá procedúra infringementu vo veci transpozičného deficitu vo vzťahu k smernici Európskeho

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						parlamentu a Rady 2011/92/EÚ bude potrebné vykonať aktualizáciu stratégie školení, ktorá bude reflektovať na potrebu metodického usmernenia v „prechodnom“ období (do schválenia a nadobudnutia účinnosti príslušných legislatívnych úprav) a na príslušné legislatívne úpravy. Z plánovaných aktivít podľa schválenej stratégie sa zrealizovali tieto aktivity: - dňa 24. 10. 2013 workshop v spolupráci s MDVRR SR zameraný na zmeny v projektoch, - pravidelné školenie zamestnancov okresných úradov so zameraním na výkon štátnej správy v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie: - v rámci Prešovského a Košického kraja dňa 29. 10. 2013, - Banskobystrického, Žilinského a Trenčianskeho kraja dňa 06. 11. 2013, - Nitrianskeho, Trnavského a Bratislavského kraja dňa 13. 11. 2013, - dňa 3. 12. 2013 Záverečná konferencia projektu e-MAT "Vývoj nástrojov manažmentu v rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie v hraničných regiónoch medzi Rakúskom a Slovenskom", - v dňoch 10.- 11. 12. 2013 školenie fyzických a právnických osôb pre získanie odbornej spôsobilosti v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie, - dňa 17. 12. 2013 preverenie znalostí fyzických a právnických osôb za účelom získania odbornej spôsobilosti v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie.27.-28.5.2014 sa uskutočnila Medzinárodná konferencia SEA/EIA 2014 http://www.enviroportal.sk/eia-sea-posudzovanie-vplyvov-na-zp/skolenia-pre-verjnostEIA Odbor environmentálneho posudzovania zabezpečuje metodické usmernenie aj v súčasnosti, t.j. priebežne pre prebiehajúce procesy posudzovania, tak na svojej úrovni ako aj na úrovni ostaných príslušných orgánov.
			Opatrenia na zabezpečenie dostatočnej administratívnej kapacity	**Áno**	Analýza administratívnych kapacít v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie (vykonávania smerníc EIA a SEA), vrátane návrhu opatrení na zabezpečenie ich dostatočného stavu schválená rokovaním 3.	Záver analýzy poukazuje na skutočnosť, že súčasný stav administratívnych kapacít v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie je dostatočný.

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
					porady vedenia MŽP SR, ktorá sa konala dňa 24. 1. 2013.	Aktuálne nebola identifikovaná potreba revízie predmetnej analýzy, ani nevznikla potreba jej reambulácie na základe pripomienok vznesených k návrhu legislatívnych úprav vo vzťahu k zákonu č. 24/2006 Z.z. V rámci súčasnej platnej legislatívy, ako aj v rámci pripravovanej novely zákona č. 24/2006 Z. z. sú administratívne kapacity zabezpečené (a nevznikajú nároky na nové administratívne kapacity). V súvislosti s prebiehajúcou novelizáciou zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie bola riešená aj otázka administratívnych kapacít v rámci doložky vplyvov na rozpočet verejnej správy, ktorá je súčasťou návrhu zákona. Potreba navýšenia počtu pracovníkov v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie aktuálne nebola identifikovaná, t.j. súčasné administratívne kapacity možno z kvantitatívneho hľadiska považovať za dostatočné. Potrebné však bude zlepšiť kvalitatívny aspekt a zamerať sa na posilnenie kvalitatívnej úrovne administratívnych kapacít (najmä formou školení, workshopov a pod.), čo sa týka tiež administratívnych kapacít v tých oblastiach, ktoré budú dotknuté novelizáciou zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (stavebný, atómový a banský zákon).
7. Štatistické systémy a ukazovatele výsledkov: Existencia štatistického základu potrebného na uskutočnenie hodnotení pre posúdenie účinnosti a vplyvu programov. Existencia systému ukazovateľov výsledkov nevyhnutných pre výber opatrení, ktoré	Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	Čiastočne	Zavedené sú opatrenia na zabezpečenie včasného zhromaždenia a konsolidácie štatistických údajov s týmito prvkami: - identifikácia zdrojov a mechanizmov na zaručenie validácie štatistických údajov - opatrenia na uverejnenie konsolidovaných údajov a ich sprístupnenie verejnosti	Áno	*Návrh ukazovateľov a výkonnostného rámca OP KŽP* (dokument RO pre OP KŽP)	Všetky informácie vzťahujúce sa k tomuto kritériu, ktoré zahŕňajú opatrenia na zabezpečenie včasného zhromaždenia a konsolidácie (agregácie) štatistických údajov potrebných pre spoľahlivé a efektívne meranie dosahovania cieľov/výsledkov OP KŽP, vrátane definovania zdrojov týchto údajov, ich uchovávania a zverejňovania sú zosumarizované v dokumente „*Návrh ukazovateľov a výkonnostného rámca OP KŽP*“. Sústava merateľných ukazovateľov OP KŽP, ktorá predstavuje hlavný zdroj údajov, prostredníctvom ktorých bude možné efektívne monitorovať pokrok v implementácii programu a vyhodnotiť úspešnosť dosahovania jeho cieľov, je tvorená ukazovateľmi na programovej úrovni ako aj ukazovateľmi na projektov úrovni. Ukazovatele na úrovni projektu zahŕňajú všetky merateľné ukazovatele výstupu definované na úrovni programu s tým, že pre každý typ aktivity je v súlade s intervenčnou logikou zadefinovaný (jednoznačne priraditeľný) povinný ukazovateľ

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
čo najúčinnejšie prispievajú k dosiahnutiu želaných výsledkov, pre monitorovanie pokroku, pri dosahovaní výsledkov a vykonanie posúdenia vplyvu	Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch Prioritná os 5: Technická pomoc					tak, aby bolo možné zabezpečiť agregáciu daných údajov zo všetkých príslušných operácií na úroveň programu. Všetky informácie o dosiahnutých hodnotách merateľných ukazovateľov budú uchovávané v elektronickej forme v rámci centrálneho monitorovacieho systému - ITMS, ktorý je zabezpečený proti poškodeniu a strate dát. S cieľom zabezpečenia dostupnosti informácií o dosiahnutých hodnotách merateľných ukazovateľov a o zrealizovaných hodnoteniach pre verejnosť budú tieto informácie zverejňované na webovom sídle programu na ročnej báze v rámci výročného „reportingu“, resp. v prípade hodnotení bezprostredne po ukončení ich realizácie.
			Účinný systém ukazovateľov výsledkov vrátane: - výberu ukazovateľov výsledkov pre každý program poskytujúcich informácie o tom, čo motivuje výber politických opatrení financovaných programom - stanovenia cieľov týchto ukazovateľov - súladu každého ukazovateľa s týmito náležitosťami: odolnosť a štatistická validácia, jasný normatívny výklad, citlivosť voči politike a včasné zhromažďovanie údajov	Nie	*Návrh ukazovateľov a výkonnostného rámca OP KŽP* (dokument RO pre OP KŽP)	RO definoval sústavu ukazovateľov výsledku OP KŽP v súlade s požiadavkami a kritériami definovanými v ods. 3 Prílohy II všeobecného nariadenia, čl. 4 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 215/2014, ako aj v súlade s Usmernením komisie k výkonnostnému rámcu a výkonnostnej rezerve (*Guidance fiche on performance framework review and reserve in 2014-2020 (May 14, 2014*). Všetky informácie, ktoré preukazujú spôsob stanovenia sústavy ukazovateľov výsledku, ich východiskových a cieľových hodnôt, ako aj všetky povinné atribúty týchto ukazovateľov (definícia, merná jednotka, zdroj údajov, periodicita vykazovania) sú zosumarizované v dokumente „*Návrh ukazovateľov a výkonnostného rámca OP KŽP*“. Východisková a cieľová hodnota bola v rámci OP KŽP stanovená pre všetky merateľné ukazovatele výsledku okrem jedného ukazovateľa použitého v rámci Prioritnej osi 5 Technická pomoc s názvom „Miera informovanosti o možnostiach podpory z OP“, a to z dôvodu, že v čase prípravy OP KŽP neboli k dispozícii údaje potrebné pre identifikáciu východiskovej hodnoty a stanovenie cieľovej hodnoty tohto merateľného ukazovateľa výsledku. V rámci tohto dokumentu je zdokumentované, že ukazovatele výsledku boli definované v súlade s intervenčnou logikou OP KŽP tak, aby vyjadrovali kvantifikáciu želanej zmeny v danej oblasti (t.j. aby mali jasnú väzba na stratégiu podpory a vyjadrovali podstatu očakávaného výsledku vzťahujúceho sa

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						k danému špecifickému cieľu) a zároveň aby spĺňali základnú SMART charakteristiku (t.j. aby bol každý ukazovateľ dostatočne špecifický, jasný, merateľný, štatisticky validný, spoľahlivý, relevantný, primerane rezistentný voči vplyvu externých faktorov a včas vyhodnotiteľný). Pri definovaní ukazovateľov výsledku boli taktiež zohľadnené skúsenosti a poučenia (lessons learnt) z programového obdobia 2007-2013, pripomienky Komisie, ako aj závery ex ante hodnotenia.
			Postupy zavedené na zaručenie toho, aby všetky operácie financované z programu prijali účinný systém ukazovateľov	Áno	*Návrh ukazovateľov a výkonnostného rámca OP KŽP* (dokument RO pre OP KŽP)	Informácie o spôsobe zabezpečenia včasného zberu údajov potrebných na hodnotenie prínosu operácií k dosahovaniu špecifických cieľov OP KŽP a na hodnotenie dopadov OP KŽP sú zosumarizované v dokumente „*Návrh ukazovateľov a výkonnostného rámca OP KŽP*“. Hlavný zdroj údajov pre realizáciu hodnotení prínosu operácií k dosahovaniu špecifických cieľov OP KŽP a hodnotení dopadov OP KŽP predstavuje sústava merateľných ukazovateľov OP KŽP, ktorá je tvorená ukazovateľmi na programovej úrovni ako aj ukazovateľmi na projektov úrovni. Ukazovatele na úrovni projektu zahŕňajú všetky merateľné ukazovatele výstupu definované na úrovni programu s tým, že pre každý typ aktivity je v súlade s intervenčnou logikou zadefinovaný (jednoznačne priraditeľný) povinný ukazovateľ tak, aby bolo možné zabezpečiť agregáciu daných údajov zo všetkých príslušných operácií na úroveň programu. Povinná väzba projektových ukazovateľov na programovú úroveň umožňuje záväzne stanoviť a sledovať ciele, ktoré majú byť realizáciou projektu dosiahnuté a ktorými sa zabezpečí dosahovanie cieľov na úrovni OP. Okrem toho boli v rámci OP KŽP definované doplňujúce ukazovatele (štatistické údaje) slúžiace na monitorovanie výstupov (prínosov), ktoré neslúžia na sledovanie pokroku v realizácii projektu a nie sú priamo prepojené k príslušným cieľom OP, ale môžu prispievať k iným cieľom definovaným na úrovni Partnerskej dohody SR na roky 2014 – 2020 (napr. zvýšenie zamestnanosti). Ďalšími dôležitými zdrojmi údajov pre realizáciu uvedených hodnotení sú administratívne a štatistické zdroje (štatistický úrad, daňový úrad a pod.) a cielené prieskumy.

Ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality (áno/nie/čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (áno/nie)	Odkazy (odkaz na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty, vrátane odkazov na príslušné časti, články alebo odseky, doplnené hypertextovými prepojeniami na webové stránky, alebo prístupom k úplnému textu)	Vysvetlenie
						Tým je vytvorený mechanizmus na spoľahlivé a efektívne meranie a hodnotenie prínosu operácií k dosahovaniu cieľov OP KŽP a hodnotenie dopadov programu (príspevku OP k stanoveným výsledkom).

9.2 Identifikácia opatrení na splnenie ex ante kondicionalít, zodpovedné subjekty a harmonogram

Tabuľka 79 Plánované opatrenia na splnenie príslušných všeobecných ex ante kondicionalít

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
1. Nediskriminácia Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie práva Únie v oblasti nediskriminácie a politiky v oblasti EŠIF.	Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na zapojenie orgánov zodpovedných za podporu rovnakého zaobchádzania so všetkými osobami počas prípravy a vykonávania programov, a to vrátane poskytovania poradenstva o rovnosti v rámci činností spojených s EŠIF.	**Zabezpečenie inštitucionálnych a strategických podmienok** **Posilnenie administratívnych kapacít odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí MPSVR SR.** **Navýšenie administratívnych kapacít odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí MPSVR SR.** Vychádzajúc z návrhu Systému riadenia a kontroly pre PO 2014 – 2020 konštatujeme, že prierezovosť úloh koodinátora HP nediskriminácia, prístupnosť a rovnosť mužov a žien a rozšírenie pôsobnosti v novom PO si vyžaduje posilnenie administratívnych kapacít u súčasného koordinátora HP RP. Inštitucionálny mechanizmus koordinácie HP bude budovaný s dôrazom na metodické vedenie, publicitu, školiace a vzdelávacie aktivity, hodnotiaci a výberový proces ako aj na monitorovanie a kontrolu. V tomto zmysle bude vytvorený samostatný subjekt koordinácie horizontálnych princípov, v ktorom predpokladáme 7 pracovných miest plus 1 asistenta/ku. Všetky miesta v rámci subjektu budú refundované v rámci technickej pomoci. Novo vytvorené miesta budú zamerané na metodické vedenie, analytickú, strategickú, legislatívnu a vzdelávaciu činnosť súvisiacu s implementáciou oboch horizontálnych princípov v EŠIF. Ich náplň práce bude zameraná na aktivity súvisiace s povinnosťami každého subjektu fondov so zameraním na tematickú prierezovosť daných horizontálnych princípov.	1. 11. 2014 dosiahnutie optimalizovaného stavu administratívnych kapacít vytvorením oddelenia pre implementáciu horizontálnych princípov nediskriminácie a rovnosti mužov a žien v počte 7 pracovných miest na TPP plus 1 asistent/ka. Pôvodný termín 31. 8. 2014 bol posunutý vzhľadom na potrebu schválenia materiálu k administratívnym kapacitám vládou SR a prípravu projektu z OPTP.	MPSVR SR
		Zapojenie Slovenského národného strediska pre ľudské práva ako „equality body“ *(Pripomienka EK: Naplnenie požiadavky podľa článku 13 smernice 2000/43/ES o úlohách orgánu na podporu rovnakého zaobchádzania pre všetky osoby bez diskriminácie na základe rasy alebo etnického pôvodu.)* SR si je vedomá určitých problémov s fungovaním Slovenského národného strediska pre ľudské práva (SNSĽP), čím sa opakovane zaoberala aj Rada vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť. Pre	30. 12. 2014	

Odstránené: 7973

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		zlepšenie činnosti SNSĽP sú plánované a uskutočnené nasledujúce kroky: Novela Zákona 308/1993 Z.z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva. Novela zákona bola vypracovaná MS SR a je v súčasnosti v prvom pripomienkovaní. Novela má zabezpečiť účinnejšie fungovanie SNSĽP podľa tzv. Parížskych princípov, ako aj jeho funkcie ako „equality body“. Termín prerokovania novely zákona vo vláde SR predpokladáme v 3. kvartáli 2014. Zapojenie SNSĽP do zabezpečenia uplatňovania práva Únie v oblasti nediskriminácie a politiky v oblasti EŠIF. Zástupca/kyňa SNSĽP bude členom/kou pracovnej skupiny pre HP RP, ktorá plní v súčasnosti úlohy aj v oblasti zabezpečovania HP nediskriminácia a rovnosť mužov a žien pre nové PO a plnenia EAK. SNSĽP bude zapojené do procesov hodnotenia, monitorovania a poskytovania poradenstva v oblasti dodržiavania rovnakého zaobchádzania aj pre subjekty, zapojené do EŠIF.	30. 9. 2014 ORRRP uskutočnil rokovanie so SNSĽP k plneniu EAK 27. 4. 2014. Zasadnutie PS pre HP RP s rozšírením členstva bude 27. 5. 2014 na MPSVR SR	
		Národný akčný plán pre prevenciu a elimináciu diskriminácie Vláda Slovenskej republiky v novembri 2011 prijala úlohu vypracovať **Celoštátnu stratégiu ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike**. Koordinovaním činnosti vypracovania stratégie a predložením stratégie na rokovanie vlády SR je poverený podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, ktorý je súčasne predsedom Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodová rovnosť. Cieľom pripravovaného vládneho dokumentu je zdokonaliť systém vnútroštátnej ochrany a podpory ľudských práv, vrátane identifikovania potrieb a požiadaviek zraniteľných skupín. Tvorba stratégie je založená na participatívnom mechanizme. Do procesu definovania obsahu a priorít stratégie je okrem štátnej správy zapojené najširšie spektrum mimovládnych organizácií a iných relevantných zástupcov občianskej spoločnosti. http://www.radavladylp.gov.sk/po-rokovani-rady-vlady-pre-ludske-prava-narodnostne-mensiny-a-rodovu-rovnost/ Stratégia má definovať aj potrebu vypracovania rôznych akčných plánov a koncepcií, o.i. úlohu prijatia **Národného**	30. 6. 2015 31. 12. 2014. Pôvodný termínu 30. 6. 2014 bol posunutý z dôvodu prebiehajúceho medzirezortného pripomienkového konania. Príprava NAP: 30. 6. 2015	

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		akčného plánu na elimináciu a prevenciu diskriminácie, ktorého cieľom bude posilniť mechanizmy pre dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania v zmysle Antidiskriminačného zákona.		
	Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy pre zamestnancov orgánov zapojených do riadenia a kontroly EŠIF v oblasti práva a politiky Únie v oblasti nediskriminácie.	**Vypracovanie stratégie školenia a informovania zamestnancov zapojených do využívania fondov** a následné podanie projektu z OP TP na finančné zabezpečenie školení. Školiace a vzdelávacie aktivity (školenia, semináre, tréningy a informovania zamestnancov/kyň zapojených do využívania fondov; konferencie, publikácie a propagačné tlačoviny/materiál, zverejňovanie správ v národných a regionálnych/lokálnych masmédiách a iné, bude vykonávať garant za HP pre nasledovné cieľové skupiny: Osoby na RO zodpovedné za prípravu OP, kontaktné osoby pre HP RP zodpovedné za koordináciu HP RP na úrovni jednotlivých OP, členovia pracovnej skupiny HP RP, manažéri monitorovania a hodnotenia, vyšší riadiaci pracovníci, hodnotitelia projektov a taktiež personál orgánov zahrnutých do riadenia a kontroly EŠIF v oblastiach zákonov a politiky EÚ o nediskriminácii. Školenia sa budú týkať spôsobu hodnotenia, procesu implementácie, monitorovania, kontroly. Pri vzdelávaní bude ORRRP spolupracovať najmä s lektormi/kami zo SNSĽP, ako aj odbornej občianskej spoločnosti. http://www.radavladylp.gov.sk/po-rokovani-rady-vlady-pre-ludske-prava-narodnostne-mensiny-a-rodovu-rovnost/	31.12. 2014. Pôvodný termín 30. 6. 2014 bol posunutý z dôvodu prebiehajúceho medzirezortného pripomienkového konania. Uskutočnenie vzdelávacích aktivít pre prvotné vzdelávanie RO: 30. 6. 2015. Vzdelávacie aktivity budú prebiehať priebežne počas celého PO, pričom budú zamerané špecificky na potreby daného RO	
2. Rodová rovnosť Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie práva a politiky Únie týkajúcich sa rodovej rovnosti v oblasti EŠIF.	Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na zapojenie orgánov zodpovedných za podporu rodovej rovnosti počas prípravy a vykonávania programov, a to vrátane poskytovania poradenstva o rodovej rovnosti v rámci činností spojených s EŠIF.	**Zabezpečenie inštitucionálnych a strategických podmienok** **Posilnenie administratívnych kapacít odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí MPSVR SR.** Vychádzajúc z návrhu Systému riadenia a kontroly pre PO 2014 – 2020 konštatujeme, že prierezovosť úloh koodinátora HP nediskriminácia, prístupnosť a rovnosť mužov a žien a rozšírenie pôsobnosti v novom PO si	1. 11. 2014 dosiahnutie optimalizovaného stavu administratívnych kapacít vytvorením oddelenia pre implementáciu horizontálnych princípov nediskriminácie a rovnosti mužov a žien v	MPSVR SR

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		vyžaduje posilnenie AK u súčasného koordinátora HP RP. Inštitucionálny mechanizmus koordinácie HP bude budovaný s dôrazom na metodické vedenie, publicitu, školiace a vzdelávacie aktivity, hodnotiaci a výberový proces ako aj na monitorovanie a kontrolu. V tomto zmysle bude vytvorený samostatný subjekt koordinácie horizontálnych princípov, v ktorom predpokladáme 7 pracovných miest plus 1 asistenta/ku. Všetky miesta v rámci subjektu budú refundované v rámci technickej pomoci. Novo vytvorené miesta budú zamerané na metodické vedenie, analytickú, strategickú, legislatívnu a vzdelávaciu činnosť súvisiacu s implementáciou oboch horizontálnych princípov v EŠIF. Ich náplň práce bude zameraná na aktivity súvisiace s povinnosťami každého subjektu fondov so zameraním na tematickú prierezovosť daných horizontálnych princípov.	počte 7 pracovných miest na TPP plus 1 asistent/ka. Pôvodný termín 31. 8. 2014 bol posunutý vzhľadom na potrebu schválenia materiálu k administratívnym kapacitám vládou SR a prípravu projektu z OPTP.	
		Stratégia rodovej rovnosti na roky 2014 – 2020 V súčasnosti pracuje ORRRP na vyhodnotení plnenia súčasnej Národnej stratégie rodovej rovnosti na roky 2009 – 2013 a príslušného NAP. Na základe vyhodnotených úloh a potreby definovania nových aktivít bude v spolupráci s občianskou spoločnosťou, zapojenou vo Výbore pre rodovú rovnosť, vypracovaná nová stratégia rodovej rovnosti a následne k tomu zodpovedajúci akčný plán. Oba dokumenty budú zdôrazňovať potrebu synergie plnenia úloh s programami EŠIF, najmä so zameraním na OP Ľudské zdroje, pričom konkrétne aktivity z OP ĽZ budú premietnuté v stratégii a následne v národnom akčnom pláne.	30. 11. 2014	MPSVR SR
		Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike Vláda SR v novembri 2011 prijala úlohu vypracovať **Celoštátnu stratégiu ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike.** Koordinovaním činnosti vypracovania stratégie a predložením stratégie na rokovanie vlády SR je poverený podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, ktorý je súčasne predsedom Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodová rovnosť. Cieľom pripravovaného vládneho dokumentu je zdokonaliť systém vnútroštátnej ochrany a podpory ľudských práv, vrátane identifikovania potrieb a požiadaviek zraniteľných skupín. Tvorba stratégie je založená na participatívnom	31. 12. 2014. Pôvodný termín 30. 6. 2014 bol posunutý z dôvodu prebiehajúceho medzirezortného pripomienkového konania.	

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		mechanizme. Do procesu definovania obsahu a priorít stratégie je okrem štátnej správy zapojené najširšie spektrum mimovládnych organizácií a iných relevantných zástupcov občianskej spoločnosti. Stratégia obsahuje o.i. aj **kapitolu, venovanú rodovej rovnosti a právam žien**. V danej kapitole sú zadefinované základné potreby pre napĺňanie odporúčaní Komisie pre postavenie žien, monitorujúcej plnenie Dohovoru pre odstránenie všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW), a to v oblastiach inštitucionálne a strategické zabezpečenie, občianske a politické práva, hospodárske a sociálne práva a dôstojnosť a telesná integrita žien. http://www.radavladylp.gov.sk/po-rokovani-rady-vlady-pre-ludske-prava-narodnostne-mensiny-a-rodovu-rovnost/		
	Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy pre zamestnancov orgánov zapojených do riadenia a kontroly EŠIF v oblasti práva a politiky Únie týkajúcich sa rodovej rovnosti a jej uplatňovania.	**Vypracovanie stratégie školenia a informovania zamestnancov zapojených do využívania fondov** a následné podanie projektu z OP TP na finančné zabezpečenie školení. Školiace a vzdelávacie aktivity (školenia, semináre, tréningy a informovanie zamestnancov/kyň zapojených do využívania fondov; konferencie, publikácie a propagačné tlačoviny/materiál, zverejňovanie správ v národných a regionálnych/lokálnych masmédiách a iné, bude vykonávať garant za HP pre nasledovné cieľové skupiny: Osoby na RO zodpovedné za prípravu OP, kontaktné osoby pre HP RP zodpovedné za koordináciu HP RP na úrovni jednotlivých OP, členovia pracovnej skupiny HP RP, manažéri monitorovania a hodnotenia, vyšší riadiaci pracovníci, hodnotitelia projektov a taktiež personál orgánov zahrnutých do riadenia a kontroly EŠIF v oblastiach zákonov a politiky EÚ rodovej rovnosti a uplatňovania „gender mainstreamingu“. Školenia sa budú týkať spôsobu hodnotenia, procesu implementácie, monitorovania, kontroly.	1. 11. 2014. Pôvodný termín 30. 6. 2014 bol posunutý z dôvodu predloženia žiadosti na zvýšenie finančných prostriedkov z OP TP. Žiadosť na RO OP TP bola podaná 19. 6. 2014. Projekt bol vypracovaný, avšak jeho predloženie je viazané na schválenie navýšenej čiastky finančných prostriedkov z OP TP. Stratégia vzdelávania bude súčasťou projektu. 30. 6. 2015	

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		Pri vzdelávaní bude ORRRP spolupracovať najmä s lektormi/kami zo SNSĽP, ako aj odbornej občianskej spoločnosti. Školenie k rodovej rovnosti vo verejnej správe a e-learnigové školenie k rodovej rovnosti bolo akreditované zo strany MŠVVŠ SR a pod dohľadom ORRRP. Školenia sa už poskytujú rôznym verejným inštitúciám a sú dostupné pre riadenie EŠIF. http://www.institutrr.sk/elearning/ http://isdv.fri.uniza.sk/CourseDetail.aspx?moduleId=26750 http://isdv.fri.uniza.sk/CourseDetail.aspx?moduleId=26746		

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
3. Zdravotné postihnutie Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v oblasti EŠIF v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES	Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na vykonávanie konzultácií a zapojenie orgánov, ktoré sú zodpovedné za ochranu práv osôb so zdravotným postihnutím, alebo organizácií zastupujúcich osoby so zdravotným postihnutím, a ďalšie príslušné zainteresované osoby počas prípravy a vykonávania programov.	**Posilnenie administratívnych kapacít u orgánov zodpovedných za implementáciu Dohovoru OSN** Vychádzajúc z návrhu Systému riadenia a kontroly pre PO 2014 – 2020 konštatujeme, že prierezovosť úloh koordinátora HP nediskriminácia, prístupnosť a rovnosť mužov a žien a rozšírenie pôsobnosti v novom PO si vyžaduje posilnenie AK u súčasného koordinátora HP RP, čo bolo zohľadnené v predchádzajúcich EAK Potreba posilniť administratívne kapacity odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím vyplýva priamo z HP, v ktorých je v rámci nediskriminácie venovaná náležitá pozornosť aj prístupnosti, ktorá musí byť zohľadnená aj na projektovej úrovni. *Ďalšie aktivity pre napĺňanie EAK:* SR v súčasnosti pripravuje **Celoštátnu stratégiu ochrany a podpory ľudských práv v SR**, ktorá má definovať aj úlohy v oblasti zabezpečenia práv osôb so ZP.	30. 11. 2014 dosiahnutie optimalizovaného stavu administratívnych kapacít vytvorením oddelenia pre implementáciu horizontálnych princípov nediskriminácie a rovnosti mužov a žien v počte 7 pracovných miest na TPP plus 1 asistent/ka. Pôvodný termín 31. 8. 2014 bol posunutý vzhľadom na potrebu schválenia materiálu k administratívnym kapacitám vládou SR a prípravu projektu z OPTP. 31. 12. 2014. Pôvodný termín 30. 6. 2014 sa posúva z dôvodu neschválenia stratégie ĽP na zasadnutí Rady vlády pre ĽPRRRP. Po skončení rozporových konaní bude stratégia ĽP opäť predložená na rokovanie Rady vlády pre ĽPRRRP.	MPSVR SR

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
	Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy pre zamestnancov orgánov zapojených do riadenia a kontroly EŠIF v oblasti platného práva a politiky Únie a členských štátov týkajúcich sa zdravotného postihnutia vrátane dostupnosti a praktického uplatňovania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím transponovaného v právnych predpisoch Únie, a členských štátov.	Vypracovanie stratégie školenia a informovania zamestnancov zapojených do využívania fondov a následné podanie projektu z OP TP na finančné zabezpečenie školení. Školenia sa budú týkať spôsobu hodnotenia, procesu implementácie, monitorovania, kontroly. Školiace a vzdelávacie aktivity (školenia, semináre, tréningy a informovania zamestnancov/kyň zapojených do využívania fondov; konferencie, publikácie a propagačné tlačoviny/materiál, zverejňovanie správ v národných a regionálnych/lokálnych masmédiách a iné, bude vykonávať garant za HP pre nasledovné cieľové skupiny: Osoby na RO zodpovedné za prípravu OP, kontaktné osoby pre HP RP zodpovedné za koordináciu HP RP na úrovni jednotlivých OP, členovia pracovnej skupiny HP RP, manažéri monitorovania a hodnotenia, vyšší riadiaci pracovníci, hodnotitelia projektov a taktiež personál orgánov zahrnutých do riadenia a kontroly EŠIF v oblastiach zákonov a politiky EÚ v oblasti ZP a uplatňovania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Školenia sa budú týkať spôsobu hodnotenia, procesu implementácie, monitorovania, kontroly. Školenia budú uskutočňované koordinátorom HP RP v úzkej súčinnosti so zamestnancami, ktorí plnia úlohy Hlavného kontaktného miesta pre vykonávanie dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorým je MPSVR SR ako aj odbornou občianskou verejnosťou.	1.11. 2014. Pôvodný termín 30. 6. 2014 bol posunutý z dôvodu predloženia žiadosti na zvýšenie finančných prostriedkov z OP TP. Žiadosť na RO OP TP bola podaná 19. 6. 2014. Projekt bol vypracovaný, avšak jeho predloženie je viazané na schválenie navýšenej čiastky finančných prostriedkov z OP TP. Stratégia vzdelávania bude súčasťou projektu. 30. 6. 2015.	
	Opatrenia na zabezpečenie sledovania vykonávania článku 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím vo vzťahu k EŠIF počas prípravy a vykonávania programov.	Proces monitorovania plnenia horizontálnych princípov bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ, ktorých súčasťou bude samostatný výstup obsahujúci informácie o horizontálnych princípoch (t. j. popisom vykonaných aktivít, ich výsledkov a vyhodnotením ich príspevku k dosahovaniu stanovených cieľov horizontálnych princípov), ako aj kontrolou na mieste realizácie projektov a následne hodnotením príspevku k cieľom horizontálnych princípov. Samostatný	31. 10. 2014 30.6.2014 – zapracovanie čl. 9 Dohovoru OSN do všetkých OP 31. 12. 2014 – vypracovanie	

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		výstup obsahujúci informácie o uplatňovaní horizontálneho princípu bude podkladom pre proces hodnotenia príspevku EŠIF k plneniu cieľov identifikovaných v národnom strategickom dokumente. Odpočet plnenia dosiahnutej úrovne stanovených cieľov v národnom strategickom dokumente, vrátane návrhu nápravných opatrení a odporúčaní k ich dosiahnutiu, bude každoročne predkladaný do vlády SR. Ukazovatele v oblasti osôb so zdravotným postihnutím (assessment grid) bude súčasťou monitorovacej správy – príloha HP.	dokumentu k systému implementácie vrátane monitorovania HP 30. 4. 2015 – následné zapracovanie do riadiacej dokumentácie OP, proces predloženia žiadosti o NFP s ohľadom na hodnotenie, monitorovanie a kontrolu, príprava assessment grid	
4. Verejné obstarávanie Existencia pravidiel na efektívnu aplikáciu legislatívy Únie v oblasti verejného obstarávania.	Opatrenia na účinné uplatňovanie pravidiel Únie o verejnom obstarávaní prostredníctvom primeraných mechanizmov.	V oblasti legislatívy sú v súčasnom platnom a účinnom znení zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o VO“) transponované všetky platné smernice EÚ v oblasti verejného obstarávania. V lehote určenej novou smernicou bude prijatý nový zákon o verejnom obstarávaní, ktorý transponuje novoprijaté smernice EÚ do právneho poriadku v Slovenskej republike. Elektronické verejné obstarávanie Plne elektronické verejné obstarávanie ako prostriedok modernizácie verejnej správy je prioritou SR. V zmysle smerníc č. 2014/23/EÚ, 2014/24/EÚ, 2014/25/EÚ bude nevyhnutné prijať a zabezpečiť a) priamy a neobmedzený prístup k elektronickým súťažným podkladom, b) elektronické predkladanie ponúk, c) posilniť úlohu e-Certis, d) Elektronický formulár (PAS) pre uchádzačov a záujemcov, slúžiaci na preukázanie podmienok účasti, e) elektronické katalógy ako forma elektronickej ponuky, f) dynamický nákupný systém prepracovaný a zdokonalený na elektronický systém. Centrálna obstarávateľská organizácia má povinnosť obstarávať plne elektronicky do 36 mesiacov od platnosti smerníc, t.j. do 18. 04. 2017. Pre ostatné subjekty povinnosť plne elektronicky obstarávať vzniká do 54 mesiacov od platnosti smerníc. ÚVO toho času prevádzkuje systém EVO (Elektronického verejného obstarávania), ktorý bude dopracovaný na nové podmienky v zmysle smerníc EÚ, aby bolo elektronické verejné obstarávanie jednoduchšie a efektívnejšie.	18.4.2016 V rámci lehôt stanovených v smerniciach EP a Rady 2014/23/EU, 2014/24/EU, 2014/25/EU	Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO) Zodpovedný: ÚVO v spolupráci s OP EVS

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		SR, v zastúpení svojich orgánov vypracuje vnútroštátnu stratégiu na zabezpečenie včasného a efektívneho prechodu na plne elektronické obstarávanie podľa požiadaviek uvedených v článku 5.3 oznámenia Komisie o „plne elektronickom verejnom obstarávaní ako prostriedku modernizácie verejnej správy“ (KOM(2013)453 finálna verzia). Táto stratégia bude stanovovať špecifické ciele, ktoré sa majú dosiahnuť, postup, ktorý treba dodržať, míľniky a akékoľvek potrebné indikátory. Pri implementácii tejto stratégie sa bude využívať adekvátna pomoc zo ŠF, najmä pokiaľ ide o vývoj alebo modernizáciu infraštruktúry plne elektronického obstarávania, posilnenie AK, školenia a zvyšovanie povedomia. Pomocou stratégie sa zabezpečí uplatňovanie čo najúčinnejšieho a nákladovo najefektívnejšieho prístupu pri implementácii povinného elektronického obstarávania na Slovensku a malo by sa zamedziť vytváraniu duplicít na národnej regionálnej úrovni, ktoré môžu spôsobiť problémy s interoperabilitou. Celkovým výsledkom by mal byť lepší, jednoduchší a efektívnejší systém verejného obstarávania. Ako všeobecné opatrenia na riešenie nedostatkov zistených pri kontrolách budú zavedené tieto opatrenia:		
		- Zvýšená podpora ÚVO pre subjekty vykonávajúce kontrolu verejného obstarávania prostredníctvom Dohody o spolupráci. Na základe tejto dohody budú RO oprávnené ÚVO požiadať o a. ex ante posúdenie dokumentácie k pripravovanému verejnému obstarávaniu, b. osobnú konzultáciu k čiastkovému problému verejného obstarávania, c. vypracovanie stanoviska o súlade čiastkových problémov verejného obstarávania so zákonom o verejnom obstarávaní v štádiu pred uzavretím zmluvy, d. vykonanie kontroly verejného obstarávania, e. spoluprácu pri vyhodnocovaní auditných zistení EK týkajúcich sa verejného obstarávania.	30.11.2014	CKO v spolupráci s ÚVO
		- Zavedenie analýzy rizík pri výkone kontroly VO zo strany RO, ktorá identifikuje riziko zákazky z pohľadu potrebnej spolupráce s ÚVO a to spôsobom vykonania kontroly podľa § 146 ods. 4 zákona o VO, pričom sústredením odbornej podpory ÚVO na rizikové VO bude	30.11.2014	CKO v spolupráci s ÚVO

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		zabezpečený zvýšený dohľad na zákazky s potenciálne vyššou mierou chybovosti. Zároveň týmto nástrojom bude eliminované neprimerané zaťaženie ÚVO v rámci žiadostí o kontrolu VO, ktoré nepredstavujú zvýšené riziko z pohľadu ich zložitosti alebo chybovosti a súčasne tak nebude dochádzať k neprimeraným predĺženiam výkonu kontroly. Samotná analýza bude predstavovať súbor údajov, ktoré budú vyhodnocované (napr. predpokladaná hodnota zákazky, postup obstarávania, existencia revíznych postupov, rozsah podmienok účasti a pod.) pričom každý z týchto údajov bude mať svoju bodovú hodnotu, predstavujúcu úroveň rizika (napr. hodnota postupu verejnej súťaže bude mať hodnotu rizika 0, zatiaľ čo rokovacie konanie 15 bodov. Sumárna hodnota všetkých týchto čiastkových bodov bude predstavovať celkové riziko zákazky a podľa tejto hodnoty v nadväznosti na hodnotiaci kľúč bude RO oprávnené, neoprávnené alebo povinné požiadať ÚVO o kontrolu tohto VO .		
		- Vypracovanie vzorových dokumentov využívaných v procese VO (napr. súťažné podklady, návrhy oznámení využívaných v procesoch VO) a ich zverejnenie a sprístupnenie prijímateľom pomoci. Opatrenie má za cieľ znížiť chybovosť v procesoch VO zo strany verejných obstarávateľov alebo obstarávateľov a zvýšenie transparentnosti. - V nadväznosti na prijatie nového zákona o verejnom obstarávaní sa pripravia vzorové súťažné podklady, vzory oznámení používaných v procese VO.	31.8. 2016	ÚVO
		- Na úrovni systému riadenia vypracovanie kontrolných zoznamov pre kontrolu RO, ktoré budú zohľadňovať špecifiká rôznych druhov VO (verejná súťaž, užšia súťaž, rokovacie konanie a pod.) a odrážať najčastejšie pochybenia pri procesoch VO zistených v predchádzajúcom období 2007 - 2013,	30.11.2014	CKO v spolupráci s ÚVO
		- Príprava jednotných pravidiel a požiadaviek na VO a požiadaviek na dokumentáciu VO. Na úrovni aplikácie zákona o verejnom obstarávaní bude ÚVO jednotnými metodickými výkladmi a jednotnou rozhodovacou praxou v rámci kontroly a revíznych postupov zabezpečovať transparentné, konzistentné a predvídateľné obstarávateľské prostredie.	30.6.2015	ÚVO a CKO

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		V rámci záväzných postupov definovaných v metodických a riadiacich dokumentáciách na úrovni systému riadenia, ktorými sa budú riadiť RO pri výkone kontroly a tiež prijímatelia pri realizácii VO a následného predkladania dokumentácie, dôjde k zosúladeniu postupov a prípravy jednotných pravidiel (napr. jednotné výstupy z kontrol, jednotné požiadavky na prijímateľov ohľadne rozsahu potrebnej dokumentácie, jednotné požiadavky na úroveň zverejňovania zákaziek s veľmi malou hodnotou a pod.).		
		- Zavedenie povinnej ex ante kontroly dokumentácie zo strany RO (kontrola návrhu súťažných podkladov a oznámenia o vyhlásení VO pred jej vyhlásením) a kontroly VO pred podpisom zmluvy s úspešným uchádzačom. Uvedený typ kontroly má za úlohu preventívne eliminovať chyby a nedostatky v návrhoch dokumentácie k VO a tým znížiť riziko porušenia zákona o verejnom obstarávaní. Pri tejto kontrole bude RO tiež spolupracovať s ÚVO.	30.11.2014	CKO v spolupráci s ÚVO
		- Zavedenie spolupráce s Protimonopolným úradom SR, posilnenie ochrany hospodárskej súťaže zavedením spolupráce tohto subjektu s RO v rámci Dohody o spolupráci. RO budú v prípade identifikácie rizikových faktorov „redflags“ povinný požiadať PMÚ o spoluprácu - formou konzultácií alebo podania podnetu. Ďalšia oblasť spolupráce je pri tvorbe všeobecnej metodiky systému kontroly VO a v rámci školiacej činnosti zamestnancov vykonávajúcich kontrolu. PMÚ zabezpečuje ochranu hospodárskej súťaže v zmysle Nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže ustanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy o fungovaní EÚ.	30.11.2014	CKO v spolupráci s PMÚ
		- Zavedenie cenových máp, benchmarkov a limitov pre posúdenie hospodárnosti. Na úrovni systému riadenia sa zavedie povinnosť RO posudzovať maximálnu výšku požadovaného nenávratného príspevku s ohľadom na zavedený systém cenových máp, benchmarkov a limitov pre najčastejšie resp. najpodstatnejšie typy výdavkov. Dodržanie týchto limitov bude následne overované pri kontrole VO resp. jeho výsledku. Zároveň sa zadefinuje metodický postup na zostavovanie týchto ukazovateľov, aby bol zabezpečený ich jednotný a transparentný spôsob určovania	30.11.2014	CKO

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		- Konflikt záujmov: V zmysle a na účely zákona o verejnom obstarávaní je možné konflikt záujmov riešiť iba na vertikálnej úrovni a teda na úrovni konfliktu medzi záujmami verejného obstarávateľa/obstarávateľa/osoby podľa § 7 a uchádzača /záujemcu. - Ak je ohrozená alebo narušená nestranná a objektívna realizácia VO, ktorej následkom môže byť narušenie hospodárskej súťaže alebo ohrozenie zásady rovnakého zaobchádzania so všetkými uchádzačmi/záujemcami, a to priamo alebo nepriamo z dôvodu vzájomne si odporujúcich rodinných alebo citových záujmov, ekonomických, politických alebo profesijných záujmov alebo akýchkoľvek iných záujmov osôb (konflikt záujmov) ide o konanie, ktoré je v rozpore so základnými princípmi vo VO podľa § 9 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní. - Problematika bude riešená na úrovni legislatívnej a úrovni systémovej. Na úrovni legislatívnej SR v transpozičnej lehote plne transponuje úpravu konfliktu záujmov vychádzajúcu z novej smernice EÚ k verejnému obstarávaniu. Na úrovni systému riadenia a kontroly budú zadefinované postupy výkonu administratívnej kontroly RO pre identifikovanie konfliktu záujmov a jeho ďalšie posúdenie a spracovanie.	18. 4. 2016	CKO v spolupráci s ÚVO
		- Nedostatočná hospodárska súťaž – predloženie len 1 ponuky: Tento nedostatok bol riešený na úrovni legislatívnej a úrovni systémovej. Na úrovni legislatívnej bol novelou zákona o verejnom obstarávaní ustanovená možnosť verejného obstarávateľa zrušiť postup zadávania zákazky v prípadoch, že bude predložená len jedna alebo dve ponuky. Na úrovni systémovej bol tento nedostatok riešený úpravou systému riadenia, podľa ktorej je RO povinný pri identifikácii VO v rámci ktorého bola predložená len jedna ponuka, požiadať ÚVO o výkon kontroly celého VO. Táto povinnosť bude prenesená aj do nového systému riadenia a kontroly. Zároveň bude ochrana hospodárskej súťaže posilnená spoluprácou subjektov kontroly s Protimonopolným úradom SR. - Diskriminačné podmienky súťaže: Na odstránenie resp. identifikáciu diskriminačných podmienok súťaže sú zamerané viaceré z vyššie uvedených opatrení ako napr. spolupráca s ÚVO,	Termín: 30. 11. 2014 Opatrenia – nízky počet ponúk bude riešený cez analýzu rizík (pri jednej ponuke bude povinnosť predložiť VO na ÚVO), ktorú zavádza povinne systém riadenia, ktorý je momentálne predmetom MPK a druhé opatrenie - spolupráca s PMÚ, viď opatrenie Zavedenie spolupráce s PMÚ.	CKO v spolupráci s ÚVO a PMÚ

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		ex ante kontrola oznámení a súťažných podkladov pred vyhlásením súťaže a aj opatrenia uvedené pri časti odborných príprav zamestnancov a využitia technickej pomoci pre zavádzanie a uplatňovanie pravidiel EÚ v oblasti verejného obstarávania (napr. školenia zamestnancov, školenia prijímateľov, zverejňovanie a informovanie o zistených nedostatkoch) - Zhodnotenie efektívnosti opatrení v rámci kritérií 1 až 4	Pôvodný termín posunutý z dôvodu veľkého počtu pripomienok k systému riadenia a kontroly EŠIF ako aj potreby dôsledného odkomunikovania návrhov so všetkými zapojenými subjektmi. Termín: 30. 6. 2015	Zodpovedný: v závislosti od konkrétneho opatrenia uvedeného v tomto AP.
	Opatrenia, ktorými sa zabezpečia transparentné postupy prideľovania zákaziek.	Oblasť zadávania zákaziek nepodliehajúcich príslušným smerniciam EÚ v oblasti VO (podlimitné zákazky) je v SR legislatívne pokrytá samotným zákonom o VO. Takto je zabezpečená povinnosť postupu podľa tohto zákona pri obstarávaní prác, tovarov a služieb pre verejných obstarávateľov, obstarávateľov ako aj osôb, ktoré sú prijímateľmi nenávratného finančného príspevku. Postupy pre takéto zákazky vychádzajú zo základných princípov VO uvádzaných v predmetných smerniciach EÚ, preto zabezpečujú transparentné postupy VO aj pre zákazky, ktoré nespadajú pod smernice EÚ v oblasti verejného obstarávania. Na postupy VO týchto zákaziek sa budú vzťahovať rovnaké opatrenia uvedené vyššie, v kritériu 1.	Termín: 30. 6. 2015	Zodpovedný: V závislosti od typu opatrenia uvádzaného v kritériu 1
	Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy a informovanie zamestnancov zapojených do vykonávania EŠIF.	Zabezpečenie školení CKO týkajúcich sa postupov administratívnej kontroly VO v rámci systému riadenia, prezentovanie najčastejších nedostatkov identifikovaných pri kontrolách VO. CKO už v súčasnosti zabezpečuje školenia pre RO/SORO týkajúce sa postupov administratívnej kontroly VO v rámci systému riadenia, prezentovanie najčastejších nedostatkov identifikovaných pri kontrolách VO, výklad k metodike CKO týkajúcej sa verejného obstarávania. Za rok 2013 bolo takto vyškolených 179 zamestnancov. V roku 2014 – 2015 CKO rovnako plánuje organizovať a zabezpečovať školenia tohto zamerania, pričom základný modul vyškolenia všetkých zamestnancov je plánovaný ukončiť do 30.6.2015.	Termín: 30. 6. 2015	CKO v spolupráci s príslušným organizačným útvarom Úradu vlády SR

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		Zavedenie jednotného systému vzdelávania zamestnancov v rámci Systému riadenia a kontroly EŠIF. RO bude povinné zabezpečiť pre všetkých zamestnancov zúčastnených na implementácii fondov pravidelnú odbornú prípravu a školenia, pričom títo zamestnanci budú povinní sa tohto vzdelávania zúčastniť. Systém vzdelávania bude nastavený s dôrazom na zabezpečenie cieleného odborného vzdelávania pre konkrétnu skupinu zamestnancov (napr. kontrolórov VO). Uvedená odborná príprava sa týka školení CKO, školení ÚVO a tiež školení organizovanými Protimonopolným úradom vo veci ochrany hospodárskej súťaže.	Termín: 30. 9. 2014 V súčasnosti je v procese vypracovanie Analýzy vzdelávania CKO v programovom období 2007-2013 a návrh riešenia komplexného vzdelávania v novom programovom období 2014-2020, ktorá bude ukončená k 31.10.2014. Celkový plán centrálneho systematického vzdelávania bude vychádzať z danej analýzy preto sa termín posúva na 31.1.2015 vzhľadom na následnú potrebu realizácie verejných obstarávaní na vzdelávacie spoločnosti v niektorých oblastiach.	CKO v spolupráci s príslušným organizačným útvarom Úradu vlády SR
		Existujúce formy zverejňovania šírenia informácií o nedostatkoch zistených pri kontrole VO budú využívané aj PO 2014 - 2020, pričom dôraz bude kladený na ich lepšiu výpovednú hodnotu.	Termín: 30.6. 2015	CKO, ÚVO, RO
		Navrhuje sa tiež zriadenie Koordinačného výboru pre spoluprácu pri VO. Toto odborné fórum pozostávajúce najmä zo zástupcov CKO, ÚVO, CO, OA, RO zabezpečí spoločný postup v rámci aplikácie pravidiel VO (spolupráca pri vydávaní metodických výkladov, pokynov a usmernení prispôsobených podľa potrieb implementácie fondov EÚ). Jednoznačnou výhodou zriadenia tohto orgánu bude okamžité identifikovanie prípadných závažných pochybení (systémových nezrovnalostí) v postupoch RO/SORO pri kontrole VO a efektívna možnosť prijatia adekvátnych nápravných opatrení na ich odstránenie. Jednotný postup všetkých subjektov a formulovanie spoločného stanoviska bude	Termín: 30. 9. 2014 So zriadením predmetného Koordinačného výboru počíta návrh Systému riadenia EŠIF, ktorý je momentálne v MPK. Z dôvodu veľkého počtu pripomienok k systému riadenia a kontroly EŠIF ako aj potreby dôsledného odkomunikovania návrhov so všetkými	CKO

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		nepriamo zvyšovať tlak na zvýšený dôraz na včasné odhaľovanie chýb pri VO zo strany subjektov realizujúcich VO (pri spoločnom postupe sa zabezpečí rýchlejšia a efektívna reakcia na identifikované chyby).	zapojenými subjektmi sa termín splnenia posúva na 30.11.2014.	
	Opatrenia na zabezpečenie administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie pravidiel Únie o verejnom obstarávaní.	Pre zvýšenie spolupráce subjektov štátnej správy participujúcich v oblasti VO a kontroly hospodárskej súťaž bude táto spolupráca posilnená medzi ÚVO a Protimonopolnými úradom SR a to aj na úrovni zabezpečenia AK týchto subjektov prostredníctvom technickej pomoci. V priebehu roku 2014 si zvýšené nároky na spoluprácu a kontrolnú činnosť ÚVO vyžiadajú potrebu navýšenia personálnych kapacít o cca 25 zamestnancov, ktorí budú prijímaní postupne v závislosti od množstva požadovanej činnosti zo strany CKO a RO. ÚVO pre účely efektívnejšieho riadenia tento spolupráce a pre dôslednejšie uplatňovanie pravidiel EÚ v oblasti VO v rámci činností súvisiacich s implementáciou EÚ fondov, poverilo týmito agendami samostatného podpredsedu ÚVO. Zabezpečenie technickej pomoci v rámci spolupráce s ÚVO na refundáciu mzdových nákladov zamestnancov vykonávajúcich podporné činnosti pre RO, SORO, OA, CO v rámci Dohody o spolupráci.	Termín: 30. 6. 2015	V oblasti posilnenia AK: OP TP V oblasti poskytovania poradenstva o uplatňovaní pravidiel EÚ v oblasti VO: ÚVO
		Technická pomoc v rámci spolupráce s ÚVO na refundáciu nákladov na znalecké posudky a odborné stanoviská, ktoré budú potrebné pre výkon podporných činností pre RO, SORO, OA, CO v rámci Dohody o spolupráci	Termín: 30. 6. 2015	OP TP v spolupráci s CKO a ÚVO
		Technická pomoc pre spoluprácu s Protimonopolným úradom SR	Termín: 30. 6. 2015	OP TP v spolupráci s CKO a PMÚ
		Metodické usmerňovanie účastníkov procesu VO zo strany ÚVO a zverejňovanie týchto usmernení na verejne prístupnom mieste – na webovom sídle úradu.	Termín: 30. 6. 2015	ÚVO
		Technická pomoc na školenia prijímateľov Školenia budú zamerané na prijímateľov resp. žiadateľov a ich úlohou bude napr. prezentovať platný systém kontroly, upozorniť na zmluvné požiadavky a povinnosti k výkonu kontroly VO a predkladania dokumentácie na kontrolu,	Termín: 30. 6. 2015	OP TP a jednotlivé RO v rámci ich TP

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		informovať prijímateľov o najčastejších nedostatkoch zistených pri kontrole VO so súčasnou prezentáciou dobrých príkladov („best practice“). Tieto školenia by mali byť realizované najmä zo strany jednotlivých RO, aby ich obsah a zameranie vyplývalo zo špecifík daného OP (napr. v závislosti od obvyklých predmetov obstarávania).		
5. Štátna pomoc Existencia pravidiel na efektívne uplatňovanie práva Únie o štátnej pomoci v oblasti EŠIF.	Opatrenia na zabezpečenie účinného uplatňovania pravidiel Únie o štátnej pomoci.	Novela zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov s cieľom: - posilnenia úlohy koordinátora štátnej pomoci tak, aby jeho stanoviská a pozície boli záväzné a každý poskytovateľ štátnej pomoci pred jej poskytnutím musel predložiť koordinátorovi štátnej pomoci žiadosť o poskytnutie pomoci (na základe uznesenia vlády SR č. 156 z 9. 4. 2014 stanoviská a pozície koordinátora štátnej pomoci sú už záväzné pre všetky RO a SORO), - vytvorenia právneho rámca pre zriadenie centrálneho IT registra pre štátnu pomoc, ktorý by mal zahŕňať aj individuálnu pomoc a pomoc podliehajúcu všeobecnej skupinovej výnimke, - zriadenia centrálneho IT registra pre štátnu pomoc v rozsahu a v štruktúre ako ich vymedzí nové nariadenie GBER a príslušné usmernenia Európskej komisie.	31. 7. 2015 31. 7. 2015 31. 12. 2015	MF SR
	Opatrenia na zabezpečenie administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie pravidiel Únie o štátnej pomoci	Posilnenie administratívnej kapacity koordinátora štátnej pomoci o 10 až 15 miest (100 % až 150 % navýšenie). V útvare koordinátora štátnej pomoci budú zabezpečované aj úlohy centra znalostí, ktoré poskytnú potrebné usmernenia v oblasti štátnej pomoci vrátane	31. 12. 2014	MF SR
6. Existencia pravidiel na efektívne uplatňovanie právnych predpisov Únie v oblasti životného prostredia týkajúcich sa EIA a SEA	Opatrenia na zabezpečenie účinného uplatňovania smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ (EIA) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES (SEA)	Novelizácia zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - Schválenie Národnou radou SR - Plánovaná účinnosť novely zákona Overenie materiálno-technického a personálneho zabezpečenia pre vykonávanie novely zákona 30. 6. 2015	30.11.2014 1. 12. 2014	MŽP SR v spolupráci s CKO a ostatnými dot knutými orgánmi štátnej správy

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		Metodické usmernenie postupu príslušných orgánov pre posudzovanie vplyvov v „prechodnom“ období (do schválenia a nadobudnutia účinnosti príslušných legislatívnych úprav): - písomná forma pre príslušné orgány štátnej správy v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie obsahujúca správne a dôsledné využívanie výberových kritérií pre zisťovacie konanie (príloha III. smernice EIA, ktorá je premietnutá v prílohe č. 10 zákona EIA), - písomná forma pre príslušné orgány štátnej správy v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie obsahujúca dôsledný postup pri odôvodnení rozhodnutí zo zisťovacieho konania uvedením vysporiadania sa so stanoviskami dotknutých orgánov a dotknutých obcí a tiež náležitým odôvodnením zo strany príslušného orgánu, - písomná forma pre povoľujúce orgány ako sa zverejní upovedomenie o začatí povoľovacieho konania, z ktorého bude jednoznačne vyplývať právo k prístupu k úplnej žiadosti o povolenie. Metodické usmernenie bude zverejnené na stránke www.enviroportal.sk Poznámka: MŽP SR zabezpečuje metodické usmernenie aj v súčasnosti, najmä formou školení, t.j. priebežne pre prebiehajúce procesy posudzovania, tak na svojej úrovni, ako aj na úrovni ostaných príslušných orgánov.	30. 09. 2014	
		Zavedenie opatrenia na podporu uplatňovania smernice EIA: V rámci konania o žiadostiach - v prípade žiadostí o príspevok, ku ktorým bol záverečný dokument z procesu posudzovania vydaný pred nadobudnutím účinnosti novely zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, bude vykonané preskúmanie súladu predloženého projektu s predmetom posudzovania. V prípadoch, kde došlo k zmenám projektu, bude vykonané opätovné posudzovanie (re-assessment), a v prípade identifikovanej potreby aj opätovné povoľovacie konanie (re-permitting). Opatrenia týkajúce sa preskúmania súladu predloženého projektu s predmetom posudzovania budú upravené v Systéme riadenia a kontroly EŠIF na programové obdobie 2014 - 2020.	31. 12. 2014	
	Opatrenia v oblasti odbornej prípravy a informovania zamestnancov zapojených do vykonávania smerníc EIA a SEA	Vykonanie školení reflektujúcich na príslušné legislatívne úpravy	31.12. 2014	

Všeobecné ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
7. Štatistické systémy a ukazovatele výsledkov: Existencia štatistického základu potrebného na uskutočnenie hodnotení pre posúdenie účinnosti a vplyvu programov. Existencia systému ukazovateľov výsledkov nevyhnutných pre výber opatrení, ktoré čo najúčinnejšie prispievajú k dosiahnutiu želaných výsledkov, pre monitorovanie pokroku, pri dosahovaní výsledkov a vykonanie posúdenia vplyvu	Účinný systém ukazovateľov výsledkov vrátane: - stanovenia cieľov týchto ukazovateľov	Stanovenie východiskovej a cieľovej hodnoty ukazovateľa s názvom „*Miera informovanosti o možnostiach podpory z OP*“ Východisková a cieľová hodnota tohto ukazovateľa bude stanovená na základe prieskumu verejnej mienky, ktorý bude vykonaný v zmysle osobitného akčného plánu stanoveného pre tento ukazovateľ a ktorý zahŕňa nasledovné aktivity: - tvorba metodiky na výber vzorky, zber, spracovanie a vyhodnotenie údajov za rok 2014 alebo 2015, v závislosti od termínu realizácie prieskumu verejnej mienky; - realizácia prieskumu verejnej mienky za rok 2014 alebo 2015, v závislosti od termínu realizácie prieskumu verejnej mienky; - syntéza zozbieraných dát získaných prostredníctvom realizovaného prieskumu verejnej mienky s identifikáciou východiskovej hodnoty ukazovateľa a stanovenie cieľovej hodnoty ukazovateľa; - informovanie EK prostredníctvom výročnej správy o vykonávaní OP KŽP za rok 2015 v súlade s článkom 50 Všeobecného nariadenia.	31.5.2016	RO pre OP KŽP (MŽP SR)

Tabuľka 80 Plánované opatrenia na splnenie príslušných tematických ex ante kondicionalít

Odstránené: 8074

Tematické ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
5.1 Predchádzanie rizikám a riadenie rizika: existencia národných alebo regionálnych hodnotení rizík na účely riadenia katastrof s ohľadom na prispôsobovanie sa zmene klímy	a) opis postupu, metodiky, metód a údajov, ktoré nie sú citlivé, využívaných na posúdenie rizika, a kritériá prioritizácie investícií založených na riziku,	V súlade s čl. 6 Rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ zo 17.12.2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany SR vypracuje posúdenie rizík na vnútroštátnej úrovni a Komisii sprístupní zhrnutie ich relevantných prvkov, a to do 22. decembra 2015 a potom každé tri roky na základe už existujúcich a zavedených postupov a metód posúdenia rizika.	22. 12. 2015	MV SR
6.1 Sektor vôd: Existencia a) cenovej politiky v oblasti vôd, ktorá zabezpečuje primerané stimuly pre používateľov na efektívne využívanie vody a b) primeraný príspevok rozličných spôsobov využívania vody na úhradu nákladov za vodohospodárske služby vo výške schválenej v pláne riadenia povodia pre investície podporené z operačných programov.	a) V sektoroch podporovaných z EFRR a Kohézneho fondu členský štát zabezpečil príspevok rôznych spôsobov využívania vody k úhrade nákladov na vodohospodárske služby podľa sektorov v súlade s článkom 9 ods. 1 prvou zarážkou smernice 2000/60/ES podľa potreby so zreteľom na sociálne, environmentálne a hospodárske účinky tejto úhrady, ako aj na geografické a klimatické podmienky dotknutého regiónu alebo regiónov.	Zahrnutie povinnosti úhrady nákladov za služby spojené s odberom vody na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „závlahy“) prostredníctvom primeraného príspevku (platby) ako úhrada nákladov za vodohospodárske služby v zmysle zavedenia stimulačnej cenovej politiky podľa čl. 9 Rámcovej smernice o vode (RSV) do novely vodného zákona, následne novely nariadenia vlády SR č. 755/2004 Z. z. SR pripravila novelu vodného zákona, ktorá sa nachádza v schvaľovacom procese a obsahuje aj : - opätovné spoplatnenie odberov vody na závlahy, ktoré boli politickým rozhodnutím zrušené v roku 2004 - predmetný návrh novely zákona ešte musí prejsť legislatívnym procesom v NR SR. Následne bude pripravený vykonávací predpis na legislatívny proces – novela nariadenia vlády SR č. 755/2004 Z. z. Ďalej treba uviesť, že v SR existuje regulácia vodohospodárskych služieb týkajúcich sa: - výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania a čistenia odpadových vôd verejnou kanalizáciou, - využívania hydroenergetického potenciálu vodných tokov, - odberov energetickej vody z vodných tokov na vodných stavbách, - odberov povrchovej vody z vodných tokov. Regulácia uvedených vodohospodárskych služieb je uskutočňovaná prostredníctvom	30. 12. 2014	MŽP SR - Sekcia vôd v spolupráci s odborom legislatívy)

Tematické ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „ÚRSO“). Ceny za všetky tieto vodohospodárske služby sú jednotné pre všetky sektory (domácnosti, priemysel, poľnohospodárstvo). Tento spôsob regulácie je zakotvený v Regulačnej politike ÚRSO, platnej na dané obdobie (v súčasnosti pre roky 2012 – 2016).		
		Analýza a kalkulácia nákladov na ochranu životného prostredia a na zdroje, vrátane tých, ktoré sú vyvolané bodovými a difúznymi zdrojmi znečistenia, a ich zahrnutie do úhrady nákladov a cenovej politiky. Vypracovanie a odskúšanie návrhu metodiky a postupu pre spoplatnenie znečistenia z difúznych zdrojov bude v súlade s jednotným odporúčaním Európskej komisie pre všetky členské štáty EÚ.	30. 12. 2015	MŽP SR - Sekcia vôd v spolupráci s odbornými rezortnými organizáciami a v spolupráci s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (rezort zodpovedný za difúzne znečistenie)
	b) Prijatie plánu manažmentu povodia pre správne územie povodia v súlade s článkom 13 smernice 2000/60/ES.	Realizácia programu monitorovania na príslušný rok na základe schváleného Rámcového programu monitorovania na roky 2010 – 2015	každoročne v súlade s Rámcovým programom monitorovania 2010 – 2015	MŽP SR - Sekcia vôd v spolupráci s odbornými rezortnými organizáciami
		Vyhodnotenie pokroku pri dosahovaní environmentálnych cieľov a uplatňovaní výnimiek podľa čl. 4 (najmä čl. 4 ods. 7)	30. 11. 2014	MŽP SR - Sekcia vôd v spolupráci s odbornými rezortnými organizáciami
		Preverovanie, revízia a aktualizácia programu opatrení	30. 11. 2014	MŽP SR - Sekcia vôd v spolupráci s odbornými rezortnými organizáciami
		Plány manažmentu povodí v súlade s čl. 13 RSV	30. 12. 2015	MŽP SR - Sekcia vôd v spolupráci s odbornými rezortnými organizáciami
6.2. Sektor odpadového hospodárstva: Podpora hospodárnych a environmentálne udržateľných investícií v sektore odpadového hospodárstva najmä prostredníctvom vypracovania plánov odpadového hospodárstva v súlade so smernicou 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „smernica o odpade“) a v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva	d) Prijali sa opatrenia potrebné na dosiahnutie cieľov prípravy na opätovné použitie a recykláciu do roku 2020 v súlade s článkom 11 ods. 2 smernice 2008/98/ES.	Zavedenie zákazu skládkovania vytriedeného biologicky rozložiteľného odpadu za účelom obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov podľa cieľov smernice 1999/31/ES (nadobudnutím účinnosti nového zákona o odpadoch)	31. 01. 2015	MŽP SR
		Zavedenie zákazu skládkovania vytriedených zložiek komunálneho odpadu v súvislosti s cieľmi smernice 2008/98/ES týkajúcich sa opätovného použitia a recyklácie pre komunálny odpad	31. 01. 2015	MŽP SR

Tematické ex ante kondicionality	Nesplnené kritériá	Plánované opatrenia	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
		(nadobudnutím účinnosti nového zákona o odpadoch)		
		Implementácia komplexného princípu rozšírenej zodpovednosti výrobcu – súčasný „čiastočný“ princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov uplatňovaný len pre obaly, elektrozariadenia a batérie a akumulátory bude rozšírený o nové komodity: pneumatiky, oleje, staré vozidlá, odpady z humánnych a veterinárnych liekov neobalové komodity (papier, sklo, plasty). Navrhovaný princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov bude významným spôsobom sprísnený a sprehľadnený, so zapojením všetkých zainteresovaných subjektov infraštruktúry odpadového hospodárstva vrátane obcí (v súlade s ustanoveniami nového zákona o odpadoch)	31. 12. 2015	MŽP SR, SIŽP
		Prijatie nového Programu odpadového hospodárstva na roky 2016-2025 s výrazným zameraním na podporu opätovného použitia a recyklácie odpadu.	31. 12. 2015	MŽP SR
		Na základe analýzy stavu plnenia cieľov smernice o odpade v oblasti zvýšenia prípravy na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností do roku 2020 a účinnosti doposiaľ prijatých opatrení (prostredníctvom vyhodnotenia plnenia cieľov a opatrení Programu odpadového hospodárstva na roky 2011 – 2015) prijatie, v prípade potreby, ďalších opatrení zameraných na dosiahnutie uvedených cieľov vyplývajúcich zo smernice o odpade.	31. 12. 2015	MŽP SR

10 Opatrenia na zníženie administratívnej záťaže pre prijímateľov

Identifikácia a odstránenie príčin neprimeranej administratívnej záťaže pre prijímateľov[190] predstavuje kľúčový predpoklad vytvorenia optimálnych podmienok pre efektívne, účinné a zároveň transparentné použitie finančných prostriedkov z EŠIF.

Najväčší potenciál a zároveň potreba pre zníženie administratívnej záťaže pri poskytovaní finančných prostriedkov z EŠIF v programovom období 2014 – 2020 boli na základe skúseností[191] z PO 2007 – 2013 identifikované v súvislosti s prípravou projektov, realizáciou verejného obstarávania a preukazovaním oprávnenosti výdavkov.

Komplexnosť pravidiel a podmienok súvisiacich s týmito procesnými oblasťami sa v programovom období 2007 – 2013 prejavila v zvýšenej chybovosti výstupov na strane prijímateľov, čo malo za následok o.i. vysoký podiel projektov neschválených z dôvodu nesplnenia kritérií formálnej správnosti (kritérií oprávnenosti a úplnosti projektu), častú potrebu opakovania VO, nevyužitie časti zazmluvnených finančných prostriedkov projektu (v dôsledku pochybení súvisiacich s preukazovaním oprávnenosti výdavkov), početné požiadavky na zmenu projektu, výrazný časový sklz v realizácii projektov a vo viacerých prípadoch aj mimoriadne ukončenie realizácie projektov[192].

Viaceré opatrenia na zníženie administratívnej záťaže pre prijímateľov boli v daných oblastiach priebežne prijímané už v PO 2007 – 2013. Medzi prijaté opatrenia patrili napr. vyžadovanie oficiálnych potvrdení preukazujúcich splnenie podmienok poskytnutia pomoci až vo fáze pred vydaním rozhodnutia o schválení a bez nutnosti ich predkladania zo strany väčšiny neúspešných žiadateľov, spustenie testovacej verzie centrálneho dožadovania dokladov preukazujúcich splnenie niektorých podmienok poskytnutia pomoci, umožnenie prijímateľom predložiť na vyjadrenie RO dokumentáciu k VO pred jej zverejnením, zverejnenie a pravidelná aktualizácia informácií o najčastejších chybách a nedostatkoch pri výkone procesu VO na webovom sídle OP).

V programovom období 2014 – 2020 budú zo strany CKO zavedené ďalšie systémové opatrenia na centrálnej úrovni, ktoré budú doplnené o opatrenia zavedené zo strany RO osobitne vo vzťahu k OP KŽP. K hlavným plánovaným opatreniam na zníženie administratívnej záťaže pre prijímateľov a zvýšenie efektívnosti poskytovania finančných prostriedkov z EŠIF patria:

Plánované opatrenia	**Plánovaný termín zavedenia opatrenia**
poskytovanie kvalifikovaných poradenských a informačných služieb na regionálnej úrovni s cieľom uľahčiť prípravu podkladov spojených s prípravou a implementáciou projektov a zvýšiť dostupnosť informácií o možnostiach a podmienkach získania pomoci z EŠIF; v tomto ohľade sa plánuje aj vytvorenie jednotnej siete regionálnych informačných a poradenských centier	v nadväznosti na vytvorenie jednotnej regionálnej siete
zjednodušené, jednotné, prehľadnejšie a adresnejšie definovanie formy a obsahu vyhlasovaných výziev na predkladanie žiadostí o NFP a príslušnej riadiacej dokumentácie určenej pre prijímateľov s dôrazom na „užívateľsky - priateľský“ formát (v prípade vhodnosti s uvedením praktických príkladov dobrej praxe a najčastejších nedostatkov a pochybení)	k termínu vyhlásenia prvej výzvy
zníženie administratívnej náročnosti prípravy projektov (zníženie rozsahu požadovaných dokumentov) prostredníctvom zabezpečenia výmeny relevantných informácií o žiadateľoch a projektoch, ktorými disponujú štátne orgány priamou vzájomnou komunikáciou, bez ich vyžadovania od prijímateľov	k termínu vyhlásenia prvej výzvy

zefektívnenie spôsobu preukazovania hospodárnosti a efektívnosti výdavkov vo vzťahu k predkladaným projektom a ich (ex ante) overovania v procese výberu projektov prostredníctvom širšieho využitia smerných ukazovateľov (benchmarkov), finančných limitov, jednotkových cien a pod. namiesto menej efektívnych spôsobov preukazovania hospodárnosti a efektívnosti výdavkov používaných v programovom období 2007 – 2013 (napr. prieskum trhu)	k termínu vyhlásenia prvej výzvy
zverejňovanie modelových vzorov dokumentácie k VO (súťažných podkladov, kritérií na vyhodnocovanie ponúk a pod.) s cieľom šírenia príkladov dobrej praxe a minimalizácie pochybení pri realizácii VO	31.07.2015
zavedenie pravidiel výsledkovo orientovaného prístupu v podobe jasného definovania predmetu projektu, podmienok a výsledkov jeho implementácie v Zmluve o poskytnutí NFP (pre obe zmluvné strany – prijímateľa aj poskytovateľa) a koncentrácie na dosahovanie stanovených cieľov projektu (a nie na formálne aspekty plnenia Zmluvy o poskytnutí NFP) s prvkami motivačno-sankčného mechanizmu	k termínu vyhlásenia prvej výzvy
zavedenie jasných a efektívnych pravidiel zmenového konania umožňujúcich primerane reagovať na zmenené podmienky realizácie projektu	k termínu vyhlásenia prvej výzvy
využitie zjednodušeného vykazovania výdavkov projektov v rámci tých typov aktivít, ktoré sú vzhľadom na ich charakter pre využitie jednotlivých spôsobov vykazovania výdavkov vhodné	k termínu vyhlásenia relevantných výziev
úprava súčasného informačného systému (ITMS) na „užívateľsky - priateľský“ systém plne zohľadňujúci požiadavky e-kohézie, ktorého dizajn a funkcionality budú zodpovedať súčasným svetovým štandardom inteligentných otvorených informačných systémov	31.12.2015

11 Horizontálne princípy

11.1 Udržateľný rozvoj

Udržateľný rozvoj je jedným zo základných cieľov EÚ, ktorým sa riadia všetky jej politiky a činnosti. Hlavným cieľom tohto horizontálneho princípu (ďalej aj „HP“) je zabezpečenie environmentálnej, ekonomickej a sociálnej udržateľnosti rastu s osobitným dôrazom na ochranu a zlepšenie životného prostredia pri zohľadnení princípu „znečisťovateľ platí“. Ciele HP udržateľný rozvoj tak plne korešpondujú a sú v súlade s prioritami Stratégie Európa 2020.

Analytickú, hodnotiacu, strategickú a metodickú činnosť pre uplatňovanie HP udržateľný rozvoj zabezpečuje na národnej úrovni ÚPPVII (ÚV SR do 31.5.2016).

HP udržateľný rozvoj sa v rámci OP KŽP premieta do jeho celkového obsahového zamerania, ktorým je podpora udržateľného a efektívneho využívania prírodných zdrojov. Prioritné osi a investičné priority OP KŽP svojím zameraním prispievajú k ochrane a zlepšeniu stavu jednotlivých zložiek životného prostredia a OP KŽP ako celok tak prispieva k zachovaniu priaznivého životného prostredia a zabezpečeniu udržateľného využívania prírodných zdrojov pre budúce generácie.

OP KŽP prioritne prispieva najmä k posilneniu environmentálneho aspektu rozvoja, avšak aktivity podporované v rámci OP KŽP prispievajú aj k realizácii ekonomického a sociálneho aspektu rozvoja.

Prostredníctvom OP KŽP sú podporované aktivity v oblasti odpadového hospodárstva, vodného hospodárstva, ochrany prírody a biodiverzity, ako aj v oblasti zlepšovania mestského prostredia, mitigácie a adaptácie na zmenu klímy a ochrany ovzdušia. Všetky zmienené oblasti sú priamo spojené s princípom udržateľného rozvoja.

Ďalšou oblasťou, ktorá významne prispieva k udržateľnému rozvoju, je oblasť energetiky, energetickej efektívnosti a podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie v rámci podpory prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo, ktoré predstavuje jednu z kľúčových oblastí podpory OP KŽP.

Osobitne sledovanou je oblasť zmeny klímy. V rámci OP KŽP sú podporované aktivity, ktoré sú priamo zamerané na adaptáciu na zmenu klímy ako aj podporu riadenia rizík, mimoriadnych udalostí a zvyšovanie odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy a OP KŽP tak predstavuje kľúčový program pre dosahovanie cieľov politiky zmeny klímy vrátane ochrany zdravia a životov obyvateľstva a ekosystémov, čo značne vplýva na ďalší zdravý udržateľný vývoj/rast SR

V súlade so znením PD SR bude v rámci OP KŽP zohľadnená zásada „znečisťovateľ platí“ ako aj požiadavka na posudzovanie vplyvov na životné prostredie, ktoré je jedným z hlavných nástrojov environmentálnej politiky na uskutočňovanie udržateľného rozvoja.

Rovnako sa v súlade so znením PD SR za účelom znižovania negatívnych vplyvov na klímu, znižovania znečistenia ovzdušia a ostatných zložiek životného prostredia, ako aj s ohľadom na energetickú efektívnosť budú v rámci implementácie OP KŽP uplatňovať pravidlá zeleného verejného obstarávania[193] v súlade s postupmi definovanými v tejto oblasti na národnej úrovni jednotne pre všetky operačné programy spolufinancované z EŠIF[194].

HP udržateľný rozvoj je teda priamo integrovaný do programového cyklu od fázy prípravy programu a bude sa ďalej premietať aj do fázy výberu projektov a následných procesov implementácie, monitorovania a hodnotenia.

Prostredníctvom OP KŽP budú podporované iba projekty, ktoré HP udržateľný rozvoj zohľadňujú, sú v súlade s jeho zameraním alebo priamo prispievajú k dosahovaniu jeho cieľov. Pre účinné uplatňovanie HP udržateľný rozvoj bude táto zásada zohľadnená ako podmienka poskytnutia pomoci stanovená vo výzve na predkladanie žiadosti o finančný príspevok a bližšie definovaná v príslušnej riadiacej dokumentácii OP KŽP.

Uplatňovanie HP udržateľný rozvoj ako podmienky poskytnutia pomoci bude na projektovej úrovni overované v procese výberu projektov. Proces monitorovania plnenia HP udržateľný rozvoj bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ, ktorých súčasťou bude výstup obsahujúci informácie o horizontálnom princípe, ako aj kontrolou na mieste realizácie projektov a následne hodnotením príspevku k cieľom HP. RO pre OP KŽP bude predkladať orgánu zodpovednému za uplatňovanie HP udržateľný rozvoj informáciu o príspevku k cieľom HP.

11.2 Nediskriminácia

Hlavným cieľom horizontálneho princípu nediskriminácia pre ostatné programy EŠIF (okrem OP financovaných z ESF) je zabezpečiť rovnosť príležitostí v prístupe a využívaní infraštruktúry a služieb.

Účelom HP nediskriminácia je odstraňovať bariéry, ktoré vedú k izolácii a vylučovaniu ľudí z verejného, politického, spoločenského, pracovného života, a to na základe takých sociálnych kategórií ako je pohlavie, rod, vek, rasa, etnikum, vierovyznanie alebo náboženstvo, sexuálna orientácia, zdravotné postihnutie atď. Cieľom uplatňovania HP je zároveň eliminovať a predchádzať diskriminácii na základe týchto znakov. Osobitný prístup si vyžadujú osoby so zdravotným postihnutím, pre ktoré je potrebné vytvorenie mimoriadnych podmienok prístupnosti (napr. bezbariérové architektonické prostredie).

Analytickú, hodnotiacu, strategickú a legislatívnu činnosť pre uplatňovanie horizontálneho princípu nediskriminácia na národnej úrovni zabezpečuje Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktoré zodpovedá aj za definovanie podmienok poskytnutia pomoci súvisiacich so zabezpečením aplikovania uvedeného horizontálneho princípu a spôsobu jeho overovania.

HP nediskriminácia sa uplatňuje aj v rámci OP KŽP napriek tomu, že aktivity programu nie sú priamo cielené na podporu znevýhodnených skupín a zavádzanie vyrovnávacích opatrení. Uplatňovanie tohto princípu v podmienkach OP KŽP spočíva najmä v zabezpečení podmienok pre rovnakú dostupnosť pre všetkých, tak aby nedochádzalo k vylučovaniu ľudí na základe rodu, veku, rasy, etnika, zdravotného postihnutia a pod.

Prostredníctvom OP KŽP budú podporované aj projekty, ktorých sekundárnym výsledkom bude vytvorenie nových pracovných miest a zároveň bude zohľadnený princíp nediskriminácie, resp. budú v súlade s jeho zameraním alebo budú priamo prispievať k dosahovaniu jeho cieľov. Pre účinné uplatňovanie HP nediskriminácia bude táto zásada zohľadnená ako podmienka poskytnutia pomoci stanovená vo výzve na predkladanie žiadosti o finančný príspevok a bližšie definovaná v príslušnej riadiacej dokumentácii OP KŽP.

Uplatňovanie HP nediskriminácia ako podmienky poskytnutia pomoci bude na projektovej úrovni overované v procese výberu projektov. Proces monitorovania plnenia HP nediskriminácia bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ, ktorých súčasťou bude výstup obsahujúci informácie o horizontálnom princípe, ako aj kontrolou na mieste realizácie projektov a následne hodnotením príspevku k cieľom HP. RO pre OP KŽP bude predkladať orgánu zodpovednému za uplatňovanie HP nediskriminácia informáciu o príspevku k cieľom HP.

11.3 Rovnosť mužov a žien

Rovnosť mužov a žien je jednou zo základných hodnôt EÚ a je zakotvená v Lisabonskej zmluve, ktorou sa uznávajú aj práva, slobody a zásady stanovené v Charte základných ľudských práv, ktorá je právne záväznou. Tak ako EÚ, aj členské štáty musia pri navrhovaní a uplatňovaní právnych predpisov EÚ dodržiavať práva stanovené v Charte.

Európska komisia vypracovala pracovný program Stratégia rovnosti žien a mužov na roky 2010 – 2015, v ktorom sa Komisia zaväzuje presadzovať tento princíp vo všetkých politikách. Uvedená stratégia kladie dôraz na prínos rodovej rovnosti k hospodárskemu rastu a podporuje uplatňovanie dimenzie rodovej rovnosti. Uplatňovanie rovnosti medzi ženami a mužmi je hlavným cieľom aj pre programy EŠIF na roky 2014 – 2020 v súlade so Stratégiou Európa 2020 na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.

Analytickú, hodnotiacu, strategickú a legislatívnu činnosť pre uplatňovanie horizontálneho princípu rovnosť mužov a žien na národnej úrovni zabezpečuje Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktoré zodpovedá aj za definovanie podmienok poskytnutia pomoci súvisiacich so zabezpečením aplikovania uvedeného horizontálneho princípu a spôsobu jeho overovania.

HP rovnosť mužov a žien sa uplatňuje aj v rámci OP KŽP napriek tomu, že aktivity programu nie sú priamo cielené na podporu vyrovnávacích opatrení.

Prostredníctvom OP KŽP budú podporované aj projekty, ktorých sekundárnym výsledkom bude vytvorenie nových pracovných miest, pričom bude zohľadnený princíp rovnosti mužov a žien napr. v rámci nediskriminačného, rovnakého odmeňovania mužov a žien za rovnakú prácu rovnakej kvality, a odstraňovania horizontálnej a vertikálnej rodovej segregácie na trhu práce. Pre účinné uplatňovanie HP rovnosť mužov a žien bude táto zásada zohľadnená ako podmienka poskytnutia pomoci stanovená vo výzve na predkladanie žiadosti o finančný príspevok a bližšie definovaná v príslušnej riadiacej dokumentácii OP KŽP.

Uplatňovanie HP rovnosť mužov a žien ako podmienky poskytnutia pomoci bude na projektovej úrovni overované v procese výberu projektov. Proces monitorovania plnenia HP rovnosť mužov a žien bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ, ktorých súčasťou bude výstup obsahujúci informácie o horizontálnom princípe, ako aj kontrolou na mieste realizácie projektov a následne hodnotením príspevku k cieľom HP. RO pre OP KŽP bude predkladať orgánu zodpovednému za uplatňovanie HP rovnosť mužov a žien informáciu o príspevku k cieľom HP.

12 Samostatné prvky

12.1 Zoznam veľkých projektov

Tabuľka 81 Zoznam veľkých projektov

Projekt	Plánovaný dátum oznámenia/ predloženia (rok, štvrťrok)	Plánovaný začiatok realizácie (rok, štvrťrok)	Plánovaný dátum dokončenia realizácie (rok, štvrťrok)	Prioritné osi/ investičné priority
ČOV - Sever	2014/IV	2015/I	2016/IV	Prioritná os 1/IP 6b)

Odstránené: 8175

12.2 Výkonnostný rámec operačného programu

Tabuľka 82 Výkonnostný rámec operačného programu podľa fondu a kategórie regiónu (súhrnná tabuľka)

Prioritná os (členenie podľa fondu a kategórie regiónov)	Fond	Kategória regiónu	Ukazovateľ alebo kľúčový implementačný krok	Merná jednotka, (ak relevantné)	Čiastkový cieľ (míľnik) pre rok 2018	Celkový cieľ (2023)
Prioritná os 1	*KF*	*N/A*	*Zvýšená kapacita pre triedenie komunálnych odpadov*	*t/rok*	*8 632*	*110 480*
Prioritná os 1	*KF*	*N/A*	*Zvýšená kapacita pre zhodnocovanie odpadov*	*t/rok*	*34 579*	*343 433*
Prioritná os 1	*KF*	*N/A*	*Zvýšený počet obyvateľov so zlepšeným čistením komunálnych odpadových vôd*	*EO*	*0*	*273 711*
Prioritná os 1	*KF*	*N/A*	*Zvýšený počet obyvateľov so zlepšeným čistením komunálnych odpadových vôd podľa plánovaného stavu projektov s ukončenou realizáciou aktivít*	*EO*	*20 505*	*N/A*
Prioritná os 1	*KF*	*N/A*	*Celkový povrch rekultivovanej pôdy*	*ha*	*0*	*118*
Prioritná os 1	*KF*	*N/A*	*Celkový povrch rekultivovanej pôdy podľa plánovaného stavu zazmluvnených projektov, ktorých verejné obstarávanie bolo overené*	*ha*	*80*	*N/A*
Prioritná os 1	*KF*	*N/A*	*Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platby Európskej komisii*	*EUR*	*376 078 000*	*1 458 504 709*
Prioritná os 2	*KF*	*N/A*	*Počet obyvateľov využívajúcich opatrenia protipovodňovej ochrany*	*osoby*	*0*	*5 146*
Prioritná os 2	*KF*	*N/A*	*Počet obyvateľov využívajúcich opatrenia protipovodňovej ochrany podľa plánovaného stavu zazmluvnených projektov, ktorých verejné obstarávanie bolo overené*	*osoby*	*5 735*	*N/A*

Odstránené: 8276

Odstránené: *296 653*

Odstránené: *1 847 021 605*¶

Odstránené: *7 002*

Prioritná os 2	*KF*	*N/A*	*Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platby Európskej komisii*	*EUR*	*108 000 000*	*144 981 177*
Prioritná os 3	*EFRR*	*Menej rozvinuté regióny*	*Celkový povrch rekultivovanej pôdy*	*ha*	*77*	*100*
Prioritná os 3	*EFRR*	*Menej rozvinuté regióny*	*Počet systémov včasného varovania*	*počet*	*1*	*2*
Prioritná os 3	*EFRR*	*Menej rozvinuté regióny*	*Počet vytvorených špecializovaných záchranných modulov*	*počet*	*1*	*4*
Prioritná os 3	*EFRR*	*Menej rozvinuté regióny*	*Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platby Európskej komisii*	*EUR*	*47 000 000*	*286 936 727*
Prioritná os 4	*EFRR*	*Menej rozvinuté regióny*	*Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov*	*MW*	*160*	*459*
Prioritná os 4	*EFRR*	*Rozvinutejší región SR*	*Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov*	*MW*	*1*	*5*
Prioritná os 4	*EFRR*	*Menej rozvinuté regióny*	*Podlahová plocha budov obnovených nad rámec minimálnych požiadaviek*	*m^2*	*187 200*	*1 297 906*
Prioritná os 4	*EFRR*	*Menej rozvinuté regióny*	*Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platby Európskej komisii*	*Eur*	*285 242 931*	*949 812 320*
Prioritná os 4	*EFRR*	*Rozvinutejší región SR*	*Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platby Európskej komisii*	*Eur*	*823 491*	*2 656 424*

Odstránené: *221 251 525*

12.3 Príslušní partneri zapojení do prípravy programu

12.3.1 Zoznam členov Pracovnej skupiny pre prípravu operačného programu Kvalita životného prostredia

Tabuľka 83 Členovia pracovnej skupiny:

Odstránené: 8377

č.	Organizácia	Počet členov
1.	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	2
2.	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky	2
3.	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky	1
4.	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	2
5.	Ministerstvo financií Slovenskej republiky	2
6.	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	2
7.	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky	1
8.	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	3
9.	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	2
10.	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	1
11.	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky	1
12.	Úrad vlády Slovenskej republiky	1
13.	Bratislavský samosprávny kraj	1
14.	Trnavský samosprávny kraj	1
15.	Trenčiansky samosprávny kraj	1
16.	Nitriansky samosprávny kraj	1
17.	Žilinský samosprávny kraj	1
18.	Banskobystrický samosprávny kraj	1
19.	Košický samosprávny kraj	1
20.	Prešovský samosprávny kraj	1
21.	Združenie miest a obcí Slovenska	1
22.	Únia miest Slovenska	1
23.	Slovenská akadémia vied	1
24.	Republiková únia zamestnávateľov	1
25.	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR	1
26.	Klub 500	1
27.	Asociácia vodárenských spoločností	1
28.	Slovenská technická univerzita v Bratislave	1
29.	Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach - Prírodovedecká fakulta	1
30.	Environmentálny fond	1
31.	Slovenská inovačná a energetická agentúra	1
32.	Slovenský zväz výrobcov tepla	1
33.	Slovenský plynárenský a naftový zväz	1
34.	Asociácia priemyselnej ekológie na Slovensku	1
35.	Teplárenské združenie na Slovensku	1
36.	Slovenský zväz bytových družstiev	1
37.	Inštitút pre energeticky pasívne domy	1
38.	Zväz stavebných podnikateľov Slovenska	1
39.	Slovenská rada pre zelené budovy	1
40.	Technický a skúšobný ústav stavebný, n. o.	1
41.	Združenie pre zatepľovanie budov, o. z.	1
42.	Slovenský živnostenský zväz	1
43.	Zväz priemyselných, výskumných a vývojových organizácií	1
44.	Priatelia Zeme - CEPA	1

45.	Slovak Business Agency (Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania)	1
46.	Združenie podnikateľov Slovenska	1
47.	Štátny fond rozvoja bývania	1
48.	Agro-eko fórum	1
49.	Slovenská obchodná a priemyselná komora	1
50.	Zväz automobilového priemyslu Slovenskej republiky	1

13. Prílohy

13.1 Výsledky realizácie, skúsenosti a poučenia z programového obdobia 2007 – 2013

Podpora intervencií v oblasti ochrany životného prostredia s pomocou finančných prostriedkov fondov EÚ (KF a EFRR) bola v programovom období 2007 – 2013 v podmienkach SR riešená primárne prostredníctvom Operačného programu Životné prostredie (OP ŽP). Oblasť energetiky bola v danom programovom období riešená primárne prostredníctvom Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (OP KaHR). Obnova centrálnych verejných priestranstiev obcí postihnutých povodňami a podpora zariadení a vybavenia nekomerčných záchranných služieb bola v predmetnom programovom období podporovaná z Regionálneho operačného programu (ROP).

Už smerovanie podpory intervencií s pomocou fondov EÚ v oboch oblastiach v programovom období 2007 – 2013 nadväzovalo na historické skúsenosti predchádzajúceho programového obdobia, prihliadalo na výsledky dobrej praxe, výsledky hodnotení a analýz. Tento model ostal ako východisko zachovaný aj pre prípravu programového obdobia 2014 – 2020.

Celkovú úspešnosť zvolenej stratégie v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky je potrebné vnímať v dvoch rovinách. Na jednej strane sú to ciele daného OP vyjadrené prostredníctvom merateľných ukazovateľov. Druhú rovinu predstavuje skutočný prínos intervencií, ktorý je potrebné vnímať cez otázku, do akej miery boli dosiahnuté výsledky OP schopné skutočne riešiť identifikované problémy a potreby prijímateľov, cieľových skupín a subjektov, ktoré boli intervenciou priamo či nepriamo dotknutí. Efektívnosť intervencií v programovom období 2007 – 2013 ovplyvnili viaceré faktory, pričom na niektoré mali RO iba čiastočný alebo žiadny dosah, ako napr. použité nástroje v rámci systému implementácie a všeobecné inštitucionálne mechanizmy na národnej úrovni, pripravenosť žiadateľov alebo zdĺhavý legislatívny proces smerujúci k prijatiu adekvátnej právnej úpravy v určitej oblasti.

VÝSLEDKY REALIZÁCIE (stav k 31. decembru 2013)

A/ OPERAČNÝ PROGRAM ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Skúsenosti s implementáciou OP ŽP v rámci programového obdobia 2007 – 2013 z pohľadu implementovaného Ministerstva životného prostredia SR ako riadiaceho orgánu poukazujú na celkovo vhodne zvolenú stratégiu OP, ktorá bola zameraná na riešenie prioritných a finančne najnáročnejších aktivity z pohľadu implementácie environmentálneho acquis v oblasti vodného hospodárstva, ochrany pred povodňami, odpadového hospodárstva, ochrany ovzdušia a zmierňovania nepriaznivých vplyvov zmeny klímy a ochrany prírody. Vhodnosť stratégie OP ŽP sa preukazuje aj priebežnými výsledkami implementácie OP ŽP z pohľadu vecného pokroku implementácie, t. j. z pohľadu napĺňania stanovených cieľov a výsledkov (cieľových hodnôt indikátorov), ako aj z pohľadu absorpčnej kapacity. Dopyt žiadateľov výrazne prevyšoval disponibilnú alokáciu (výška žiadaného príspevku bola viac ako 3–násobne vyššia ako výška schváleného príspevku), čo preukazuje, že ciele OP ŽP zodpovedajú identifikovaným problémom a skutočným potrebám potenciálnych žiadateľov.

Z uvedeného vyplýva, že z vecného hľadiska nie je vhodný zásadný odklon smerovania stratégie v oblasti environmentálnej infraštruktúry vymedzenej v OP ŽP v programovom období 2007 – 2013 smerom k programovému obdobiu 2014 – 2020, ale ju iba ďalej rozvíjať vo svetle nových legislatívnych a koncepčných východísk EK a SR a aktuálneho vývoja

v sektore životného prostredia, a to aj z dôvodu, že ciele OP ŽP sú aktuálne aj vo svetle cieľov Stratégie Európa 2020.

V oblasti vodného hospodárstva sa podpora zameriavala na aktivity dobudovania verejných kanalizácií a ČOV v aglomeráciách nad 2 000 EO, pričom najviac finančných prostriedkov bolo vynaložených vo väčších aglomeráciách, ktoré sú lokalizované v mestskom prostredí. K 31.12.2013 bolo v aglomeráciách nad 2 000 EO vybudovaných takmer 173,45 km nových rozvodov pitnej vody a 728,3 km kanalizačných sietí. Zároveň bolo vybudovaných alebo zrekonštruovaných 30 čistiarní odpadových vôd, čím sa výrazne prispelo k odkanalizovaniu aglomerácií v SR. Po zrealizovaní všetkých schválených projektov OP ŽP sa predpokladá zvýšenie napojenosti obyvateľov na novovybudovanú kanalizačnú sieť o 266 309 EO, pričom celkový počet obyvateľov napojených na kanalizačnú sieť a čistených v ČOV bude 1 068 562.

K 31.12.2012 napojenie obyvateľstva na pitnú vodu predstavovalo 87 %. V oblasti zabezpečenia zásobovania obyvateľstva bezpečnou pitnou vodou sa po zrealizovaní všetkých schválených projektov OP ŽP predpokladá zvýšenie počtu obyvateľov napojených na novovybudované rozvody pitnej vody o 73 045.

Intervencie do ochrany ovzdušia prispeli k zníženiu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia a tým zároveň k zlepšeniu kvality ovzdušia. Tento príspevok bol dosiahnutý vďaka podpore 103 projektov, z ktorých 33 projektov bolo zameraných na podporu využívania obnoviteľných zdrojov energie. Príspevkom k ochrane ovzdušia, ale aj k skvalitneniu úrovne verejnej hromadnej dopravy bola podpora 6 projektov ekologizácie verejnej dopravy, čím sa umožnilo nahradiť zastarané dieselové autobusy 106 novými, nízkoemisnými dopravnými prostriedkami. Významným prínosom k ochrane ovzdušia, ale aj k zlepšovaniu infraštruktúry verejných budov predstavovala realizácia projektov náhrady zastaraných vykurovacích systémov vo verejných budovách (školách, nemocniciach a pod.). Podporené projekty v neposlednom rade prispeli k skvalitneniu úrovne monitorovania ovzdušia a ich realizáciou bolo zmodernizovaných 27 monitorovacích staníc Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia.

V r. 2012 bolo v SR z celkového množstva 1 747 569,05 t komunálnych odpadov, vytriedených 58 924,82 t papiera a lepenky, 48 551,55 t skla, 28 314,62 t plastov, 12 247,77 t kovov a 95 894 t biologicky rozložiteľných odpadov. Finančné prostriedky poskytnuté prostredníctvom OP ŽP prispeli k 31.12.2012 k vybudovaniu a zmodernizovaniu 89 zariadení na triedený zber komunálnych odpadov, prostredníctvom ktorých došlo k vytriedeniu viac ako 15 000 t odpadov, čo predstavuje viac ako 6 % na množstve vytriedených komunálnych odpadov v SR. K 31.12.2013 uvedené hodnoty narástli na 104 vybudovaných a zmodernizovaných zariadení a 37 700 t vytriedených odpadov. V prípade realizácie všetkých schválených projektov sa vytvoria podmienky pre vytriedenie viac ako 110 000 t komunálnych odpadov. Množstvo zhodnotených odpadov v r. 2012 predstavuje 3,876 mil. t. K 31.12.2012 bolo prostredníctvom OP ŽP vybudovaných a zmodernizovaných 83 zariadení na zhodnocovanie odpadov a zhodnotených 171 336,7 t, čo predstavuje príspevok OP ŽP k množstvu zhodnoteného odpadu v SR vo výške 4,4 % odpadov. K 31.12.2013 predstavuje množstvo zhodnotených odpadov prostredníctvom projektov financovaných z OP ŽP hodnotu 316 818 t odpadov, pričom realizáciou schválených projektov sa predpokladá množstvo zhodnotených odpadov vo výške 1,088 mil. t. Podporené aktivity umožnili zvýšiť množstvo vyseparovaných komunálnych odpadov na úroveň 37 700 t a materiálovo zhodnotiť vyše 315 051,07 t odpadov ročne. Podporením projektov v oblasti odpadového hospodárstva sa umožnilo uzatvoriť a zrekultivovať 46 skládok odpadov tak, že viac nepredstavujú hrozbu pre obyvateľstvo a životné prostredie.

Intervencie nasmerované do oblasti odpadového hospodárstva a ochrany ovzdušia zároveň prispeli k podpore 79 malých a stredných podnikov (MSP), ktoré spolu vytvorili 52 nových pracovných miest, a k zavádzaniu environmentálne priaznivých technológií. Počet vytvorených pracovných miest zodpovedá skutočnosti, že v rámci OP ŽP sú možnosti podpory vytvárania stálych pracovných miest vzhľadom na charakter a ciele OP limitované.

Implementáciou aktivít v oblasti environmentálnych záťaží (EZ) sa umožnilo vytvorenie informačného systému environmentálnych záťaží, čo vytvorilo priestor pre zhromažďovanie údajov a poskytovanie informácií o environmentálnych záťažiach, pričom ide o súčasť informačného systému verejnej správy.

V oblasti prispôsobovania sa zmene klímy sa podpora v programovom období 2007 – 2013 zameriavala prioritne na aktivity v oblasti protipovodňovej ochrany. Realizácia protipovodňových opatrení bola viazaná predovšetkým na vodné toky, pričom sa zabezpečila protipovodňová ochrana na ploche väčšej ako 160,85 km^2.

Dôležitým prínosom v oblasti protipovodňovej ochrany bol vznik národného projektu budovania a prevádzky Povodňového varovného a predpovedného systému (POVAPSYS), ktorý je nástrojom včasného varovania pred blížiacim sa rizikom alebo nebezpečenstvom povodní. Projekt POVAPSYS sa nachádza v úvodnej fáze implementácie, pričom možno očakávať, že výstupy projektu POVAPSYS môžu predstavovať vhodné vstupy pre komplexný Systém včasného varovania, ktorý by mal byť vybudovaný v programovom období 2014 – 2020.

Zrealizovaním vyše 336 aktivít (podujatí) v oblasti ochrany prírody a krajiny sa zvýšila informovanosť a environmentálne povedomie verejnosti. Je možné predpokladať, že do konca r. 2015 bude prostredníctvom podporených projektov zrealizovaných viac ako 500 podujatí, na ktorých by malo byť informovaných spolu viac ako 146 000 obyvateľov. Tým sa dosiahne zvýšené povedomie verejnosti (ako aj vlastníkov a užívateľov dotknutých pozemkov) o sústave Natura 2000, ako aj o biotopoch a druhoch európskeho významu.

B/ OPERAČNÝ PROGRAM KONKURENCIESCHOPNOSŤ A HOSPODÁRSKY RAST

Cieľom OP KaHR implementovaného Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky v programovom období 2007 – 2013 je zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárskeho rastu a zamestnanosti. Tento cieľ je zabezpečovaný synergickou podporou rozvoja inovácií, priemyslu, cestovného ruchu a podporou energetickej efektívnosti.

K podpore energetickej efektívnosti dochádza najmä v rámci prioritnej osi 2 Energetika, zameranej najmä na zvyšovanie energetickej efektívnosti pri výrobe, prenose a spotrebe energie, znižovanie energetickej náročnosti priemyselnej výroby, spotreby primárnych energetických zdrojov a zvýšenie využitia obnoviteľných zdrojov s cieľom podpory podnikateľských aktivít. Najmä na túto časť prioritnej osi 2 OP KaHR by mali nadviazať aktivity podporované v rámci nového programového obdobia. Zámerom prioritnej osi 2 je mimo uvedené aj podpora verejného sektora pri budovaní a modernizácii verejného osvetlenia v obciach a mestách s cieľom zníženia spotreby energie a poradenstvo v oblasti efektívneho využívania energie.

Na úrovni prioritnej osi 2 bolo podporených celkovo 405 projektov, ktorých zmluvne viazané finančné prostriedky dosahujú výšku viac ako 167 mil. EUR.

V rámci podpory zvyšovania energetickej efektívnosti na strane výroby a spotreby a zavádzania progresívnych technológií v energetike bolo podporených celkovo 90 projektov, z toho 85 realizujú malé a stredné podniky a 5 veľké podniky v nasledujúcom regionálnom

rozložení: BB (19), KE (18), NR (14), PO (16), TN (9), TT (4) a ZA (10). Výsledkami týchto projektov je úspora energie, zníženie energetickej náročnosti, zníženie spotreby energie v priemysle a službách na to nadväzujúcich, modernizácia existujúcich zdrojov energie a zvýšenie podielu vyžívania obnoviteľných zdrojov energie na celkovej spotrebe energie využitím biomasy, budovaním malých vodných elektrární. Realizáciou aktivít jednotlivých projektov sa podarilo ušetriť takmer 148 TJ ročne. Zvyšovanie energetickej efektívnosti so sebou prinieslo, ako vedľajší efekt, tvorbu 107 nových pracovných miest.

Zvlášť možno vyhodnotiť oblasť podpory využívania OZE. V tejto oblasti bolo zmluvne viazaných viac ako 30 projektov v celkovej hodnote takmer 30 mil. Eur. Celkový zvýšený inštalovaný výkon zariadení zodpovedajúcim OZE je viac ako 145 MW. Zariadenia na výrobu elektriny zo slnečnej energie boli inštalované na nevyužívaných plochách v šiestich projektoch s celkovým inštalovaným výkonom cca 6,8 MW. Malé vodné elektrárne sa realizovali v deviatich projektoch s celkovým inštalovaným výkonom zhruba 5,9 MW. Pri podpore výroby elektriny z OZE si príjemcovia pomoci v zmysle vtedy platných predpisov uplatnili nárok na zníženú výkupnú tarifu. Zníženie výkupnej tarify až o 16% bolo uplatnené v závislosti od intenzity poskytnutej pomoci.

Asi tretina projektov bola zameraná na inštaláciu kotlov na biomasu. Podporené boli aj projekty na využitie bioplynu na výrobu elektriny a tepla prostredníctvom kogeneračných jednotiek ako aj inštalácia tepelného čerpadla.

V rámci podpory budovania a modernizácie verejného osvetlenia pre mestá a obce bolo podporených celkovo 314 projektov v nasledujúcom regionálnom zložení BB (36), KE (27), NR (61), PO (59), TN (38), TT (42) a ZA (51). Výsledkami týchto projektov je zníženie energetickej náročnosti verejného osvetlenia v rámci miest a obcí. Podporou modernizácie verejného osvetlenia do roku 2013 došlo k cielenému zníženiu energetickej náročnosti o viac ako 9 TJ ročne.

Realizáciu národného projektu financovaného z OP KaHR „Podpora osvety a poradenstva v rámci efektívneho využívania energie a využívania obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „OZE“), vrátane zvýšenia informovanosti širokej verejnosti“ s pracovným názvom “Žiť energiou“ zabezpečuje Slovenská inovačná a energetická agentúra (ďalej len „SIEA“). Projekt je zameraný na poradenstvo, zvyšovanie informovanosti a vzdelávanie v oblasti energetickej efektívnosti a využívania OZE pre všetky kategórie odberateľov energie vrátane cieľových skupín deti a mládež ako aj energetickí manažéri a energetickí audítori.

Od mája 2010 boli zriadené poradenské centrá v Trenčíne, Banskej Bystrici a Košiciach, v ktorých je poskytované bezplatné individuálne poradenstvo laickej i odbornej verejnosti prostredníctvom bezplatných telefónnych liniek (3 320 konzultácií), e-mailovej korešpondencie (2 360 konzultácií) a osobných konzultácií (1 650 v centrách a 2 400 na výstavách a veľtrhoch). SIEA vydala viac ako 40 druhov tlačovín o úsporách energie a využívaní OZE s celkovým nákladom 2 780 350 výtlačkov, uskutočnila viac ako 120 odborných podujatí pre 5 650 účastníkov. Poradenstvo je poskytované aj prostredníctvom webovej stránky s počtom zobrazení vyšším ako 2 200 000. Energetické experimenty pre deti a mládež používajú už na viac ako 50 školách. Maratónu energetickej efektívnosti sa zúčastnilo viac ako 700 účastníkov rôznych vekových kategórií. Odborníci SIEA navštívili viac ako 30 škôl, v ktorých pútavou formou oboznámili viac ako 200 žiakov s energetikou. Aj keď sa národný projekt nachádza vo svojej záverečnej fáze, SIEA neustále eviduje množstvo nových požiadaviek na odborné podujatia nielen v rámci oprávneného územia, ale aj v Bratislavskom samosprávnom kraji.

C/ REGIONÁLNY OPERAČNÝ PROGRAM

Hlavným cieľom ROP, implementovaného Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (MPRV SR) v programovom období 2007 – 2013, je zvýšiť dostupnosť a kvalitu občianskej infraštruktúry a vybavenosti v regiónoch. Plnenie uvedeného cieľa prispieva k dosahovaniu cieľa strategickej priority Infraštruktúra a regionálna dostupnosť, ktorým je „zvýšenie vybavenosti regiónov infraštruktúrou a zvýšenie efektívnosti s ňou súvisiacich služieb“.

K prienikom s intervenciami v oblasti ochrany životného prostredia dochádza v rámci prioritnej osi 4 ROP - Regenerácia sídiel, zameranej na zvýšenie konkurencieschopnosti sídiel a zvýšenie kvality a bezpečnosti verejných priestranstiev. Predmetná prioritná os pokrýva aj oblasť podpory obnovy verejných priestranstiev obcí postihnutých povodňami a podpory zariadení a vybavenia nekomerčných záchranných služieb (hasičských staníc a zbrojníc), ktoré zabezpečujú ochranu (okrem iného aj) životného prostredia.

V roku 2010, v mesiacoch máj, jún a august zasiahli SR, v dôsledku nepriaznivých meteorologických podmienok, rozsiahle extrémne povodne s ničivými následkami, ktoré spôsobili materiálne škody na majetku obyvateľov, miest a obcí.

V súvislosti s opatreniami na odstraňovanie škôd spôsobených povodňami a opatreniami na ochranu pred povodňami bolo prijaté uznesenie vlády SR č. 566/2010 z 27.8.2010, ktorým vláda SR schválila dodatočné zvýšenie alokácie ROP v oblasti regenerácie sídel o 39 448 841 EUR (z toho 5 mil. EUR bolo určených pre obce s rómskymi osídleniami). V tejto súvislosti sa prostredníctvom ROP mali podporiť aktivity zamerané na obnovu hmotnej infraštruktúry obcí v lokalitách najviac postihnutých povodňami.

V rámci výzvy zameranej na podporu a obnovu hmotnej infraštruktúry sídiel so zameraním na centrálne verejné priestranstvá v lokalitách najviac postihnutých povodňami v r. 2010 v súlade s uznesením vlády SR č. 566/2010, bolo k 31.12.2013 podporených 17 projektov, ktorých zmluvne viazané finančné prostriedky dosiahli výšku 13 643 942,65 EUR.

V rámci výzvy zameranej na rozvoj obcí s rómskymi osídleniami vo vidieckom prostredí v súvislosti s odstraňovaním následkov povodní z r. 2010 a protipovodňovými aktivitami v zmysle uznesenia vlády č. 566/2010, boli k 31.12.2013 podporené 4 projekty v celkovej výške zazmluvnených prostriedkov 1 933 315,89 EUR.

Podporené projekty sú zamerané na rekonštrukciu miestnych komunikácií, vrátane dopravných subsystémov; na rekonštrukciu mostov a lávok v nadväznosti na realizáciu investičných aktivít zameraných na miestne komunikácie, chodníky a cyklistické trasy; na výstavbu a rekonštrukciu verejných osvetlení, zastávok či verejných hygienických zariadení; na úpravu verejných priestranstiev a prvkov verejnej zelene; na úpravu a reguláciu povodí v zastavaných územiach obcí a miest výlučne v nadväznosti na realizáciu iných investičných aktivít, ktoré vedú k obnove a čiastočnému budovaniu hmotnej infraštruktúry sídiel v súvislosti s odstraňovaním následkov povodní z r. 2010 a protipovodňovými aktivitami.

Súčasťou prioritnej osi 4 ROP je aj opatrenie 4.2 zamerané na zvýšenie kvality a bezpečnosti verejných priestranstiev prostredníctvom rekonštrukcie, rozšírenia a modernizácie zariadení nekomerčných záchranných služieb, vrátane obstarania ich vybavenia. Predmetom podpory sú zariadenia hasičských staníc a hasičských zbrojníc, ktoré sú identifikované v materiáli „Plošné rozmiestnenie síl a prostriedkov Hasičského a záchranného zboru a obecných hasičských zborov - sídla hasičských staníc a hasičských zbrojníc“ (uvedené sa nevzťahuje na horské záchranné služby). Tento dokument v programovom období 2007 – 2013 slúži nielen ako kľúčové kritérium na posúdenie predkladaných projektov z hľadiska ich súladu so stratégiou

ROP, ale aj na posúdenie súladu s princípom územnej koncentrácie intervencií zo štrukturálnych fondov.

Podporením 176 projektov zameraných na rekonštrukciu, rozšírenie a modernizáciu zariadení nekomerčných záchranných služieb, vrátane obstarania ich vybavenia v celkovej výške 89 613 858,27 EUR:

- došlo k zvýšeniu kvalitatívnej a kvantitatívnej úrovne vybavenia územia zariadeniami infraštruktúry nekomerčných záchranných služieb, ktoré by mali byť aktívnym článkom v systéme poskytovania pomoci v núdzi (záchrana života a zdravia osôb, majetku a životného prostredia) v čase do 15 minút od ohlásenia tiesňovej udalosti príslušnej hasičskej jednotke;
- boli odstránené nevyhovujúce podmienky (v mnohých prípadoch až havarijný stav objektov) pre bezproblémové plnenie základných úloh záchranných zborov;
- bola odstránená vysoká energetická a environmentálna náročnosť prevádzky a údržby hasičských staníc a zbrojníc;
- došlo k celkovému zlepšeniu podmienok pre činnosť hasičského a záchranného zboru.

SKÚSENOSTI A POUČENIA Z PROGRAMOVÉHO OBDOBIA 2007 – 2013

Implementáciu dotknutých operačných programov v PO 2007 – 2013 negatívne ovplyvnili najmä nižšie uvedené faktory tematického a procesného charakteru. Vo vzťahu k týmto faktorom boli zo skúseností riadiacich orgánov identifikované poučenia, ktoré je potrebné zohľadniť pri podpore ochrany životného prostredia a energetiky z EŠIF v programovom období 2014 – 2020.

FAKTORY PROCESNÉHO CHARAKTERU SPOLOČNÉ PRE OP ŽP, OP KaHR a ROP

Realizácia a overovanie verejného obstarávania

Skúsenosti s overovaním procesu verejného obstarávania (VO) realizovaného zo strany prijímateľov poukazujú na vysokú chybovosť tohto procesu z pohľadu dodržiavania postupov a pravidiel zákona o verejnom obstarávaní, čoho dôsledkom bola potreba opakovania súťaže, predlžovanie realizácie projektov a odďaľovanie reálneho čerpania na úrovni projektov.

Problematiku verejného obstarávania je možné považovať za najzávažnejší problém a zároveň hlavnú výzvu procesného charakteru vo vzťahu k programovému obdobiu 2014 – 2020.

V priebehu programového obdobia 2007 – 2013 boli za účelom zníženie rizika pochybení pri realizácii VO prijaté zo strany RO pre OP ŽP, OP KaHR a ROP viaceré opatrenia (školenia a konzultácie pre prijímateľov, zverejnenie a pravidelná aktualizácia informácií o najčastejších chybách a nedostatkoch identifikovaných pri kontrole procesu VO zo strany RO a ÚVO a o súvisiacich konzekvenciách, zavedenie možnosti pre prijímateľov predložiť dokumentáciu k VO na ex-ante posúdenie pred jej zverejnením, zavedenie podmienky vyhlásenia VO na hlavné aktivity projektu už v čase predkladania žiadostí o NFP, vypracovanie pomôcky pre prijímateľov vo forme kontrolného zoznamu k VO a iné metodické usmernenia pre prijímateľov), na ktoré je potrebné nadviazať aj v programovom období 2014 – 2020. Vzhľadom na metodické nejasnosti a nadrezortný charakter tejto problematiky bude zároveň potrebné prijať adekvátne opatrenia aj na národnej úrovni.

Rovnako aj postupy overovania VO zo strany RO neboli zo začiatku programového obdobia dostatočne účinné, čo malo napr. za následok prerušenie lehoty pre platby pre OP ŽP v zmysle článku 91 nariadenia č. 1083/2006 a následné pozastavenie platieb pre OP ŽP v zmysle článku 92 všeobecného nariadenia. Rovnako aj v tomto ohľade boli zo strany RO v priebehu programového obdobia 2007 – 2013 prijaté viaceré opatrenia na zabezpečenie

zrýchlenia a zvýšenia spoľahlivosti a efektívnosti kontroly VO (napr. pravidelné školenia zamestnancov RO zodpovedných za výkon kontroly VO, zintenzívnenie spolupráce s Úradom pre verejné obstarávanie), na ktoré bude potrebné nadviazať v aj v programovom období 2014 – 2020.

Nastavenie procesu monitorovania prostredníctvom merateľných ukazovateľov

Zo skúseností s meraním a vykazovaním účinnosti pomoci v rámci OP ŽP, OP KaHR a ROP vyplýva potreba efektívnejšieho nastavenia sústavy merateľných ukazovateľov na programovej a projektovej úrovni, predovšetkým v súvislosti s primeranosťou jej rozsahu, relevanciou k podporovaným aktivitám, resp. stanoveným cieľom, efektívnosťou merania a vykazovania, zrozumiteľnosťou a záväznosťou. Podstatným ponaučením je, že sústava merateľných ukazovateľov by mala byť tvorená čo najnižším počtom reprezentatívnych ukazovateľov, keďže sústava s príliš vysokým počtom ukazovateľov znižuje efektívnosť vykazovania a nevhodne odvádza pozornosť od podstaty problémov/potrieb, na ktorých riešenie je zameraná investičná stratégia programu. Zároveň je nevyhnutné vopred zadefinovať jasný a efektívny mechanizmus agregovania ukazovateľov z projektovej úrovne na programovú úroveň v súlade s princípom intervenčnej logiky. Identifikovaným problémom boli aj chýbajúce záznamy z procesu nastavenia kvantifikovaných cieľov OP ŽP, ktoré by v mnohých prípadoch mohli poskytnúť zdôvodnenie odchýlky skutočne dosiahnutých hodnôt od stanovených cieľových hodnôt. Pri definovaní merateľných ukazovateľov a ich cieľových hodnôt bude potrebné identifikovať a zohľadniť rizikové faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie stanovených cieľových hodnôt a následne v rámci implementácie programu tieto rizikové faktory aktívne riešiť.

Využívanie potenciálu hodnotenia (evaluácie)

Skúsenosti z programového obdobia 2007 – 2013 poukazujú na to, že potenciál hodnotenia nebol v rámci OP ŽP, OP KaHR a ROP využívaný v dostatočnej miere. Aj v nadväznosti na slabé stránky systému monitorovania a jeho limitácie ako nástroja na identifikáciu výhradne kvantitatívnych výsledkov intervencií, je práve hodnotenie hlavným nástrojom na skúmanie skutočného prínosu OP k sociálno-ekonomickému vývoju na Slovensku a návrhu riešení identifikovaných problémov s cieľom posilniť účinnosť intervencií OP. Dá sa konštatovať, že pri koncipovaní predmetných OP sa nedostatočne stanovila údajová základňa a metodika pre odhad týchto prínosov.

Z tohto dôvodu bude potrebné už v úvode programového obdobia 2014 – 2020 navrhnúť predbežný plán hodnotení spolu so zadefinovaním ukazovateľov a iných údajov potrebných pre ich efektívnu realizáciu, ktoré budú predmetom monitorovania. Oblasť hodnotenia na úrovni OP možno na základe skúseností z programového obdobia 2007 – 2013 ďalej podporiť kladením väčšieho dôrazu na výstupy hodnotenia v zmysle hľadania súvislostí a dopadov vplývajúcich na stav implementácie ako aj problémov, ktoré môžu ovplyvniť výkonnosť programu a dosiahnutie jeho cieľov. Konkrétne by k odhaleniu príčinných vzťahov a efektu intervencií malo prispieť hodnotenie dopadov, ako jeden z kľúčových nástrojov na identifikáciu kvalitatívnych zmien v sociálno-ekonomickej realite v dôsledku realizácie OP.

FAKTORY PROCESNÉHO CHARAKTERU ŠPECIFICKÉ PRE OP ŽP

Špecifikácia vyhlasovaných výziev a výber projektov

Kvalita definovania výziev má z hľadiska implementácie OP kľúčový význam, keďže výzva predstavuje základný regulačný nástroj kvality a množstva projektov predkladaných žiadateľmi. Za účelom zníženia počtu projektov neschválených z dôvodu nesplnenia kritérií

oprávnenosti a úplnosti projektu oproti programovému obdobiu 2007 – 2013 je potrebné vytvoriť podmienky umožňujúce potenciálnym žiadateľom vopred odhadnúť pravdepodobnosť podpory ich projektov. Špecifickejším vymedzením výzvy je možné docieliť predkladanie takých projektov, ktoré najvhodnejším spôsobom prispievajú k dosahovaniu cieľov výzvy a OP a zároveň minimalizovanie neefektívneho využitia kapacít a zdrojov tak na strane žiadateľov (keďže často väčšina projektov nie je schválená), ako aj na strane RO (posudzovanie nižšieho počtu predložených projektov), a to v zmysle nasledovnej logiky:

špecifickejšie koncipovaná výzva s jasným vymedzením podporovaných priorít a k tomu príslušnej alokácie ⇒ menej predložených projektov a ich kvalitnejšie spracovanie s ohľadom na špecifickosť podporovaných priorít ⇒ jednoduchšie a rýchlejšie schvaľovanie projektov vzhľadom na ich nižší počet ⇒ nižší počet neschválených projektov ⇒ vyššia miera úspešnosti a efektívnosti výzvy ⇒ úspora finančných prostriedkov žiadateľov a RO.

Komplexnosť pravidiel a podmienok súvisiacich s prípravou a predložením projektu sa v programovom období 2007 – 2013 prejavila v nežiaducom odklone koncentrácie od obsahovej stránky projektov a ich možných prínosov pre hospodárstvo a spoločnosť k formálnej stránke projektov. V tejto súvislosti je vo vzťahu k programovému obdobiu 2014 – 2020 potrebné zabezpečiť:

- minimalizovanie rizika vyradenia kvalitných projektov z dôvodu formálnej neúplnosti prostredníctvom umožnenia nápravy (klarifikácie);
- nastavenie vhodného formátu projektovej žiadosti a zadefinovane jasných a objektívnych hodnotiacich a výberových kritérií umožňujúcich objektívne posúdiť a vyhodnotiť mieru prínosu projektu k naplneniu cieľov OP;
- prostredníctvom nastavenia hodnotiacich a výberových kritérií klásť dôraz na nákladovú efektívnosť projektov (Value for Money principle), t. j. zabezpečiť výber projektov, ktorých prínos k daným cieľom OP je vo vzťahu k vynaloženým finančným prostriedkom najväčší;
- posilnenie uplatnenia nástrojov na zabezpečenie efektívneho a objektívneho posudzovania hospodárnosti a efektívnosti výdavkov (benchmarky, jednotkové ceny, finančné limity);
- zníženie administratívneho zaťaženia žiadateľov (prehodnotiť dokumentáciu potrebnú k zdokladovaniu splnenia podmienok poskytnutia pomoci napr. využitím verejných registrov).

Absorpčná kapacita

Napriek zníženej disponibilite finančných prostriedkov prijímateľov na spolufinancovanie ich projektov v dôsledku ekonomickej krízy posledných rokov možno konštatovať, že implementácia OP ŽP ukázala, že absorpčná schopnosť intervencií v oblasti ochrany životného prostredia je v rámci SR výrazne vyššia, ako bola alokácia OP ŽP na roky 2007 – 2013. V jednotlivých výzvach na predkladanie žiadostí o NFP bolo opakovane predložených niekoľkonásobne viac žiadostí (viac ako 3-násobne), ako mohlo byť vzhľadom na alokáciu určenú pre konkrétnu výzvu podporených.

Uvedené dáva predpoklad úspešnosti podpory daných typov intervencií v rámci programového obdobia 2014 – 2020. Napriek vysokej absorpcii je vhodné v budúcnosti implementovať nástroje posilňovania absorpčnej kapacity (napr. šírenie príkladov úspešných projektov, zabezpečovanie školení a seminárov), ktorých sekundárnym efektom bude zvýšená miera povedomia žiadateľov a zároveň znížená formálna alebo vecná nepripravenosť predložených projektov.

Administratívne kapacity

Z hľadiska významnosti rizík, ktoré mali v oblasti administratívnych kapacít v programovom období 2007 – 2013 priamy vplyv na efektívnosť implementácie OP ŽP, patria najmä odborná úroveň administratívnych kapacít a ich fluktuácia.

Nedostatočná odborná úroveň administratívnych kapacít RO má negatívny dopad na správne, včasné a efektívne vykonávanie činností v rámci implementácie OP. Uvedené súvisí so systémom vzdelávania, ktorý je v podmienkach implementácie ŠF a KF uplatňovaný. Vzdelávací systém na národnej úrovni vykazoval v mnohých prípadoch nedostatočnú úroveň kvality a kvantity poskytovaných vzdelávacích aktivít. Vzdelávacie aktivity mali pre zamestnancov nedostatočnú adresnosť a nezohľadňovali reálne potreby vyplývajúce z obsahovej náplne pracovných činností jednotlivých zamestnancov, ako aj procesu implementácie OP. Formát vzdelávacích aktivít rovnako nezohľadňoval požiadavky aktívneho prístupu počas školení zo strany účastníkov školenia (napr. prostredníctvom simulovaných prípadových štúdií, analýzy konkrétnych problémových oblastí a pod.).

Z pohľadu požiadaviek na zabezpečenie optimalizácie a stabilizácie administratívnych kapacít možno za najzávažnejší problém ovplyvňujúci efektívnu implementáciu OP považovať fluktuáciu administratívnych kapacít. Problém fluktuácie zamestnancov súvisí s viacerými skutočnosťami, ktorých riešenie nie je vždy v priamom dosahu RO a vyžaduje si riešenia na národnej úrovni.

V reflexii na uvedené problémy je na úrovni OP s prepojením na národnú úroveň potrebné vo vzťahu k programovému obdobiu 2014 – 2020 zaviesť komplexné systémové nástroje pre vzdelávanie, hodnotenie a odmeňovanie administratívnych kapacít tak, aby bolo zabezpečené efektívne riadenie OP prostredníctvom kvalifikovaných, motivovaných a stabilizovaných zamestnancov. V porovnaní s aktuálnym prístupom k vzdelávaniu bude nový systém obsahovať obligatórne prvky a bude posilňovať systémový prístup k vzdelávaniu administratívnych kapacít, pričom potvrdením osvojenia si kľúčových poznatkov a zručností pre štandardizované pozície bude certifikát.

Príprava veľkých projektov

Významným problémom OP ŽP v programovom období 2007 – 2013 bolo časové oneskorenie prípravy a následného schvaľovania veľkých projektov. Vzhľadom k významnému finančnému objemu veľkých projektov malo meškanie v procese ich prípravy a schvaľovania negatívny dopad na čerpanie prostriedkov v rámci OP ŽP a potrebu fázovania veľkých projektov.

Meškanie bolo spôsobené najmä zdĺhavým procesom riešenia otázky finančnej udržateľnosti veľkých projektov vo vzťahu k implementácii článku 9 RSV, ktorá úzko súvisí s cenotvorbou v oblasti vodného hospodárstva.

MŽP SR v rámci svojich kompetencií uskutočnilo všetky kroky smerujúce k dôkladnému transponovaniu všetkých článkov RSV. V zmysle novely vodného zákona (účinnej od 1.11.2009) MŽP SR vypracovalo návrh cenovej politiky, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 17/201 z 12.1.2011. Súčasťou cenovej politiky je aj regulácia cien a cenová kontrola, ktoré sú riadené osobitnými právnymi predpismi. Uvedená cenová politika rešpektuje všetky platné právne predpisy v oblasti vodného hospodárstva ako aj v oblasti ekonomiky, hospodárske vzťahy, životný cyklus a zohľadňuje nákladovú metódu tvorby cien stanovenú regulačnou politikou, pri zachovaní princípu RSV „znečisťovateľ platí“.

Schválené východiská a návrhy cenovej regulácie pre nastávajúce regulačné obdobie 2012 – 2016, pripravené zo strany Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, vytvárajú podmienky

pre plnenie záväzkov SR voči EÚ v oblasti vodného hospodárstva vrátane plnenia požiadaviek stanovených v RSV.

V zmysle modelu vypracovaného zo strany expertov iniciatívy JASPERS a spracovateľov finančno-ekonomických analýz veľkých projektov, ktorý zhodnotil dopady novej regulačnej politiky, resp. vyhlášky č. 217/2011 Z. z. na finančnú udržateľnosť projektov vyplýva, že:

- aplikovaním vyhlášky č. 217/2011 Z. z. by mali byť splnené požiadavky článku 9 (1) RSV a zároveň by mala byť zabezpečená udržateľnosť vodohospodárskeho sektora;
- aplikovanie maximálnej výšky odpisov (2 %) v zmysle vyhlášky č. 217/2011 Z. z. by malo viesť k zmene vo výške finančnej medzere do 10 % oproti predpokladanej výške v rámci predložených žiadostí o potvrdenie pomoci, a preto sa nepredpokladá uplatnenie článku 55 (4) nariadenia č. 1083/2006.

V rámci programového obdobia 2014 – 2020 bude vo vzťahu k príprave veľkých projektov a odbornej podpore žiadateľov potrebné aplikovať osobitný prístup s ešte výraznejším zapojením expertov JASPERS a pravidelným monitorovaním aktuálneho stavu tak, aby bolo možné včas prijať adekvátne nápravné opatrenia.

FAKTORY PROCESNÉHO CHARAKTERU ŠPECIFICKÉ PRE OP KaHR

Časové oneskorenie implementácie finančného nástroja JEREMIE

S využitím podpory nástrojov finančného inžinierstva sa plánuje v rámci prioritnej osi 1. Inovácie a rast konkurencieschopnosti. Základnými dôvodmi pre ktoré dochádza k časovému oneskoreniu implementácie finančného nástroja JEREMIE je komplikované riadenie: MF SR v pozícii metodického usmerňovateľa, EIF ako manažment a RO relevantných OP v pozícii poskytovateľov pomoci. Ďalším problematickým okruhom bola komplikovaná zmluvná štruktúra.

Napriek skutočnosti, že v roku 2009 bola podpísaná Zmluva o financovaní medzi MH SR a EIF, ktorá upravuje finančný rámec OP KaHR pre implementáciu iniciatívy JEREMIE, k podpore prvých MSP prostredníctvom iniciatívy JEREMIE došlo až v roku 2013.

Za hlavné prekážky zlyhania samotnej implementácie iniciatívy JEREMIE v SR z pohľadu MH SR môžeme identifikovať:

- zložité financovanie z troch operačných programov (OP KaHR, OP VaV, OP BK);
- v rámci SR zvolená komplikovaná štruktúra na implementáciu JEREMIE (SZRF, s.r.o.), ktorej cieľom je vytvoriť dlhodobo udržateľný nástroj a zabezpečiť transfer know-how z EIF na slovenské inštitúcie;
- pravidlá jednotlivých OP vo vzťahu k dodržiavaniu pravidiel štrukturálnych fondov EÚ, ktoré sú nastavené primárne pre nenávratnú pomoc, čo spôsobilo veľké obmedzenia pre návratnú pomoc;
- množstvo obmedzení na národnej úrovni ako aj zo strany EK (napr. len časť prostriedkov je možné využiť v Bratislavskom kraji, kde je sústredená tretina MSP a polovica výskumného a vývojového potenciálu Slovenska);
- časovo náročné negociácie príslušných zmluvných dokumentov.

Osveta a poradenstvo v rámci efektívneho využívania energie a využívania OZE

Vzhľadom na dosahovaný pokrok v predmetnej oblasti je žiaduce pokračovať v doterajších aktivitách a okruh rozšíriť aj o poskytovateľov energetických služieb a technikov v oblasti inštalácie zariadení na úsporu energie a využívanie OZE a najmä o dôsledné monitorovanie aktivít a projektov v tejto oblasti. V oblasti kontinuálneho zvyšovania informovanosti je naďalej

dôležité cielene sa venovať verejnému sektoru, keďže verejný sektor predstavuje dôležitú hnaciu silu pre stimuláciu transformácie trhu smerom k efektívnejším výrobkom, budovám a službám, ako aj na spustenie zmien v správaní občanov a podnikov, pokiaľ ide o spotrebu energie. Znížením spotreby energie prostredníctvom opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti sa môžu uvoľniť verejné zdroje na iné účely.

Ďalšie opatrenia procesného charakteru vyplývajúce zo skúseností a poučení z programového obdobia 2007 – 2013, ktoré budú aplikované v rámci OP KŽP s cieľom zníženia administratívnej náročnosti pre prijímateľov, sú uvedené v kapitole 10 predmetného dokumentu.

FAKTORY TEMATICKÉHO CHARAKTERU

S cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis by mala finančná podpora v programovom období 2014 – 2020 smerovať do čistenia a odkanalizovania stredne veľkých a menších aglomerácií nad 2 000 EO, pričom tieto aglomerácie sú väčšinou situované vo vidieckom prostredí. Okrem toho bude podpora smerovať aj do aglomerácií pod 2 000 EO, ktoré prispejú k zlepšeniu kvality vody v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar v riziku.

V programovom období 2007 – 2013 bolo dosiahnutie výsledkov ovplyvnené skutočnosťou, že ak vlastník stavby alebo vlastník pozemku mal povolenie príslušného orgánu štátnej vodnej správy na iný spôsob nakladania s odpadovými vodami, nevznikla mu povinnosť napojiť sa na novovybudovanú kanalizáciu. Preto museli jednotliví investori a obce vynakladať úsilie na vytvorenie podmienok pre napojenie sa producentov na novovybudovanú kanalizačnú sieť. Možno predpokladať, že budúce úsilie zvýšiť pripojenie obyvateľstva na verejnú kanalizáciu a čistenie odpadových vôd nielenže zníži znečistenie povrchových a podzemných vôd, ale aj výrazne zlepší kvalitu života v záujmovej oblasti a podporí ekonomický rast regiónu.

V porovnaní s programovým období 2007 – 2013 v oblasti zabezpečenia zásobovania obyvateľstva bezpečnou pitnou vodou bude dôraz kladený na zabezpečenie kvalitnej pitnej vody.

Jedným z hlavných problémov implementácie v oblasti ochrany ovzdušia bolo široké zameranie podporovaných aktivít a značná nevyváženosť z hľadiska miery ich príspevku k stanoveným hodnotám merateľných ukazovateľov OP ŽP, čo viedlo k problematickej kvantifikovateľnosti dosiahnutých výsledkov. Vzhľadom na tieto skúsenosti, ako aj z dôvodu potreby tematickej koncentrácie aktivít, je v rámci nového programového obdobia potrebné zúžiť zamerania aktivít v oblasti ochrany ovzdušia.

Aktivity v oblasti ochrany ovzdušia v rámci budúceho programového obdobia by mali nadväzovať na aktivity realizované v predchádzajúcom programovom období s cieľom dosiahnuť ďalšie znižovanie znečisťovania ovzdušia a dosiahnutie jeho lepšej kvality, pričom ťažiskom podpory budú opatrenia na priame znižovanie produkcie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, ktoré preukázateľne prispejú k napĺňaniu stanovených cieľov v tejto oblasti. Naďalej je zmysluplné podporovať opatrenia na skvalitňovanie systému monitorovania ovzdušia a informačné aktivity s dôrazom na problematiku lokálnych kúrenísk, ako aj na zvyšovanie povedomia v oblasti integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania.

V súlade s vnímaním a uplatňovaním horizontálneho aspektu ochrany ovzdušia a potrebou integrácie problematiky kvality ovzdušia aj do iných oblastí, je vhodné ďalšie opatrenia na

zlepšovanie kvality ovzdušia integrovať do príslušných operačných programov; napr. aktivity zamerané na znižovanie emisií z dopravy do operačných programov, ktoré riešia oblasť dopravy primárne, alebo ako súčasť podpory trvalo udržateľného rozvoja miest, a to prípadne aj v kombinácii s ďalšími opatreniami (zazelenanie miest, vytváranie nízkoemisných zón a pod.). Rovnako v oblasti podpory prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo, opatrení na zvyšovanie energetickej efektívnosti a využitia obnoviteľných zdrojov energie budú zohľadňované aj vplyvy realizovaných opatrení na kvalitu ovzdušia a na úrovni projektov sledované aj ukazovatele týkajúce sa produkcie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia.

V oblasti odpadového hospodárstva bude v novom programovom období 2014 – 2020 potrebné zamerať sa na podporu takých projektov, ktoré významnou mierou prispejú k plneniu požiadaviek vyplývajúcich z environmentálneho acquis odpadového hospodárstva a zároveň sú v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva stanovenou v rámcovej smernici o odpade. Predmet podpory by sa teda mohol orientovať na oblasť predchádzania vzniku odpadov (najmä biologicky rozložiteľného odpadu ako zložky komunálneho odpadu), prípravy pre opätovné použitie, triedenia komunálnych odpadov, zhodnocovania, predovšetkým recyklácie odpadov, zhodnocovania biologicky rozložiteľného odpadu, znižovania množstva komunálneho odpadu zneškodňovaného skládkovaním podporou aktivít zameraných na mechanicko-biologickú úpravu odpadov.

Hlavným problémom v rámci implementácie projektov v oblasti environmentálnych záťaží bola absencia zákona o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže. Od jeho schválenia a účinnosti (1.1.2012) je možné v rámci nového programového obdobia realizovať projekty sanácie EZ v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“, čím sa zabezpečí kontinuita podpory v tejto oblasti. Zároveň bude v oblasti sanácie environmentálnych záťaží vypracovaná schéma štátnej pomoci v zmysle revidovaného nariadenia o skupinových výnimkách, kde v návrhu nariadenia je zaradená aj osobitná kategória pomoci „pomoc na rekultiváciu znečistených plôch“ umožňujúca prípravu schémy štátnej pomoci bez povinnosti jej notifikácie. Takýmto spôsobom bude možné realizovať aj sanácie tých environmentálnych záťaží, kde by ich realizáciou došlo k poskytnutiu štátnej pomoci.

Oproti programovému obdobiu 2007 – 2013 bude v novom programovom období, vzhľadom na potrebu komplexného riešenia protipovodňovej ochrany, nevyhnutné rozšíriť predmet podpory aj o opatrenia zamerané na zelenú infraštruktúru s cieľom zadržať zrážkovú vodu v krajine, čím sa dosiahne rozloženie odtoku vody z krajiny v čase a zníži sa riziko povodní. Zadržanie vody v krajine súčasne eliminuje aj ďalší negatívny prejav zmeny klímy – sucha počas dlhšieho bezzrážkového obdobia. Významný posun k efektívnejšiemu územnému smerovaniu podpory protipovodňovej ochrany zabezpečí využívanie máp povodňového rizika a povodňového ohrozenia, ktoré boli pripravené v rámci programového obdobia 2007 – 2013 a sú pre nové obdobie už k dispozícii. Rovnako možnosť využitia plánov manažmentu povodňového rizika v novom období umožní realizáciu najúčinnejších opatrení pre elimináciu rizika povodní pre ohrozené oblasti.

Pri implementácii aktivít zameraných na ochranu prírody a krajiny, konkrétne realizáciu dokumentov starostlivosti v rámci sústavy Natura 2000, boli identifikované problémy s majetko-právnym vysporiadaním pozemkov, na ktorých mali byť projekty realizované. Z tohto dôvodu bude potrebné v rámci programového obdobia 2014 – 2020 rozšíriť prijímateľov o vlastníkov, alebo užívateľov pozemkov v chránených územiach a zároveň umožniť využitie inštitútu partnerstva. Tento krok by eliminoval negatívny faktor pri zabezpečení starostlivosti o sústavu Natura 2000 a zároveň by sa dosiahlo zapojenie verejnosti pri realizácii ochrany prírody. Implementácia aktivít zameraných na zlepšenie infraštruktúry ochrany prírody a krajiny významným spôsobom prispela k rozvoju zariadení ochrany prírody a krajiny, avšak realizácia uvedených projektov neprispievala k zabezpečeniu priaznivého

stavu biotopov a druhov európskeho významu. V záujme špecifickejšieho zamerania na zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 bude potrebné v rámci programového obdobia 2014 – 2020 upustiť od implementácie aktivít zameraných čisto na rozvoj infraštruktúry ochrany prírody a krajiny.

13.2 Použité skratky

AK	Administratívne kapacity
BAT	Najlepšie dostupné techniky
BRO	Biologicky rozložiteľný odpad
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
EÚ	Európska únia
CKO	Centrálny koordinačný orgán
CO	Certifikačný orgán
CZT	Centralizované zásobovanie teplom
ČOV	Čistiareň odpadových vôd
EF	Environmentálny fond
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EIB	Európska investičná banka
EK	Európska komisia
EO	Ekvivalentný obyvateľ
ESF	Európsky sociálny fond
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EP	Európsky parlament
EZ	Environmentálna záťaž
EZD	Európska zelená dohoda
FO	Fyzické osoby
HDP	Hrubý domáci produkt
HP	Horizontálny princíp
IKT	Informačno-komunikačné technológie
IP	Investičná priorita
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
IZS	Integrovaný záchranný systém
KES	Konečná energetická spotreba
KF	Kohézny fond
KO	Komunálny odpad
KVET	Kombinovaná výroba elektriny a tepla
MAS	Miestne akčné skupiny
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MSP	malé a stredné podniky
MTV	Materiálno-technické vybavenie
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NO	Nebezpečný odpad
NPR SR	Národný program reforiem Slovenskej republiky
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OP	Operačný program
OP ĽZ	Operačný program Ľudské zdroje
OP KaHR	Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
OP KŽP	Operačný program Kvalita životného prostredia

OP VaI	Operačný program Výskum a inovácie
OP ŽP	Operačný program Životné prostredie
OZE	Obnoviteľné zdroje energie
PD	Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020
PO	Prioritná os
PAF	Prioritný akčný rámec financovania Natura 2000 v Slovenskej republike pre EÚ programové obdobie 2014 – 2020
PES	Primárna energetická spotreba
PEZ	Primárne energetické zdroje
PMÚ	Protimonopolný úrad
POH	Program odpadového hospodárstva
PRV	Program rozvoja vidieka
RIÚS	Regionálne integrované územné stratégie
RO	Riadiaci orgán
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SR	Slovenská republika
SZČO	Samostatne zárobkovo činná osoba
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TZL	Tuhé znečisťujúce látky
TC	Tematický cieľ
ÚPPVII	Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu
ÚPSVaR SR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR
URM	Udržateľný rozvoj miest
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
VO	Verejné obstarávanie
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok
ŽP	Životné prostredie

13.3 Použité skratky legislatívy EÚ a SR

Legislatíva EÚ

- **všeobecné nariadenie** - nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 v platnom znení
- **nariadenie SAFE** - nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES
- **nariadenie o KF** - nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1300/2013 zo 17. decembra 2013 o Kohéznom fonde, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1084/2006 v platnom znení
- **nariadenie o EFRR** - nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1080/2006 v platnom znení
- **delegovaný akt EK k Európskemu kódexu pre partnerstvo** - delegované nariadenie (EÚ) č. 240/2014 zo 7. januára 2014 o európskom kódexe správania pre partnerstvo v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov

- **nariadenie č. 1083/2006** - nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999
- **nariadenie o skupinových výnimkách 2014** - nariadenie Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) v platnom znení a s účinnosťou od 1. 7. 2014 aj nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy Text s významom pre EHP
- **nariadenie o skupinových výnimkách 2017 –** nariadenie Komisie (EÚ) č. 2017/1084 zo 14. júna 2017, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 651/2014, pokiaľ ide o pomoc na prístavnú a letiskovú infraštruktúru, stropy vymedzujúce notifikačnú povinnosť pri pomoci na kultúru a zachovanie kultúrneho dedičstva a pri pomoci na športovú a multifunkčnú rekreačnú infraštruktúru, ako aj schémy regionálnej prevádzkovej pomoci pre najvzdialenejšie regióny, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 702/2014 z hľadiska výpočtu oprávnených nákladov
- **nariadenie č. 1407/2013** - nariadenie Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis Text s významom pre EHP
- **nariadenie č. 166/2006** - nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 z 18. januára 2006 o zriadení Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES v platnom znení
- **nariadenie LIFE** - nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1293/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení programu pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE) a o zrušení nariadenia (ES) č. 614/2007 v platom znení
- **rámcová smernica o odpade** - smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc v platnom znení
- **smernica 1999/31/ES** - smernica Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov v platnom znení
- **smernica 94/62/ES** - smernica Európskeho Parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov v platnom znení
- **smernica 2006/66/ES** – smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/66/ES zo 6. septembra 2006 o batériách a akumulátoroch a použitých batériách a akumulátoroch, ktorou sa zrušuje smernica 91/157/EH v platnom znení
- **smernica 2012/19/EÚ** - smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/19/EÚ zo 4. júla 2012 o odpade z elektrických a elektronických zariadení (OEZZ) v platom znení
- **smernica 2000/53/ES** – smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2000/53/ES z 18. septembra 2000 o vozidlách po dobe životnosti v platom znení
- **RSV** - smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000 stanovujúca rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva v platnom znení
- **smernica 91/271/EHS** - smernica Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd v platnom znení
- **smernica 98/83/ES** - smernica Rady 98/83/ES o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu v platnom znení
- **smernica EÚ 2020/2184** - smernica Európskeho parlamentu a Rady 2020/2184 zo 16. decembra 2020 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu (prepracované znenie)
- **smernica o biotopoch** - smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení
- **smernica o ochrane vtáctva** - smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva v platnom znení
- **smernica 2010/75/EÚ** - smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia) v platom znení
- **smernica 2008/50/ES** - smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES z 21. mája 2008 o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe v platnom znení

- **smernica o národných emisných stropoch** - smernica 2001/81/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2001 o národných emisných stropoch pre určité látky znečisťujúce ovzdušie v platnom znení
- **smernica 2007/60/ES** - smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík v platnom znení
- **smernica 2012/27/EÚ** - smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES v platnom znení
- **smernica 2009/28/ES** - smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES v platnom znení
- **smernica 2010/31/EÚ** - smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov v platnom znení
- **smernica 2006/32/ES** - smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/32/ES o energetickej efektívnosti konečného využitia energie a energetických službách v platnom znení
- **smernica 2004/8/ES** - smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/8/ES z 11. februára 2004 o podpore kogenerácie založenej na dopyte po využiteľnom teple na vnútornom trhu s energiou, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 92/42/EHS v platnom znení
- **smernica 2009/125/ES** - smernica Európskeho Parlamentu a Rady 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov v platom znení
- **smernica 2011/92/EÚ** - smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie v platnom znení
- **smernica 2001/42/ES** - smernica 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie v platnom znení
- **rozhodnutie 1313/2013/EÚ –** rozhodnutie č. 1313/2013/EÚ Európskeho parlamentu a Rady zo 17. decembra 2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany
- **vykonávacie nariadenie č. 215/2014 –** vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 215/2014 zo 7. marca 2014 , ktorým sa stanovujú pravidlá vykonávania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde v súvislosti s metodikami poskytovania podpory na riešenie zmeny klímy, určovaním čiastkových cieľov a zámerov vo výkonnostnom rámci a nomenklatúrou kategórií intervencií pre európske štrukturálne a investičné fondy v platnom znení
- **vykonávacie nariadenie č. 2018/276 –** vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/276 z 23. februára 2018, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 215/2014 v súvislosti so zmenami pri určovaní čiastkových cieľov a zámerov pre ukazovatele výstupov vo výkonnostnom rámci pre európske štrukturálne a investičné fondy

Legislatíva SR

- **zákon o odpadoch** - zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a s účinnosťou od 1. 1. 2016 zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **zákon o obaloch** - zákon č. 119/2010 Z. z. o obaloch a o zmene zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **vodný zákon -** zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov
- **zákon o chránených vodohospodárskych oblastiach** – zákon č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- **zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách** - zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov
- **zákon o ochrane prírody a krajiny** - zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- **zákon o lesoch** - zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- **zákon o environmentálnych záťažiach** - zákon č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **geologický zákon** - zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov
- **zákon o ovzduší** - zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- **zákon o ochrane pred povodňami** - zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení zákona č. 180/2013 Z. z.
- **zákon o prírodných liečivých vodách** - zákon č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **zákon o ochrane pamiatkového fondu -** zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov
- **zákon o nakladaní s ťažobným odpadom** - zákon č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **zákon o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu** - zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov
- **zákon o civilnej ochrane obyvateľstva** - zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
- **zákon o integrovanom záchrannom systéme** – zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov
- **zákon o energetickej efektívnosti** - zákon č. 476/2008 Z. z. o efektívnosti pri používaní energie (zákon o energetickej efektívnosti) a o zmene a doplnení zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 17/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov a s účinnosťou od 1. 12. 2014 zákon č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **zákon o energetickej hospodárnosti budov** - zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov v znení neskorších predpisov
- **zákon o tepelnej energetike** - zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov
- **zákon o energetike** - zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov
- **zákon o podpore OZE a vysoko účinnej kombinovanej výroby** - zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **zákon o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia** - zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie** - zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **zákon o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí** - zákon č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **zákon o štátnej službe** - zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe v znení neskorších predpisov a s účinnosťou od 1. 6. 2017 zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **zákon o verejnom obstarávaní** - zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a s účinnosťou od 3. 12. 2015 aj zákon

č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak relevantné

- **zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy** - zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **zákon o EF -** zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde v znení neskorších predpisov
- **zákon o štátnej pomoci** - zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **zákon o príspevku z EŠIF** - zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **vyhláška č. 429/2009 Z. z.** - vyhláška MH SR č. 429/2009 Z. z., ktorou sa ustanovuje postup pri výkone energetického auditu, obsah písomnej správy a súbor údajov na monitorovanie efektívnosti pri používaní energie a s účinnosťou od 1. 8. 2015 vyhláška MH SR č. 179/2015 Z. z. o energetickom audite
- **vyhláška č. 364/2012 Z. z.** - vyhláška MDVRR SR č. 364/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **vyhláška č. 225/2011 Z. z.** - vyhláška ÚRSO č. 225/2011 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a vyhláška ÚRSO č. 18/2017 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike v znení neskorších predpisov
- **vyhláška č. 217/2011 Z. z.** - vyhláška ÚRSO č. 217/2011 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvedenia a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou a vyhláška ÚRSO č. 21/2017 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou
- **vyhláška č. 383/2018 Z. z**. – vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z 10. decembra 2018 o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov
- **nariadenie vlády SR č. 755/2004 Z. z.** - nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 755/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd, v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 367/2008 Z. z.
- **nariadenie vlády SR č. 19/2023 Z. z.** - nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 19/2023 Z. z. zo 16. januára 2023, ktorým sa ustanovujú maximálne ceny za časť regulovanej dodávky plynu pre koncových odberateľov plynu v domácnosti a malých odberateľov plynu a regulovanej dodávky elektriny pre malých odberateľov elektriny a podmienky ich uplatnenia

13.4 Kódy kategórií intervencií použité v rámci OP KŽP

Dimenzia1 - Oblasť intervencie

1. OBLASŤ INTERVENCIE	
II INFRAŠTRUKTÚRA NA POSKYTOVANIE ZÁKLADNÝCH SLUŽIEB A SÚVISIACE INVESTÍCIE:	
Energetická infraštruktúra	
010	Obnoviteľná energia – slnečná energia
011	Obnoviteľná energia – biomasa
012	Iné zdroje obnoviteľnej energie (vrátane hydroelektrickej energie, geotermálnej energie a morskej energie) a integrácia energie z obnoviteľných zdrojov (vrátane infraštruktúry na uskladňovanie, premenu elektrickej energie na plyn a výrobu obnoviteľného vodíka)
013	Obnova verejnej infraštruktúry s cieľom zabezpečiť energetickú účinnosť, demonštračné projekty a podporné opatrenia
016	Vysoko účinná kogenerácia a diaľkové vykurovanie
Environmentálna infraštruktúra	
017	Nakladanie s domovým odpadom (vrátane opatrení na minimalizáciu, triedenie, recykláciu)
018	Nakladanie s domovým odpadom (vrátane opatrení na mechanické biologické spracovanie, tepelné spracovanie, spaľovanie a skládkovanie)
019	Nakladanie s komerčným, priemyselným, alebo nebezpečným odpadom
020	Dodávky vody na ľudskú spotrebu (získavanie, čistenie, infraštruktúra na uskladňovanie a distribúciu)
021	Vodné hospodárstvo a ochrana pitnej vody (vrátane manažmentu povodia, dodávok vody, osobitných opatrení na prispôsobenie sa zmene klímy, diaľkových a spotrebiteľských meracích zariadení, systémov spoplatňovania a znižovania únikov)
022	Čistenie odpadových vôd
IV ROZVOJ VNÚTORNÉHO POTENCIÁLU:	
Rozvoj podnikania	
068	Energetická účinnosť a demonštračné projekty v MSP a podporné opatrenia
070	Podpora energetickej účinnosti vo veľkých podnikoch
Životné prostredie	
083	Opatrenia na zabezpečenie kvality ovzdušia
084	Integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania (IPKZ)
085	Ochrana a posilnenie biodiverzity, ochrana prírody a zelená infraštruktúra
086	Ochrana, obnova a udržateľné používanie lokalít sústavy Natura 2000
087	Opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a predchádzanie a riadenie rizík súvisiacich s klímou, ako napr. erózia, požiare, povodne, búrky a suchá, vrátane zvyšovania povedomia, civilnej ochrany a systémov a infraštruktúr na zvládanie katastrof
089	Rekultivácia priemyselných plôch a kontaminovanej pôdy
IX TECHNICKÁ POMOC:	
121	Príprava, vykonávanie, monitorovanie a inšpekcia
122	Hodnotenie a štúdie
123	Informovanie a komunikácia

Dimenzia 2 - Forma financovania

2. FORMA FINANCOVANIA	
01	Nenávratný grant
03	Podpora prostredníctvom finančných nástrojov – rizikový a vlastný kapitál alebo podobný nástroj
04	Podpora prostredníctvom finančných nástrojov – úver alebo podobný nástroj

Dimenzia 3 - Typ územia

3. TYP ÚZEMIA	
01	Veľké mestské oblasti (husté osídlenie >50 000 obyvateľov)
02	Malé mestské oblasti (stredne husté osídlenie >5 000 obyvateľov)
03	Vidiecke oblasti (riedke osídlenie)
07	Neuplatňuje sa

Dimenzia 4 - Mechanizmy územnej realizácie

4. MECHANIZMY ÚZEMNEJ REALIZÁCIE	
07	Neuplatňuje sa

13.5 Záverečná správa z ex ante hodnotenia OP KŽP

(v samostatnom dokumente)

13.6 Vysvetlivky

[1] prijatá oznámením Komisie KOM (2010) 2020 z 3. marca 2010
[2] podľa čl. 9 všeobecného nariadenia
[3] konkrétne na I. pilier „Prepojenie dunajského regiónu“ a II. pilier „Ochrana životného prostredia v dunajskom regióne“ v prioritných oblastiach: 2. podpora udržateľných zdrojov energie;4. obnova a udržanie kvality vôd; 5. riadenie environmentálnych rizík a 6. ochrana biodiverzity, krajiny a kvality vzduchu a pôdy
[4] Prvý ucelený program v rámci Stratégie Európa 2020 bol NPR SR 2011 – 2014 schválený uznesením vlády SR č. 256 z 20. apríla 2011. NPR SR 2013 schválený uznesením vlády SR č. 198 z 24. apríla 2013 v súvislosti so zameraním podpory z fondov EÚ v rámci politiky súdržnosti stanovuje tri základné ciele, ktoré sú dôležité pre rozvoj slovenskej ekonomiky a vyžadujú si značné finančné prostriedky, a to:
• základná infraštruktúra;
• ľudské zdroje, zamestnanosť a sociálna inklúzia;
• veda, výskum a inovácie s dôrazom na podporu hospodárskeho rastu pri zabezpečení efektívneho využitia zdrojov.
Tieto opatrenia zohľadňujú aj návrh EK na odporúčania Rady k NPR, ktoré vzala na vedomie vláda SR uznesením č. 254 zo dňa 30. mája 2013. Odporúčania schválila Rada EÚ dňa 19. júna 2013.
[5] Ročná správa SR 2014, predložená EK v súlade s článkom 7 nariadenia č. 525/2013/EÚ
[6] doprava, pôdohospodárstvo, obyvateľstvo, odpadové hospodárstvo, energetické a priemyselné zdroje mimo ETS
[7] t.j. pomalší rast emisií v porovnaní s dynamikou rastu HDP
[8] pri stanovení cieľa sa vychádzalo z referenčného scenára PRIMES z r. 2007. Základ cieľa je 1,5 % z konečnej energetickej spotreby bez spotreby dopravy za roky 2010 – 2012

[9] Odporúčania Rady, ktoré sa týkajú národného programu reforiem Slovenska na rok 2013 a ktorými sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovenska na roky 2012 - 2016, schválené pod číslom 10654/1/13 REV dňa 19. júna 2013

[10] Materiál „Poznatkami k prosperite - Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky“ schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 665/2013 (http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23039), str. 53, kap. 4 Identifikácia oblastí špecializácie SR pre RIS3

[11] http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2014/csr2014_slovakia_sk.pdf, s. 7

[12] Podobne aj v NPR SR sa priamo zdôrazňuje, že „*územie SR vykazuje medzi hlavnými príčinami nerovnomerného rozvoja regiónov a vzniku regionálnych rozdielov práve nedostatočnú vybavenosť územia infraštruktúrou. Preto je snahou SR posilniť svoje postavenie v európskom konkurenčnom prostredí vďaka primerane vybudovanej infraštruktúre“.*

[13] 26 útvarov zasahuje do geotermálnych štruktúr, ktoré sa nemonitorujú.

[14] Národný program SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS k 31.12.2012 reportovaný Európskej komisii dňa 19. 9. 2014

[15] vymedzených podľa smernice o ochrane vtáctva

[16] vymedzených podľa smernice o biotopoch

[17] v panónskej biogeografickej oblasti v novembri 2013 a v alpskej biogeografickej oblasti v januári 2014

[18] Dohovorom o biologickej diverzite, Dohovorom o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín, Ramsarským dohovorom o mokradiach a Dohovorom o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva

[19] vrátane vybraných druhov vtáctva chránených podľa smernice o ochrane vtáctva

[20] Hodnotenie kvality ovzdušia v Slovenskej republike 2012, SHMÚ
http://www.shmu.sk/File/oko/hodnotenie/2012_Hodnotenie_KO_v_SR.pdf

[21] pripravovaná smernica Európskeho Parlamentu a Rady o znížení národných emisií určitých látok znečisťujúcich ovzdušie, ktorou sa mení smernica 2003/35/ES

[22] Identifikácia rozhodujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia so zameraním na veľké stacionárne zdroje a zhodnotenie produkovaných emisií na imisnú situáciu v SR, SHMÚ 2014

[23] pripravovaná smernica Európskeho Parlamentu a Rady o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia zo stredne veľkých spaľovacích zariadení

[24] schválená uznesením vlády SR č. 148/2014

[25] Prioritná oblasť 5 Dunajskej stratégie - Riadiť riziká v oblasti ŽP

[26] http://unfccc.int/adaptation/items/7006.php#Stakeholder

[27] Lisabonská zmluva, doložka o solidarite, článok 222, (Lisbon Treaty, Article 222 TFEU)

[28] Biela kniha o stratégii v oblasti zdravia, KOM(2007) 630

[29] White paper - Adapting to climate change: towards a European framework for action, COM/2009/0147 final

[30] EU Internal Security Strategy in Action: Five steps towards a more secure Europe COM(2010) 673 final

[31] EC Risk Assessment and Mapping Guidelines for Disaster Management SEC(2010) 1626 final

[32] http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52009DC0084:SK:NOT

[33] Rozhodnutie Európskeho Parlamentu a rady č. 1313/2013/EÚ zo 17.12.2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany
http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0924:0947:SK:PDF

[34] podľa „Special Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change , Managing the Risks of Extreme Events and Disasters to Advance Climate Change Adaptation“

[35] Odhady vychádzajú zo správy „The Stern Review on the Economics of Climate Change“, HM Treasury, 2006.

[36] §2 zákona č. 387/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov

[37] kategorizované na základe „Analýzy bezpečnostných rizík“, Ministerstvo vnútra SR (Sekcia krízového riadenia)

[38] Rozhodnutie EP A Rady č. 1313/2013/EÚ zo 17.12.2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany

[39] Národný plán hodnotenia bezpečnostných rizík je súčasťou Národnej stratégie manažmentu bezpečnostných rizík SR

[40] napr. súlad s požiadavkami pripravovanej smernice o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia zo stredne veľkých spaľovacích zariadení, splnenie podmienok pre využívanie biomasy a pod.

[41] napr. zariadenia využívajúce geotermálnu energiu, tepelné čerpadlá a nízkoemisné zariadenia na spaľovanie biomasy

[42] Návrh koncepcie využitia poľnohospodárskej a lesníckej biomasy na energetické účely, schválený uznesením vlády č. 1149/2004

[43] Správa Komisie Rade a EP o požiadavkách trvalej udržateľnosti na používanie zdrojov tuhej a plynnej biomasy pri výrobe elektriny, tepla a chladu COM(2010) 11 final a COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT State of play on the sustainability of solid and gaseous biomass used for electricity,heating and cooling in the EU, Brussels, 28.7.2014, SWD(2014) 259 final

[44] Smernica 2009/28/ES o podpore využívania energie z OZE
[45] § 6 ods. 5 zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov o podpore obnoviteľných zdrojov energie
[46] prispôsobenie výroby spotrebe (resp. regulačná elektrina)
[47] Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Európsky strategický plán energetických technológií (SET Plán) KOM(2007) 723 v konečnom znení
[48] Návrh koncepcie rozvoja výroby elektriny z malých obnoviteľných zdrojov energie v SR, schválený uznesením vlády SR č. 347 zo dňa 3. júla 2013
[49] Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2014-2016 s výhľadom do roku 2020 schválený uznesením vlády SR č. 350/2014 z dňa 9. júla 2014
[50] Rakúsko, Nemecko
[51] Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2014-2016 s výhľadom do roku 2020 bol spracovávaný paralelne s OP KŽP a navrhované opatrenia sú zosúladené.
[52] všetky budovy (súkromné aj komerčné) s výnimkou budov verejného sektora
[53] budovy a iné zariadenia spotrebúvajúce energiu vo vlastníctve verejného sektora
[54] napr. OP KaHR, SLOVSEFF
[55] hodnota stanovená na základe 9 343 certifikátov
[56] pretekajúce strechy, škáry na obvodových múroch, netesniace okná, nevyhovujúca izolácia, zastarané rozvody teplej vody, poruchovosť a výpadky zdrojov vykurovania
[57] napr. prostredníctvom pilotného projektu „Energetická efektívnosť vo verejných budovách“, Munseff, Ekofond - Zlepšenie energetickej hospodárnosti budov
[58] Dotácie sú limitované, úvery nie sú vždy vhodné pre už značne zadlžené samosprávy.
[59] Národný plán zameraný na zvyšovanie počtu budov s takmer nulovou potrebou energie, MDVRR SR, http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=83491
[60] Stratégia obnovy fondu bytových a nebytových budov v SR schválená uznesením vlády SR č. 347/2014 z dňa 9. júla 2014
[61] najmä administratívnych, školských a budov, v ktorých sa poskytuje zdravotná a sociálna starostlivosť
[62] V súčasnosti obce nemajú dostatočné personálne ani finančné kapacity na komplexné spracovanie lokálnych plánov v oblasti zásobovania energiou. Väčšinou riešili pálčivé problémy súvisiace s obnovou verejných budov a rekonštrukciou a modernizáciou verejného osvetlenia. Len 13 obcí (miest) využilo možnosti vyplývajúce z pristúpenia k európskemu Dohovoru starostov a primátorov, v rámci ktorého sa stanovuje záväzok k miestnemu udržateľnému energetickému rozvoju.
[63] tepelné čerpadlá, solárne kolektory
[64] Počas hospodárskej krízy boli odstavené 4 zdroje KVET s celkovým inštalovaným výkonom 87MWe a 271MWt.
[65] napr. bioplyn, slnečná energia a geotermálna energia
[66] zo štvorrúrkových systémov na dvojrúrkové s kompaktnými domovými odovzdávacími stanicami tepla
[67] Návrh na riešenie dopadov energetickej krízy prostredníctvom EŠIF zdrojov programového obdobia 2014 – 2020 a rámec implementácie (SAFE-CARE), schválený uznesením vlády SR č. 806/2022.
[68] https://ec.europa.eu/eurostat/web/household-budget-surveys
[69] Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Zelená infraštruktúra – zveľaďovanie prírodného kapitálu“ COM(2013)249 final
[70] Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Stratégia Európskej únie pre dunajský región“, COM/2010/715 final)
[71] Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a výboru regiónov Program Čisté ovzdušie pre Európu COM(2013)0918 final
[72] http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0216:FIN:EN:DOC
[73] http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0924:0947:SK:PDF
[74] viac ako 600 nových svahových deformácií (zosuvov) po výdatných zrážkach v 2010 a 2013
[75] Národný plán hodnotenia bezpečnostných rizík je súčasťou Národnej stratégie manažmentu bezpečnostných rizík SR
[76] EU Internal Security Strategy in Action: Five steps towards a more secure Europe COM(2010) 673 final
[77] EC Risk Assessment and Mapping Guidelines for Disaster Management SEC(2010) 1626 final
[78] Oprávnenosť výdavkov aktivít, ktoré zasahujú svojím účinkom celé územie SR sa pomerne (pro rata) znižuje o 4,19 %, čo zodpovedá pomeru rozlohy Bratislavského kraja k celkovej rozlohe SR (http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/themes/regional/bratislava).
[79] Odporúčania Rady, ktoré sa týkajú národného programu reforiem Slovenska na rok 2013 a ktorými sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovenska na roky 2012 - 2016, schválené pod číslom 10654/1/13 REV dňa 19. júna 2013, ktoré vzala na vedomie vláda SR uznesením č. 254/2013

[80] Odporúčania Rady, ktoré sa týkajú národného programu reforiem Slovenska na rok 2013 a ktorými sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovenska na roky 2012 - 2016, schválené pod číslom 10654/1/13 REV dňa 19. júna 2013, ktoré vzala na vedomie vláda SR uznesením č. 254/2013

[81] Oprávnenosť výdavkov aktivít D,E,F špecifického cieľa 4.4.1, ktoré zasahujú svojím účinkom celé územie SR sa pomerne (pro rata) znižuje o 11,16 %, čo zodpovedá pomeru počtu obyvateľov Bratislavského kraja k celkovému počtu obyvateľov SR v zmysle sčítania obyvateľov, domov a bytov, ktoré sa v SR vykonalo v roku 2011 (http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/themes/demography/census/indicators/).

[82] vzhľadom na vysoký globálny potenciál otepľovania (GWP) metánu

[83] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[84] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[85] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[86] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[87] s ohľadom na vysoký globálny potenciál otepľovania/GWP metánu a oxidu dusného

[88] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[89] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[90] Výkup pozemkov bude oprávnený do miery prípustnej vo všeobecnom nariadení (čl. 69 ods. 3 písm. b) všeobecného nariadenia), a to iba v prípade, ak sa pozemky budú nachádzať v území s tretím, štvrtým alebo piatym stupňom ochrany, výkup pozemkov bude nevyhnutný na dosiahnutie cieľov projektu a pozemky budú vykúpené do vlastníctva štátu, správy odbornej organizácie ochrany prírody a krajiny s celoslovenskou pôsobnosťou zriadenou MŽP SR podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, pričom v danom výnimočnom prípade aktivít OP KŽP, týkajúcich sa ochrany prírody a biodiverzity, môže suma oprávnených nákladov na výkup pozemkov dosahovať až 75 % celkových oprávnených výdavkov na projekt."

[91] napr. v prípade projektov zameraných na realizáciu opatrení na ochranu druhov v zmysle schválených dokumentov starostlivosti a/alebo ďalšej dokumentácie. Oprávneným územím je aj prípad, ak sa pozemok, na ktorom sa budú realizovať opatrenia vyplývajúce z dokumentu starostlivosti, nachádza sčasti v chránenom území, alebo je priľahlý k chránenému územiu.

[92] Ak je prostredníctvom prijímateľa poskytovaná ako užívateľovi podpora fyzickej osobe – nepodnikateľovi, ako vlastníkovi alebo užívateľovi pozemku/pozemkov v chránenom území, tento je oprávnený na poskytnutie podpory na realizáciu opatrení vyplývajúcich z dokumentu starostlivosti o druhy aj na ostatných pozemkoch v jeho vlastníctve/užívaní, na ktorých bude potrebné vykonať predmetné opatrenia v súlade s cieľmi projektu.

[93] Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a výboru regiónov COM(2013)249 Zelená infraštruktúra – Zveľaďovanie prírodného kapitálu Európy

[94] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[95] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[96] Oznámenie Komisie Európskemu Parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a výboru regiónov COM (2013) 918, konečné znenie z 18.12.2013

[97] Stratégia pre redukciu PM_{10}, schválená uznesením vlády SR č. 77 z 11. februára 2013; vlastný dokument stratégie: http://enviroportal.sk/uploads/files/ovzdusie/Strategia-pre-redukciu-PM-10-1.pdf

[98] Využívanie OZE je predmetom podpory Prioritnej osi 4.

[99] Využívanie OZE je predmetom podpory prioritnej osi 4.

[100] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[101] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[102] Stratégia pre redukciu PM_{10}, schválená uznesením vlády SR č. 77 z 11. februára 2013; vlastný dokument stratégie: http://enviroportal.sk/uploads/files/ovzdusie/Strategia-pre-redukciu-PM-10-1.pdf

[103] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[104] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[105] Implementácii uvedených aktivít môže napomôcť aj projekt LIFE. Aktivity integrovaného projektu LIFE, za predpokladu jeho schválenia, by mali byť zamerané na medzinárodnú spoluprácu, výmenu poznatkov a skúseností (budovanie kapacít), výmenu údajov medzi partnerskými krajinami dotknutého regiónu prihraničných oblastí SR, CZ a PL (najmä emisné databázy s vysokým rozlíšením pre účely regionálneho modelovania) a pilotné modelovacie nástroje.

[106] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[107] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[108] Na rozdiel od toho rekultivácia úložiska ťažobného odpadu zahŕňa špecifické postupy, ktoré zabezpečia jeho fyzikálnu a chemickú stabilitu (ide o geotechnickú stabilizáciu úložiska a zabránenie úniku, resp. uvoľňovaniu škodlivých látok do životného prostredia).

[109] V súčasnosti, v súlade so zákonom o environmentálnych záťažiach, je takýmto subjektom ministerstvo určené uznesením vlády Slovenskej republiky.

[110] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[111] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[112] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy
[113] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy
[114] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy
[115] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy
[116] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy
[117] Uznesenie A/RES/58/214 o medzinárodnej stratégii pre znižovanie katastrof a Uznesenie A/RES/58/215 k prevencii prírodných katastrof a zraniteľnosti, akčný rámec z Hyogo na obdobie 2005 – 2015
[118] Programy EÚ o pripravenosti na katastrofy a Európsky konsenzus o humanitárnej pomoci, 2007
[119] https://www.who.int/globalchange/summary/en/index5.html
[120] Národný plán hodnotenia bezpečnostných rizík je súčasťou Národnej stratégie manažmentu bezpečnostných rizík SR
[121] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy
[122] http://www.copernicus.eu/
[123] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy
[124] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy
[125] Národný plán hodnotenia bezpečnostných rizík je súčasťou Národnej stratégie manažmentu bezpečnostných rizík SR
[126] EAA - https://www.eea.europa.eu/soer-2015/global/health)
[127] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy
[128] Specification, 2010/481/EU, Euratom
http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:236:0005:0017:EN:PDF
[129] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy
[130] Národný plán hodnotenia bezpečnostných rizík je súčasťou Národnej stratégie manažmentu bezpečnostných rizík SR
[131] Národný plán hodnotenia bezpečnostných rizík je súčasťou Národnej stratégie manažmentu bezpečnostných rizík SR
[132] Merateľný ukazovateľ „Podiel energie z OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR“ vo vzťahu k OP KŽP vyjadruje podiel energie z OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe menej rozvinutých regiónov SR.
[133] s výnimkou prípadov, keď je využitie bioplynu súčasťou aktivít na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov
[134] pripravovaná smernica Európskeho Parlamentu a Rady o znížení národných emisií určitých látok znečisťujúcich ovzdušie, ktorou sa mení smernica 2003/35/ES
[135] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy
[136] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy
[137] s výnimkou prípadov, keď je využitie bioplynu súčasťou aktivít na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov
[138] *Čl. 4 ods. 7 Rámcovej smernice o vode: „Členské štáty neporušia túto smernicu, keď:*
— je neúspech pri dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody, dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu, alebo pri predchádzaní zhoršenia stavu útvaru povrchovej alebo podzemnej vody dôsledkom nových modifikácií fyzikálnych vlastností útvaru povrchových vôd alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo
— sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových udržateľných rozvojových činností človeka
a súčasne sú splnené všetky nasledujúce podmienky:
a) uskutočnia sa všetky realizovateľné kroky na obmedzenie nepriaznivého dopadu na stav vodného útvaru;
b) dôvody úprav alebo zmien sú menovite uvedené a vysvetlené v pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia vyžadovaného článkom 13 a ciele sa vyhodnotia každých šesť rokov;
c) dôvody pre tieto úpravy alebo zmeny sú dôvodmi nadradeného verejného záujmu a/alebo prínos z dosiahnutia cieľov stanovených v odseku 1 pre životné prostredie a spoločnosť je prevážený prínosom nových úprav alebo zmien pre ľudské zdravie, udržanie ľudskej bezpečnosti alebo udržateľný rozvoj a
d) očakávané prínosy týchto úprav alebo zmien vodného útvaru, nie je možné z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprimeraných nákladov dosiahnuť inými prostriedkami, ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou.“
[139] MVE budú posúdené v súlade so smernicou EIA.
[140] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy
[141] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy
[142] Stratégia pre redukciu PM_{10}, schválená uznesením vlády SR č. 77 z 11. februára 2013; vlastný dokument stratégie: http://enviroportal.sk/uploads/files/ovzdusie/Strategia-pre-redukciu-PM-10-1.pdf

[143] Výstavba zariadení využívajúcich biomasu prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie existujúcich energetických zariadení s maximálnym tepelným príkonom 20 MW na báze fosílnych palív

[144] Výstavba zariadení na výrobu biometánu, využitie vodnej energie, využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla, využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom a výrobu a energetické využívanie bioplynu, skládkového plynu a plynu z čistiarní odpadových vôd

[145] pripravovaná smernica Európskeho Parlamentu a Rady o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia zo stredne veľkých spaľovacích zariadení (t.j. zariadení s menovitým tepelným príkonom od 1MW do 50MW)

[146] Kritériá udržateľného využitia biomasy v regiónoch Slovenska budú pripravené na národnej úrovni pred poskytnutím akejkoľvek podpory pre využitie biomasy. Tento dokument by mal poskytnúť odôvodnenie, vrátane projekcií (so zdrojmi údajov) a vyznačiť oblasti na Slovensku, kde vývoj trhu by mohol byť naďalej vhodný pre podporu z EÚ fondov na využitie biomasy, zohľadňujúc taktiež vplyvy na kvalitu ovzdušia. Tento dokument bude poskytnutý verejnosti na pripomienkovanie a EK na vedomie.

[147] Správa Komisie Rade a EP o požiadavkách trvalej udržateľnosti na používanie zdrojov tuhej a plynnej biomasy pri výrobe elektriny, tepla a chladu COM(2010) 11 final a so zohľadnením pracovného dokumentu útvarov Komisie COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT State of play on the sustainability of solid and gaseous biomass used for electricity, heating and cooling in the EU, Brussels, 28.7.2014, SWD(2014) 259 final

[148] Inštalácia malých zariadení na využívanie OZE

[149] Smernica Európskeho Parlamentu a Rady 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov

[150] V prípade náhrady spaľovacích zariadení budú podporené výlučne zariadenia s nízkou produkciou tuhých látok v súlade s opatrením pre znižovanie koncentrácií PM_{10} uvedeným v Stratégii pre redukciu PM_{10}.

[151] Vyhláška MH SR č. 429/2009 Z. z., ktorou sa ustanovuje postup pri výkone energetického auditu, obsah písomnej správy a súbor údajov na monitorovanie efektívnosti pri používaní energie a s účinnosťou od 1.8.2015 aj vyhláška MH SR č. 179/2015 Z. z. o energetickom audite

[152] Stratégia pre redukciu PM_{10}, schválená uznesením vlády SR č. 77 z 11. februára 2013; vlastný dokument stratégie: http://enviroportal.sk/uploads/files/ovzdusie/Strategia-pre-redukciu-PM-10-1.pdf

[153]Stratégia obnovy fondu bytových a nebytových budov v SR schválená uznesením vlády SR č. 347/2014 z dňa 9. júla 2014

[154] Notifikačná správa k alternatívnemu prístupu podľa článku 5 smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti

[155] Notifikačná správa k alternatívnemu prístupu podľa článku 5 smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti

[156] Okrem projektov tohto zamerania, ktoré budú podporované v rámci PRV – opatrenia LEADER slúžiaceho na implementáciu MAS.

[157] Nákladovo optimálne úrovne minimálnych požiadaviek na EHB a prvkov budov – SR; http://ec.europa.eu/energy/efficiency/buildings/implementation_en.htm)

[158] Minimálne požiadavky pre globálny ukazovateľ – horná hranica energetickej triedy B (zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov v znení neskorších predpisov, vyhláška MDVRR SR č. 364/2012 Z. z.)

[159] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[160] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[161] Smernica 2008/50/ES o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe, Stratégia pre redukciu PM_{10} a programy na zlepšenie kvality ovzdušia

[162] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[163] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[164] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[165] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[166] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[167] Zákon č. 476/2008 Z. z. o energetickej efektívnosti

[168] Zákon o energetickej efektívnosti účinný od 1. 12. 2014

[169] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[170] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[171] Národný program reforiem Slovenskej republiky 2013, uznesenie vlády SR č. 198 z 24. apríla 2013

[172] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[173] podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

[174] Oblasti boja proti korupcii a podvodom je z pohľadu SR venovaná náležitá pozornosť. Prijatie „Strategického plánu boja proti korupcii v SR“ vytvorilo priestor na koncepčné riešenie problematiky boja proti korupcii a podvodom a zároveň zvýrazňuje záväzok SR pokračovať v prijímaní efektívnych opatrení v tejto oblasti. „Strategický plán boja proti korupcii v SR“ bol prijatý vládou SR dňa 10. 8. 2011, pričom vyhodnotenie prijatých opatrení vzala vláda SR na vedomie dňa 2. 4. 2014.

[175] Na základe výsledkov realizovanej *Analýzy administratívnych kapacít a efektívnosti subjektov zodpovedných za EŠIF a administratívnych kapacít prijímateľov pomoci* vypracovanej zo strany CKO bola identifikovaná indikatívna priemerná potreba počtu AK potrebných pre zabezpečenie riadnej a plynulej implementácie OP KŽP, ako aj rámec podpory v oblastiach riadenia a rozvoja AK subjektov zapojených do implementácie OP KŽP (viď kap. B.2 a B.4 uvedenej analýzy). Na národnej úrovni je zároveň plánované prijatie ucelenej stratégie posilnenia a riadenia AK zo strany CKO. Opatrenia realizované v rámci tejto stratégie budú zamerané najmä na zvýšenie kvality AK s osobitným dôrazom na špecifické oblasti (viď kap 2.5 PD SR).

[176] fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe, v spracovaní produktov poľnohospodárskej prvovýroby, ako aj MSP obhospodarujúce lesy a MSP, ktoré poskytujú služby týmto obhospodarovateľom lesa

[177] v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar v riziku.

[178] Všetky uvedené aktivity IROP budú realizované na území SR s výnimkou BSK.

[179] Synergia medzi OP KŽP a OP RH bude dosahovaná v prípade chránených území tým, že v rámci OP RH budú aktivity zamerané tak, aby v prípade rozvoja akvakultúry bol minimalizovaný negatívny dopad na ŽP a zároveň zo strany OP KŽP bude riešená ochrana daných území v rámci dokumentov starostlivosti. V prípade IROP a OP KŽP by synergia mala byť dosahovaná prostredníctvom vzájomného prepojenia medzi vytvorenou zelenou infraštruktúrou v mestskom prostredí (podporovanou v rámci IROP) a ďalšími prvkami zelenej infraštruktúry (podporovanej v rámci OP KŽP), čo prispeje k vytvoreniu uceleného systému ekologickej stability. Synergia medzi PRV a OP KŽP bude dosahovaná prostredníctvom kompenzačných platieb z PRV v územiach Natura 2000, čím budú napĺňané aktivity potrebné na zabezpečenie ochrany daných území vyplývajúce z dokumentov starostlivosti, ktorých príprava bude zabezpečovaná z OP KŽP.

[180] medzinárodného významu – iného ako európskeho významu (príslušné definície sú upravené v zákone o ochrane prírody a krajiny)

[181] napr. budovanie a rekonštrukcia prehrádzok, malých vodných stupňov alebo ich zoskupení, úpravy korýt na bystrinách

[182] fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe, mikro a malé podniky vo vidieckych oblastiach obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení a cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním, mikro a malé podniky vo vidieckych oblastiach pôsobiace v oblasti hospodárskeho chovu rýb, ktoré plánujú realizovať aktivity zamerané na budovanie zariadení na využívanie OZE a zároveň aspoň časť vyrobenej energie spotrebuje podnik na vlastnú poľnohospodársku výrobu alebo na vlastnú lesnícku činnosť alebo vlastnú akvakultúrnu činnosť

[183] Ak si MAS zahrnie v stratégii aktivity na podporu OZE vo verejných budovách v obci, predmetné aktivity nebudú oprávnené na podporu v rámci OP KŽP. Uvedené sa zabezpečí výmenou informácií medzi RO a potvrdeniami MAS, že daný projekt je/nie je podporovateľný v rámci stratégie MAS.

[184] napr. vnútorné vybavenie, úpravy areálov budov

[185] Nízkouhlíkové stratégie pre všetky typy území, ktoré budú zohľadňovať špecifické regionálne a lokálne podmienky v oblasti nízkouhlíkových opatrení môžu pomôcť pri príprave a implementácií regionálnych integrovaných územných stratégií podporovaných v rámci IROP. V prípade už vypracovaných regionálnych integrovaných územných stratégií bude potrebné nízkouhlíkové stratégie zosúladiť s ich cieľmi.

[186] V oblasti environmentálnej infraštruktúry podporovanej z OP KŽP bude aspekt inovatívnosti technológií idúcich nad rámec noriem EÚ zohľadnený v rámci výberu projektov tam, kde je to uplatniteľné podľa platných právnych predpisov, prípadne budú v rámci výberu projektov zvýhodňované riešenia umožňujúce priblíženie sa, resp. napĺňanie najambicióznejších štandardov vyplývajúcich z legislatívy EÚ v danej oblasti v prípade, že legislatíva EÚ definuje rozsah hodnôt, ktoré je potrebné dodržiavať.

[187] vo vzťahu k cieľovej skupine uchádzačov o zamestnanie, znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, zamestnancov, SZČO, zamestnávateľov, poskytovateľov služieb zamestnanosti, atď. Súčasne bude podpora z ESF určená aj na podporu tvorby pracovných miest v environmentálnom sektore (zelené profesie) pre mladých do 29 rokov (tzv. „NEET“).

[188] ktoré zabezpečia kapitalizáciu získaných poznatkov v jednotlivých tematických oblastiach a podporia ich prenos do programov EŠIF

[189] na ktorých by bolo možné realizovať opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti a využívania OZE

[190] Na účely tejto kapitoly sa pojmom „prijímateľ“ rozumie aj „žiadateľ“ a „potenciálny žiadateľ“, pre ktorých sú taktiež určené navrhované opatrenia na zníženie administratívnej náročnosti.

[191] skúseností Centrálneho koordinačného orgánu a jednotlivých subjektov zapojených do implementácie pomoci zo ŠF a KF v programovom období 2007 – 2013 vrátane poučení identifikovaných na základe viacerých analýz administratívnej náročnosti vykonaných v programovom období 2007 – 2013 zo strany CKO a MŽP SR

[192] Mimoriadnym ukončením projektu sa rozumie situácia, kedy projekt nie je ukončený riadne a/alebo včas v zmysle Zmluvy o poskytnutí NFP.

[193] Zelené verejné obstarávanie predstavuje jeden z významných nástrojov novej politiky verejného obstarávania na národnej úrovni, ktorý bude zavedený v rámci reformy verejnej správy. Táto problematika je súčasťou rezortných cieľov MŽP SR, keďže podpora využívania zeleného verejného obstarávania na výber produktov so zníženým negatívnym vplyvom na životné prostredie môže významným spôsobom prispieť k plneniu miestnych, regionálnych, národných a medzinárodných environmentálnych cieľov.
[194] http://www.rokovania.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Mater-Dokum-141217?prefixFile=m